

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2:50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A bolgár katasztrófa. Bulgária föltétlen megadása.

Rotterdam. A Reuter ügynökség jelentí: Bulgária föltételek nélkül megadta magát az antantnak. Macedóniában már beszüntették az ellenségeskedéseket.

Balkáni frontunk és Törökországgal való összeköttetésünk biztosítva van.

Bécs. Mértékadó katonai helyen valószínűnek tartják, hogy a balkáni antant-haderő fővezérének is minden oka megvolt ahhoz, hogy fegyverszünetet kössön a bolgárokkal és pedig tekintettel azokra a nehézségekre, melyek az antantsapatok további előnyomulásának útjába gördülnek. Ezek közé tartoznak az élelmezési és lőszerutánpótlás nagy nehézségei is. Katonai helyen hangsúlyozzák, hogy a bolgár események miatt pesszimizmusra egyáltalán nincs ok. A helyzet komoly, de hadvezetőségünk részéről minden megtörtént, hogy frontunkat és a Törökországgal való összeköttetést biztosítsuk és hogy megtartsuk azt a területet, mely élelmezési és hadianyagellátás szempontjából ránk nézve fontossággal bír.

A béke ügye. Nagy békedemonstráció az osztrák parlamentben

Bécs. Politikai körökben híre jár, hogy a Reichsrat mai ülésén a német szociáldemokrata képviselők nagyszabású békedemonstrációt rendeznek. A német szociáldemokraták tegnap elhátározták, hogy a mai ülésen békeindítványt terjesztenek elő. Ennek előterjesztésével dr. Adler Viktort, az Arbeiter Zeitung szerkesztőjét bízták meg. A szociáldemokraták követelik a béketörékvések folytatását és Ausztria-Magyarország békeföltételeinek szabatos közlését.

Anglia válasza békejegyzékünkre.

Bécs. Külügyminiszteriumunk arra a kérdésre, hogy Angliának Burián gróf békejegyzékére való válasza már megérkezett-e oda, azt a felvilágosítást adták, hogy még semminő válasz sem érkezett. De a Daily Telegraph jelentette, hogy az angol válasz már utban van, s hogy az angol jegyzék megszövegezését hét napi beható tanácskozás előzte meg. A válasz udvarias és határozott hangú.

A kancellári állás jelöltjei

Berlin. A német birodalmi kancellári állás jelöltjei: Payer alkancellár, gróf Rödern, eddigi birodalmi kincstári titkár és Miksa badeni herceg.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. (Hivatalos.)
Az albán front különböző pontjain helyi harcok.
Egyébként nem történt különös esemény.
A vezérkar főnöke.

Hussarek a délszláv kérdéstről

Bécs. A Reichsrat ma délutáni ülésén Hussarek osztrák miniszterelnök hosszabb nyilatkozatot tesz az aktuális politikai kérdésekről, közöttük a délszláv probléma megoldásáról.

A németek feladták Cambrait

Berlin. Ludendorff tegnapi jelentése szerint az angol csapatok Cambrai külvárosát megszállták. Tegnap délután az angolok folytatták előnyomulásukat és az éjszaka állítólag benyomultak Cambrai város belső területére. Minthogy a szomszédos északi és déli szárnyakon az angol és kanadai osztagok átkarolással fenyegették a várost, a németek rendkívül heves utóvédharcokban hír szerint feladták Cambrait, ahol az angolok 20,000 német foglyot szereztek.

A belga király mint hadvezér.

Hága. A Times haditudósítója jelenti a nyugati frontról, hogy a szövetséges csapatoknak Dixmuiden melletti legutóbbi támadása Albert belga király vezénylete mellett történt.

Venizelosz Szalonikiben.

Chiasso. A Corriere della Sera jelenti Athénből: Venizelosz szombaton Szalonikiba utazott.

Nyugodtabb a tőzsde.

Budapest. Az értéktőzsdei forgalom ma nyugodtabban indult. A nagybankok, tegnapi állásfoglalásuknak megfelelően, nagyobb erővel léptek fel a saját kibocsátású részvények felvételére. A vezető értékek 10—20 koronával gyengültek. Ezzel szemben a korlátértékekben 10—40 koronás emelkedés volt elérhető.

A spanyol-járvány.

Budapest. A spanyol betegség óriási arányú terjedése miatt ma az összes budapesti iskolákat bezárták. — Dr. Fodor Zsigmond a Magyar Híradó szerkesztőtulajdonosa spanyolbetegségben ma reggel meghalt.

HIREK.

— **Személyi hír.** *Kobenschlag* Béla, Zala vármegye alispánja ma reggel Nagykanizsára érkezett, ahol a városi terményátvevő bizottság működését vizsgálta felül, majd meglátogatta a rendőrkapitányi hivatalt.

— **Trieszti hálálkodó levelek.** Alig egy hete mulott annak a napnak, amikor különvonat vitte haza innen kövérre hizott kis osztrák vendégeinket, a trieszti gyermekereget, s máris egy újabb invázió indult meg Triesztből Nagykanizsa felé. Ez az invázió azonban sokkal gazdaságosabb ránk nézve, mert ez nem akar innét semmit elvinni, hanem inkább hoz és ad. Hozza a trieszti szülők hálájának minden elképzelhető kifejezését, melyekkel azokat a derék kanizsai embereket árasztják el, akik oly nagy szívvel fogadták gondjaikba a kiéhezett trieszti gyermekeket és másfél hónapon át nemcsak ezeket látták el erőt és egészséget adó mindenféle jóval, hanem még a trieszti szülők részére is bőségesen küldtek a maguk ugyancsak szigorú mértékkel kiszabott élelmiszerkészleteiből. Napról-napra csomószám kerülnek hozzánk a trieszti levelek, melyeket a kanizsaiakhoz intéztek. Nincs szükség arra, hogy ezek közül csak egyet is szószerint reprodukáljunk, hiszen itt mindenki tudja, milyen magyaros vendégszeretettel volt részük Nagykanizsán a trieszti gyermekeknek. Elég, ha csupán konstatáljuk, hogy osztrák szomszédaink ezuttal loyálisak voltak és elismerik nekünk azt, aminek elismerését általában nem igen szoktuk meg tőlük. Jól tennék a derék triesztiak, ha hálájuknak és elismerésüknek ezeket a változatos kifejezéseit a maguk lapjaihoz — még pedig lehetőleg a bécsi lapokhoz is, — eljuttatnák, hadd erősítsék ezek az igaztalan vádaskodásnak és rágalomnak azt a hadjáratát, amit a Lajtán túlról napról-napra megújuló erővel intéznek ellenünk, magyarok ellen.

— **Városi szükségpénzek mindenütt.** Nagykanizsán ha valaki papírpénzzel fizet és aprópénzt kell visszakapnia, rendszerint a papírpénzt kapja vissza azzal, hogy vagy adjon aprót, vagy ne vásároljon. A cigánynak, amikor tányérosz, aprópénz híján majdnem mindenki egykoronás papírt dob, s a borralók rendszere is már-már az egykoronás egységár mellett kezd kialakulni, — mert minden tizedik embernek ha van kellő mennyiségű tíz és huszfilléres a bugyellárisában. Másutt a legtöbb rendes városban, ahol rendes fejük és rendes szívük van a város urainak, ezen a bajon is már segítettek. (Mert az aprópénzhiány nem csak a specialitás, hanem országos jelenség.) Sopron város kitűnő kezdeményezése, a városi papírváltópénzek nyomtatása, az egész országban gyors kövételre talált. Illetékes helyről származó értesülésünk szerint a pénzügyminiszter előtt újabb 11 magyar városnak arra irányuló kérelme fekszik, hogy adjon engedélyt nekik papírpénz kibocsátására. Pozsony, Kolozsvár, Temesvár, Arad, Szombathely, Győr, Kecskemét, Szeged,

Miskolc, Kassa és Marosvásárhely csinálnak legújabb városi 10, 20 és 50 filléres papírpénzt, s a pénzügyminiszter valamennyinek kérelmét teljesíti. S Nagykanizsa vajjon miért nincs az ideiktatott listában? Mert a kanizsai városházán burjánzó öltelatlanságot csak a lustaság mulja felül. A lustaság és tunyaság, mely az elintézési kényszer alá eső aktákon túl semmi közérdeket szolgáló kötelességet nem ismer és még ahhoz is lusta, hogy egy másutt egyszerűen bevált ujitást lemásoljon és itt alkalmazzon. Ezért lesz már Pacsatűtődön is községi aprópénz, amikor Nagykanizsán az emberek még mindig a magas városi közigazgatást fogják káromkodásokba foglalni, amiért közönyével megbénítja a város egész kiskereskedelmi forgalmát.

— **Rendőrbírói tárgyalások.** A kanizsai rendőrbíró ismét megkezdte üdörös működését. Mintegy három hétre terjed az új tárgyalási ciklus, melynek tegnap és ma voltak az első napjai. Kiss Lajos rendőrkapitány, a rendőrbíró tegnap *Fahn* Adolfné gyorsfényképész, aki 3 darab cselédkönyvbe való fotográfiáért 8 koronát számított, 250 korona pénzbüntetésre ítélte, *Schwemmer* Józsefnét pedig, aki egy ingbluz mosását és vasalását 3 korona 70 fillérért végezte, holott az iparkamara árszabása szerint ezért legfeljebb 2 korona 50 fillér számítható fel, — 250 koronára, *Hamburger* Lipót péket pedig, aki egy 2 kilós kenyér sütéséért 1 K 20 fillért számított, holott az iparkamara ennek árát 60—80 fillérben véleményezte, 350 korona pénzbüntetést kapott. A mai rendőrbírói tárgyalások közül ezek érdemelnek nyilvános feljegyzést: Egy vasuti csendőr nemrég egy katori társaságot (öt nőt és egy férfit) fülelt le a kanizsai állomáson, amint két és fél métermázsza babot akartak a bécsi vonaton Ausztriába juttatni. A babot elkobozták tőlük és fejenként 50—50 korona pénzbüntetésre ítélték őket. — *Orbán* István 20-as honvéd még múlt év márciusában meghalt. Felesége (aki a Huszti-téren lakik) ennek dacára még egy évnél tovább felvette a városházán a hadisegélyt anélkül, hogy férje haláláról említést tett volna. A rendőrbíró a hét hónapon át jogosulatlanul felvett 356 korona visszafizetésére és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. — *Tompék* Károlyné sz. *Hernstein* Anna főpincérné (lakik Huszti tér 7. alatt) utipodgyászában, midőn Bécsbe akart utazni, a ruha között 15 kiló nyers marhahúst, 25 kiló lisztet és 15 kiló diót találtak, melyekhez nem volt szállítási igazolványa. Az elkobzáson kívül a rendőrbíró 60 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Az utazás korlátozása két budapest-nagykanizsai vonaton.** A Déli vasut üzletigazgatósága közli: A Budapest déli vasut és Nagykanizsa állomások között közlekedő 210. és 209. számú személyvonatok (melyek közül az előbbi Budapestről délután 2 óra 05 perckor indul és Nagykanizsára este 11 óra 57 perckor érkezik, a másik pedig Nagykanizsáról délelőtt 8 óra 38 perckor indul és Budapestre délután 6 óra 45 perckor érkezik) *folyó évi október hó 1-től kezdve katonautasok* szállítására szolgálnak. *Polgári utasok* részére a 210. számú vonatonál Budapesttől Székesfehérvárig csak két, Székesfehérvártól Nagykanizsáig és az ellenirányban a 209. sz. vonatonál Nagykanizsától Budapestig pedig négy személykocsi áll rendelkezésre. Ez okból a 210. és 209. számú vonatokhoz polgári utasok részére csak korlátozott mennyiségű menetjegy adatik ki. A 210. sz. vonatra Budapest-Kelenföld, Budafok déli vasut állomásokon és Budafok déli vasut

megállóhelyen csak iskolás gyermekek szállhatnak be, egyéb polgári utasok azonban nem. A 209. sz. vonat egy megállóhelyen sem, a 210. sz. vonat pedig Székesfehérvár és Nagykanizsa között fekvő megállóhelyeken nem áll meg. — *Lapzártakor közlik velünk, hogy úgy a 209, mint a 210. számú vonatok közlekedése mai naptól fogva további intézkedésig beszüntetett.*

— **Betörés a Csengery utcában.** Ma reggel *Berger* Pál fakereskedő amint Csengery-ut 18 szám alatt lévő faterlepének irodájába lépett, azt a kellemetlen felfedezést tette, hogy az éjszaka valaki az irodában járt. A betörő a Wertheim szekrény fából lévő alsó részének ajtaját felfeszítve, onnét nagy mennyiségű drótszeget emelt el, továbbá elvitt az irodából egy vastagszövetű felöltőt és két esernyőt. A fakereskedő felfedezését értesítette a rendőrkapitányságot, mely a helyszínen kezdte meg a nyomozást.

— **Tisztviselők földbérleti szövetkezete Szegeden.** Szegeden a városi tisztviselők nagyobb földbérleti akciót indítottak. A város közgyűlése már hozzájárult ahhoz, hogy a tisztviselők 160 korona holdankénti egységárban 170 hold földet kapjanak bérbe. A vezetőség kormányhatósági támogatással gondoskodik arról is, hogy a szükséges pénzeszeg, valamint olcsó munkaerő rendelkezésre álljon. A földbérleti szövetkezet októberben kezd meg működését. A tagok 2—300 négyszögöles parcellákat bérelhetnek, aki pedig nem akarja a földet maga művelni, az önköltségi áron részesül a közösen termelt terményekből.

— **Drágább lesz a cukor.** Normális viszonyok között október elsején kellene a cukorkampánynak és a cukorgyárak termelésének megkezdődnie, de ez ideig, értesülésünk szerint mindössze egy cukorgyár, a baranyavármegyei dolgozik, a többi szénhiány következtében kénytelen pihenni. De október 15-ig a legtöbb cukorgyár meg fogja kapni az üzemhez szükséges szenet. Az idej. cukorrépatermés, jól értesült helyről szerzett információk szerint, legalább 130 százalékkal kedvezőbb lesz a múlt évinél és így a cukorgyártás is jóval meg fogja haladni a múlt évi eredményt. Szó van arról, hogy a fogyasztók cukorkvótáját felemelik egy kilogramra, egyúttal azonban a cukor ára is drágább lesz és úgy kontemplálják, hogy körülbelül 80 fillérrel emelkedjen, fel kilogrammonként a cukor árát, úgy, hogy a fogyasztók 3 korona-3.20-ért kapják. Minthogy azonban a kormánynak az a terve, hogy valutáris célokból nagymennyiségű cukrot akar a semleges külföldre szállítani, nem valószínű, hogy a fogyasztók részére most érvényben levő kontingenst felemelik, csupán az a bizonyos, hogy drágább lesz a cukor.

— **Kezdődik a szüret.** A gyönyörű időjárás dacára a kisebb gazdák már megkezdtek a szüretet, úgy okoskodva, hogy a napos idő megédesíti ugyan a szőlőt, de mennyiség szempontjából hátrányos. A nagyobb gazdák azonban, akik a minőségre is súlyt helyeznek, óvakodnak a korai szürettől. Ugy értesülünk azonban, hogy a jövő héten már a nagyobb gazdák is kezdenek szüretelni.

— **Ki lenne a legszebb mozzisínésznő?** Ezzel a kérdéssel fordul a Színházi Élet legújabb száma olvasóihoz. A szépségversenynek egészen új, érdekes fajtája ez a pályázat, amelyen asszonyok és leányok beküldött fényképei alapján egy filmrendezőkből és írókból álló bizottság fogja eldönteni, melyik az a nő, aki arca, feje, szépsége és megjelenése által a legméltóbb és a legalkalmasabb lenne a leg-

szébb magyar művésznő elnevezésére. A beküldött fényképek közlését a „Színházi Élet” már a jövő számban megkezdte a legszebbnek ítélt képek tulajdonosnői között pedig huszonnyolc értékes díjat oszt ki. Az első díj egy női arany cigarettatárca, vagy pedig 2000 korona. A részletes pályázati feltételek a „Színházi Élet” most megjelent számában olvashatók.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szállóda.

1918. szept. 30, október 1. és 2-án
SUSANNE GRANDEIS
a főszerepben

Éjféli párbaj
Társadalmi színmű 4 felvonásban.
és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

**Divatos és elegáns
női kalapok**
minden árban és minden ízléshez
G. WEISZ LUJZA
női kalapszalonjában, Nagykanizsán
a Központ szálló épületében.
Velour és filckalapok átvasalása, valamint
szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból
és fátyolokból állandó nagy raktár.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi szept. 30. és október 1-én
Asta Nielsen főszereplésével
Észak leánya
Víg-színmű 4 felvonásban
és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Sertések hizlalását
saját termésükből biztosítani tudó
birtokosok jelentkezzenek a Nagy-
kanizsai Általános Fogyasztási Szövet-
kezetnél Erzsébet-tér 17. Telefon 387.
A termés szerződés-kötés esetén
a rekvirálás alól felmentetik.

A világtási rendelet
határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis
TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal
lehet betartani
Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsramlámpákat.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Bulgária krízise.

Dinasztiaellenes demonstrációk.

Genf. A francia lapok jelentik, hogy Szófiában háboru- és dinasztiaellenes demonstrációk vannak napirenden. Bulgária több vidéki városában hasonló állapotok vannak.

Vége a berlin-konstantinápolyi vasúti összeköttetésnek?

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Bonar Law tegnap beszédet mondott a balkán eseményekről. Közölte beszédében, hogy a bolgárokkal aláírt fegyverszüneti megegyezés értelmében Bulgáriával az ellenségeskedések tegnap déli 12 órakor véget értek. A bolgár vasutak felügyeletét és ellenőrzését a szövetségesek látják el, ami azt jelenti, hogy a németek keleti összeköttetése és a keleti világbirodalom terve megsemmisítettnek tekinthető.

Páris örömmámorban.

Genf. Páris győzelmi mámorban uszik. Clemenceau miniszterelnök ezrével kapja az üdvözlő leveleket, melyekben a győzelem és dicsőség apjának nevezik. Párisban már tudják, hogy Bulgária minden feltétel nélkül megadta magát és hogy a fegyverszüneti feltételek végrehajtását már megkezdték. E feltételek között van a megszállt területek azonnali kiürítése, a hadsereg rögtön le szerelése, a forgalmi eszközöknek az antant rendelkezésére való bocsátása, ami Bulgária hadikikötőnek átadását is magában foglalja.

Mi lesz Macedóniával?

Genf. A Journal de Genève a Bulgáriára rótt fegyverszüneti feltételek között ezeket is említi: A Nis és Drinápoly közötti valamennyi közlekedési eszköz a szövetségeseknek adandó át. Macedónia szerblakta területeit a szerbek, görög vidékeit pedig a görögök szállják meg. A bolgárok esetleges német támadás ellen kötelesek védeni országuk területét.

Szocialista békeindítvány az osztrák parlamentben.

Bécs. A német szociáldemokraták tegnap a Reichsrat ülésén békeindítványt terjesztettek elő, melynek lényege megegyezik Wilson javaslatá-

ival. A Reichsrat szociáldemokratáinak ezek a békefeltételei:

Belgium, Szerbia és Montenegró helyreállítása és kártalanítása egy nemzetközi alaptól.

A keleti kérdések a népek önrendelkezési jogának elve alapján rendeztessenek.

A lengyel kérdést illetőleg lehetővé kell tenni, hogy ezt maguk a lengyelek döntsék el és önrendelkezési jogukat Varsóba összehívandó nemzetgyűlésen érvényesítsék.

A bresztlitovszki és bukaresti békeszerződéseket az államok közös kongresszusán vizsgálják felül.

A monarchia kijelenti készségét, hogy hajlandó Olaszországgal az összes vitás területekről az önrendelkezési jog alapján tárgyalni.

A pápa felelt

Burián békejegyzőkére.

Lugano. A Corriere della Sera vatikáni tudósítója jelenti lapjának, hogy a Vatikán felelt az osztrák-magyar monarchia külügyminiszterének békejegyzőkére. A válasz tartalmáról azonban egyházi körökben nincsenek információk.

A német kancellárválság

Berlin. Payer alkancellár jelöltsége a kancellári állásra ma már teljesen megilusultnak tekinthető. Payer maga kijelentette, hogy a megbízást nem vállalja. Beszélnek Miksa badeni hercegről, mint a császár jelöltjéről. Ő fogja a többségi pártokkal a tárgyalásokat felvenni.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. (Hivatalos.)

Az olasz fronton mérsékelt tűzérsgeli és járőrharok.

A vezérkar főnöke.

A nyugati frontról.

Rotterdam. Londonból jelentik: Azok az angol csapatok, amelyek tegnapelőtt elfoglalták Cambrai külvárosát, tegnap 500 méternyire behatoltak a város belsejébe. A franciák az Ailette-Aisne fronton 3200 méternyi előhaladást tettek és megszállták a Chemin des Dames legmagasabb pontját.

Töszde.

Budapest. A mai forgalom kedvetlen irányzattal indult meg. Bár a közönség köréből nem érkeztek eladási megbízások, a spekuláció kihasználta a kedvetlenséget és erőszakolt leadásokkal leszorította az árfolyamokat.

HIREK.

— **Katonai kinevezések.** Ófelsége Vörös István, dr. Szövényi László, Hidogh István, Kulka Béla, Székely Ernő, Kálmán Béla és Ónody Pál tartalékos 20-as honvéd zászlósokat soronkívül tartalékos hadnagyokká nevezte ki. A népfelkelésnél százados lett Bajó Sándor 20. népfelkelő főhadnagy.

— **Az új ítélőtáblai elnök Pécsen.** Dr. Félix Antal, az új pécsi ítélőtáblai elnök, amint értesülünk, október 7-én este érkezik Pécsre és másnap fogadja a bírói kar bemutatóját, a tábla teljes ülésén leteszi a hivatali esküt, majd átveszi a hivatal vezetését. Arnold Sándor, a tegnapi nappal nyugalmába vonult elnök a pécsi ítélőtábla területén működő bíróságokhoz és az ügyvédi karhoz bucsuleveleket intézett, melyekben megköszöni azt a hivatali támogatást, melyben táblai elnöksége alatt részesítették.

— **Nyugdíjazás és címadohányozás.** A kultuszminiszter Kiss Lajos zalaegerszegi állami felsőkereskedelmi iskolai tanárt saját kérelmére nyugdíjazta és ez alkalommal neki az állami felsőkereskedelmi igazgató címet adományozta.

— **Orvosi hír.** Dr. Pless Gyula tüdő- és belbetegeknek rendel naponta d. u. 5-7 óra közl Csengery-utca 27./a II. emeleten.

— **Egy távozó kanizsai vasutitiszt ünneplése.** Megirtuk néhány héttel ezelőtt, hogy a Déli vasut üzletigazgatósága Piszteell Jenő ellenőrt Nagykanizsáról Székesfehérvárra helyezte át, még pedig állomásfőnökhelyettesé váló előléptetéssel. Tegnapelőtt este bucsuztak a távozótól kanizsai és kanizsavidéki kollegái. A bucsuzás olyan méretű, s olyan őszinte és igaz ünneplés formájában történt, amiben csak annak lehet része, aki valóban közszereplést és közbecsülést tárgya. A hangulatos bucsuestély a nagykanizsai vasúti állomás vendéglői helyiségében volt, s azon a kanizsai állomás és fűtőház tisztviselői karának 40 tagja, a Csáktornyától Balatonszentgyörgyig terjedő vasúti vonal állomásainak pedig 20 tisztviselője, vagyis összesen 60-an vettek részt. Vége-hossza nem volt a lelkek mélyéből jövő felköszöntőknek, melyeknek sorát Barcza Ignác felügyelő, nagykanizsai forgalmi főnök lendületes tószja nyitotta meg. Barcza felügyelő lapidáris szavakba foglalta mindazokat a lelki és jellembeli ékességeket, amelyek Piszteell Jenőnek emberi és hivatalnoki kiválóságát alkotják, s amelyek részére kartársai örök becsülését és szeretetért biztosítják. A legemelkedettebb hangulatban folyt a bucsuestély éjjel után 1 óráig, a pesti vonat indulásáig, amellyel Piszteell Jenő új állomáshelyére, Székesfehérvárra utazott. A vonatbászalláskor az ünneplő társaság hatalmas csokrot nyújtott át a férjével együtt elutazó Piszteell Jenőnek.

— **Nagykanizsa közegészségügye szeptemberben.** Dr. Rátz Kálmán városi tisztviselő orvos ma terjesztette be Nagykanizsa város szeptember havi közegészségi állapotáról szóló jelentését. Az időjárás viszonyok szeptember-

ben kedvezőek voltak, a hónap első felében esős időjárás uralkodott, amelyet a hó második felében száraz, meleg idő váltott fel. A közegészségi állapot a felnőtteknél nem volt kedvező, mert a spanyol influenza járványosan lépett fel és több áldozatot követelt. Ezenkívül több esetben fordult elő a vérhas. A gyermekek közegészségi állapota sem volt kedvező; ezek között is járványosan uralkodott a spanyol influenza, de kedvezőbb lefolyással, miért is a város területén az összes elemi iskoláknak 8 napra terjedő bezáratását hoztam javaslatba. A járványos és fertőző betegségek közül a vörheny 2 esetben, a kanyaró 4, vérhas 15, tifusz 4 és difteritisz 1 esetben fordult elő. — Súlyos testi sértés, öngyilkosság, véletlen szerencsétlenség által való halálos eset, szerencsétlen szülés és vesztesség egy esetben sem fordult elő Nagykanizsán szeptember havában. A múlt hó folyamán 59 halálos volt Nagykanizsán és pedig a következő halál-okokkal: Cukorbetegség 1 esetben, agybántalom 4, vakbéllob 1, influenza és tüdőlob 16 esetben, bélhurut 4, kimerülés 5, rángórcs 3, szervi szivbaj 1, tüdőbetegségek 8, koraszülöttség 1, tüdőgümőkór 6, szülés alatt meghalt 1, hashártyalob 1, gyomor bántalmak 2, vele született gyenkeség 3, veselob 1 és epekövek 1 esetben. — Elvetelés (abortus) 1 esetben fordult elő.

— **Modern táncok** tanfolyama felnőtteknek holnap, csütörtökön kezdődik Adorjáné tánciskolájában a Casinóban. — Szombat délután 1/2 6 órakor lesz a tánciskolában az első ifjusági összejáratás.

— **Az új cukorárak Nagykanizsán.** A hivatalos lap tegnapi számában megjelent az új — felemelt — cukorárakról szóló terjedelmes kormányrendelet. Mint már tegnap jeleztük, átlag mintegy 80 fillérrel drágult meg a cukor kilója, amif a répa újabb nagy áremelkedésével és a folyó évben kétszer is emelt vasúti tehertarifák drágulásával indokolnak. A cukor métermázsájának átlagos gyári ára az eddigi 212 korona helyett 290 korona lett. Ehhez Nagykanizsáig métermázsánként 2 korona 75 fillér vasúti fuvar jár. 292 korona 75 fillér tehát a kristálycukor nagykanizsai alapára, amelyből a kormányrendelet utasításai alapján kiszámítható, hogy mibe kerül Nagykanizsán mindenféle fajta cukrok különkénti ára. Ha a rakomány nincs legalább egy fél waggon, akkor métermázsánként 1 korona pótdíj számítható, 6 korona a nagykereskedői haszon és 20 korona a kiskereskedő megengedett haszna minden métermázsá bárminő cukor után. Mindezeknek, valamint a szintén megszabott csomagolási költségeknek beleszámításával Nagykanizsán

egy kg. kocka, vagy porcukor 5 kg-os kartonokban 3 korona 48 fillér, ugyanaz kimérve 3.54 K.

egy kg. kristálycukor zsákból kimérve 3.36 K, faládából kimérve 3.38 K és 5 kg-os kartondobozban 3.32 K.

a legjobb minőségű süvegucukor kilója 3.39, a második minőségű süvegucukor kilója 3.38 és a harmadrangu süvegucukor kilója 3.36 Kor. a pilé, concassé, dara és segment-cukor kilója 3 korona 52 fillér,

végül a nyerscukor kilójának ára 3 korona 29 fillér.

Mindezeket az árakat a helyi hatóság is tartozik ugyanígy kiszámítani és a cukor-elárusítóhelyeken kifüggesztetni.

— **Ujságíró-egyesület Pécsenti.** Vasárnap este a pécsi hírlapírók a Nádorszálló külteremben megbeszélést tartottak, amelyen a pécsi ujságírók egyik legkiválóbb tagját,

Várady Ferencet meleg ünneplésben részesítették a legmagasabb helyről jött kitüntetésével, egyben pedig elhatározták, hogy megalakítják a pécsi és baranyai írók és ujságírók egyesületét. Az előkészületek megtételével Linder Ernő és Katona Imre szerkesztőket bízták meg.

— **A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet** felhívja tagjait, hogy mielőbb szerezzék be a Közélelmezési Hivatalnál a burgonya-bevásárlási igazolványt és a Szövetkezet irodájába adják le — Az igazgatóság.

— **Összeomlott egy Csengery-uti ház teteje.** Rémes hangokra ébredt tegnap hajnalban a Csengery uti sorompó melletti „Uj világ” vendéglő tulajdonosa, Krajesics László és egész házanépe. Azt hitték az első pillanatokban, hogy olasz repülők bombázzák a várost, vagy hogy a messinai földrengés ismétlődött meg Nagykanizsán. Megerősítette ezt a hiedelmüket az a látvány, mely az udvaron érte őket, amikor a félelmetes robaj és recsegés hangjaira ágyaikkól kiugorva a szabadba rohantak. A vendéglő utcai épületének egész teteje összeomlott, s a hatalmas tetőgerendák eresztékükben egymástól szétválva mint a hajóroncsok meredtek a levegőbe, a padlást és az udvar egy részét pedig ezernyi cserépszindely törmelék fedte; s mindezt mint a hajókötelek fonták körül a tető össze-vissza görbült bádogcsatornája és a háztetőre szerelt telefonvezeték elszakadt drótszállai. Ezt a borzalmas pusztulást a tegnap éjjeli szélvihar és a telefonvezeték rengeteg súlya okozták, melyeknek az öreg ház korhadó tetőgerendái nem tudtak ellenállni és összeroskadtak. Krajesics László természetesen a postakincstártól várja nem csekély kárának megtérítését, illetőleg a leomlott háztető mielőbbi újraépítését, miért is a napokban a pécsi posta- és táviratigazgatóság egy kiküldendő mémőke és a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatalnak egyik szakközege fognak a pusztulás színhelyén szemlét tartani, hogy megállapítsák, mennyiben okozta a háztető beomlását a telefonvezeték. — A kalamitás miatt tegnap egész napon át szünetelt a Csengery-uti sorompón tuli, telefonelőfizetők legtöbbjének telefonja, mert az elszakadt huzalokat csak ma reggelre sikerült mind ismét összekölni.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** *Korpusztükséglet bejelentése.* Felhívtnak mindazon állattartó tulajdonosok, akiknek hizó sertései, anyasertés, ló, szarvasmarha, juh, kecske, baromfi, fejős tehén, borju stb. részére korpára van szükségük, ez iránti igényüket három nap alatt, minden nap délelőtt 9-től 12-ig az Élelmezési Hivatalban jelentsék be, mert későbbi jelentkezések figyelembe vehetők nem lesznek.

— **A katonai állatvásárlás új rendje.** Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter ismételt közbenjárása folytán Ausztria legutóbb a hadsereg részére az eddiginél nagyobb állatmennyiség beszolgáltatását vállalta magára, ami annál méltányosabb, mert eddig a hadsereg élőállatszükségletének nagyobb részét Magyarország állatállományából vonták el. Így a földművelésügyi miniszter valamivel apaszthatja az egyes törvényhatóságokra kirótt élőállatszolgáltatás arányát, a mennyiben ezentul a törvényhatóságok az ideai állatszámítás alapján öthónaponként állatállományuk másfél százalékát lesznek kötelesek az eddigi háromhavonkénti két százalék helyett rekvirálás útján beszolgáltatni, még pedig az eddigi vágóállatáraknál kilogrammonként 30 fillérrel magasabb térítés ellenében.

— **A Cipőhivatal közleményei.** A város lakossága ezton értesítettik, hogy vászon, házi papucs, bársony, selyem és atlasz cipők is csak cipőjegyre szolgálhatók ki, azonban ezen cipők nem lesznek a kiutalandó utcai bőrcipők rovására felszámítva, vagyis a bőrcipőre beadott igényjelentés erre való tekintet nélkül lesz elbírálva. Kész csizmák, fehér cipők, fatalpu cipők, papucsok, tyúki nagyobb mennyiségben állanak rendelkezésre.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

A város belterületén keresek egy alkalmas nagy helyiséget

nagy udvarral gépjavitó műhelynek lakással vagy annélkül örök áron esetleg bérbe is kivenném több évre. — Ajánlatokat kér

PLÉH, a Felsőtéglagyár vezetője.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 2-án és 3-án

Lundt Margit

a csodaszépségű bécsi színésznő felléptével

Lélek a bilincsben

Társadalmi dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Divatos és elegáns

női kalapok

minden árban és minden izléshez

G. WEISZ LUJZA

női kalapszalonzában, Nagykanizsán a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

BERLIN nagymozgószínház Szarvas szálloda.

1918. szept. 30, október 1. és 2-án

SUSANNE GRANDEIS

a főszerepben

Éjféli párba

Társadalmi színmű 4 felvonásban.

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap, 3, 5, 7 és 9 órakor.

Sertések hizlalását

saját termésükből biztosítani tudó birtokosok jelentkezzenek a Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezetnél Erzsébet-tér 17. Telefon 387. A termés szerződéskötés esetén a rekvirálás alól felmentetik.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Törökország kritikus órái Nagy tanácskozások a bécsi külügyminisztériumban.

Bécs. Külügyminisztériumunk környéke tegnap rendkívül élénk képet mutatott. Gróf Burián István külügyminiszter egész nap ki sem mozdult hivatalából és késő éjjelig fogadta az államférfiakat és diplomatákat. Wédel bécsi német nagykövet is több ízben tárgyalt Buriánnal és a vezető osztályfőnökökkel, s a külügyminisztériumban jártak többen a török nagykövetségről, akik szintén az illetékes tényezőkkel tárgyaltak. Sok kombinációra adott alkalmat a közös minisztertanács is, mely különösen hosszú tartamu volt. Délelőtt 10-től délután 1-ig tanácskoztak a magyar, osztrák és a közös kormányok tagjai, majd délután 5-kor újból kezdődött a közös minisztertanács és egyfolytában este 1/10-ig tartott. Ennek egyellen tárgya a Bulgária kiválása folytán előállott helyzet volt. E kérdésben végleges döntést a mai koronatanácsban fognak hozni.

Törökország léte függ a központi hatalmak iránti hűségétől.

Konstantinápoly. A török fővárosban a hangulat a bolgár kormány lépése és a török haderők által Palesztinában szenvedett vereség folytán felette nyomott. A legnagyobb érdeklődés fordul Konstantinápolyban azon kérdés felé, hogy miképpen viselkednek most a központi hatalmak és mily katonai intézkedéseket tesznek. E kérdésekre a választ a legközelebbi napok megadják. Törökország vezető államférfiai tisztában vannak azzal, hogy Törökországnak ki kell tartania a központi hatalmak mellett, mert Törökország csak így biztosíthatja fenmaradását.

Törökország helyzete és külügyminisztériumunk. Hamis hír Törökország békekéréséről Wilson kezében a megoldás

Bécs. Külügyminisztériumunknak rendkívül nagy gondot okoz Törökország helyzete. A holland Távirati ügynökség azt a tendenciózus hírt bocsátotta világgá, hogy Törökország máris fegyverszünet kötésére irányuló kéressel fordult az antanthoz. Külügyminisztériumunk hangsúlyozza, hogy ez a hír egyáltalán nem félel meg a valóságnak, bár nem képez tilkot Törökország súlyos helyzete. —

Politikai körökben rámutatnak arra, hogy Bulgária magatartása következtében legközelebb elvágják a konstantinápolyi utat.

A Neue Freie Presse vezércikkben azt írja, hogy Konstantinápoly államférfiai most rendkívül súlyos elhatározások előtt állnak. Minden tekintet Európából Wilson felé irányul. Anglia, Franciaország és Olaszország milliárdokkal adósa Amerikának és Wilson tudja, hogy ő a hitelező, hatalma tehát csak neki lehet és a békéről komolyan csak Wilson tárgyalhat. Wilson pedig a Törökország, Ausztria-Magyarország és Németország felosztását tartalmazó antantszerződésbe bele nem egyezik.

Az angolok Damaskusban.

Rotterdam. A Reuter ügynökség jelent Londonból: **Damaszkusz el-esett.**

(Damaszkusz. Palesztina legjelentékenyebb pontja és a Földközi tenger keleti partvidékének legnagyobb városa, 350 kilométernyire Jeruzsálemtől északi irányban.)

Albániában visszavonulunk. A vezérkar mai jelentése.

Budapest. (Hivatalos.)

Olasz harctér. A Monte Tomba északi lejtőjén sikeres előtéri harcok.

Az albán és bolgár fronton történt események kényszere folytán visszavontuk hadosztályainkat. Berát ezáltal az ellenség kezére jutott.

A vezérkar főnöke.

Öndálló Magyarországot követel a képviselőház. Perszonális unió és mielőbb béke a kormányprogrammban.

Budapest. Az Apponyi és Andrássy között folytatott tárgyalások során az ellenzéki képviselők túlnyomó többsége azon szilárd elhatározásának adott kifejezést, hogy az október 15-én összeülő képviselőház csak oly kormány bemutatkozását fogadhatja, mely programjában a perszonális unió azonnali megvalósítását jelenti be. Perszonális unió és mielőbbi béke az a két feltétel, mely a kibontakozásnak alapjául szolgálhat. Az Apponyi-csoport tagjai fél is kérték Apponyit, hogy ezen álláspontjukat közölje a királlyal, valamint azt, hogy az ország hangulata gyökeres rendszerváltozást követel. Felmerült az a terv, hogy Apponyi álljon a kormány élére, de Apponyi ez elől elzárkózott. Ezért az ellenzéki képviselők gróf Hadik Jánosra gondolnak, mint akiben megvan az elszántság, hogy a képviselők és az ország általános kíván-

ságát tartalmazó fenti program alapján álljon a kormány élére. — Ily körülmények között Apponyi és Andrássy mai audienciája döntő fontosságú lehet a magyar belpolitikai helyzetre.

Tőzsde.

Budapest. Az értéktőzsde hangulata ma izgatott. A spekuláció féktelenül kihasználja a helyzetet. Fokozza az izgalmat, hogy fizetésképtelenségek veszedelme is fenyegeti a piacot. Az árfolyamok esnek.

HIREK.

— **Barta Lajos titkári jubileuma.** Barta Lajos, a nagykanizsai izr. hitközség titkára az idén tölti be 25. esztendejét annak, hogy Nagykanizsa és a hozzácsatolt községkerület zsidóságának adminisztrációját vezeti. Megelőzőleg tizenkét évig a losonci hitközségnek volt közkedvelt tanítója, majd ugyancsak titkára. Kanizsai munkálkodásának huszonöt éve nemcsak a hitközségnek felbecsülhetetlen érték, de bőséges erőforrása a kanizsai társadalmi és közéletnek is. Mint városi képviselő, s hosszú időn át szakiskolai tanár, mint a legtöbb jótékonyági és kulturális egyesülés vezető tagja a leghatékonyabban benne él Nagykanizsa életében. Hivatásának pedig országosan elismert kiváló reprezentánsa. 1902-ben megjelent „Hitközségi ügykezelés” c. munkáját a napisajtó, a szakirodalom és a hivatalos körök mint égető szükségét kielégítő uttörést üdvözölték. Könyve a hazai hitközségi adminisztrációnak nélkülözhetetlen lexikonja lett. Barta Lajos negyedszázados munkálkodását a nagykanizsai izr. hitközség tegnapi előljárásági ülésében ünnepelte meg. Csapli Sommer Ignác hitközségi elnök emelkedett hangú beszéddel üdvözölte őt, s a hitközség elismerő köszönetét fejezte ki buzgó munkásságáért. Majd Pollák Ede a szent egyet üdvözlését tolmácsolta. Sommer Náthán, ki annak idején Barta titkárnak Losoncon hitközségi elnöke volt, örömet fejezte ki, hogy most is egymás mellett dolgozhatnak. Barta Lajos megindultan mondott köszönetet az elhangzott üdvözlésekért, valamint a hitközség és szent-egylet nagyértékű ünnepi ajándékaiért.

— **Gyászrovat.** Tegnap délután 3 óraker hosszú, kinos szenvedés után elhunyt Nagykanizsán dr. Bereczky Viktorné született Bánutay Matild, dr. Bereczky Viktor nyugalmazott kir. járásbíró felesége. A megboldogult két évtizeden keresztül mint ovónő működött a Nádorutcai ovodában, s angyali türelmével párosult lelki nemessége és mély intelligenciája Nagykanizsán egy egész generáció erkölcsi és szellemi fejlődésének adott áldásos impulzust. A mindössze 49 évet élt uriaszony halála nemcsak társaságbeli ismerőseit tölti el a legmélyebb részvétellel, hanem azon egykori kisgyermekek ezreit is, akik tőle tanulták az első versikét és az első dalt. Mély részvét fordul súlyos betegen hátrahagyott férje, dr. Bereczky Viktor és két leánya felé, kiknek egyike Gabsovits Kornél honvédszázados felesége.

— **A spanyol-járvány miatt bezárják az összes kanizsai iskolákat és szórakozóhelyeket.** A minap Kolbenschlag Béla alispán a város előterjesztésére a spanyol-járvány terjedése miatt elrendelte a kanizsai elemi iskolák bezárását. Ezt az intézkedést azonban követni fogja az összes nagykanizsai iskolák és szórakozóhelyek bezárása. A tisztviselők előterjesztése alapján ugyanis dr. Sabján Gyula polgármester ma ismét távirattal fordult az alispánhoz, akit a spanyol influenza járványának mind fokozottabb mértékben való terjedése miatt arra kér, hogy Nagykanizsán úgy az összes iskoláknak mint a szórakozóhelyeknek, úgymint a mozoknak, taniskoláknak stb. a járvány elmúltáig való bezárását rendelje el, valamint tiltsa meg ugyanezen időtartamra Nagykanizsán hangversenyek, előadások stb. tartását. Ami Nagykanizsán a spanyol járványuk újabb halálozási statisztikáját illeti, egy hét óta minden nap van egy-egy tüdőgyulladásos haláleset.

— **Cipézműhely a kanizsai postán.** A kanizsai postások nem jutnak annak a sokat emlegetett törvényszéki bírónak sorsára, aki sajátkezűleg volt kénytelen a maga és családja cipőit megtalálni. A kanizsai posta és táviróhivatalok tisztviselői külön cipézműhelyt állítottak fel maguknak a postaépületben, ahol a táviratkézbesezők egyike, aki a háború előtt jónévi cipész volt Nagykanizsán, de rokantá válván, a posta szolgálatába állott, — most újra odaült a háromlábú küsszékére, s azóta többé nincs gondjuk arra a kanizsai postásoknak, mi lesz, ha kilyukad a cipőjük. Bőrt, — úgy talpbőrt, mint felsőrészhez való, — kapnak a kincstártól, a többit pedig poton áron elvégzi Nemeth Ferenc, a sokoldalú táviratkézbesező. Alig győzi a munkát, mellyel a főnöktől kezdve a legkisebb fizetésű kiegészítő postaszolgálig mindenki elhalmozta. Szinte hihetetlenül olcsó árak uralkodnak a kanizsai posta cipézműhelyében. A megállapított tarifa szerint egy új pár cipő elkészítéséért 15 korona jár, egy pár fejlesztést 8 korona, egy pár talpaért pedig nem több mint 4 korona. Nem változtat a csodálatos olcsóságon az, hogy a fonálért, szegekért, ragasztóanyagért s még néhány hasonló apróságért néhány hatost hozzászámítanak a fenti árakhoz. Ammi bizonyos, hogy Nagykanizsa város egész polgári társadalmá őszintén irigylő a kanizsai postásokat a cipézműhelyükért.

— **Rendőrbírói ítéletek.** Ma folytatta Kiss Lajos rendőrkapitány a rendőrbírói tárgyalásokat. Horváth István Petőfi-ut 80. szám alatt lakó földműves 14 métermázsával kevesebb buzát szállított be a Haditerményhez, mint amennyit nála rekviráltak. Ezért 450 korona pénzbüntetést kapott. — Suklár István alkusz a töle elrekvirált 80 kiló kukoricát sertésével feletette és a sertést sem bocsátotta közfogyasztás céljaira, hanem egy korcsmárosnak adta el. A rendőrbíró 300 korona pénzbüntetésre ítélte. — Pető Józsefné sz. Andor Teréz Attila-utca 12. szám alatti lakós két barátjánál 164 kiló be nem jelentett babot adott át a fűtőház mögött egy vasuti kalauznak, aki azt Ausztriába akarta kicsempészni, de a manipulációt a pályaudvari csendőrök észrevették és Petőné lefűlettek. A menyecske emiatt 300 korona pénzbüntetést kapott.

— **A pénzügyminiszteri tisztviselők fölmentése.** A pénzügyminiszter feliratot intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, melyben a pénzügyminiszteri tisztviselők katonai, illetőleg a népfelkelői szolgálat alól való fölmentéseinek sürgős beadását kéri. Ezek a fölmentések ugyanis ez évi november és december hó

végével lejárnak és a pénzügyminiszter a munkatorlódás elkerülése céljából fölkerlte a kamarákat, hívja föl a kerületükbe tartozó pénzügyintézeteket, hogy a további fölmentésre irányuló kérelmeket oly időben nyujtsák be a kamarához, hogy azok legkésőbb október végéig a pénzügyminisztériumba fölterjeszthetők legyenek.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet 1. hó 4. étől kezdve további intézkedésig délután fél 6 órakor fog kezdődni.

— **A pécs nagykanizsai szintársulat új bizalmi embere.** Az Országos Színész Egyesület a konzorciális alapon működő szintársulatok mellé a rendszeres pénzügyi kezelés ellenőrzésére és a szintársulat tagjai anyagi érdekeinek megóvása céljából a szintársulat kebeléből két tagot delegál. Az 1918—19. évi sziniidényre a pécs—nagykanizsai szintársulat bizalmi férfiaként Baranyai Lászlót és Rónai Jenőt delegálta a központ.

— **A sertéshizlalás rendje.** A közlekedési miniszter rendeletet adott ki a házi és gazdasági szükségletre hízalható sertések számának megállapításáról és nyilvántartásáról. A rendeletben utalás történik arra, hogy a 2650/1918. számú kormányrendelet a hízósértések által feleltethető szemes takarmány mennyiségét sertésenként hat métermázsában állapítja meg, ami a sertések teljes kihizálására nyújt széleskörű lehetőséget és így az ezen takarmány mennyiség okszerű felhasználásával meghízalt sertés fehérárúját átlagosan 70 kilogrammba lehet venni. Minthogy pedig az egy-egy személy által fogyasztható havi zsiradékmennyiség 42 dekát, mezőgazdasági munkálatoknál egy kilót, illetve egy egy félkilót, illetve három kilót meg nem haladhat, a házi és gazdasági szükségletre hízalható sertések számát az előbb említett irányelvek összevetésével és a helyi körülmények mérlegelésével kell megállapítani. Általában véve a mezőgazdasági munkák végzőket is beleveve, egy sertés legalább is öt családtag, illetve ellátandó szükségletére engedélyezhető. A hízalási engedélyeket véghatározat alakjában kell közölni a féllal és az iránt is rendelkezni kell, hogy saját terméséből a szóbanforgó hízalásra mennyi és milyen szemes takarmányt használhat fel a hízaló. A nem saját háztartás szükségletére való hízalás esetén értesíteni kell azt a hatóságot, a mely az ellátatlansági tanusítványt kiállítja. A kettős ellátás megakadályozása céljából a hízalási bejelentések tudomásulvétele és az engedélyek kiadása alkalmával vizsgálni kell, hogy az érdekelt valamely beszerzési csoport részéről nincs-e ellátva. A rendelet többi része az ellenőrzés felől intézkedik, hogy vajjon a bejelentett és engedélyezett sertéseket a hízalás céljából beállították-e, nem cserélték-e ki, a sertések számában beállott időközti változásokat bejelentették-e és nem hízik-e több sertés, mint a mennyire engedély van. Az ellenőrzésre nemcsak a hatóságok, de az Országos Sertésforgalmi Iroda is jogosult.

— **Ujból korlátozzák a napl- és szak-sajtó terjedelmét.** Az Ujságpapírközpontok, mint budapesti tudósítónk jelenti, sűrűn tanácskoznak a módoszatokon, miként lágyíthatnák meg az osztrák és német papírgyárosokat, hogy ne fukarkodjanak annyira a magyar lapok részére jó pénzért rendelkezésre bocsátott papírossal, mely téren mindig újabb nehézségek merülnek föl. A papírközpont igazgatósági elnöke, dr. Ágai Béla, napok óta Stockholmban van, hogy legalább svéd ujság-papírt biztosítson a magyar sajtó részére. A

tárgyalások, a svédek minden előékenysége dacára, még huzamosabb időt vesznek igénybe és mivel a béhozható papírmennyiség bizonytalan, már készül az új rendelet, mely az ujságok terjedelmét az eddiginél is fokozottabb mérvben korlátozni fogja. A korlátozás nem csak a napi, de heti és szaklapokra is ki fog terjedni.

— **A faluért.** Wekerle Sándor belügyminiszter megleghangu leiratban közölte a Magyar Gazdaszövetséggel, hogy a falvak és általában a vidék lakásviszonyainak javítása tekintetében tett felszólalását a legteljesebb mértékben magáévá teszi és kész nagy intézkedésekre. Sőt ezeket már meg is indította, mert megkereste a hadügyminisztert, hogy a hadtápkörzetsbeli építőanyagokat engedje át. Egy további lépés a földművesek szabályszerű lakóházainak megállapítása, az egészségi igazgatás kiépítése. Ezekhez kell csatlakozni a mocsarak lecsapolásának, a csatornázásnak, szóval mindannak, mi a falusi ügy javítását előmozdítja, a nagy halálozást csökkenteni. Nagy, elhanyagolt kérdések ezek, melyek megoldása el nem halasztható és mi őszintén üdvözljük a miniszterelnököt ebben a munkában, melynek fontosságát kiemelni nem szükséges. A társadalomnak feladata maga részéről a tervezett intézkedések sikerét teljes erővel előmozdítani. Ime, a gazdák öntudatra ébredése és szervezkedése, mint a haladás jelentékeny tényezője.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. október 3-án és 4-én

A főszerepben a **BROWN**
híres amerikai

SASSZEM KARMAIBA

Izgalmas detektív dráma 4 felv.

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

**Divatos és elegáns
női kalapok**
minden árban és minden ízléshez
G. WEISZ LUJZA
női kalapszalonzában, Nagykanizsán
a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 2-án és 3-án

Lundt Margit
a csodaszépségű bécsi színésznő fel-
léptével

Lélek a bilincsben
Társadalmi dráma 4 felvonásban
és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán ... 1 óra 2-50 kor.
Nyilvtér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A központi hatalmak békeajánlatot tesznek Wilson 14 pontja alapján.

Bécs. A Magyar Távirati Iroda közli: Nehány nap óta különböző híreket terjesztenek a központi hatalmak békelépéséről, többek között azt is, hogy ez a lépés már megtörtént. E hírekkel szemben meg kell állapítani, hogy a békekészítés Németországban, Ausztria-Magyarországban és Törökországban mindig megvolt és a legutóbbi időben is a béke kérdése fontos tanácskozásokat tárgyalt képezte, de anélkül, hogy a részletekről és a módokról, valamint a békelépés idejéről már végleges határozatokat hoztak volna. A központi hatalmak politikájának iránya arra utal, hogy készek vagyunk a békére, de hogy mily módon, arra vonatkozólag végleges döntés még nem történt.

A monarchia és Németország békekezdeményezése.

Akción a fegyverszünet iránt.

Bécs. Itteni diplomáciai körökben most már befejezett tényként tekintik, hogy a monarchia és Németország egymással teljes egyetértésben a legközelebbi időben konkrét formában megnyilvánítják békeakció folyamatba lépésére irányuló szándékukat, s Buriának, valamint a német kormányoknak erre vonatkozó jegyzékét a nyilvánosságra is fogják hozni. **Együttal katonai részről is oly akció fog megindulni, hogy a békeakció folyamatát a fegyverek lármája ne zavarja és a hatalmak egész figyelmüket a béketárgyalásoknak szentelhessek.**

Előkészületek Hágában a béketárgyalások megkezdésére

Bécs. Politikai körökben élénk eszmecsere tárgyát képezik azok a hiteles forrásból származó hírek, hogy Németország, Ausztria-Magyarország és Törökország közös döntő békelépése ismét közelebb van. Az ösztönzést e békeajánlatra Németország adta meg, melynek hivatott politikai vezető emberei keresztül vitték, hogy az ajánlat oly formában télessék meg, mely valószínűvé teszi, hogy arra ellenségeink is rá állanak. Még a legpesszimistábbak is annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy ily körülmények között a tárgyalások megindulhatnak az antantmeghatalmazottakkal. Sőt Hága városára már előkészületeket tesz a béke-delegátusok fogadására.

Elfogadjuk Wilson pontjait.

Bécs. Az osztrák-magyar monarchia Németországgal és Törökországgal teljes egyetértésben teszi meg békelépését, melynek lényege az lesz, hogy a monarchia kijelenti, hogy **osztja Wilson 14 pontját és ez alapon indítványozza az általános béketárgyalások megkezdését.** Az ajánlatot Wilsonhoz intézendő jegyzék fogja tartalmazni, s azt a néphez szóló királyi manifesztum fogja a nyilvánossággal közölni. — Ezzel egyidejűleg Vilma hollandi királynő meghívja a hadviselő feleket előzetes tárgyalásokra a hágal békepalotába.

Németország békefeltételei

Berlin. Tegnap délután Vilmos császár einökléte alatt két ízben volt korona tanács, amelyen Hindenburg és Ludendorff vezértábornagyok is részt vettek. A birodalmi gyűlést váratlanul nem jövő keddre, hanem már holnap, szombatra egybehívták. A birodalmi gyűlés holnapi ülésén Hertling német birodalmi kancellár által előterjesztendő nyilatkozat békenyilatkozat lesz, mely pontosan megformulázza Németország békefeltételeit. A békeajánlat olyan lesz, hogy azt az antant elfogadhatja.

A kancellár garantálni fogja, hogy Belgium helyreállításának és kártalanításának kérdésében elfogadható ajánlatot tesz az antantnak.

Garantálja Szerbia és Montenegró helyreállítását.

A breszlílowszki és bukaresti békeszerződésekről kijelenti, hogy azokat nem tekintli érinthetetlen kérdéseknek és azokról újra lehet tárgyalni.

Elzász-Lotharingia sorsát illetőleg a kancellár népszavazást ajánl.

Békehangulat a tőzsdén.

Budapest. Már a tőzsdéi forgalom kezdetén meglátszott a békehírek hatása. Mindjárt a megnyitáskor az ipari- és az ugynevezett békepapirok árfolyama 50—100 koronával emelkedett.

A franciák újabb térnyerése

Genf. Páris teljesen St. Quentin felszabadításának hatása alatt áll.

A Havas ügynökség jelenti, hogy a franciák csaknem teljesen birtokukba vették azt a földcsövet, mely Reimstől észak-

nyugatra az Aisne és a Marne / csatorna között van. Számítani kell azonban a németek erőyes ellenállására. — Cambrai teljesen alá van áknázva. A város lángokban áll.

HIREK.

3000 waggon tengerit követelnek Zalamegyétől. 317 waggont a kanizsai járástól.

— Saját tudósítónktól. —

A közlekedési miniszter nemrég 37 magyarországi vármegye és 11 önálló törvényhatósági joggal leruházott város területére elrendelte a kukoricarekvirálást. E vármegyék között van Zalavármegye is, amelyre 3000 waggon csöves tengeri beszolgáltatásának kötelezettséget rótt ki Windischgraetz herceg közlekedési miniszter, hogy a közszükségletek (ezek között elsősorban a hadsereg szükséglete) biztosíthatók.

Kolbenschlag Béla alispán most megállapította azt, hogy ebből a 3000 waggon tengeriből mennyit tartozik Zalavármegye 13 járásának mindössze beszolgáltatni. Az arány nem mindenütt az egész vármegye területén egyforma, mert egyes járásokban aránytalanul kiadósabb volt a kukoricatermés, mint egyebütt. Ehhez képest például a kukoricaterméséről nevezetes Muraközben lévő perlaki járás kukoricaföldjeinek minden katasztrális holdjáról 6 és fél métermázsza tengerit követel az alispán, a balatonfüredi és tapolcai járások kukoricaföldjeiről pedig holdanként csak 3—3 métermázsát. (A kanizsai járás tengeriföldjeinek minden holdjáról 6 métermázsát kell beszolgáltatni.) Legnagyobb tengeriterület van Zalamegye járásai körül a perlakiban (14,128 kat. hold) és legkisebb a balatonfürediben (1068 kat. hold) A nagykanizsai járás tengeriföldjeinek területe 1691 kat holdat tesz, míg Nagykanizsa város területén mindössze 302 hold van tengerivel bevetve.

A Zalamegyére kirótt 3000 waggon tengerit az alábbiak szerint vetelte ki az alispán a vármegye 13 járására:

az alsólendvai járás	248 waggon
a balatonfüredi járás	22 "
a csáktornyai járás	542 "
a keszthelyi járás	88 "
a letenyei járás	242 "
a nagykanizsai járás	317 "
a novai járás	68 "
a pacsai járás	192 "
a perlaki járás	918 "
a sümegi járás	110 "
a tapolcai járás	59 "
a zalaegerszegi járás	97 "
a zalaszentgróti járás	87 "

tengerit tartozik beszolgáltatni.

Ellenben Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok mentesítve vannak az alól, hogy esekélyke tengeritermésükből még el is rekviráljanak valamit.

— **Katonai kitüntetés.** Öfelsége *Hastinger* Ferenc cs. kir. 48. gyalogezredbeli tart. főhadnagyot az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásának elismerésül a III. oszt. katonai érdemkeresztel (a kardokkal) tüntette ki.

— **Ügyészi megbizotti kinevezés.** Mint a hivatalos lap legújabb száma közli, az igazságügyminiszter dr. *Politzer* Izidor alsólendvai ügyvédet (aki a háboru első három évében a nagykanizsai tartalékkórházban teljesített katonai szolgálatot) a zalaegerszegi kir. ügyészség kerületébe ideiglenes ügyészi megbizottul rendelte ki.

— **Rekvirálják az ideai bortermelés öt százalékát.** A földművelésügyi miniszter hivatalos lap tegnapi számában közölt rendeletével az ideai bortermelés 5%-át a katonaság számára igénybeveszi. Kimondja ugyanis a rendelet, hogy amelyik szőlősgazdának legalább 100 Hl. bora terem, tartozik bortermésének seprő nélkül számított 5%-át a katonaság részére fenntartani és további intézkedésre hektoliterenként 550 korona térítés ellenében átszolgáltatni. Szükség esetén a kormány a rekvirálást az 50 Hl.-en felüli termésekre is elrendelheti, viszont ha 150000 hektóra felül eredményezi a rekvirálás, beszállíthatja a beszállítandó termésszázalékot vagy egyes lefoglalt tételeket feloldhat. Aki igazoltan fajborokat termel, nem tartozik az 5%-ot a saját terméséből adni, beszállíthatja egyeből termet, legalább 8 1/2 Málligand fokos egészséges bort, vagy megvásárolja a rekvirálást hektónként 300 koronával. A rendelkezések megsértése kihágás és hat hó elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntelhető.

Beszűntetik a budapest-gyékényes-flumel gyorsvonatot? Egy zágrábi lap értesülése szerint a Budapest Gyékényes és Fiume között közlekedő gyorsvonatjáratot a Máv. igazgatósága a télbe forduló időjárásra való tekintettel be akarja szüntetni.

— **Elégedetlenek a Füredi színtársulat tagjai.** A Peci Napló írja az alábbi meglepő tartalmú sorokat: Azt vélné a színház belső életétől távol álló szemlélő, hogy a színészek a háboru alatt aranyidőket élnek. Minden nap zsufolt nézőtér, az elmúlt színiidény végén harmadszor fölemelt helyárak mellett 125,000 korona béreltel biztosított jövedelem és az elmúlt színiidény 550,000 koronás bruttó jövedelme békés időkhöz viszonyítva csakugyan szédítő jövedelmet jelentenek. Ezzel szemben az elsőrendű drámai színészeknek ezen idényben egy hétre 170 korona jövedelem jutott, holott a tavalyi szezonban 200 koronán aluli heti jövedelme egyszer sem volt. Tavaly a színtársulatnál a legmagasabb jövedelme egyik énekes színésznek volt, aki 18,000 koronás évi gázsit ért el, ámde ennek a szép összegnek a fele egyetlen operett tolettjére elment. Tavaly 800 volt a színtársulat egységeinek száma az idén 960, mivel a társulat nagyobb és a gázsik is emelkedtek. Miből öltözködjék a hős és lírai szerelmes a színpadon és a polgári életben, ha heti 170 korona keresménye mellett egy ruháért 1500 koronát, egy pár cipőért 500 koronát kell fizetni? És élelmezése, lakása is jóval többbe kerül, mint amit a reá eső egységből egy hétre megkereshet. Talmi tehát nemcsak az, amit a színpadon mutat, hanem az igazán tekintélyes, szép jövedelem is, melyből előzőleg le kell vonni az el sem képzelt magasságu napi kiadásokat, üzemköltségeket, jog és nyugdíj illetékeket, melyek ólomsúlyal nehezedenek a színtársulat jövedelmére. Tegnap délelőtti társulati ülés volt, melyen keresték a

módozatokat, mint javíthatnák meg színészeink anyagi helyzetüket; ennek módját azonban a magunk részéről nem újabb helyáremelésben látjuk, mint amiről a megszorult színtársulati tagok beszélnek, hanem országos akciókat kell indítani, hogy a szindarab-ügynökségek ne fölözhessék le árdrágítók módjára a vidéki színházak jövedelmeit.

— **A kötelező balesetbiztosítás kiterjesztése a hadifoglyokra.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amelyben az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegség és baleset elleni biztosításáról szóló 1917. évi XIX. törvénycikk fölhatalmazása alapján a biztosítási kötelezettséget a Magyarország területén alkalmazásban lévő volt császári orosz birodalom bármely területén honos egyénekre, vagyis a hadifoglyokra is kiterjeszti.

— **Némes csomagforgalom Bulgáriával és Törökországgal.** A posta és távirda vezénigazgató rendeletet adott ki, hogy Bulgáriába és Törökországba további intézkedésig nem lehet csomagokat küldeni. — E tilalomnak Bulgáriára vonatkozó része egészen természetes és magától értetődő. Ámde Törökországgal épségben megvan nemcsak fegyvertársi szövetségünk, hanem forgalmi összeköttetésünk is a Dunán és a Fekete tengeren keresztül. A Törökországgal való csomagforgalom megszüntetése habár magasabb érdekek szempontjából valószínűleg teljesen indokolt, némi meglepetést jelent.

— **A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet** felhívja tagjait, hogy mielőbb szerezzék be a Közélelmezési Hivatalnál a burgonya-bevásárlási igazolványt és a Szövetkezet irodájába adják le. — *Az igazgatóság.*

— **A Figaró harmadik száma** friss érdekes és művészi, mint a páratlanul gyors népszerűségű színházi hetilap előző számai voltak, mégis egészen más, egészen új, igazi szenzáció és meglepetés a harmadik Figaró. Az írők, akik írták, a művészek, akik rajzolták, most is az a nagyszerű gárda, mely a Figarót hódító útjára elindította, mégis más a harmadik Figaró, mert új a köntöse, egyéni és művészi a külső megjelenése. Négy művészi rajz díszíti a Figaró négy borítéklapját, mely egyike a nyomdatechnika legszebb termékeinek. Végre eredetileg tervezett, egyéni köntösben kerül a közönség kezébe a Figaró és ezentúl már ez lesz az állandó formája a népszerű újságnak. Az új és végleges köntös módot adott a Figaró szerkesztőségének arra, hogy tartalomban is tovább fejlessze a lapot, melynek érdekes, független, bátorhangu cikkei egy csapásra meghódították a közönséget. Karinthy Frigyes, Kaczér Illés, Kosztolányi Dezső, Lakatos László, Lendvai István, Lukács Gyula, Nagy Lajos, Somlyó Zoltán, Szenes Béla, Szini Gyula és Várnai István cikkei vannak a harmadik Figaróban, melyet Biró Mihály, Feiks Jenő, Gedő Lipót és Karinthy Frigyes rajzai díszítenek és egy sereg fényképfölvétel tesz érdekessé és változatossá.

— **A kanizsai cipőhivatal közleménye.** *Új cipők készítéséért*, ha a rendelő az összes bőrányagot és bélésvásznat adja, munkadíj fejében szeges talpu magas vagy fél férficipő után 61 korona, varrott talpu magas vagy fél férficipő után 81 korona, szeges talpu magas vagy fél nőicipő után 60 K., varrott talpu magas vagy fél nőicipő után 80 K., szeges talpu magas vagy fél gyermekcipő 25-től 29 számig 32 K., 30 től 34 számig 38 K. és 35-től 39 számig 45 K. fizetendő. Aki kész felsőrészt és az összes alrész anyagot adja, munkadíj fejében szeges talpu magas vagy fél

férficipő után 46 koronát, varrott talpu magas vagy fél férficipő után 66 koronát, szeges talpu magas vagy fél nőicipő után 45 koronát, varrott talpu magas vagy fél nőicipő után 65 koronát tartozik fizetni. *Viselt lábbeli javításáért*, ha az összes bőrányagot és bélésvásznat a rendelő fél adja, fejelés, talpalással együtt férfi vagy női lábbeli szeges, munkadíj 30 K., férfi vagy női lábbeli varrott, munkadíj 38 K., fiu vagy leány cipő 30-tól 35 számig szeges, munkadíj 24 K., gyermekcipő 30 számnál kisebb, szeges, munkadíj 20 K. fizetendő. *Talpalásért*, ha a talpot a rendelő fél adja, munkadíj fejében férfi vagy női lábbeli szeges után 7 K., férfi és női lábbeli varrott után 11 K., fiu vagy leány lábbeli 36-tól 39 számig szeges 7 K., 30 től 35 számig 6 K. 50 fillér, 30 számnál kisebb szeges után 6 K. fizetendő.

Felelős szerkesztő: GÖRTLER ISTVÁN.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 4-én és 5-én

Bernay Jenny

a „Zsidónő” főszereplőjének felleptével

DON GESAR

Regényes színmű a leltűnt időkből
5 felvonásban. — A betét dalt

G ARAY M A R G I T
operaénekesnő énekl

És a remek kísérő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

Egy jó karban lévő

nagyobb sertésöl

azonnali megvételre kerestetik.

Csengery-ut 19. szám.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. október 3-án és 4-én

A főszerepben a **BROWN**
híres amerikai

SASSZEM KARMAIBA

Izgalmas detektív dráma 4 felv.

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Adakozzunk a vak katonáknak.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz, hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította

Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szövetkezőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

A béke felé.

A központi hatalmak új békejegyzéke Wilsonhoz.

A svéd kormány közvetítése.

Bécs. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ausztria-Magyarország, Németország és Törökország elhatározták, hogy az általános fegyverszünet megkötése és a béketárgyalások megkezdése céljából egyidejűleg az Egyesült Államok elnökéhez fordulnak. Ezen elhatározás végrehajtásaképpen külügyminisztériumunk tegnaptáviratilag megbízta a stockholmi osztrák-magyar követet, hogy kérje fel a svéd királyi kormányt, hogy e hó 4-én a következő táviratot juttassa el Wilson elnök úrhoz:

„Az osztrák-magyar monarchia, mely a háborút mindig csak mint önvédelmi harcot folytatta és ismételtén kifejezte készségét arra vonatkozólag, hogy a vérontásnak végét vessen és igazságszerű békehez jusson, ezennel azzal az indítvánnyal fordul az Egyesült Államok elnökéhez, hogy vele és szövetségessel azonnali fegyverszünetet kössön a szárazföldön, tengeren és a levegőben és a közvetlenül ehhez csatlakozó békekötésre vonatkozó tárgyalásokba bocsátkozzék, amelyekre nézve Wilson elnök úrnak 1918. január 8-án a kongresszushoz intézett üzenetének 14 pontja és Wilson elnök úrnak 1918. február 12-iki beszédében foglalt 4 pont szolgálnak alapul, figyelembe véve Wilson elnök úrnak 1918. február 18-iki fejtegetését is.”

Németország álláspontja

Bécs. Bécsben határozottan tudni vélik, hogy a központi hatalmak békejegyzéke teljesen Wilson 14 pontjához simul. Berlini jelentés szerint Miksa bádeni herceg, az új német birodalmi kancellár ma délután a birodalmi gyűlésben általános nyilatkozat keretében hivatalosan is közölni fogja a békelépést, melyre vonatkozólag az új német kormány a birodalmi gyűlés többsége által kidolgozott program alapján áll. Elzász-Lotharingiát illetőleg önálló szövetségi állam formáját gondolja a német kormány a megfelelő kivezető utnak. Továbbá a keleti békekötések revízióját sem ellenzi.

Bécsi politikai körökben biznak abban, hogy a központi hatalmak lépése ezuttal sikerrel fog járni. Hangsúlyozzák, hogy

nem csak Németországgal egyetértésben, hanem Magyarország összes politikai vezérférfiainak helyeslésével tették meg a kormányok a kezdeményezést.

Wilson elhatározása szabad

Bécs. A Neue Freie Presse vezércikkben ünnepli a központi hatalmak békeakcióját. Wilson köve van saját szavaihoz — írja a Presse — és aligha zárkozhatik el az ajánlat elől. Bármit mond is az antant, tény az, hogy Wilson csapatai, pénze és szállítása nélkül az antant igen szorult helyzetben lenne. Wilson a legfőbb hadur, övé a döntés háború és béke fölött. Nem szabad elfelejteni, hogy Wilson az antanttal teljesen függetlenül rendelkezik, mert az antantkormányok által egymás között kötött szerződéseket nem írta alá, hanem szabadon csatlakozott szövetségeseihez és szabadon szakíthat velük. Az ő kezében van a döntés háború és béke fölött.

A külügyminisztérium számol az esetleges elutasítással is.

Bécs. Báró Wiesner, a külügyminisztérium sajtóosztályának főnöke az Est bécsi tudósítója előtt az alábbi tartalmu kijelentéseket tette:

— A szövetségesek mostani egyöntetű lépése nem tekinthető oly elhatározásnak, mintha azt bizonyos politikai és katonai események hozták volna létre. Valószínű, hogy ellenségeink azzal fognak érvelni, hogy szorult helyzet indított ajánlatunk megtevésére, s mintha a nyugati harctér eseményei és a bolgárok összeomlása vezetne bennünket. A látszat csakugyan ilyen de, pontosan nyomon követve a történeteket, kiderül, hogy ez a feltevés nem helyénvaló. Reméljük, hogy a békére irányuló lépésünk eredményes lesz, de nem lehetünk feltétlen biztosak és nyugodtak afelől, hogy az meghallgatásra fog találni. El kell készülnünk arra is, hogy békeajánlatunkat visszautasítsák. A harctéren lévő seregeinknek sem szabad abban a hiedelemben lenniük, mintha már vége lenne a háborúnak, mert elő kell készülnünk a visszautasításra is.

Ferdinánd volt bolgár király kijelentése Budapestben.

Budapest. Ferdinánd, a leköszönt bolgár király tegnap este átutazott Budapestben. Az udvari különvonatra felszállt Stojanovics Iván budapesti bolgár főkonzul, megbízott miniszter, aki előtt Ferdinánd exkirály az alábbiakat mondotta:

— Harminckét évi fáradtságos uralkodás után megérdemlem a pihenést. Nem kell többé dolgoznom és minden időmet

a botanikának, a növénygyűjtésnek szentelhetem. Sokat fogok tartózkodni Gömörmegyében, Murány várában. Másként nem tehettem; alaptalan az a vád, hogy kétszínű játékot folytattam. Mindig loyális voltam a szövetségeseihez és az is akartam maradni. Népem nyugalma-érdekében hagytam el Bulgáriát, mert a nép nem akarta tovább a háborút és én ellenkezésbe jutottam népemmel. A trónöröklés rendje szerint Boris vette át az uralkodást, aki annak rendje és módja szerint megkoronáztatta magát.

HIREK.

— **Katonai kitüntetések.** A Verordnungsblatt legfrissebb számának közzlése szerint öfélése Varga Sándor 48. gyalogezredbeli zászlóst az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a vitézségi érem szallagján függő arany érdemkeresztel (a kardokkal) tüntette ki. — **Kirchknopf** Károly nagykanizsai kereskedelmi alkalmazott, aki mint a 48. gyalogezred káplárja a háború első napja óta szolgálja fegyverrel a hazát és a különböző frontokon kifejtett hősi magatartásával a bronz vitézségi éremet szerezte meg, a napokban megkapta a vitézségi érem szallagján függő vas érdemkeresztet is. **Kirchknopf** Károly második kitüntetését új beosztásában, mint tábori csendőr szerezte és pedig egy adriai élelmszerszállító hajón kifejtett magatartásával, midőn a hajót ellenséges repülők bombázták.

— **Változások a kanizsai iparlajstromban.** Nagykanizsa város tanácsának tegnap tartott tanácsüléséből az alábbi új iparrendelvényeket adták ki: A *Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnak* borbizományi üzletre és *Gerencsér* Pálnak írószer, levélpapír és játékszer piaci árusítására. Ellenben lemondtak iparigazolványaikról és a kanizsai iparlajstromból töröltettek: **Neumann József** borbély, **Horváth Imre** cipész, özv. **Novák Nándorné** női szabó és **Hirsch Rozália** piaci zöldség- és gyümölcsárus.

— **A spanyol nátha kanizsai pusztítása.** A spanyol nátha terjedése Nagykanizsán még egyáltalán nem mutat csökkenést, sőt ha a halottl anyakönyv adatait nézzük, akkor azt kell konstatálni, hogy terjedése mind nagyobb méretűvé és mind veszedelmesebbé válik. Október hónapnak eddig lepergett négy első napján nem kevesebben, mint 14-en haltak meg Nagykanizsán influenzában és tüdőgyulladásban, vagyis spanyol nátha következtében. Olyan rekord ez, mely meghaladja még a fővárosi rekordot is. Egyébként Zalavármegye alispánjától még mindig nem jött a kanizsai iskolák és mozik bezárására vonatkozó távirati felterjesztésre szóló intézkedés.

— **Hazatérés orosz hadifogságból Nagykanizsára.** Mindennapi dolog foglaltatik e közlemény címében, nem is azért írjuk e sorokat, mintha valami rendkívülit jelentene előttünk az, ha valaki mostanában orosz hadifogságból hazatér. De az eset, amiről itt szó

van, azoknak az eseteknek egyike, amikor olyan valaki kerül vissza közénk az orosz sikság végtelenjéről, akitől fogságba jutásának hosszú ideje alatt egyetlen betű értesítés sem érkezett, s akit ennel fogva az itthonlétük már elsírtak és elparentáltak. *Handrik Imre* kereskedősegéd a legújabb váratlanul Nagykanizsára hazakerült hadifogoly, aki mint 20-as honvéd 1916. júliusában, a Brúszilow féle wolhyniai áttörés alkalmával jutott orosz fogságba, s noha gyakran küldött haza egy-egy levelezőlapot, a 27. hosszú hónap alatt egyetlen sor írását nem kapták meg hozzátartozói. Már rég halottnak gondolták, midőn tegnap reggel beállított hozzájuk viruló egészségben az alig 22 éves fiatal katona, kinek esete megint erős biztatásul szolgálhat mindazoknak, akik nem kaptak értesítést orosz hadifogságba jutott hozzátartozóiktól.

— **Kustány község átsatolása a szentgróti járásból a keszthelyi járásba.** A Zala folyó völgyeinek egyik legszebb és legjobb módú községe, a kis Kustány, eddig közigazgatási beosztás tekintetében a Zalaszentgróti járáshoz tartozott, míg adóhivatala Sümegen, járásbíróháza és telekkönyve pedig Keszthelyen volt. A kustányiaknak tehát más-más járásba kellett menniök, aszerint, amint közigazgatás, pénzügyi vagy egyéb magánjogi és peres ügyeik azt megkívánták. A község képviselőtestülete emiatt azzal a kérelemmel fordult Zalavármegye törvényhatósági bizottságához, hogy csatolják őket a keszthelyi járáshoz, mert csak e módon lehet sokféle hovatartozásukat is egyszerűsíteni. A kustányiak ugyanis egyidejűleg a pénzügyminiszterhez is folyamodtak, hogy adóügyi tekintetben csatolják őket a keszthelyi adóhivatalhoz. A vármegye alapos megfontolás tárgyává tette Kustány község kérelmét és azt minden tekintetben méltányosnak találván, kimondta a községnek a szentgróti járástól való elválasztását és a keszthelyi járáshoz való csatolását. Annyival is egyszerűbben és akadálytalanabban ment ez, mert ezáltal sem az egyik, sem a másik járásra, sem a Zalaszentlászlói körjegyzőségre (ahova Kustány ezenül is tartozni fog) sem pedig magára a községre semmiféle kiadások nem hárulnak.

— **Elítélt kanizsai gabonatekőzlők.** A nagykanizsai rendőrbíró tegnap tárgyalásán ismét egy sereg kanizsai földesgazda állt Kiss Lajos rendőrkapitány előtt azzal vádolva, hogy nem szolgáltatott be a Haditerménynek azokat a gabona mennyiségeket, amiknek beszolgáltatására a rekviráló biztosok őket kötelezték. A terhelték legtöbbszörrel védekeztek, hogy vagy megették az elrekvirált termésköltséget, vagy az új vetésnél használták el azt, mert elszámították magukat. *Benedek Ferencné* szül. Heiszter Juli (lakik: Honvéd u. 36. alatt) 13 métermázsas elrekvirált gabonából csak 447 kilót szolgáltatott be, amiért 550 korona pénzbüntetésre ítélték. *Kácsics József* (lakik: Honvéd u. 39. alatt) 942 kiló búzából csak 258 kilót adott be a Haditerménynek, s ezért 400 korona pénzbüntetést kapott. *Csondor János* (lakik: Honvéd u. 4. szám alatt) 805 kiló rekvirált gabonából mindössze 167 kilót adott át rendeltetési helyére, s ezért 350 korona pénzbüntetésre ítélték a rendőrkapitány. *Farkas János* Honvéd utca 49. szám alatt lakó földesgazda a nála tartott 897 kiló gabonafőlőslegnek alig a felét, 469 kilót szolgáltatotta be a haditerménynek. Büntetése 250 korona. Végül *Leugyel Józsefné* kiskanizsai (Pápai utca 10.) földművesasszony, aki a nála rekvirált 90 kiló búzát egészben megtartotta, tekintettel a tulnyomó számú enyhítő körülményekre, mindössze 10 korona pénzbüntetést kapott.

— **A balatoni villamosmű r. t. alapítókezelése.** A balatonvidéki villamosművek részvénytársaság a folyton fokozódó igényeknek minél jobban való kielégítése céljából alapítókezelést egy millió koronáról három millióra emeli föl. A részvényjegyzések már serényen folynak és a jelek szerint az alapítókezelés teljes sikerrel lesz.

— **Koszorupótló adomány.** A Nagykanizsai Felső Kereskedelmi Iskola felső osztályának tanulója *Pländer Ferenc* osztálytársuk elhunyla alkalmából koszorupótló adományként az infézet Segítő-Egyesülete javára kegyeletük jeléül 136 koronát adományoztak.

— **Felirat a ruharendelet ellen.** Arad városa és az aradi iparkamara felterjesztést intézett Szerényi miniszterhez, hogy miután a ruharendelet lehetetlen oly rövid idő alatt végrehajtani, engedje meg, hogy a kereskedők január 1-ig jegy nélkül árulhassanak ruhákat.

— **Betörték egy zalaegerszegi ékszerüzletbe.** Zalaegerszegről jelentik: Tegnap éjszaka betörők jártak a zalaegerszegi főtéren lévő *Laub Joachim*-féle órák és ékszerüzletben, ahonnan az összes ékszereket és órákat elvitték. A kár körülbelül 40,000 korona, mely azonban betörés elleni biztosítás révén megtérül. A betörők álkulccsal és feszítővasakkal dolgoztak és kiváló szakértelműkről tanuskodik, hogy Zalaegerszeg város kellő közepén, a Bárány szálló közvetlen szomszédságában lévő ékszerüzletben az ékszereket rejtő Wertheimszekrényt fel tudták törni anélkül, hogy világos reggelig bárki tudomást vehetett volna a betörésről.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** *Burgonyavásárlás.* Hatósági ellátásban levők értesítettek, hogy burgonya vásárlási engedéllyel a hatósági igazolvány felmutatása mellett az élelmezési hivatalban hétköznaponként délután 9-től 12 óráig beszerezhetik. A kiadott vásárlási engedélyek alapján csak Nagykanizsa területén lehet burgonyát vásárolni, tehát másutt, mint Nagykanizsán a vásárlási engedély fel nem használható. A burgonya maximális ára métermázsánként 18 korona. Ha a szállítás november 30-ika után történik, úgy a maximális áron felül métermázsánként a következő térítések fizetendők: folyó évi december 31-ig 50 fillér, 1919. január 31-ig 1 K, február 28-ig 2 K, március 31-ig 3 K, április 30-ig 4 K, május 31-ig 5 K, június 30-ig 6 K. Megjegyzendő, hogy csak azok kérelmeztek vásárlási engedélyüket, akiknek kilátásuk van arra, hogy a burgonyát Nagykanizsán biztosan megszerezhetik, nehogy a vásárlás sikertelensége esetén is hatóságilag olyképp kezellessenek, mintha burgonyával már elhatva lennének. A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet tagjai értesítettek, hogy burgonya vásárlási engedélyüket hatósági igazolványuk felmutatása mellett az Élelmezési Hivatalban folyó hó 5, 7, és 8-án délután 9-től 12 óráig beszerezhetik. Későbbi jelentkezések figyelembe vételét nem fogadják. A köztisztviselők beszerzési csoportjához tartozók és a Déli vasúti alkalmazottaknak nem kell jelentkezniök, mert ezeknek vásárlási engedélyei már kiállítottak. Kivételt képeznek azok, akik a burgonya-vásárlási engedély kiállítását ez ideig nem kívánták, vagy távollétük folytán azt igénybe nem vehették.

— **A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet** felhívja tagjait, hogy mielőbb szerezzék be a Közélelmezési Hivatalnál a burgonya-bevásárlási igazolványt és a Szövetkezet irodájába adják le. — **Az igazgatóság.**

— **A fiatal gépészeket és fűtőket nem lehet felmenteni.** A honvédelmi miniszter értesítette a várost, hogy az 1894–1900 év-

folyamhoz tartozó (18–24 éves) cséplőgépek és fűtők felmentése szeptember 30-án tul semmi címen meg nem hosszabítható, sem más címen újabb felmentése javaslatba nem hozható, sem pedig bevárási engedéllyel el nem láthatók, hanem feltétlenül be kell vonulniök.

— **Elveszett a rendőrkutya.** A nagykanizsai rendőrség közismert farkaskutyája egyik Teleky-uti házból, ahol legutóbb tartották, elveszett, vagy ellopták. A nyomravezető a rendőrkapitányságon 100 korona jutalomban részesül.

Felölös szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

**Divatos és elegáns
női kalapok**
minden árban és minden izléshez
G. WEISZ LUJZA
női kalapszalonzában, Nagykanizsán
a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szálloda.
1918. október 5-én és 6-án
Alvin Neuss a főszerepben
Kettős házasság
Egy brigámia története 4 felv.
és a kiegészítő képek.
Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy jó karban levő
szmoking öltöny
eladó.

::: Bővebbet a csendőrlaktányában. :::

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.
1918. évi október hó 4-én és 5-én
Bernay Jenny
a „Zsidónő” főszereplőjének felléptével
DON GESAR
Regényes színmű a letűnt időkől
5 felvonásban. — A betét dalt
GARY MARGIT
operaénekesnő énekli
és a remek kísérő műsor.
Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy könnyű futó
nyitott kocsi
helyszüke miatt azonnal
eladó.
Megtekinthető a Korona szállodában
a portásnál.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Az új békeakció.

Németországnak Wilsonhoz intézett békejegyzéke.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: A német kormánynak a svájci kormány közvetítésével Wilsonhoz intézett békejegyzéke így hangzik:

„A német kormány felkéri az Amerikai Egyesült Államok elnökét, hogy a béke helyreállítását vegye a kezébe, értesítse a hadviselő államokat erről a kérésről és hívja fel őket, hogy meghatalmazottaikat küldjék ki a tárgyalások felvétele céljából. A német kormány elfogadja az Amerikai Egyesült Államok elnöke által 1918. január 8-ikán a kongresszushoz intézett üzenetben és későbbi nyilatkozataiban, — főleg a szeptember 27-ikiben, — felállított programot a békelárgyalások alapjául. A további vérontás elkerülése céljából kéri a német kormány az azonnali fegyverszünet megkötését a szárazföldön, a vizen és a levegőben“.

Aláírva: Miksa, birodalmi kancellár.

Mint a birodalmi kancellár szombaton tartott beszédében már jelezte, Törökország hasonló lépéssel fordult az Egyesült Államok elnökéhez.

A francia félhivatalos a békeajánlat elutasítását jósolja.

Genf. A Havas ügynökség jelenti: A központi hatalmak békeajánlatát még nem közölték hivatalosan illetékes helyeken, de semmi kétség sem fér ahhoz, hogy a válasz visszautasító lesz. A békeajánlat természetesen következménye mindazon okoknak, amelyek a német kormányt erre a lépésre kényszerítették. Ezek az okok: Ausztria-Magyarország, Németország és Törökország kimerültségén és Bulgária elszakadásán kívül Németország belső válsága is, melynek utolsó szimptomája a Hertling-eset volt. A német birodalom vezetői belátják, hogy győzni nem képesek és meg akarják akadályozni azt, hogy az ellenség Németországba benyomuljon és megtorolja az elkövetett jogtalanságokat. A békeajánlat nyílt bevallása a németek leveretésének. Németország Wilson védőszárnyai alá akarja helyezni magát és elfogad minden feltételt. De Wilson szeptember 27-én kijelentette, hogy a békét nem lehet alkudozással és kompromisszumokkal megcsinálni, mert a háborúból való egyedüli kivezető út a győzelem.

A német rendszerváltozás hatása Amerikára.

Washington. Miksa badeni hercegnek német birodalmi kancellárrá történt kinevezéséről és Scheidemannnak s Groedernek a kormányba való belépéséről Amerikában az az általános felfogás, hogy az egész rendszerváltozás a porosz militarizmus utolsó elkéseredett kísérlete arra, hogy az antanttal Németország demokratizálódását hitesse el.

A vezérkar tegnapi és mai jelentései.

Budapest. okt. 6. (Hivatalos.)

Olasz harctér: Nagyobb harcu cselekmények nem voltak. Dél-tirolban Neumarktnál olasz repülők egy fogolytábor ellen intézett támadás alkalmával számos olasz foglyot megöltek vagy megsebesítettek.

Balkán harctér: A Skumbi folyótól délre utóvédharcok. A szerb harcvonalon Vranjetol visszavettük előcsapatainkat.

A vezérkar főnöke.

Budapest okt. 7. (Hivatalos.)

Olasz harctér: Változatlan.

Balkán harctér: Albániában újabb utóvédharcok a Skumbi folyó mellett. Ószerbia déli határvidékén nem történt nagyobb harci cselekmény.

A vezérkar főnöke.

Az antant balkáni harcainak Konstantinápoly a célja.

Genf. Szalonikiból jelentik: Franches d' Esteroy tábornok a megszállt macedón területek lakosai üdvözlő küldöttségének adott válaszában többek közt a következőket mondotta: „Folytatjuk támadásunkat Konstantinápoly felé. A legyőzött Törökországot visszaverjük Azzsiába“.

Foch birakodása

London. Foch tábornok angol és semleges hírlapírók előtt a következő kijelentést tette: Naponta tizezer amerikai harcos érkezik a nyugati harctérre. A mi dolgunk most csak az, hogy folytassuk a cselekvést szünet nélkül. Még nem vagyunk a Rajnánál, de eljutunk oda. Nehéz dombra kapaszkodtunk fel, de most már lefelé ereszkedünk a síkságra.“

Tőzsde

Budapest. Az értéktőzsdei forgalom ma szilárd irányzattal indult, később azonban ellanyhult.

A spanyol-járvány miatt egy hétre bezárták az összes kanizsai iskolákat.

A mozikra és tánciskolákra még nincs intézkedés.

— Saját tudósítónktól. —

Közöltük, hogy dr. Sabján Gyula polgármester távirati előterjesztést tett Zalavármegye alispánjának, hogy a spanyol-járvány miatt az összes kanizsai iskolákat, mozikat és a tánciskolákat zárassa be. Tegnap megérkezett Kolbenschlag Béla alispánnak erre vonatkozó rendelete, mely szövege szerint a következőket tartalmazza:

Polgármester urnak, Nagykanizsa.

A Nagykanizsa r. t. városban fellépett spanyol-influenza járvány miatt a nagykanizsai összes iskolák bezárását az 1876. évi XII. t. c. 157. §-a alapján folyó évi október hó 6-tól 13-ig bezárólag elrendelem, felhívom címet, hogy a fenti határidő elteltével az összes iskolák megnyitása iránt intézkedjék, s erről hozzám jelentés tegyen. Minthogy pedig a mozik, színházak, tánciskolák stb. bezárhatására vonatkozólag eddig semmiféle kormányrendelet nem lett kiadva, azok bezáratása iránt egyelőre nem intézkedem, célszerűnek tartom azonban, ha falragaszok útján felhívják a város közönségét, hogy a spanyol-influenza járványra való tekintettel tulsufolt helyiségek látogatásától és társas összejövetelektől tartózkodjék.

Zalaegerszeg, 1918. október 4.

Kolbenschlag s. k. alispán.

A nagykanizsai elemi iskolákban már mult hétfő óta szünetel a tanítás a spanyol-járvány miatt, s így ezek az alispáni rendelet folytán összesen két heti szünetet tartanak. A főgimnáziumban, a felsőkereskedelmiben és ugy a fiu-, mint leánypolgári iskolákban már ma reggel végrehajtották az alispáni rendeletet olyként, hogy az előadásra összesereglett diákságot hazaküldték. Némelyik osztályban egy kis halk éljenzés köszöntötte a „spanyolt“, melynek — legalább a diákság szempontjából, — valami jó oldala is van. A mozikra és a tánciskolákra, mint a rendeletben részletesen olvasható, nem tartotta szükségesnek az alispán korlátozó intézkedések fogantatását.

Az összes nagykanizsai orvosok ez utón azzal a kérelemmel fordulnak a közönséghez, hogy a fekvő betegeket naponta reggel 8 óráig és délután 2 óráig jelentsék be az orvosoknak, mert ezek máskülönben képtelenek minden beteget megfelelő sorrendben, — vagyis kellő gyorsasággal, — meglátogatni.

Egyébként már a belügyminiszter is kiadott egy országos rendeletet a spanyol járvány ügyében, amelyet tegnap kapott meg Zalavármegye alispánja. A rendelet szövege szerint így hangzik:

A spanyolbetegségnek nevezett fertőző baj az országban rohamosan terjed és a népesség minden rétegében erősen halmozódik. Szükségesnek tartom tehát, hogy alispán ur a

közönséget erről a betegségről és az ellene való védekezésről a lehető legszélesebb körben mielőbb tájékoztassa. A spanyol betegségnek nevezett baj a legtöbb esetben bágyadsággal, borzongással, váltakozó forrósággal kezdődik, amelyhez nátha, szemhurut, fejfájás, köhögés, a hát, a derék és a végtagok fájása járul. Ez a betegség fertőző; csirája (ragálya) a beteg orrából, torkából és tdejéből származó nyálkában van, amely a beteg tüsszentése, köhögése, ugyisint a beteggel, vagy a beteg használt tárgyakkal való érintkezés útján jut az egészségesre. Aki a beteggel érintkezik, gondosan mosakodjék, száját többször öblögesse, óvakodjék attól, hogy a beteg reá köhögjön és óvakodjék a meghűléstől. A beteg felgyógyulása után a lakást gondosan kell kitakarítani és jól kiszellőztetni. A közönséget figyelemztetni kell arra is, hogy a betegség különösen zárt, zsúfolt helyiségekben terjed leginkább. Nyilvános helyiségek (pld. mulatók, italmérések stb.) látogatásától tehát mindenki saját egészségének megóvása érdekében lehetőleg tartózkodjék. A zsúfolt tisztátalan közlekedési eszközök szintén alkalmat adhatnak a betegség tovább terjedésére. Felhívom az alispán urat, utasítsa az alárendelt hatóságokat, hogy a közterek, nyilvános helyiségek közlekedési eszközök tisztaságát hathatós ellenőrzéssel biztosítsák, továbbá a népesség egészségi állapotát gondos figyelemmel kísérik, a betegek orvosi ellátásáról és szükség szerint kórházi elhelyezésükről gondoskodjanak. Végül felhívom, hogy ha a fertőző betegség iskolában jelentkezik, minden indokolt esetben legalább öt napra a tanítást szüntessék be.

HIREK.

— **Zalamegye burgonyaellátási hivatala** — **Kaposvárott.** Az Országos Burgonya-közvetítő iroda értesítette Zalamegye alispánját, hogy Zala-, Somogy-, Tolna- és Baranyamegyék területére Kaposvár székhellyel kirendeltséget állított fel, mely működését már megkezdte. A kirendeltség vezetője Glattstein Ignác.

— **A kanizsai szülésznők gyermekvédelmi tanfolyama.** A Stefánia szövetség nemrég az egész országra szóló azon óriási nemzeti és szociális horderejű mozgalmat kezdeményezte, hogy az ezentúl születendő új generáció egészséges fejlődése érdekében minden lehető intézkedés megtörténjék. Már országsszerte szervezik a Stefánia szövetség helyi hölgybizottságait, melynek tagjai az újszülöttek és az új anyák egészségi, szociális és egyéb viszonyait igyekeznek akként irányítani, hogy ennek eredményeképpen a magyarországi gyermekhalandóság minél kisebb mértékre szálljon alá. Ennek a gyönyörű akciónak egyik részlete az összes szülésznőknek megfelelő tanfolyamokon való kioktatása oly irányban, hogy viszont a szülésznők az új anyákat megfelelő instrukciókkal láthassák el, miként kell az újszülötteket gondozni és ápolni, hogy ezek életbenmaradása és egészséges fejlődése lehetőleg biztosítható. A Stefánia szövetség nagykanizsai bizottsága még nem alakult meg, de, ami még ennél is fontosabb, — a kanizsai szülésznők ily irányú oktatása már megkezdődött. Zalavármegye alispánja ugyanis elrendelte, hogy a Nagykanizsán lévő összesen 20 okleveles szülésznő tartozik az „anya- és gyermekfelügyelői” tanfolyamot hallgatni és a tanfolyam előadói teendőivel dr. Goda Lipót, Nagykanizsa városi tisztviselőt bízta meg. A tanfolyam két hónapig fog tartani, s annak hallgatói a

tanfolyam végén vizsgát tesznek. Az előadások minden hétfő és péntek délutánján lesznek a városház tanácstermében.

— **A keszthelyi rablógyilkos leány Nagykanizsán.** A szombati lapok közölték, hogy Keszthelyen Büchler Margit, egy stájerországi cseléd lány több fejszecsapással meggyilkolta és kirabolta asszonyát, a hadbavonult Weisz Sándor keszthelyi kereskedő fiatal feleségét. Az elvetemült bestiát Budapesten, a Déli vasút pályaudvarán elfogták, amikor a vonairól le szállt. Áldozatának nagymennyiségű cipőjén és ruháján kívül 10,000 korona készpénz is volt nála. A 25 éves rablógyilkos bestiát ma hajnalban meghozták Nagykanizsára, mert az itteni esküdttörvényszék illetékes föltette ítélni. Büchler Margit, aki már a nagykanizsai kir. ügyészségi fogház lakója, meglepően gyenge, vézna teremtség, akiről gondolni sem lehetett volna, hogy ily borzalmas cselekedetre képes. Egyébként alig mutat megbánást és a megrogzított gonosztevő közönye ül vánnyadt arcán és savószínű szemeiben, melyek bambán bámulnak a levegőbe.

— **Eihárított tűzveszély a bécs-nagykanizsai személyvonaton.** Majdnem a legremesebb szerencsétlenség történt tegnap hajnalban a Bécsből Nagykanizsa felé haladó éjjeli személyvonaton. Zalaszentiván és Bucsuszentlászló községek között egyik másodosztályú fülkében a podgyászhalóból valami folyadék csöpögött az utasok nyakába. Ezek egyike hogy jobban lássa, mi folyik, gyufát gyújtott és a következő pillanatban lángba borult az egész ülés. A folyadék ugyanis, ami az ülésre csepegett, benzin volt. Itózatossá rémület támadt erre a kocsi összes utasai között, akik fejvesztetten igyekeztek menekülni az égő kocsiból. Csak egyetlen egy közöltük, Stix Viktor, a déli vasút nagykanizsai forgalmi hivatalnokja őrizte meg hidegvérét és megfelelő jelekkel a nyílt pályán megállította a vonatot. Erre a vonat egész személyzete berohant az égő fülkébe és a tüzet pokrócokkal, valamint némi vízzel nagynehezen sikerült eloltaniok, mire a vonat mintegy negyedóra vesztelés után folytatta útját. A fiatal vasúti tiszt alig győzte ezután fogadni az utasok köszönetnyilvánításait, amelyekre valóban rászolgált, mert lélekjelenlétével egy esetleg igen nagyszabású kalaszfőrt hárított el a bécsi vonat utasairól.

— **Új sorozás lesz.** Egyelőre még meg nem erősített hír szerint a honvédelmi minisztériumban új sorozást fognak elrendelni. Sor alá állítják az eddig alkalmatlanoknak találtakat.

— **Zalamegye állatállománya.** A városi és járási m. kir. állatorvosok összeírása szerint 1918-ban Zalavármegye területén volt 28833 ló, 177,571 szarvasmarha, 160,887 sertés, 64,674 juh, 306 szamár, 36 öszvér és 861 kecske. Lóból 1204, szarvasmarhából 28,814, sertésből pedig 40,798 dbbal találtakat kevesebb, mint az előző évben.

— **Nincs több felmentés a 18-24 éveseknek.** A honvédelmiügyi miniszter Nagykanizsa város katonai ügyi osztályához intézett sürgönyrendeletében kimondta, hogy az 1894-1900-ban születetteknek felmentési kérvénye többé fel nem terjeszthető és bevárásai engedély sem adható. Az eddig felmentettek, felmentési idejük leteltével, haladéktalanul bevonulni kötelesek.

— **Horvátországba csak engedéllyel szabad zöldséget és gyümölcsöt szállítani.** Windischgrätz Lajos herceg közéletmezési miniszter rendeletét adott ki, amely szerint tíz kilogrammnál nagyobb súlyú zöldséget és gyümölcsöt csak erre a célra külön kiadott engedéllyel szabad Horvát- és Szlavonországba szállítani. Az engedélyt ezer kilogrammig az elsőfokú közigazgatási hatóság, ezer kilogrammon túl a Zöldség-központ adja meg.

Felelős szerkesztő: GÖRTLER ISTVÁN.

**Divatos és elegáns
női kalapok**
minden árban és minden izléshez
G. WEISZ LUJZA
női kalapszalonzájában, Nagykanizsán
a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó rügyraktár.

URANIA Mozgóképpalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 6-án és 7-én

Az örök szerelem

Színmű 4 felvonásban.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Munkásnőket
állandó munkára alkalmaz a
Conserv- és Tésztaárugyár
Magyar-utca 86.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. október 7-én, 8-án és 9-én

Jim megtérése

Bűnügyi dráma 4 felvonásban
és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy könnyű futó
nyitott kocsi
helyszüke miatt azonnal
eladó.

Megtekinthető a Korona szállodában
a portásnál.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrámlámpákat.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Telefon Kiadóhivatal 41.

A béke ügye

Az amerikai válasz késése

Rotterdam. Washingtonból kábelezik: Hétfő estig semmiféle válasz nem ment el a német békejegyzékre.

Wilson dolgozik a válaszon.

Rotterdam. Washingtonból jelentik: Wilson kedden reggel bezárkózott dolgozószobájába és fogadta Lansing külügyi államtitkárt, majd House ezredest és még egy bizalmasát. Ezután bizalmasan közölték, hogy kedden délután 4 órakor Wilson fontos közléseket tesz a sajtónak. A válaszra vonatkozó döntést minden pillanatban várják.

A német parlament és Amerika válasza.

Bécs. A német birodalmi gyűlés pártjai Wilson válaszára mára várják. Bécsi politikai körökben ellenben csak csütörtökre számítják a válasz megérkezését.

Berlin. A birodalmi gyűlés plénumát szombat délutánra egybehívták. A parlament ülésének egyetlen tárgya a birodalmi kancellár közléseinek meghallgatása. Ebből látszik, hogy biztosan számítanak arra, hogy Wilson válasza legkésőbb szombatig megérkezik, amelyet ez esetben a kancellár haladéktalanul nyilvánosságra fog hozni és körvonalazza a válaszal kapcsolatos felfogását.

Az antant csak ma határoz.

Genf. A párisi Temps jelenti Londonból: Miután a versaillesi haditanács már véleményt mondott a központi hatalmak békejegyzékéről, a szövetséges államok a válaszra vonatkozólag csak szerdán este fognak határozni.

Az amerikai sajtó uszít.

Rotterdam. A Daily Telegraph írja: Wilson hír szerint részletesen megokolt választ fog adni a német békejegyzékre. Minthogy azonban az amerikai sajtó egyhangulag a központiak javaslata ellen foglal állást, világosan lehet már látni, milyen irányt fog követni a válasz.

Berlinben biznak a békében

Berlin. Illetékes helyről közlik: Valószínűnek látszik, hogy Wilson a megszállt területek kiűrtését fogja követelni, mielőtt tárgyalásokba bocsátkoznának. Ez azonban nem lehet akadálya a békének. Így tehát optimizmus nélkül mondhatjuk, hogy kilátásaink a legjobbak. Anglia megra-

gadja a kedvező alkalmat, hogy békéhez jusson, mert féltékenyen látja, hogy Amerika fokról-fokra elsőbrendű helyre nyomul a világpolitikában. — Franciaországban ugyan még tombol a győzelmi mámor, de a béke kérdése Anglia és Amerika kezében van.

Az angol munkások békejavaslatunk mellett.

Genf. A Journal de Genève írja: Az angol munkásvezérek bejelentették, hogy egyértelműen csatlakoznak a központiak békeajánlatához. A lap azt a körülményt, hogy Wilson jegyzéke késik, kedvező jelnek tekinti a békére.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. (Hivatalos.)

Olasz harctér: Az olasz tüzérség tüzelése az egész hegyvidéki arcvonal mentén tetemesen fokozódott. A Daone-völgyben, az Etsch mellett és a Brentától közvetlen keletre gyalogsági harcokra került a sor, melyek ránk nézve kedvezően folytak.

Balkán harctér: Albániában franciák és szerbek bevonultak az általunk kiűrtett Elbasszába. Ó-Szerbia déli részén nem történt különös esemény.

Nyugati harctér: A Verdun mellett tegnap lefolyt súlyos védekező harcokban Metzger altábornagy osztrák-magyar csapatai dicsőségesen részt vettek.

A vezérkar főnöke.

Török különbéke?

Bécs. Politikai körökben beszélnek, hogy Talaat pasa nagyvezér lemondott. Hírlik az is, hogy Törökország is fegyverszünetet kér. Az erről szóló jegyzék állítólag már el is ment az antantnak.

Török kormányválság.

Berlin. [A Deutsche Zeitung jelenti Konstantinápolyból: Nemcsak Talaat pasa, hanem Enver pasa hadügyminiszter is lemondott. [A kormányváltás oka a török nép általános békeóhaja. — A berlini török nagykövetségre semmi hiteles hír nem érkezett, de nincs ok kételkedni a D. Z. jelentésének hitelességében.

Tőzsdé.

Budapest. Az irányzat ellanyhult, az árfolyamok csökkentek.

József főherceg-utca 11. sz. a. lévő

h á z

szabad kézből eladó.

Bővebbet a mérlegkezelőnél mérlegház.

HIREK.

A városok adósságmentesítése.

Községi pénztárjegyeket bocsássanak ki

Köztudomású hogy a városok az óriási háborús terhek által tulságos adósságokba keveredtek. Ha ezen adósságok felét az állam erős vállaira át is venné és így a városok nagy könnyebbülésben részesülnének, még mindig oly nagy adósságaink maradnak, hogy komolyan utánna kell néznünk erőteljes segédforrásoknak, Rendkívüli idők, rendkívüli eszközöket követelnek. Minden nagyobb községnek tehát össze kell állnia és követelnie, hogy az államtól szabadalmat kapjon, hogy bizonyos meghatározott magasságig kommunális (községi) pénztárjegyeket adhasson ki, amely jegyek forgalmi értékkel bírnának és amelyeket fizetés gyanánt kellene elfogadni. Ezek a pénztárjegyek, mondjuk 1%-kal kamatoznak és ezzel sorozatonként törlesztetnek. Ha a háboru által pénzügyileg olyannyira sújtott községek ezen az uton adósságaiknak csak egy részétől is megszabadulnak, úgy mégis segítve volna rajtuk, ha meggondoljuk, hogy a háboru után mindentféle egyéb követelmények fognak a városok irányában támasztani.

Ellenvetésül talán fel fog hozatni, hogy a pénzszerzésnek e neme nem járja, mert ezáltal a valuta kedvezőtlenül befolyásolhatnák; én azonban úgy vélekedem, hogy abszolúte nem szükséges, hogy a pénztárjegyek pénz által fedezve legyenek oly célból, hogy fizetési eszközül szolgálhassanak, mert a földolog, hogy bármint ellenértéket nyújtsanak fedezetül, Erre nézve városaink a legbiztosabb garanciát nyújtják, csak gondoskodjunk idejekorán arról, hogy fizetőképességük maradjon.

Hogy a kommunális pénztárjegyek közkedveltségnek örvendjenek, a kisorsolandó sorozatokat nyereményrendszerrel lehetne kapcsolatba hozni olyként, hogy minden ötödik vagy tizedik pénztárjegyre, mely kisorsolattik, kisebb vagy nagyobb nyeremény esnék. Ha a városok erre a célra még egy fél százalékot rászánának, úgy ezt is meg lehetne valósítani. Ekkor minden kommunális pénztárjegy ugyszólván sorsjegy volna, mely legalább is a betét magasságában kisorsolhatnák és kilátást nyújtana kisebb-nagyobb nyereményre. Eme pénzszerzés további formáival ma még nem akarok foglalkozni, céltom csak az volt, hogy egy eszmét pendítsek meg, mely a városoknak segítségére lehetne oly irányban, hogy a háborus költségeit alacsony kamattal mellett törleszthessék. W. E.

— A nagykanizsai rendőrség megerősítése. Az esti órák utcán járó közönsége előtt élénk feltűnést keltett tegnap egy csomó fegyveres katona, akik vállalkon hatalmas szuronyokkal járták párosával a kanizsai utcákat. Sokan a katonarendőrség razzijának vélték a dolgot, mások ellenben felismerve a csendőrszuronyt a cirkáló őrségek vállain,

egészen misztikus magyarázatokat löztek ezeknek a kanizsai éjszakában való megjelenéséhez. Mindezen kombinációkkal szemben a valóság az, hogy felsőbb helyen végre megsokallták Nagykanizsa város köz- és vagyonsbiztonsági állapotainak rémes lezúllottságát, s mivel ennek egyik oka a kanizsai rendőrség létszámának fogyatékosságában rejlik, a nagykanizsai rendőrség őrszemélyzetének megerősítésére 30 főnyi csendőrséget, illetőleg csendőri szolgálatot végző népfőlkélt vezényeltek ki. E csendőrök, akiket a vármegye területén lévő őrsőkből vonták be, a rendőrkapitányság rendelkezése alá vannak utalva és a városi rendőrséggel egy tekintet alá jönnek. Nappal mint mozgó őrszemek teljesítenek szolgálatot, éjszaka pedig mint portyázó járőrök cirkálnak a város egész területén. Reméljük, hogy működésük nyomán a messze földön híres kanizsai betörővilág rövidesen meg fog szűnni.

— **Egy kanizsai főhadnagy öngyilkossága.** Rövid pár szavas távirat érkezett tegnap Pozsonyból Nagykanizsára, mely azt a megdöbbentő hírt hozta, hogy ott hétfőn este agyonlőtte magát Asztalos József tartalékos főhadnagy. Sem az öngyilkosság okáról, sem e végzetes cselekedet elkövetésének részleteiről nincs információnk. Asztalos József, a szerencsétlen véget ért ifju ember kanizsai származású: legfiatalabbik fia özv. Asztalos Jánosnénak. Kanizsán végezte iskoláit, s itt kezdte hivatalnoki pályáját. A háború első napja óta katona volt, s mint a budapesti 1. honvédegyalozrednek több vitézségi éremmel kitüntetett tartalékos főhadnagyát érte el tragikus végzete. Az eset folytán az egész város mély és igaz részvéte fordul özvegy Asztalosné felé, kinek néhány éven belül immár negyedik dallás fiát kell eltemetnie, s akinek most már egyetlen vigasza aktív kapitány-fiában, Asztalos Dezsőben van. Asztalos József halálhíre ennek sógora, Deák Péter rendőrfőkapitány azonnal vonatra ült és Pozsonyba utazott. A mindössze 32 évet élt szerencsétlen ifju ember holttestét Nagykanizsára szállítják és itt helyezik örök nyugovóra.

— **A spanyol betegség pusztítása Nagykanizsán.** Az orvosok közlése szerint még semmivel sem csökkent a spanyoljárvány nagykanizsai betegek száma, amit a halotti anyakönyv erre vonatkozó adatai is megerősítenek. Ijesztő mértékben terjed a spanyoljárvány a nagykanizsai Hadikórház betegek között, akik közül e hónapban 19-en haltak meg spanyol influenzából keletkezett tüdőgyulladás következtében. Ennek magyarázata az, hogy a különböző betegségekben legyengült szervezetek nem képesek ellentánni a spanyolbetegséggel járó magas láznak. A Hadikórházban elhunyt spanyolbetegek mind messze vidékről való ezredek emberei, kiknek legtöbbje maláriával került ide ápolás végett. Ma az alispán rendelete folytán dr. Sabján Gyula polgármester hirdményt bocsátott ki a spanyolbetegségről és az ellene való védekezéstől. A hirdmény, mely öles plakátok alakjában jelent meg, megszivlelendő tanácsokat ad a spanyol járvány ellen való védekezésre vonatkozólag.

— **Ezer korona a szegénysorsu kanizsai felsőkereskedelmistáknak.** Seidmann Leó, a Keményfalpar részvénytársaság fiatal vezérigazgatója ezer koronát küldött dr. Villányi Henriknek, a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola igazgatójának kezébe, hogy azt az intézet szegénysorsu tanulóinak segélyezésére fordítsa. Az ezer koronát az igazgató az intézet 23 növendéke között osztotta szét.

— **A jövő évi termények ára.** A gazdák eddig állandóan panaszkodtak, hogy nincsenek kellően és idejében tájékozva a terményekért fizetendő árakról, a mi a kalkulációt illetve az üzletterv elkészítését lényegesen akadályozza. Serényi Béla földművelésügyi miniszter már a folyamatban lévő jövő évi mezőgazdasági munkálatokra való tekintettel is most arról értesítette a törvényhatóságokat, hogy a főbb mezőgazdasági termények és pedig: a buza, rozs, kélszemes, árpa, zab és tengeri ára a jövő évben sem lesz alacsonyabb az 1918. évi termésre megállapított áraknál.

— **Kanizsai sertéshizlalók zsirbeszolgáltatása a hadseregnek.** Polgármesteri hirdmény jelent meg, mely szerint Zalavármegye alispánja 27789/1918. számú rendeletével elrendelte, hogy a hadsereg zsirellátásának biztosítása céljából a folyó gazdasági évben minden házi és gazdasági szükségletre levágásra kerülő 100 kg-on aluli sertés után 2 kg. minden 100 kg-on felüli sertés után 3 kg. zsir lesz beszolgáltatandó. Mindenki köteles a levágott sertés feldolgozása után 24 órával a kivett zsirmennyiséget a városi élelmezési üzem vezetőségének beszállítani, ahol az a mindenkori maximális áron kifizetve és átvéve lesz. Figyelmezteti a polgármester hirdménye a város lakosságát, hogy amennyiben a zsirt önként nem szolgáltatják be, azt karhatalommal veszik el és az engedetlenekkel szemben a kihágási eljárást megindítják.

— **Rendelet — a vasuti tolvajlások ellen.** A vasuti tolvajlások növekedése és az ebből származó veszedelem arra készítette Szerényi József báró kereskedelemügyi minisztert, hogy rendeletet adjon ki. E rendeletben a miniszter utasítja a vasuti közegeket, hogy a legszigorúbban és a legnagyobb éberséggel vigyázzanak a feladott árukra és a vasuti tolvajlásokat minden eszközzel akadályozzák meg. — Hogy lesz e fogantatja e rendeletnek, az más kérdés. A tapasztalat azt mutatja, hogy hiába adnak ki legmesszebbmenő ellenőrzést célzó rendeleteket, hiába kínálnak nagy jutalmat azoknak, akik a vasuti szállítmányok megdézsmálójának nyomára vezetnek, kereskedők, iparosok és gazdák ki nem fogynak a panaszokból vasuti küldeményeiknek megdézsmálása miatt. Egyik nagy fővárosi szövetkezet, melynek egy vagon burgonyát küldtek nemrég vidékről, a vasuti kocsiban összesen öt métermázsa burgonyát talált, a többi eltűnt. Most vannak folyamatban a faszállítások. Tűzfakereskedőktől halljuk, hogy még kivételesen sem fordul elő egy teljes súlylyal érkezett vagonrakomány és a fuvarlevélben kitüntetett mennyiségnek nem ritkán a fele hiányzik. Mi lesz még később, amikor a tüzelőanyagra nagyobb szüksége lesz az embereknek, mint szeptemberben?

— **Elveszett lisztjegyek.** Kohn Márkus Kinizsy-utca 25. szám alatti lakos lisztjegyeit elvesztette. A becsületes megtaláló sziveskedjék azt a jelzett címre juttatni, ahol illő jutalomban részesül.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Bejelentésekhez mindenkor a hatósági igazolvány és az élelmezési jegyek szükségesek és ha a bejelentő egyén munkás, úgy a munkakönyve, ha tanonc, a tanoncszerződése, ha cseléd, a cselédkönyve, ha hadifogoly, a fogoly ügyeletes kiutaló irata is felmutatandó. A bejelentendő egyén a távozási helyéről az Élelmezési Hivataltól (községekben a községi jegyzőtől) távozási bizonyítványt, vagyis az élelmezésből történt törlésről szóló nyilatkozatot magával hozni köteles, mert ezen igazolvány nélkül a városi ellátandók sorába fel

nem vehető. Mindennemű élelmezési, tüzelőanyag, takarmány, burgonya, cipő, örlési tanúsítvány, sertéshizlalási és egyéb vásárlási engedélyek igénybe vételénél mindenkor a hatósági igazolvány felmutatandó.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Jó karban lévő prémmel bélelt uri lábzsák eladó.

Megtekinthető: Csengery-ut 4. szám a házfelügyelőnél.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 8-án és 9-én

Ilyen az élet

I. rész. Egy asszony martíruma.

Társadalmi dráma 5 felvonásban.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Tisztviselő

alkalmazást nyer a Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság nagykanizsai főügynökégnél Erzsébet-tér 16.

Néhány teher kocsi

Kazinczy-utca 25. szám alatt eladó.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 7-én, 8-án és 9-én

Jim megtérése

Bűnügyi dráma 4 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy könnyű futó

nyitott kocsi helyszüke miatt azonnal eladó.

Megtekinthető a Korona szállodában a portásnál.

Munkásnőket

állandó munkára alkalmaz a Conserv- és Tésztaárugyár

Magyar-utca 86.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nylittér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A közeledő béke. Wilson válaszolt.

A mai éjszaka meghozta a nagy hirt, melynek várásában az idegek a végsőig feszültek: megjött Wilson elnöknek békejavaslatunkra adott válasza. A válasz azt az előzetes föltételt szabja minden békéről való eszmecserének, hogy a német hadsereg előbb vonuljon ki az általa megszállt francia és belga területekről. Németországnak e kikötéssel szemben várható állásfoglalásáról és a béke ügyének jelen állásáról mai alábbi telefonhíreink szólnak:

Németország teljesíti Wilson előzetes kikötéseit Kivonulunk Franciaországból és Belgiumból

Berlin. A kormányhoz közelálló politikai körökben kedvezően ítélik meg Wilson jegyzékét. Általában tisztában voltak azzal, hogy Wilson nem fog pusztán igennel vagy nemmel válaszolni, hanem a megszállt területek kiürítését követeli. E követelés teljesítésének mi sem állja útját. A megszállt területekről való elvonulásnak azonban technikai akadályai is vannak. Ezért feltehető, hogy a tárgyalások megkezdődnek mielőtt a kiürítés teljesen végbe megy. Így tehát a Wilsonnak adandó viszonzás legnagyobb része katonai ügy.

Németország és Wilson válasza.

Berlin. Illetékes diplomáciai helyről közlik: Mielőtt a német kormány Wilsonnak válaszolna, feltétlenül be kell várnia Wilson jegyzékének hivatalos angol szövegét, mert a tegnap beérkezett szöveg több helyütt nem világos. Fődolog, hogy a béketárgyalások folytathatók. Világra szóló jelentőségű az a tény, hogy Wilson válasza lehetővé teszi a további eszmecserét, Wilsonnak arra a kérdésre, hogy a német nép is egyetért-e a birodalmi kancellár békejavaslatában foglaltakkal, természetesen csak igennel lehet válaszolni. Ami Belgium és Franciaország megszállt területeinek kiürítését illeti, felmerül a kérdés, hogy ha a németek onnan kivonulnak, mi történik e területekkel. Felvetik annak lehetőségét, hogy ha Németország kivonul a megszállt területekről, viszont Anglia a német gyarmatokról vonuljon ki. Mindenesetre a német kormányt és a birodalmi gyűlést az a vágy hatja át, hogy a békét mielőbb megteremtse. Ez a vágy lesz a Wilsonnak adandó viszonzás forrása.

A holland hadsereg szállja meg a kiürítendő területeket

Rotterdam. A belga határ mellett fegyverben álló katonák szabadságolását visszavonták. Ez az intézkedés összefüggésben áll a németeknek a megszállt területekről való esetleges visszavonulásával.

Berlin. Megbízható forrásból hírlik, hogy Hollandia egész hadseregét mozgósította arra való tekintettel, hogy Hollandia szállja meg Belgiumot, ha a németek onnan kivonulnak.

Még ma elkészül Németország viszonzása.

Berlin. A Vorwärts jelenti: Wilson kérdéseire a feleletet a német kormány még ma megformulázza és eljuttatja Washingtonba. A tegnap esti értekezleten, mely e kérdésekkel foglalkozott, Erzberger, Scheidemann és Gröder államtitkárok is résztvettek. A béke kilátásai kedvezők.

Kártérítés Belgiumért?

London. A Morning Post követeli, hogy Belgiumért igen súlyos kárpótlást rójanak ki Németországra. Érezze Németország, hogy az nemcsak kártérítés lesz, hanem büntetés is. Követeli, hogy szolgáltatassák ki Németországgal ujonan épült kereskedelmi hajóit.

Wekerle és Tisza bukása. Károlyi Mihály mai audlenciója.

Bécs. Az Est kitűnően informált helyről a következőkről értesül:

Wekerle és Tisza tegnapi kihallgatása egy bukott rendszer utolsó erőfeszítése. Wekerle megbukott nemcsak lefelé, de fölfelé is. Ausztriában a Hussarek-kormányt is a legközelebbi időben demokratikus kormány fogja fölváltani. Wekerle távozása csak napok kérdése. Az egyetlen posszibilis embernek nemcsak Ausztriában, hanem egész Európában gróf Károlyi Mihályt tartják Károlyi mai kihallgatásán kettős indítvánnyal járul Ófelsége elé: Az egyik az igazi általános választójog, a másik pedig Magyarország önállósítása perszonál unió keretében. Az utóbbi ellen Ausztriának nemcsak kifogása nem lehet, hanem az egyenesen programja is Ausztriának. Wekerle és Hussarek miniszterelnököknek a legközelebbi napokban való távozása befejezett ténynek tekinthető.

Buza pácoláshoz

Dupuy-féle buzapác kapható HIRSCH és SZEGŐ cégnél Nagykanizsa.

Tőzsde

Budapest. Az értéktőzsde Wilsonnak a német békejegyzékre adott válaszát nagyon kedvezőnek ítélte. Egyes árfolyamok, így például a Nasclé, 200 koronát is emelkedtek.

Védekezés a spanyol-járvány ellen.

Polgármester hirdetménye

Jeleztük, hogy Kolbenschlag Bélának, Zalavármegye alispánjának e hasábokon is közölt utasítása értelmében dr. Sabján Gyula polgármester falragaszokon közli a spanyol járvány elleni védekezés módjait. A Nagykanizsán még mindig veszedelmes módon terjedő járványról az alábbi megszívlelésre érdemes tudnivalókat és jótanácsokat közli a polgármesteri hirdetmény:

A hazánkban és különösen városunkban fellépett spanyol influenza betegség lázzal, erős főfájással többször torok és garathurttal derék és végtag fájdalmakkal kezdődik, a hurut címen áterjed a légutakra, hörgőkre, gyakran a tüdőre, mely utóbbi esetben az életet is veszélyezteti, de a tüdők lobja nélkül is életveszélyes a betegség, mert a véráramban felhalmozott bacillusok a szív működésre bántólag hatnak.

Többször bélfurattal complicálódik, gyakori vizes hasmenés lép fel, megtámadja továbbá az orrüreg nyálkahártyáját és nehezen csillapítható vérzést okoz.

A spanyol influenza ragályos betegség, terjed a levegő útján, átragadhat mindenkire, ki az ilyen beteggel érintkezik, ki óvatosság nélkül bánik betegével s a beteg szennyeseivel, ágyneműjével, evő és egyéb eszközeivel, ki olyan helyre megy, hol sokan vannak együtt, iskolák, mozik, templomok, tánciskolák, hangversenyek stb. terjesztői a betegségnek.

A spanyol influenzától megóvjaa magát az ember, ha ilyen betegekkel egyáltalában nem érintkezik, miért is a betegét, amennyiben a lakásviszonyok megengedik el kell különíteni, a beteggel érintkezők kezüket minden alkalommal a beteggel történt érintkezés után azonnal mossák meg tiszta vízzel és szappannal, ezeken kívül szájukat öblítsék ki. A beteget gondosan ápolni és gyógyítani kell.

Ha a beteg meggyógyult, szobáját gondosan ki kell tisztítani és szellőztetni.

Zalavármegye alispánjának 32346/nl. 1918 sz. rendeletével Nagykanizsán az összes iskolák bezárását október hó 13-áig elrendelte és így az iskolák nem fogják ragály elterjedését közvetíteni, de figyelmeztetem a város közönségét, hogy a járvány igen elterjedt voltára való tekintetből tufszufolt helyiségek, mozik, templomok, tánciskolák stb. látogatásától és társas összejövetelektől saját jól fel-fogott érdekében tartózkodjék. Nagykanizsán, 1918. évi október hó 7-én. Dr. Sabján Gyula s. k. polgármester.

HIREK.

— **Dobrin Benő halála.** A régi Nagykanizsa tipikus képviselőinek gyérülő száma eggyel megint megfogalmazott. Tegnap este fél 11 órakor 92 éves korában aggkori végelgyengülés következtében elhunyt Dobrin Benő. Mindenkit meglepetésképpen érintett halálhíre éppúgy mint most kiderült 92 éves kora, mert bámulatosan konzervált szervezetét betegség talán soha nem érintette, külseje után pedig legfeljebb ha hetven-hetvenöt évesnek tartották az emberek. Dobrin Benő valamikor, — fél évszázaddal ezelőtt, — gazdálkodó volt, Récsén Kámoházán és több környékbeli községben voltak földbirtékai. Majd beköltözött Nagykanizsára, ahol gabonakereskedéssel kezdett foglalkozni és cége rövid idő múlva messze földön ismertté vált. Mintegy husz évvel ezelőtt azonban teljesen visszavonult és azóta csak családjának élt. Mély bánattól sujtott özvegye, kivei közel hatvan évet töltött meghitt boldogságban, továbbá négy fia, Richárd, Jaques, István és Tivadar, leánya Irén férj. Grünhut Alfrédné, valamint nagyszámu unokái és dédunokái gyászolják. Halála Nagykanizsa több tekintélyes urcsaládjának is gyásza. Temetése holnap, péntek délután fél 4 órakor lesz a Kazinczy-utcai gyászházból.

— **Virágot a kanizsai katonasírokra.** Közéleg ismét a temetők ünnepe, halottak napja és kegyeletünk becéző szeretettel fordul az elhunyt hősök emléke felé. A sajnos, még mindegyre szaporodó kanizsai katonasírok közül igen sok nélkülözi e szeretét legszebb jelét, a virágot. A nagykanizsai katonasírok nemeslelkű gondozói, dr. Szekeres Józsefné és munkatársai újból azzal a kéréssel fordulnak a halott hősök iránt megbecsülést érző közönséghez, hogy e sírok feldiszipítésére és azok megfelelő gondozására alkalmas virágtöket és pénzbeli adományokat juttatni sziveskedjenek. Ugy a virágok, mint a pénzadományok dr. Szekeres Józsefné urnához (Batthyány-utca) küldendők. Legutóbb a jelzett célra szivesek voltak adakozni és pedig virágot; Sarkady Tituszné, Ütő Lászlóné, dr. Koller István (Alsó-Rajk), Elek Gézáne (Ujnép), Stromszky Ernőné (Anna major), báró Inkey Pál (Iharos), Somogyi Gyuláné (Palin), Thassy Imréné (Várhely), Sélley Gercsi (Gelse), Hevey Flóra és Kis Jánosné; pénz: Sebestyén Józsefné (Gelse) 50 koronát és Weber Anna (Stósz) 3 koronát.

— **A Szénhivatal közleménye.** A Szénbizottság legutóbbi ülésében hozott határozat értelmében a már kiutalt 1600 kiló szénutalványra csak 1250 kiló szén lesz a szénkereskedők által kiszolgáltatható és ezentúl mindazok, akik szénutalványban még nem részesültek, csak 1250 kilós szénutalványt vehetnek igénybe a folyó évi október hó 15-től május 15-ig felszámítandó járandóság terhére.

— **Egy kanizsai piaci botránycsináló megbüntetésé.** A mai rendőrbírói tárgyalások közül mindössze Weber Lászlóné sz. Sneff Juli kiskanizsai kofaasszony ellen hozott ítélet érdemel feljegyzést. Weberné a maximális ár háromszorosáért árulta a krumplit, ami miatt Farkas Ferenc piaci inspekción rendőr megintette és a menyecske ekkor hangos káromkodásokra fakadva kijelentette, hogy inkább szétszórja a piacon a krumplit, de a maximális árért nem hajlandó azt árulni. A rendőr erre igazolásra szólította fel, mire ő megtagadta nevének bemonását. Ekkor a rendőr be akarta vinni a városházára, de erre Weberné oly éktelen ordítózásba tört ki, mintha gyilkolták volna, úgy hogy az egész

piac népe összeszaladt. Most már a legerélyesebb eszközök alkalmazásával szállították be a kapitányságra. Ma volt ez ügyben a rendőrbírói tárgyalás és Kiss Lajos rendőrkapitány Weber Lászlónét az árusítás megtagadása, nevének be nem mondása és botrányokozás miatt 3 napi elzárásra és 220 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Miért pusztulnak a sertések?** Nemcsak Zalamegyében, de az egész országban változatlanul grasszál a sertésvész. A pusztulási arány nagyon magas, jóval nagyobb a rendes sertésvész százaléknál. A jelentések szerint a vész különösképpen nem a nagy uradalmak sertésállományából, hanem a kisgazdák hizóiból szedi a legtöbb áldozatot. Még különösebb, hogy a sertésvész szinte egyidejűleg lépett fel a kormány közhizlalási célokra vonatkozó rendeletével, mely ugyanis a sertések rekvirálását szintén kilátásba helyezi. Az összefüggés nagyon is szembeötlő a sertésvész és a rekvirálás közt. A kisgazdák nevezetesen alighanem úgy akarnak kibujni a rekvirálás veszélye alól, hogy a háziszükségletre be nem jelenthető hizókat — rendszerint a legjobbakat — egyszerűen ledölik, s a hatóság pedig csak arról értesül, hogy a sertésvész újabb kárt okozott a járásban. A gazdák akként gondolkodnak, hogy az elpusztult sertés is több hasznot hajt, mint egy rekvirált hizó, hiszen mindig akad lelkiismeretlen lánckereskedő, a kinek el lehet adni a zsirt a maximális ár háromszorosáért. Figyelmeztetni kell a gazdákat, akik ilyen módon terjesztik az áll-sertésvészt, hogy a céljukat, már mint a nagyobb hasznot ily módon nem érik el, mert ezzel a szigorított rekvirálási eljárást teszik majd szükségessé. A hatóságoknak erélyesen fel kellene lépniök az ilyen visszaélésekkel szemben azért, hogy szigorúan megvizsgálják, vajjon tényleg sertésvészben mult-e ki a bejelentett jószág, vagy pedig a közérdek sérelmére elkövetett visszaélésről van szó.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet i. hó 11-étől kezdve további intézkedésig délután 5 órakor fog kezdődni.

— **Arad 24 millió kölcsönt vesz fel.** Aradról jelentik: Arad város rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól, a Magyar Jelzálog-Hitelbanktól és a Pesti Hazai Első Takarékpénztárból — ezek együttes ajánlata alapján — 24 millió koronás kölcsönt vesz fel. A három pénzüintézet a kölcsönt 96.5-ös árfolyamon 4.95%-os annuitással ajánlotta. Ezzel szemben állt a Horvát Országos Bank ajánlata 98-as árfolyammal.

— **Áresés a bécsi lánckereskedelemben.** Jól informált forrásból értesülünk, hogy Bécsben, a Taborstrassén lévő „National“ kávéházban működő zugsörzén a fegyverszünetre vonatkozólag tett ajánlatunk hatása máris erősen érezhető volt. Valamennyi sikk ára esett. Fekete lisztet tömegével kínáltak 20 koronáért, míg a hármás minőségű fehér liszt 25—26 koronás áron kelt el. A ruházati cikkek áránál is visszaesés mutatkozik.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Mindazok, kik burgonyavásárlási engedélyüket még be nem szerezték, ez iránt hatósági igazolványukkal az Élelmezési Hivatalhoz forduljanak, naponként délelőtt. A vásárlási engedélyek alapján csak Nagykanizsa város területén termelt burgonya vásárolható. — Hatósági ellátásban levő sertést tartók ezutón értesítettek, hogy mindazok részére, kik sertésbizlalási engedélyüket kiváltották, s ezáltal korpára és

árpára igényt tartanak, részükre árpa és korpára a miniszteriumtól kérelmeztetett. Amennyiben a kérelemnek hely adatik, az árpa és korpautalványok postán fognak megküldetni. — Közintézmények, közüzemek, ipartelepek és vállalatok, melyek egész éven át nehéz munkát végző lovakat tartanak és állataik gazdasági szükségletét vásárlás útján nem fedezhetik, beszerzési engedély iránt a hatósági igazolvány és lólevelek felmutatásával az Élelmezési Hivatalhoz fordulhatnak.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

**Divatos és elegáns
női kalapok**
minden árban és minden ízléshez
G. WEISZ LUJZA
női kalapszalonzában, Nagykanizsán
a Központ szálló épületében.
Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. október 10-én és 11-én
A korán elhunyt
SZENTGYÖRGYI MÁRTA
felléptével
Küzdelem a málttal
Társadalmi dráma 4 felvonásban
és a kiegészítő képek.
Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Cellulose

csomagoló-szövet, bélés-szövet és szalmazsák beszerezhető HIRSCH és SZEGŐ nagykereskedésében Nagykanizsa.

Néhány teher kocsi

Kazinczy-utca 25. szám
alatt eladó.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 10-én és 11-én
Ilyen az élet
II. rész. A POSVÁNY
Szenzációs mimo dráma 6 felvonásban.
és a kiegészítő képek
Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy könnyű futó
nyitott kocsi
helyszüke miatt azonnal
eladó.
Megfekinthető a Korona szállodában
a portánál.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Készül a német válasz.

Koronatanács Berlinben.

Berlin. A tanácskozások a Wilson jegyzékére adandó viszonzválasz ügyében tovább folynak. Tegnap este 6 órakor Vilmos császár elnöklété alatt koronatanács volt, amelyen Ludendorff is részt vett, mivel a megszállott területek kiűritése katonai technikai kérdés és ehhez a hadvezetőséget is meg kell hallgatni. A német viszonzválasz olyan lesz, hogy az antanttal való tárgyalások minden körülmények között megindulhatnak. A német kormány hajlandóságát fogja nyilvánítani a megszállt területek kiűritésére. Biztosan lehet számítani arra, hogy a fegyverszünet is rövid idő alatt létrejön.

Berlin. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung, a birodalmi kancellári hivatal félhivatalos orgánuma ezeket írja Németország készülő viszonzválaszáról: Általános felfogás az, hogy a német kormány válasza nem fog soká várakozni magára, amiként Wilson is a dolog fontosságának tudatában gyorsan válaszolt. Az új német kormány ugynevezett hadikabinetje, melynek tagjai a birodalmi kancellár, az alkancellár és a tárcanélküli államtitkárok, — már tegnap este a rendelkezésre álló, de még nem autentikus szöveg alapján megvitatta a Wilson jegyzéke alapján Németország számára kialakult helyzetet és a viszonzválasz tartalmára nézve a hadvezetőséggel is elvi megegyezésre jutott. Wilson válaszában hivatalos szövegét tegnap este átadták a német kormánynak, úgy hogy a német viszonzválasz végleges szövege most már a legrovidebb időn belül készen lesz.

A párisi sajtó a béketárgyalások lehetőségéről.

Genf. A Petit Parisien jelenti Washingtonból: Általános vélemény, hogy a szövetségesek nem tárgyalnak addig a békéről, amíg a németek önként ki nem ürítik Franciaországot és Belgiumot, Oroszországot pedig vissza nem állítják a breszt-litovszki béke előtti állapotba. Még így is kétséges, hogy Wilson hajlandó lesz-e azzal a német kormánnyal tárgyalni, amelyről szeptember 27-iki beszédében azt a kijelentést tette, hogy nem becsületes és nem igazságos.

Hírek Ludendorff lemondásáról.

Berlin. Itteni politikai körökben a tegnap esti órákban elterjedt az a hír, hogy Ludendorff tábornagy, első főtisztviselő lemondott állásáról. Illetékes helyen Ludendorff formális lemondásáról nem tudnak.

A hír mindenesetre összefügg azzal a ténnyel, hogy Wilsonnak adandó viszonzválaszról folyó tanácskozásoknál Ludendorff csak mint informatív tényező szerepel és nem politikai tanácsadó szerepét tölti be.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. (Hivatalos.)

Olasz front: A hegyi fronton több ízben feléledtek a biztosító és felderítő harcok.

Balkán front: Olasz gyalogságnak a Skumbin való átkelését tegnap is meghusítottuk. Prizrendet tegnap csapataink kiűritették. A Leskováctól északra fekvő magaslatokon álló német erők harcban állanak a szerbekkel. Ardrenél többszörös harcok voltak szerb bandákkal.

Nyugati front: A Verdunnél álló ezredek tegnap is sikeres elhárító küzdelemben álltak az ellenséggel.

A vezérkar főnöke.

Politikánk erjedése

Tisza koncentrációt kíván. Andrassy külügyminiszterjelölt?

Budapest. A munkapárt tegnap esti bizalmas értekezletén Tisza kijelentette, hogy a belpolitikai válság megoldását az összes pártok koncentrációjában látja. Ha ez meg nem valósítható, ő félreáll és visszavonul minden közéleti szerepléstől.

Nagy meglepetést keltett Tiszának az a kijelentése, hogy Magyarország képviselőjére a béketárgyaláson legalkalmasabbnak Andrassyt tartja. Tisza ezen közlése összefügg a külügyminiszterium vezetésében legközelebb beálló változással. Burián ugyanis le fog mondani, és helyébe Andrassy kerülhet.

Bécs. Jól értesült forrás szerint Burián állását nem gróf Andrassy, hanem Windischgraetz herceg számára tartják fenn.

Wekerle lemondott.

Budapest. Az Est írja: Wekerle lemondása befejezett dolog. Lemondását már be is nyújtotta a király azt el is fogadta. Forma szerint a lemondás késni fog addig, míg az utód személyében döntés nem következik be.

Gróf Károlyi Mihály

koncentrációs kabinet élén

Budapest. Az Est írja: Mértékadó tényezők gróf Károlyi Mihályban látják Wekerle utódát, mert személyisége és magatartása a külpolitikában alkalmasa teszik a rendszerváltozás sima keresztülvitelére. — A bécsi audienciák eredménye

az, hogy gyökeres rendszerváltozás nem lesz. A választójog kiterjesztése és a nemzetiségi kérdés egyelőre nem kerülnek napirendre. A megoldás az lesz, hogy az ország vezetését koalíciós kormányra bízzák, melyben valamennyi pártot törekésznek részvételre megnyerni, a szociáldemokratákat is. Wekerle hír szerint báró Wlassits Gyulát, a közigazgatási bíróság elnökét, ajánlotta utódjául, de hír van Návay Lajos kombinálásáról is.

Tőzsde.

Budapest. Az irányzat ellanyhult, az árfolyamok gyengültek.

HIREK.

Nagykanizsa villany nélkül.

A Franz gyárnak csak holnapig van szene.

A közelgő télel Nagykanizsa világítási zavarai is újból megkezdődtek és a jelek e téren a legszomorubb kilátásokkal fenyegetnek. Pongor Henrik, a Franz részvénytársaság vezérigazgatója ma hivatalos beadványban arról értesítette dr. Sabján Gyula polgármestert, hogy az igazgatása alatt álló vállalat villanygyári részének mindössze holnap reggelig van csak szene. Ennek oka az, hogy az országos szénbizottság által Nagykanizsa villanyvilágítására a Franz r. t.-nek szeptember hónapra kiutalt 28 waggon szénből a szénbányák különböző vis majorok (munkáshiány, spanyol-betegség, árvizek, forgalmi zavarok stb.) folytán mindössze 7 waggont tudtak leszállítani, az októberi szénjárandóságból pedig a vállalat még semmit nem kapott. Igaz ugyan, hogy a Franz r. t.-nek van 30 waggon szene raktáron, ez azonban a Haditermény szene, mely kizárólag a malom üzemeltetésére alkalmazható és a vállalat katonai ellenőre ügyel arra, hogy a malom szénből a villanygyár még kölcsönbe se kaphasson.

Pongor igazgató szomorú perspektivákat nyújtó bejelentése folytán dr. Sabján Gyula polgármester a legsürgősebben elrendelte a villanyfogyasztás korlátozását célzó múlt évi intézkedések újbóli foganatosítását és evégből megkereste a rendőrkapitányságot. Az intézkedések, amelyeket foganatosítani kell, nagyjában a következők: A lakások világítása a minimumra redukálendő és pedig akként, hogy egy 3 szobás lakásban legfeljebb három 20 gyertyafény erősségű lámpa égethető. Az üzletek világítását az elkerülhetetlen szükség mértékére kell redukálni, a kirakatok világítása pedig 60 gyertyafénynél erősebb nem lehet. Arról még nem döntöttek, hogy a főlöszleges égők leszerelésével, vagy más módon fogják-e lehetetlenné tenni a tilalmak áthágását. Egyébként úgy a lakásokat, mint az üzleteket állandóan ellenőrizni fogják, hogy a világítás kor-

látozásáról szóló rendelkezéseket betartják-e. Aki pedig a tilalom ellen vét, rendőrbírótság előtt fog szigorúan lakolni az egész város érdekei ellen súlyosan vétő önzéseért.

— Zalamegye — a perszonál unióért.

Pozsony város szeptemberi közgyűlésén egyhangú felkiáltás alapján határozatban kimondta a képviselőtestület, hogy Magyarország jövőjének felépítését csakis perszonál unió alatt tudja elképzelni, minden jövő létalapunk egy gazdaságilag független magyar államban legyen lerakva. Ily értelmű határozatát Pozsony város az összes magyarországi törvényhatóságokkal közölte és csatlakozásra szólította fel őket. A pozsonyi felhívás tegnap érkezett meg Zalavármegyéhez és a vármegye törvényhatósági bizottságának legközelebbi közgyűlése lesz hivatalosan határozni afölött, hogy csatlakozik-e a nagyszerű pozsonyi akcióhoz. Ahogyan mi Zalavármegye törvényhatósági bizottságának sokszor kipróbált szintizta magyar érzéseit és cselekvésre kész tetterejét ismerjük, bizvást remélhetjük, hogy az eger-szegi vármegyeháza disztermeben nem lesz egyetlen hang, mely a pozsonyi határozat ellen felszólalni merne. A csatlakozás csakis egyhangú lelkesedés között történhetik meg. Zalavármegyének a legnemesebb és egyben a legracionálisabb önzés törvénye szerint kötelessége az önálló vámterület mellett sikra szállani. Az az idő, amikor az önálló vámterület eszméje csak egyetlen párt zászlójára volt kiírva, elmúlt. Ma mindannyian a perszonál unió, az önálló vámterület, az önálló magyar hadsereg, a magyar nemzeti bank, vagyis más szóval az önálló és független Magyarország harcos hívei vagyunk.

— Október 20-ig meghosszabítják a spanyol járvány miatt a kanizsai iskolák szünetét. A spanyol járvány Nagykanizsán, az eddig folyamatosított óvintézkedések dacára, ahelyett hogy csökkenne, inkább még mindig növekedőben van. Emiatt a városi tanács a kanizsai iskolákra elrendelt és holnapután lejárató tanítási szünetnek újabb egy héttel való meghosszabítására tett előterjesztést Zalavármegye alispánjának. Ez ügyben az alábbi iskolai értesítés közlésére kértünk fel:

A nagykanizsai állami polgári és elemi iskolák igazgatóságai értesítik a szülőket, hogy — mivel hatósági uton újabb intézkedés van folyamatban a járvány-szünetnek október 20-ig való meghosszabítása iránt, — e jelzett napig a tanulókat ne küldjék iskolába. — Egyben közös megállapodással *eltitják a növendékeknek október 20-ig a tánciskolába való járást is.*

— Megmaradnak a közéleti kormánybiztosok. Aratás előtt mértékadó helyen azt a kijelentést tették, hogy az idei termés belakarítása után meg fogják szüntetni a közéleti kormánybiztosok, mert a kormány a jövőben a közigazgatással óhajtja elvégeztetni az a munkát, a mit eddig a kormánybiztosok végeztek. Ez a felfogás időközben alaposan megváltozott és a kormánybiztosok legutóbbi értekezletén a közéleti kormánybiztosok nemcsak azt közölte, hogy a kormánybiztosok megszüntetésére senki sem gondol már, hanem tudatta azt is, hogy jövőben a hatáskörüket lényegesen bővíteni fog. A miniszter az új hatáskört illetőleg közölte terveit is, amelyek felől végső fokon azonban minisztertanács fog dönteni.

— Hétfői nagyvásár. Hétfőn, i. hó 14-ikén országos vásár lesz Nagykanizsán és pedig a Terézla-vásár néven ismert nagyvásár. Ennek kilátásait máskor alaposan rontaná az a körül-

mény, hogy a sertésvesz miatt mindennemű sertésforgalom elől zárva van Nagykanizsa, de az ötödik háborus esztendő áldásai folytán ez most nem igen számít, mert az általános ismert kormányrendelet szerint a sertés amugy sem egészen szabad kereskedelmi cikk. Egyebekben a hétfői nagyvásárra nagyban készülődnek főleg a ruhásboltok, mert valószínűleg ez lesz az utolsó nagyvásár a háboru tartama alatt, amikor még jegy nélkül lehet ruhát eladni.

— A tánciskola. Adorjáné Meyersberg Frida tánciskolájában az iljuságnak szombaton délután 5 órakor, a felnőtteknek pedig vasárnap este 8 órakor lesz a táncgyakorló, amely alkalommal az új táncokat is bemutatják.

— A közhivatalnokok és katonák gyermekeinek iskolai tandíjmentessége. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi tankerület főlgazgatóságához, melyben elrendeli, hogy mindazok a középiskolai tanulók, akiknek szülei családi pótlék szempontjából az első csoportba tartoznak, továbbá a közös hadsereg, honvédség, haditengerészet és csendőrség szolgálatában álló havidijasok és nyugdíjasok fiai és árvái, mindaddig, amig legalább elégséges előmenetelt tanusítanak, feltandíjmentességben részesülnek. A fél-tandíjmentesség kiterjed mindazokra a középiskolákra, amelyekben a tandíj a kormány által kezelt valamely közalapba folyik. Nem részesülnek e kedvezményben azok a növendékek akiknek szülei magánvagyonnal rendelkeznek.

— A vak katonáknak. *Takács István* 10 koronát küldött szerkesztőségünkhöz a vak katonák alapja részére. Az adományt rendeltési helyére továbbítottuk.

— Az Élelmezési Hivatal közleményei. *A tengeri vásárlása* Nagykanizsa város területén engedélyeztetett, miért is mindazok, akik hízalási engedélyüket kiváltották, felhivatnak, hogy amennyiben helyben módjukban áll tengerit vásárolni, a vásárláshoz szükséges engedély iránt a hatósági igazolvánnyal és a sertéshízalási engedéllyel folyó hó 11-től kezdve naponként délelőtt jelentkezzenek. — *A m. kir. 20. honvéd beszerzési intézmény* sertést hízaló tagjai részére a tengeri vásárlási engedélyek folyó hó 14-től kezdve naponta délelőtt 9-től 12-ig fognak kiadatni. — *Burgonya* szintén csak helyben vásárolható. Az ehhez szükséges vásárlási engedélyek naponta délelőtt az Élelmezési Hivatalban kiadatnak. Burgonyát családbelítől vidékről is be lehet szerezni a rendelet értelmében, miért is az igénybevételhez szükséges engedélyekért ugyancsak az Élelmezési Hivatalban kell jelentkezni. — Figyelmeztetjük a közönséget, hogy mindazok, akik a szükségletű terményeket helyben beszerezni nem tudják, vásárlási igazolványaikat ne váltsák ki, mert a bevásárlási engedélyek igénybe vétele után ellátottaknak lesznek tekintve. — *Margarin*. Hatósági ellátásban lévők részére a szeptember havi zsír jegyre fejenként 20 deka margarin szolgáltat ki a városi Élelmezési Üzletben, Dedovátz Béla, Szieger István és Mersics Nővérek üzletében. *Gyertya*. Hatósági ellátásban levők ezuton értesítetnek, hogy az Olaj és Zsiradékügyi Bizottság által kiutalt gyertya megérkezett, miért is a szeptember havi petróleum jegyre és pedig 1 literesre 4 darab, a 1/2 literesre 2 darab gyertya lesz a maximális áron Neu és Klein, Szieger István, Fleischhacker Albert, Lusztig Ödönne, Ladislau Jenő, Berger Benő, Fleischhacker Gyula Valics és Deutsch üzleteiben kiszolgálva.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 10-én és 11-én

Ilyen az élet

II. rész. A POSVÁNY

Szenzációs mimo dráma 6 felvonásban.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Divatos és elegáns

női kalapok

minden árban és minden ízléshez

G. WEISZ LUJZA

női kalapszalonzában, Nagykanizsán a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Szabó Antal csemegekereskedésében.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 10-én és 11-én

A korán elhunyt

SZENTGYÖRGYI MÁRTA

fehéptével

Küzdelem a multtal

Társadalmi dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy könnyű futó

nyitott kocsi

helyszüke miatt azonnal

eladó.

Megtekinthető a Korona szállodában a portánál.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2:50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. H. A. J. D. U. G. Y. U. L. A.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Úton a béke.

Kész a német válasz, de még a parlament revideálja.

Berlin. A német kormány válasza Wilson jegyzékének három pontjára elkészült. Elküldés előtt azonban még két alkotmányos tényező elé kell terjeszteni és pedig a szövetség tanács külügyi bizottsága, valamint a birodalmi gyűlés pártjainak választmánya elé. A szövetség tanács külügyi bizottságát tegnapra már nem lehetett összehívni, s így azt ma reggelre hívták össze, a birodalmi gyűlés pártjainak választmánya pedig ma délelőtt 11 órakor ült össze. Ha ezek átnézték a német viszonzválaszt, közvelenül azután átadják azt Svájc berlini követének Washingtonba való továbbítás végett. Ennek megtörténte után Németország viszonzválaszt nyomban nyilvánosságra hozzák.

Még má elmegy a válasz.

Bern. Németországnak Wilson jegyzékére szerkesztett viszonzválaszt itteni politikai körök tudomása szerint még ma elküldi a berlini svájci követ útján Washingtonba.

Németország garanciákat akar az antant tulkapásai ellen.

Stockholm. Itteni politikai és diplomáciai körök hírei szerint Németország hajlandó lesz azonnal kiüríteni a megszállt területeket és Wilsonnak erre a kérdésre elvben igennel válaszol.

Csupán arról van szó, hogy biztosítékokat lehessen találni arra vonatkozólag, hogy az antant utóbb nem fog oly békefeltételeket szabni Németországnak, amelyek tulmennek Wilson békepontjainak keretén.

Rotterdam. Németország eleget tesz Wilson feltételeinek és a béketárgyalások előtt kiüríti Franciaországot és Belgiumot.

Már Amerikában és Angliában is helyeslik a békeakciót.

Rotterdam. A Daily Telegraph jelenti Newyorkból: Amerikában megoszlanak a vélemények Wilson válaszára vonatkozólag. Az emberek tulnyomó része azonban egyetért azzal, mert általános az a meggyőződés, hogy Wilson alapos megfontolás után cselekedett. Biznak abban, hogy Wilson lépése helyes pillanatban, helyes lépés volt. Befolyásos amerikai körök — köztük Lodge szenátor és hívei — a német jegyzék rideg visszautasítása mellett voltak, de a nagy többség véleménye az,

hogy Wilsonnak volt leginkább módjában megítélni a helyzetet. A döntés elé egész Amerika bizalommal néz.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: A békeakció eddigi leghevesebb ellenzőjének, a Daily Telegraphnak hangjában is nagy változás állapítható meg. A békét nem szabad halogatni, — írja a Daily Telegraph, — ha az angol kormány azt akarja, hogy a békekötés kedvező és tisztességes legyen.

Előkészületek a kiürítésre

Rotterdam. A Daily News jelenti a belga határról: Belgium főkormányzója körrendeletet intézett valamennyi kormányzóhoz a belgiumi német levéltárak Németországba való átszállítása ügyében. Brüsszelbe eddig 700 vasúti teherkocsi érkezett, hogy a német tisztek lakásberendezését hazaszállítsák.

Wilsonék permanenciában.

Genf. Washingtonból jelentik: Wilson, mielőtt a német jegyzékre elküldte válaszát, hosszan tanácskozott Mars és Lansing államtitkárokkal. Ha a német viszonzválasz megérkezik, a tanácskozásokat tovább folytatják.

A király hozzájárult Magyarországon önállóságához

Budapest. A 48-as alkotmánypart tegnap esti ülésén, melyen tudvalevőleg Wekerle miniszterelnök nagy beszédben jelentette be, az új Magyarország önállósági törekvését, Gyórfy Gyula képviselő azt a konkrét kérdést intézte a miniszterelnökhöz: tisztában vannak-e már a királlyal az önálló Magyarországot illetőleg: Wekerle erre a következő feltűnő nyilatkozatot tette:

— Politikai, gazdasági és védelmi téren Magyarország teljesen önállóan rendelkezhetik. Ehhez a király már rövid idővel ezelőtt hozzájárult. Bárki jöjjön is a kabinet élére, az új kormány kell hogy ezt magával hozza programjában.

A kormányválság. Návay az előtérben.

Budapest. A radikális megoldás helyett a válság komplikálására és nyújtására történnek kísérletek. Wekerle terve, a Wlassits kabinetalakítási kombináció mar elűnt és most Návay Lajos van az előtérben. Návay ma éjjel Budapestre érkezett, ahonnan reggel folytatta útját Bécsbe és ma délután 4 órakor ófelségénél lesz kihallgatáson. Návay terveit illetőleg a pártkörök teljesen tájékozatlanok.

Az Apponyi körben hangoztatják, hogy most, a perszonál unió előtérben figyelemre méltó körülmény, hogy Návay exponált 67-es politikus. Egyébként a kormányválság ügyében Návay mai audienciáján a döntés meglesz.

Az új villanymizériák.

Mit mond Pongor igazgató?

A rendőrkapitányság intézkedése.

— Saját tudósítónktól. —

Közlésünk nyomán tegnap városszerte minden körben a legnagyobb aggodalommal tárgyalták azt a hírt, hogy a Nagykanizsát villanyvilágítással ellátó Franz r.-t. mindössze 24 órára elegendő szénrel rendelkezik. Mindenki belátta, hogy itt csak az segít némileg, ha mindenütt, üzletekben és lakásokban egyaránt a lehető minimumra redukálják a villanyfogyasztást. Aztán hazamentek az emberek és felgyújtották — összes villanylámpáikat, csakugy, mint máskor. Mert ez az. A kanizsai közönségnek határt nem ismerő önzése, s a közszellemnek az itteni emberekből való teljes hiánya azok az okok, amelyek már azt is előidézték, hogy ma egyáltalán villanyvilágítási mizériák vannak Nagykanizsán. S ezek a jeles tulajdonságok tetszik kétségessé, hogy azok az intelmek, amelyek megszivvelésével e mizériákat csökkenteni lehetne, nem fognak-e Nagykanizsán a megszokott közönnyel találkozni. Pedig e közöny ezuttal igen végtelen lehet, mert a közöny miatt azok, akik ma csillárok fényárjában fürösztik jól futott lakásaikat, holnap, vagy holnapután esetleg egy kis mécses világánál elmélkedhetnek majd közérdekről, altruizmusról és más hasonló divatjátmult fogalmakról.

Felkerestük Pongor Henriket, a Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamosmű részvénytársaság vezérigazgatóját, hogy az új villanyvilágítási mizériák okairól és ez okok eltárlásának lehetőségeiről, vagy más szóval az e téren várható jövő kilátásokról tőle felvilágosításokat hallhassunk.

— Az okok már ott kezdődtek, mondotta Pongor igazgató, — hogy a kanizsai közönség egész nyáron át is pazalt a villamos árammal. Mintha nem is hallottak volna Kanizsán az emberek négyesztendei háborúról, szentermelési és szállítási nehézségekről, mindenki ugy fogyasztotta a villanyos áramot, mintha soha háboru nem is lett volna. Ezért nem lehetett a nyáron át egyetlen kiló szén sem az őszi és téli idősakra megspórolnunk. Most az a helyzet, amint azt már a városi tanácshoz intézett beadványomban is jeleztem, hogy 24 óránál hosszabb időre elégséges szénkészletnél többel nem rendelkezünk. A véletlen szerencse folytán ma érkezett ismét egy vagon szén a vállalat részére, ami további 24 óráig elégséges a villamosmű üzembentartásához, de vasárnapra már megint teljes a bizonytalan-

ság és ha a vállalat részére oly gyéren érkező szénzállományokból legalább ismét egy waggon addigra nem jön, akkor villamos áram nélkül lesz a város. És ez a bizonytalanság belátható időn belül állandó lesz.

— Természetesen mindent elkövettem, hogy a vállalat szénkészlete hiánytalanul biztosítsék. Az Országos Szénbizottság ki is utalta mindaddig a kellő szénmennyiséget, de ha a bányák képtelenek a kiutalt mennyiségeket szállítani, arról nem tehet senki. És a természeti elemekkel nem lehet harcolni. *Ez a sulyos helyzetet egyedül csak a közönség önfegyelmzése enyhítheti, ha valóban mindenki szigorúan csak annyi villanyt fogyaszt, amennyire minden igényeinek lefokozása mellett okvetlenül szüksége van.*

— Ami a Franz részvénytársaságnak részben saját tulajdonát képező krapinai szénbányát illeti, onnét sem kaphatunk kellő mennyiségű szenet. Elsősorban azért nem, mert a horvát kormány az ottani széntermelés java részét a horvátországi igények kielégítésére követeli. Ezenfelül pedig most a krapinai szénbánya munkásainak több mint a fele spanyolbetegségben szenved, s így a bánya üzemképessége a legnagyobb mértékben korlátozva van. Itt csak a vak szerencse segít, a szerencse, amelytől minden egyes waggon szén érkezése függ.

A nagykanizsai rendőrkapitányság, mint már tegnap jeleztük, erélyes intézkedések foganatosítására készül a múlt év óta állandóan érvényben lévő világítás-korlátozási rendelet szigorú betartatása végett. Ezt megelőzőleg azonban falragaszokon hirdelménnyel fog a közönséghez fordulni, megmagyarázva a sulyos következményeket, amelyek a rendelet be nem tartására esetén az egész városnak villamos árammal való ellátását fenyegetik. Ha aztán a figyelmeztetés és a kérő szó sem segít, akkor jönnek a szigorú intézkedések és a még szigorúbb büntetések.

HIREK.

— **A kanizsai iskolák szünetelése a spanyol-járvány miatt.** Tegnap közöltük a nagykanizsai állami polgári és elemi iskolák igazgatóinak értesítését, hogy a spanyol-járvány terjedése miatt intézeteikben az előadások szünetelését október 20-ig meghosszabbították. Ma pedig az alábbi két, hasonló tartalmu iskolai értesítéseket vettük: A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában és az ezzel kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyamon az előadások október hó 20-ig bezárólag szünetelnek mivel az influenzajárvány terjedése miatt a polgármester Zalavármegye alispánjától távirati uton kért intézkedést. Az iskola igazgatósága figyelmezteti a szülőket, hogy az iskola tanulói és a szaktanfolyam növendékei a tánciskolát egészségügyi okokból nem látogathatják. Akik a tilalmat megszegik, fegyelmi vétséget követnek el. — A nagykanizsai *isz. elemi iskola* igazgatója értesíti az iskola tanulóit, hogy a spanyol influenza-járvány miatt az előadások csak f. hó 21-én kezdődnek. Az időig a tanulóknak tilos a mozi és tánciskola látogatása is. — Végül Adorjárné Mayersberg Frida táncitanárnő a *tánciskola szüneteltetésére* vonatkozólag az alábbi értesítést közli: Ez uton is értesitem kedves tanítványaimat, hogy a járvány miatt a tánciskolát addig, amíg a helybelli iskolákban a tanítás szünetel, zárva tartom, az iskolai előadások megkezdése után azonban újból megnyitom. Holnap, vasárnap a felnőtteknek még lesz táncgyakor-

lat és hétfőtől kezdve szünet a jelzett határidőig. Adorjárné Frida táncitanárnő. — Lapzártaikor közlik velünk, hogy Zalavármegye alispánja a spanyoljárvány miatt az összes nagykanizsai iskolák szünetét f. hó 20-ig meghosszabbította.

— **Ne látogassák a kórházi betegeket.** A nagykanizsai köz-kórházban ijesztően nagy számmal vannak spanyolbetegek. Emiatt veszélytelenül nem lehet a kórházban látogatásokat tenni. Mindenki saját jól felfogott érdekében cselekszik, ha mindaddig, amíg a spanyol-járvány el nem múlt, elkerüli a kórházat. Egyébként dr. Szekeres József köz-kórházi igazgató-főorvos szigorú tilalmat rendelt el, hogy a köz-kórházban ápolott betegekhez látogatókat csak az elkerülhetetlenül szükséges esetekben bocsássanak.

— **Kórházvonatok járnak be a spanyol-járványos vidékeket.** A belügyminiszternek egy bölcs és helyes intézkedéséről értesülünk. A minisztérium közegészségügyi osztályának javaslatára katonai kórházvonatok keresik föl az országnak mindazon vidékeit, ahol járványos betegségek, mint főleg a spanyol-járvány, fölléptek és ahol sem orvos, sem gyógyszerár, sem fertőtlenítő eszközök nem kaphatók. Ilyeneket juttat el a helyszínére a közegészségügyi célokot szolgáló infektív kórházvonat, mely minden ehhez szükséges anyaggal gazdagon el van látva és így minden tekintetben hasznos szolgálatokat tehet az elhagyatottabb, de a vasut mentén fekvő helyiségek lakosságának.

— **Öt napi elzárásra ítélt kanizsai hentes.** Még júliusban történt, amikor még illő áron lehetett zsirt venni, hogy Varga Ferencné Kinizsy-utca 71. szám alatti hentes 34 koronáért árulta a szalonna kilóját, amely azonban emellett csupa bélszír és húsdarab volt. Vargáné a tegnapi rendőrbírósi tárgyaláson a panaszosokkal szemben oly kihívóan viselkedett, hogy ezeket a rendőrkapitány volt kénytelen megvédeni a hentesné inzultusaitól. Kiss Lajos rendőrkapitány 5 napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Ötven százalékos jegyemlést kérnek színészeink.** Nemrég vázoltuk a pécs-nagykanizsai színtársulat tagjainak az aránylag nagy jövedelem mellett is gondterhes anyagi helyzetét. Ez a helyzet most színtársulatunkat radikális lépésre készítette. Pécssett a városi Tanács van hivatva a színházi helyáratat megszabni. Színészeink, akik tudvalevőleg még mindig konzorciumi alapon működnek, beadvánnyal fordultak Pécs város tanácsához a helyáratnak újabb ötven százalékkal való emelését kérve. A Tanács a színtársulat bizottságnak adta ki a kérvényt véleményezés végett, de nagyon kétséges, hogy ez a vélemény kedvező lesz-e színészeinkre, kiknek kívánságain áprilisban, vagyis röviddel legutóbbi pécsi szezonjuk befejezése előtt emelték a színházi helyáratat.

— **Vaklárma a sorozások és a felmentések körül.** A sajtóban téves hírek jelentek meg nemrégiben arról, hogy újabb sorozások lesznek s hogy az összes felmentettek újabb szigorú felülvizsgálat alá kerülnek. Most illetékes forrásból származó értesülésünk szerint semmiféle újabb sorozás elrendeléséről nincs és nem is lesz szó. Mindössze arra nézve történnek újabb és újabb rendelkezések, hogy a szökevényeket, valamint a betegség vagy más rendkívüli oknál fogva az eddigi szemlékről elmaradottakat *utópótszemlére állítják.* A felmentettek általános felülvizsgálásának elrendeléséről sincsen szó. Mindössze az történik, még pedig már régtől fogva, hogy

báró Hazai Samunak, a kiegészítési ügyek főnökének (Chef des Ersatzwesens) rendelkezésére az ugynevezett repülő bizottságok továbbra is látogatják időnkint a katonai felügyelet alatt álló üzemeket s a vezényelték (felmentettek) közül kirotálják azokat, akikre az illető üzemeknek nincsen már szükségük.

— **A kanizsai közös tisztek mosatási kedvezménye.** A cs. és kir. hadsereghez tartozó, jelenleg a harctéren tartózkodó tisztek hozzátartozói, valamint a hadiellátásban részvélő tiszti özvegyek és árvák, akik akár a katonai (házonkívüli) mosóintézetben óhajtják fehérműiket tisztítani, akár az otthoni mosatáshoz szükséges tisztítószereknek katonai részről való beszerzését kívánják igénybe venni, legkésőbb f. hó 13-án déli 12 óráig a cs. és kir. állomásparancsnokság irodájában (Frígyes laktanya, Sugár-ut) jelentkezzenek.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Buza pácoláshoz

Dupuy-féle buzapác kapható HIRSCH és SZEGŐ cégnél Nagykanizsa.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. október 12-én és 13-án

Árnyékfolt

Nagy szenzációs dráma 4 elvonásban
és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár
Részvénytársaság Nagykanizsa

borbizományi osztálya

borok vételét és eladását a termelők körében levő kiterjedt összeköttetéseinek fogva legelőnyösebben bonyolítja le. — Előlegeket mérsékelt kamatláb mellett nyújt.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 12-én és 13-án

Ilyen az élet

III. rész. A játék ördöge.
dráma 4 felvonásban
és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Cellulose

csomagoló-szövet, bélés-szövet és szalmazsák beszerezhető HIRSCH és SZEGŐ nagykereskedésében Nagykanizsa.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nylttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A német viszonzóválasz megérkezett Washingtonba.

A tegnapi lapok publikálták a német kormányának Wilson válaszára adott viszonzóválaszát, mely szerint a megszállt területek kiürítése dolgában a német kormány az osztrák-magyar kormánnyal együtt fentartás nélkül hozzájárul Wilson kívánságaihoz és rábizza a hely megjelölését, ahol az ellenséges hadseregek a kiürítés és fegyverszünet módjait megbeszélnek. A német viszonzóválasz utjáról és hatásáról mai alábbi telefonhíreink szólnak:

A német jegyzék megérkezése.

Rotterdam. A Reuter ügynökség jelenté Washingtonból: Illetékes helyről közlik, hogy a német kormányának Wilson válaszára adott viszonzóválasza szikratávíró útján megérkezett Washingtonba, ahol azt hivatalos diplomáciai uton továbbították. A német jegyzék azt a benyomást kelti, hogy a németek tökéletesen hozzájárultak Wilson föltételéhez.

A hatás Londonban.

„A béke csak hetek kérdése.”

Rotterdam. A Reuter ügynökség jelenté Londonban szombaton késő este értesültek csak Németország válaszáról. A színházakban a szinpadokról tudatták a közönséggel annak tartalmát, a mozikban pedig vetítették a német válasz szövegét. A hatás leírhatatlanul lelkes volt, a közönség nemzeti dalokat énekelt és több helyütt be kellett szüntetni az előadást, mert a nyugalom nem akart helyreállni. E hirhez a Reuter ügynökség a következőket fűzi hozzá: Az általános benyomás az, hogy a béke már csak hetek kérdése, mert a német válasz tökéletes kapitulációnak tekinthető.

Most Foché az első szó.

Bern. A francia lapok Németország válaszáat teljes meghódolásnak tekintik. Párisi politikai körök szerint e választ elegendőnek tartják ahhoz, hogy Wilson most a szövetségesekhez forduljon és ezekre bizza a fegyverszüneti feltételek megszabását. Ebben pedig Foch tábornokot, a francia fővezért illeti meg az első szó.

Nézeteltérések Wilson és Clemenceau között.

Lugano. A Secoló párisi tudósítója jelenté: A fegyverszünet kérdésében Wilson és Clemenceau között fontos nézeteltérések vannak. Clemenceau azt akarja ugyanis, hogy a megszállt területek kiürítésének további feltételeit ne Wilson, hanem Foch generalisszimusz állapítsa meg.

Burián lemondott Ki lesz a külügyminiszter?

Bécs. Jól értesült helyen úgy tudják, hogy gróf Burián István külügyminiszter tegnap benyújtotta lemondását. A külügyminiszterium ügyeinek ideiglenes vezetésével valószínűleg gróf Széchenyi bizza meg a király, de lehet, hogy Pallavicini örögrófot, a monarchia volt konstantinápolyi nagykövetét. Más forrás szerint azonban legtöbb kilátása gróf Mensdorff-Pouillynak, volt londoni nagykövetünknek, gróf Apponyi Albert sógorának van, aki valószínűleg benmarad a külügyminiszteri állásban. A külügyminiszter lemondása folytán a magyar delegáció külügyi albizottságának holnapra összehívott ülése elmarad.

Harcok a szerb lakossággal A vezérkar tegnapi és mai jelentése.

Budapest, október 13. Hivatalos

Olasz harctér: Az ellenség a Hétközségben ujtotta meg támadásait. Mindenütt a szokásos harci tevékenység.

Balkán Harctér: Parancs szerint folytatjuk a visszavonulást. Ipek környékén bandák erős odaáramlása észlelhető. Nist több napos harc után átengedtük az ellenségnek.

Nyugati harctér: Beaupontnál ezredünk ismét sikeresen vettek részt amerikai tömegtámadások elhárításában.

Budapest, október 14. (Hivatalos.)

Olasz harctér: Helyenkint élénk tűzérési és járőr-harcok.

Délkeleti harctér: Albániában visszavonuló csapataink utóvéd és járőr harcokban álltak. Nistől északra tovább folynak a visszavonuló harcok, melyekben a polgári lakosság is részt vesz. Az ellenség nyomása különösen erős a Morava völgyében.

Nyugati harctér: A császári és királyi csapatoknál nem történt nagyobb esemény.

A vezérkar főnöke.

A király Budapestre jön. Návay—homo regius.

Budapest. Návay Lajos tegnapi kihallgatása után mint homo regius tért vissza Budapestre. Nyomban megkezdte tárgyalásait a vezetőpolitikussal. Kijelentette, hogy a saját személyét nem állítja előtérbe. Návay Lajos ujságírók előtt azt a kijelentést tette, hogy a király valószínűleg Budapesten oldja meg a válságot.

Tőzsde

Budapest. Az irányzat ellanyhult, az árfolyamok egy-két koronával olcsóbbodtak.

Holnap városi közgyűlés

A város közéletmelzése elleni panaszok; Nagykanizsa zsirellátása; Nagykanizsa részvényjegyzése a Dunántúli Közgazdasági r.-t. részvényeiből.

Közel két hónappal ezelőtt ötvennyolc városi képviselő rendkívüli közgyűlés összehívását kérte, hogy sürgősen szóvá tehesék kifogásaikat, melyeket Nagykanizsa város közéletmelzése és külön a hatósági üzlet ellen számos körben támasztottak. A rendkívüli közgyűlést kissé későn, de talán még mindig nem elkésve végre kitűzte dr. Sabján Gyula polgármester és pedig holnap, kedd délután 3 órára. A rendkívüli közgyűlés összehívói által megjelölt programponthoz hozzávettek még 12 más tárgyat is, melyek közül Nagykanizsa város sertéshizlalására (Nagykanizsa zsirellátására) vonatkozó javaslat és a nemrég Nagykanizsán többek között városfejlesztési programmal megalakult Dunántúli Közgazdasági részvénytársaságban 25,000 korona erejéig való részvétel indítványozása érdemelnek különös figyelmet. A holnap délutáni városi közgyűlés részletes tárgysorozata egyébként a következő:

1. Döri Zsigmond és társainak kérelme a hatósági üzlet és a közéletmelzés elleni panaszok tárgyalása iránt.

2. A városi közigazgatási alkalmazottak újabb beszerzési előlege.

3. A Dunántúli Szeszgyárosok Szeszfinomító r. t.-nak kérelme gyártelepe területének örök áron saját tulajdonába való átengedése iránt és a már eladott, s ezen ingatlanra vonatkozó szerződés bemutatása tanácsli javaslattal.

4. A Déli Vasut bécsi vonala melletti őrház és a Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamos üzem r.-t. közötti városai ingatlanok ezen cég részére eladása tárgyában tanácsli javaslat és szerződés bemutatása.

5. A város lakosságának zsirral való ellátása s e célból sertéshizlalás tárgyában bejelentés és javaslat.

6. Az ujonnan alakult Dunántúli Közgazdasági r.-t. vállalatban való részvétel a 50 drb., egyenként 500 K. névértékű részvény átvétele tárgyában javaslat, s előterjesztés ahhoz való hozzájárulás iránt, hogy a város polgármestere ezen cég igazgatóságában helyet foglalhasson.

7. Kocsis János v. rendőr nyugdíjazása. — Mustos József v. rendőr nyugdíjazása. — Özv. Dani Györgyné v. rendőr özvegye nyugdíjának megállapítása.

8. Schlögl János hadbavonult díjok illetményeinek folyósítása.

9. Jászay Lajos hadbavonult díjok kérvénye illetmények folyósítása iránt.

10. Bolf György v. szolga kérvénye egy gyermek után családi pótlék és ruhabeszerzési segély utalványozása iránt.

11. Krajcsovics József kántor rendkívüli segély iránti kérelme.

12. Berger Jenő, Mujdricza Márton és családja, Németh János, Vitális Árpád és Fischer

Salamon Izsák felvétele Nagykanizsa községi kötelekbe.

13. Deutsch Paula, Bunka kiskorúak, Kolompár Antal, Rajkovicz Bona, Grünfeld Regina és Lapát Rozália illetőségének megtagadása.

HIREK.

— **Gyászrovat.** A spanyolbetegség feltartóztatlanul folytatja Nagykanizsán is irtó munkáját. Legújabb áldozata dr. Gózonny Aladár kir. ügyész, Gózonny Sándor nyugalmazott kir. ítélőtáblai bíró nagy reményekre jogosult, kiválóan tehetséges fia. Dr. Gózonny Aladárt két héttel ezelőtt Budapesten érte el spanyoljárvány, ahol éppen az ügyvédi vizsgát tette le kitűnő eredménnyel és beteg, magas lázzal érkezett haza, Nagykanizsára. Betegsége csakhamar tüdőgyulladással komplikálódott, sekkor már majdnem bizonyossá lett, hogy nem lehet őt megmenteni az életnek. Napokig tartó irtózatoss közfelmel vívott szívós szervezete a gyilkos kórral s néha huszonnégy órán át eszmélet nélkül feküdt. Tegnapelőtt, amikor a lapok közölték, hogy egy budapesti egyetemi tanársegéd felfedezte a spanyolbetegség bacillusát és már megvan az antiszérum is, telefonon uton nyomban rendeltek szérumot, hogy azzal legyenek egy utolsó kísérletet élete megmentésére. Tegnap éjjel a gyorsvonattal hozták a szérumot, de dr. Gózonny Aladár abban a percben lehelte ki lelkét, amikor a szérummal betegágyához megérkeztek. Élete virágában, 29 éves korában kellett itthagyni szeretteit és egy fényesnek ígérkező karriert. Utolsó kívánsága az volt, hogy feleségül vehesse menyasszonyát, Moll Gizit, az Osztrák-Magyar Bank nagykanizsai intézetének tisztviselőjét. Tegnap reggel volt halálos ágyánál a házasságkötés, amidőn egy órára eszméletre tért, Zieger Ferenc m. kir. anyakönyvvezető odavitte a házassági anyakönyvet és Soós Pongrácz nyug. miniszteri tanácsos és Kövess Jenő honvédszázados tanak előtt összeadta őt mátkájával. Dr. Gózonny Aladár utolsó szavai feleségének szóltak, az utolsó betű pedig, amit életében leirt, nevének a házassági anyakönyvbe való bejegyzése volt. Halálhírére ma reggel kitűzték a gyászlobogót a törvényszék, az ügyészségi lozház és a Polgári Egylet épületeire. A szomorú hír városszerte a legőszintébb részvételt keltette mély fájdalomtól sujtott fiatal felesége és szülői, Gózonny Sándor táblabíró, s neje iránt, akik második és utolsó felnőtt gyermeküket veszítették el halálában. Dr. Gózonny Aladár temetése holnap, kedden délután 4 órakor lesz.

Egy 73 éves öregembert is elragadott tegnap Nagykanizsán az új járvány, amire itt eddig még nem volt példa. Opernicza Miklós nyugalmazott délfvasuti főkalauz a spanyolbetegség első aggkorú áldozata, aki rokonainak állítása szerint még soha életében nem volt beteg. Halála széles körben mély részvételt keltett.

Rövid szenvedés után pénteken elhunyt Nemesgulácsra dr. Keresztury József, Zalaegerszeg város nemrég leköszönt polgármestere. Dr. Keresztury azelőtt mintegy két évtizeden át ügyvédi gyakorlatot folytatott vármegyénk székhelyén, s úgy ügyvédi, mint értékes közéleti tevékenységével általános becsülésre tett szert. A közbizalom emelte a polgármesteri székbe a háború első évében, de a megfeszített munka annyira aláasta egészségét, hogy le kellett mondani hivataláról. Akkor minden munkát abbahagyva a Balaton melletti Nemesgulácsra költözött családjával, s ott érte most élete delén, 48 éves korában a halál.

— **Uj iparendedélyek Nagykanizsán.** A városi Tanácsnak legutóbbi Tanácsüléséből az alábbi új iparendedélyeket adták ki. Özv. Stréms Józsefnek borügynöki, Breuer Ignácznak, valamint Auer Józsefnek borkereskedői iparigazolványt, Gergely Józsefnek pedig kovácsmesterség üzésére jogosító iparendedélyt.

— **Betörés a Rozgonyi utcában.** Ujabbán Nagykanizsán szigorú következetességgel a gazdáik által hosszabb-rövidebb időre elhagyott lakásokra vetették magukat a betörők. Legutóbb tegnap éjjel fosztottak ki egy ilyen felügyelet nélküli lakást és pedig Steiner Simon nyugalomba vonult földbirtokosnak a Rozgonyi utca 10/a számú házban lévő lakását. Steiner Simon feleségével együtt már több napja távol van Nagykanizsától és így az álkulcsos betörők náluk zavartalanul és igen alaposan dolgozhattak. Elvittek onnét egy vindely zsirt, nagyobb mennyiségű lisztet, továbbá hat ágyról az összes ágyszőnyeget és lepedőket. A kár — mai értékre átszámítva, — meghaladja a tízezer koronát. A betörést csak délelőtt vette észre Steiner Simon leánya, Sonnenberg Frigyesné, aki nyomban a rendőrségre sietett az esetet bejelenteni, szüleit pedig táviratilag értesítette arról. A rendőrség a helyszínen kezdte meg az álkulcsos betörők utáni nyomozást.

— **Elhalasztották a ruharendelet életbeléptetését.** A ruha-rendelet életbeléptetését a kereskedelmi miniszter illetékes helyről származó értesülésünk szerint egy hónappal el fogja halasztani, ami azt jelenti, hogy a 83.000. számú rendelet értelmében a bejelentéseket a szeptember 20-án volt állapot szerint november 15-ig kell megtenni, a ruhajegyek pedig december 1-én fognak hatályba lépni. Ehhez képest a kormány előreláthatólag föl fogja hatalmazni a konfekcionáló cégeket és iparosokat, hogy készleteikből megfelelő mennyiségeket dolgozthassanak föl, illetőleg a kiskereskedőket, hogy a rendeletben meghatározott 20% helyett valószínűleg 40%-ot adhassanak el külön engedély és utalvány nélkül. Ez az intézkedés mindenesetre könnyíteni fog valamelyest a forgalmon, de igazi megkönnyebbülés a polgári szükséglet ellátásában csak akkor volna lehetséges, ha a hadvezetés polgári fogyasztásra nagyobb mennyiségű nyersanyagot és kész gyártmányokat tenne szabaddá. Ezt annál inkább megtehetné, mert most aránytalanul nagy mennyiségű textilanyagokat vonnak el a polgári lakosság elől a katonaság számára tartalékok gyűjtésére.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Halász Sándor

modern fényképészete

Kazinczy-utca 11.

fénykép nagyításokat kárácsonyi munka torlódás miatt már most elvállalok.

Üzletberendezés

fűszer, csemege üzlet részére jutányos árban és jó karban sürgősen eladó. Személyes megtekintés bármely időben.

Pápai Ernőné, Reszthely Pethő-u. 11

Egy egész új

káposzta-savanyító hordó

eladó

Cím a csendőrlaktanyában.

Nagykanizsa r. város rendőrfőkapitányától

Hirdetmény.

A tüzelőanyagban, különösen pedig a villamos áram előállításához szükséges szénben való igen nagy hiány a tüzelőanyagokkal való takarékoságról szóló kormányrendeletnek az eddiginél szigorúbb végrehajtását tévén szükségessé, a következőket rendelem:

1. Az üzletekben, kávéházakban, vendéglőkben, korcsmákban és egyéb, a közönségnek nyitva álló helyeken a világítás az elkerülhetetlen szükség mértékére korlátozandó.

2. A vendéglők és korcsmák záróját a Centrál, Korona, Szarvas, Rózsa, Polgári Egylet és Vaskapu kivételével esti 10 órában állapítom meg és figyelmeztetem újból a fenti helyiségek tulajdonosait a záróra legpontosabb betartására.

A záróra betartása ugy értelmesebb, hogy zárórakor a helyiségekben egytellen vendég sem időzhet és a világítás tilos.

3. Magánháztartásokban egyszerre legfeljebb 3 helyiség világítható, akként azonban, hogy az áramfogyasztás óránként 50—60 wattot meg nem haladhat, vagyis helyiségenként egy darab 20-as villamoskörte égethető.

4. A villamos főzőkészülékek (resók) és villamosvasalók használatát további intézkedésig betiltom.

Hogy a 3. és 4. pont alatti rendelkezések betarthatók legyenek — utasítom a Franz malom és villamosági r. társaság vezetőségét, hogy a magánlakásokban használt villamoslámpák és csillárok égőtesteit egy-egy láng kivételével, valamint az összes villamosfűzők és vasalók konnektorait akként pecsételje le, hogy azok használata lehetetlen legyen és hogy a bekövetkezendő rendőri ellenőrzés alkalmával az esetleges visszaélés megállapítható legyen.

Ezen rendelet megsejése kihágást képez és a 3382—1917. M. E. sz. rendelet 32 §-a alapján 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Nagykanizsa, 1918. október 12.

Deák Péter
rendőrfőkapitány.

BERLIN nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. október 14-én, 15-én és 16-án

A kis Lord

magyar szalon vigjáták 4 felvonásban
és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy jó házból való fiu
tanulónak
azonnal felvétetik
Szabó Antal csemegekereskedésében.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 14-én, 15-én

Szenzációs magyar attrakció

Lóth Ilus felleptével

A havasi szerelem

dráma 5 felvonásban

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, 7, 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 2 1/2, 4, 5 1/2, 7 és 9 ó.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes. szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2:50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

„A német válasz még nem jelenti a háboru végét.”

Wilson nem tárgyal Vilmos császárral.

Genf. A Havas ügynökség hivatalosnak jelzett washingtoni táviratot közöl, mely a következő:

Washingtoni hivatalos körök kijelentették, hogy véleményük szerint Németország válasza még nem jelenti a háboru végét. Azt hiszik, ha Wilson elég őszintének tartja a választ, úgy közölni fogja azt a szövetséges kormányokkal, mert ezek akarják a fegyverszüneti feltételeket megállapítani. Hivatalos körökben ragaszkodnak ahhoz, hogy a főkérdés azt megtudni, hogy ki vezeti a mostani német kormányt. Mert az esetben, ha a Hohenzollern vezeti azt, úgy kétségtelen, hogy a német válasz elfogadhatatlan.

A nagynémetek tüntetése a német válasz miatt.

Berlin. Danzigban a nagynémetek zajos tüntetést rendeztek Németország által Wilson jegyzékére adott válasz miatt.

Marad-e Miksa kancellár?

Berlin. A német szocialdemokrata párt ma délutáni gyűlésén fog eldőlni, hogy Miksa herceg megmarad-e a kancellári állásban. A „Vorwärts” mai számában még nem nyilatkozik erről, hanem elsiklik a kancellárválság fölött.

Tárgyalás Lengyelország kiűritésének elrendeléséről

Berlin. Dr. Solf német külügyi államtitkár a birodalmi kormány nevében fontos tanácskozásokat folytat a lengyel kormány meghatalmazottjával, Rodzkiev gróffal. Az eddigi megállapodások szerint a német birodalmi kormány hajlandó teljesen átengedni Lengyelország kormányzását a lengyeleknek és fokozatosan visszavonja a német csapatokat Lengyelországból, amíg ott az önálló lengyel hadsereg meg nem alakul. A keleti országrészekben azonban, amelyek Oroszországgal határosak, fentartja a megszállást, mert ott zavarásokról lehet félni. Posent ellenben nem hajlandó Németország átengedni a lengyeleknek.

Páris örömmámorban.

Zürich. Párisban a német válaszjegyzék részeg győzelmi karnevált váltott ki a lakosságban. Az emberek az utcákon csoportokra verődve tárgyalják a közeli béke lehetőségét és tüntetéseket rendeznek a béke mellett.

Szakitás Franciaország és Finnország között.

Genf. A francia kormány Finnországgal megszakította a diplomáciai érintkezést, mert az köztársaságból monarchikus államformára tért át és egy német herceget választott királynak.

Mérénylet Enver pasa ellen.

Genf. Szalonikii jelentés szerint szerdán délután Konstantinápolyban revolvermérényletet kíséreltek meg Enver pasa, a török kormány lemondott hadügyminisztere ellen. Enver pasa azonban sértetlen maradt.

Hol az excár családja?

Hága. A bolsevik kormány kijelentette, hogy a kivégzett Miklós excár özvegye és leányai hol vannak és hogy vizsgálatot indítottak tartozkodási helyük felfedezése végett.

A kormányválság

Budapest. Návay Lajos, ki mint homo regius jött el az audienciáról, tegnap újra Bécsbe utazott. Gróf Apponyi Alberttel folyt tanácskozásai során Apponyi kijelentette, hogy csak az esetben hajlandó a koncentráció élére állani, ha a választójog demokratikus kiterjesztése az alakulás egyik gerincévé tétetik. Tiszáról hallani sem akar, s az ő részvétele mellett sem vállalja a miniszterelnökséget. — A kormány tagjai tegnap aláírták a lemondást, mit Wekerle magával visz Bécsbe. Szterényi tegnap a király hívására Bécsbe utazott és kihallgatásra jelentkezett. — Andrassy, mihelyt svájci utjáról visszatér, elfoglalja Burian helyét a külügyminiszteri székben.

Károlyiék határozati javaslata az önálló Magyarországról.

Budapest. Az országgyűlési Károlyi- és Bizony-párt holnap Magyarország önállóságáról tesznek nyilatkozatot, illetve terjesztenek elő határozati javaslatot. Nem a pragmatika szankció megszüntetését kívánják, hanem az örökösödési rendszer megmaradása mellett teljesen önálló Magyarországot a Habsburgok jogára alatt. Ez több, mint perszonál unio, de nem a pragmatika szankció megváltoztatása.

Tőzsde

Budapest. Az irányzat lanyha, az árfolyamok csökkentek.

A sörgyárban

hizlalási célokra naponta **friss törköly kapható.**

Nagykanizsa és a horvát aspirációk. Akadályozzák meg Muraköz elrablását

Irla: Karczag Rezső.

A magyar országgyűlés holnapi ülése a mai történelmi időknek Magyarországra nézve egyik legfontosabb eseménye lesz. A horvát képviselők holnap harangozzák be Horvátország különválását és területi aspirációit.

Az önálló Horvátország, mielőtt még megalkult volna, rablókalandra indul. Holnap bejelenti igényét Fiuméra és a Muraközre.

Fiume 1777-től 1779-ig kereskedelmi, forgalmi, közigazgatási és részben bírósági tekintetben valamelyest függésbe jutott Horvátországtól. De ez a kísérleti állapot Horvátországnak sem volt inyére s ezért már két év után meg is szűnt. Az 1848/49 utáni abszolutizmus Fiumét is, Muraközt is elvágta Magyarországtól és Horvátországhoz csatolta. És így maradt az 1867-i kiegyezésig, tehát mindössze tizenhét évig.

A fiumei és muraközi lakosság nagy részének horvát anyanyelve, és ez a csekély történelmi múlt az egész alap, amire a horvát követelés támaszkodik. De Horvátország akarja. Kérdés, hogy az anant hogyan magyarázza a népek önrendelkezési jogát. Meg fogják-e kérdezni Fiumét és a Muraközt, hová akarnak tartozni? Avagy csak egyszerűen békefeltételül írják-e be ezt az annexiót? Fiumeért bizonyára a végletekig fogja magát exponálni a magyar békekedvező, de hogy Muraköz miatt zátonyra juttassa a békét, az nem hihető de nem is kívánatos. Inkább béke Muraköz nélkül, mint Muraköz béke nélkül.

Pedig, ha így alakulna a jövő, akkor a horvát képviselők holnapi beharangozása nemcsak hogy érzékeny veszteséget jelent Magyarországnak, de Nagykanizsa jövője felett a lélekharangot kondítja meg.

Ha van valami rendszer a horvát örületben, akkor követelni fogják Légradot és vidékét is egészen a Drávaig, amik ugyan már nem tartoznak a Muraközhez, de mint a Dráva tulsó partján lévő terület, földrajzilag szervesen bekapcsolódnak az új Horvátországba (a régebbi is). El akarják tehát vinni Zalamegyének egész csáktornyai és perlaki járásait.

Ezzel Nagykanizsa teljesen elveszti lüktető gazdasági életének forrásait. Szerencsétlen közigazgatási és forgalmi viszonyaink Zalamegyének északi részét már elfelé terelik Kanizsától. Rákényszerítve Nagykanizsára főképpen ez a két járás van. Ez a két járás olyan szorosan fonódott össze Nagykanizsával, mint a keszthelyi, perlaki és letényei sem. Bíraskodás, közigazgatási nexusok, katonai ügyek, iskolák, kultúra, kereskedelem az érdekek ezer szálát fűzték közénk, amelyek a kedvező vasúti összeköttetés segítségével olyan erősekké váltak, hogy azok elszakítása egy darabot tépne ki testünkben is. A muraközi polgár már egy pár

cipőtalpért is bejön Kanizsára, a kereskedő minden szükségletét elsősorban itteni nagykereskedőknél fedezi. A nagykanizsai ipar és kereskedelem a forgalmának legalább kétharmadát a Muraközre bonyolítja le, iskoláink látogatóinak meg katonaságunknak igen nagy percentje a Muraközbe verbuválódik, idegenforgalmunk nagy része is onnan indul ki. Csáktornya, Perlak, Légrad, a kiesi, de erőkultúrájú Kotor és Alsódombóru szinte fiókjai Nagykanizsának. Az egész Muraköz Nagykanizsának éléskamrája és piaca.

Valósággal gyarmata, amely viszonyul a Muraköz is nagyon meg van elégedve.

(Folytatjuk)

HIREK.

— **Gyászrovat.** A múlt hét csütörtökén 90 éves korában meghalt Zalaegerszegen az ottani izr. hitközség főrabbija, Engelsmann Izrael. A mathuzsálemi kort ért tudós pap 60 éven át volt a megyeszékhely zsidóságának lelkipásztora, kinek példás élete és mélyen szántó tanításai örök nyomokat hagytak híveinek lelki fejlődésében. Vasárnap délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra Engelsmann Izrael tetemeit Zalaegerszeg város minden rendű és rangú népének óriási részvéte mellett. A gyászoló közönség között volt Bosnyák Géza, Zalavármegye főispánja is. A temetési szertartást dr. Neumann Ede nagykanizsai főrabbi végezte, kinek gyászbeszéde, mellyel elhunyt agg kollégájának remek emléket emelt, mély hatást keltett. Utána még dr. Junger Mózes siklósi rabbi méltatta magas szárnyalású beszédében a megboldogult működését. A temetőben Boschán Gyula ügyvéd, a zalaegerszegi izr. hitközség elnöke bucsuztatta Engelsmann Izraelt. Érdekes és megindító mozzanat volt beszédében annak az emlékek felidézése, hogy ez előtt 60 évvel ő, — Boschán Gyula, — mint 11 éves fiúcska üdvözölte a zalaegerszegi diákság nevében a Zalaegerszegre érkező új rabbit, Engelsmann Izraelt.

— **A Dunántúli közgazdasági rtg.** legutóbbi igazgatósági ülése megkezdte a vállalat szervezését. A társulat vezérigazgatójává Schwarz Géza Gusztáv, kisvárdai bankigazgatót szerződtette, akinek eddigi tevékenysége és képességei az új társaság prosperitásának és kedvező fejlődésének kiváló biztosítékai. — A vezérigazgató tevékenységének intenzív támogatására és hivatalba lépéséig is az ügyek vezetésére egy bizottság küldetett ki, amelynek tagjai Ujnépi Elek Elnök, Schwarz Gusztáv kereskedelmi tanácsos, alelnök, és Gellért Henrik igazgatósági tag. — A társaság tevékenységét ideiglenesen a Nagykanizsai Takarékpénztár helyiségeiben fogja folytatni.

— **A villanyvilágítás.** Nagykanizsa város villanyműzériáiról szóló legutóbbi közleményünkben azt jelentettük, hogy egyelőre hétfő estig van ellátva a Franz r.-t. a villanyüzem tárlásához szüksége szénrel. Azóta már kedd dél is elmúlt és, — há! Istennek, — még mindig szuperál a villanyunk. Ez azonban ne jöjjön el senkit, vérmes reményekkel, mert illetékes helyen történt érdeklődésünkre azt a felvilágosítást nyertük, hogy a Franz r.-t. szénigénye megint csupán 24 órára van lefedve és pedig egyetlen waggon szén által, mely tegnap érkezett a vállalat részére. A helyzet maj képe az, hogy a Franz r.-t.-nek csak holnap estig van elegendő szénkészlete, de alapos a kilátás, hogy a vállalat részére szállítás alatt lévő nagyobb mennyiségű szénből a napokban, már több waggon megérkezik. Ami a világítás korlátozásáról kiadott

főkapitányi rendelet végrehajtását illeti, ezt még nem kézbesítették Pongor Henriknek, a Franz r.-t. vezérigazgatójának, aki tehát még nem tudott nyilatkozni, hogy vállalja-e a Franz r.-t. a használaton kívül helyezendő villanylámpák lepecsételését és hogy mikor és hogyan fog az megtörténni.

— **Nincs gyorsvonat Nagykanizsa — Bécs között.** Nemcsak az egész dunántúli, hanem a fővárosi sajtó egy részét is bejárta az a hír, hogy október 15-étől kezdve ismét megindul a gyorsvonal forgalom Nagykanizsa és Bécs között. Bármilyen autentikus formában jelent is meg ez a kanizsaiakra nézve oly örömdetes hír, az mégsem bizonyult valósnak. Ma van ugyanis október 15-ike és a nagykanizsai vasúti állomáson mit sem tudnak az új gyorsvonatról. Ez időig semmi intézkedés nem történt annak forgalomba állítására vonatkozólag és vasúti körökben technikai lehetetlenségnek állítják annak forgalomba állítását, mert az óriási mozdony és kocsihiány miatt még egy fontos katonai szabadságosvonat (U-vonat) rég tervbevevett járatását sem tudják megkezdeni. Egyelőre tehát mondjunk le a bécsi gyorsvonat szép illuziójáról és akinek okvetlenül muszáj Bécsbe utazni, az mondjon el három miatyánkot, három üdvözlégyet és három hiszekegyet, s kellő mennyiségű pokróccal és lábzsákokkal felszerelve foglaljon továbbra is a bécsi személyvonat — folyosóján.

— **A kloroformos rablók a vonaton.** A lapok jelentették a napokban, hogy Zombory Géza, a pécsi 8. h. huszárezredbeli alezredest és családját a nagykanizsa — budapesti vonaton kloroformmal operáló rablók kirabolták. Mint most Kecskemétre írkák, az alezredest családját Kecskemétre tartózkodott, tehát nem rabolhatták ki. Zombory alezredest kirablása pedig e hó 4-én a győri személyvonaton Komárom és Bicske között történt. Kloroformos rablók az egy kis fülkében egyedül utazó alezredest elaltatták és két bőröndjét, továbbá hat kintéltését elrabolták, ruháit azonban nem.

— **A vasúti vendéglők élelmicikkel való ellátása.** A közlekedési miniszter felhívta Zalavármegye alispánját, tegyen jelentést arra nézve, hogy törvényhatósága területén vasúti állomásonként felsorolva hány pályaudvari vendéglő van üzemben. Mennyi az üzemhez tartozó személyzet száma, mennyi a vasúti alkalmazottak száma és mennyire tehető a pályaudvari vendéglőkben étkező átutazó vendégek átlagos száma naponta vagy havonta. Jelentést vár a miniszter arról is, hogy az alispán vagy a polgármester a pályaudvari vendéglőket milyen élelmicikkel és mily mértékben látja el.

— **A Figaró,** melynek negyedik száma is megjelent, kritikáival, riportjaival, intimitásai- val és művészi eszközeivel hódította meg a közönséget annyira, hogy minden számát a legnagyobb érdeklődéssel várják. Gyorsan, szinte varázsszerűen lett általános a meggyőződés, hogy a Figaró nélkülözhetetlen mindenkinek, aki tudni akarja, mi történik a színházak közül, az irodalom és a művészet-békeiben. A tegnapi szerdán megjelent negyedik Figaró is csupa érdekesség, Karinthy, Kaczér, Kosztolányi, Lakatos, Lukács, Lendvai, Nagy, Somlyó, Szenes, Szini és Várnai cikkei közli Bíró, Felks és Gedő illusztrációival. A Figaró előfizetési ára negyedévre 12 korona 50 fillér. Aki most előfizet, ingyen megkapja Szenes Béla pompás színészi regényének, A meztelen táncosnőnek eddig megjelent folytatásait. Kiadóhivatal Teréz-körút 6.

Felölös szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 14-én, 15-én

Szenzációs magyar attrakció

Lóth Hus felléptével

A havasi szerelem

dráma 5 felvonásban

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, 7, 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 2 1/2, 4, 5 1/2, 7 és 9 ó.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 14-én, 15-én és 16-án

A kis Lord

magyar szalon-vígjáték 4 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Üzletberendezés

fűszer, csemege-üzlet részére jutányos árban és jó karban sürgősen eladó. Személyes megtekintés bármely időben.

Pápai Ernőné, Részthely Pethő-u. 11

A világlátsági rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Divatos és elegáns

női kalapok

minden árban és minden izléshez

G. WEISZ LUDJA

női kalapszalonjában, Nagykanizsán a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz-hozdra 1 óra 2 korona.
Egyes szám 3 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
Nyitár és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Wilson újabb válasza és annak hatása Berlinben

A mai reggeli lapok közötték Wilsonnak a német válaszigazgatók adott viszonzválaszát, mely félreérthetetlen célzásokot tesz arra, hogy Wilson nem hajlandó a Hohenzollern dinasztiával tárgyalni, továbbá kimondja, hogy a fegyverszünetnek előzetes feltétele a buvárhajó-hadjárat azonnali abbahagyása és a Franciaországban üzött pusztítások beszüntetése. Wilson újabb jegyzékének hatásáról és a jegyzék által teremtett helyzetről alábbi telefonhíreink szólnak:

Munkában a német hadkabinet.

Berlin. A hadkabinet tegnap este a Wilson újabb jegyzéke folytán előállított helyzetről tanácskozott. Ma ugyan-az ügyben Berlinben koronatanács lesz. — Berlini hivatalos helyen nem ítélik meg nagyon kedvezőtlenül a helyzetet, mert feltételezik, hogy a német válasz olyan lesz, hogy lehetővé fogja tenni a tárgyalások folytatását.

Berlin. A Wilson viszonzválaszára adandó jegyzék körül folyó tanácskozásokba belevonták a legfelsőbb hadvezetőséget is, melynek véleményét ehhez szintén kikérték. Németország válasza jövő szerdaig elkészül, s az akkor összeülő birodalmi gyűlésen ismertetni fogják azt.

Megdöbbenés Berlinben.

Bécs. A Fremdenblatt berlini jelentése szerint Wilson válaszát berlini politikai körök, különösen pedig a szociáldemokraták nagy megdöbbenéssel fogadták, mert Wilson kikötéseit elfogadhatatlannak tartják.

A monarchia még nem kapta meg Wilson válaszát.

Bécs. Arra a hírre, hogy Wilsonnak a monarchia békejegyzékére adott válasza megérkezett Bécsbe, illetékes helyen kijelentették, hogy Wilson válasza ma délutánig még nem jött meg.

Burián bizik a békében

Bécs. Az osztrák delegáció mai ülésén gróf Burián István külügyminiszter ezeket mondotta:

— Semmi okom sincs arra, hogy megváltoztassam a magyar delegáció előtt tegnap kifejtett álláspontomat. Wilson jegyzékének egyik pontja sem csökkentheti reményünket a fegyverszünetben. Az ellenségeskedés a mai helyzet mellett nem folyhat soká. Németország most módosítja alkotmányát a háboru és béke döntésére

nézve. A buvárhajóharc tekintetében kielégítő választ fog adni, a hadviselés kimételességén pedig enyhíteni fog. Semmi jele, mikor érkezik meg Wilson jegyzéke a monarchiának, de a Németországnak adott válaszból következik, hogy már uton van.

Nagy botrányok a Ház mai ülésén.

Budapest. A képviselőház mai ülését nagy érdeklődés előzte meg. Már reggel 9 órakor tele voltak a folyosók képviselőkkel. A Károlyi-párt egy küldöttsége felkereste a Ház elnökét, megkérte, hogy a házszabályokat liberálisan kezelje és engedje meg, hogy minden párt szónokához szólhasson. Wekerle miniszterelnök bejelentéséhez. Az elnök ezt megígérte.

Az ülést fél 12-kor nyitja meg Simonsits Elemér alelnök.

Popovics pénzügyminiszter betérjeszti a következő négy hónapra szóló indemnitási javaslatot.

Wekerle miniszterelnök bejelenti, hogy Öfelsége elé terjesztette a kormány lemondását, de a király azt nem fogadta el. De most hirtelen a belpolitikai helyzetről a külpolitikára terelődik a figyelem. Ausztria föderaliztikus alapon rendezkedik be; ránk a perszonális unió immár elodázhatatlan.

A Károlyi-pártiak közbekiabálnak: „Ez túlhaladott álláspont, mi Magyarország függetlenségét kívánjuk. Ne hazudjon! Párthivei és a munkapárt a miniszterelnököt viharosan éljenzik és tapsolják.

Wekerle folytatja: E cél érdekében össze kell az erőket fogni. Egyesülni kell, minden magyar ember közreműködésére szükség van. (A szónokot minden oldalról számosan üdvözlök.)

Gróf Károlyi Mihály: A miniszterelnök már sokszor tett ígéreteket, melyeket nem tartott be. Ezért lehetetlen a koncentráció. A választójogot addig huztahalasztotta, míg rosszul csinálta meg. Wekerlének az a kifogása, hogy a perszonális unióra nem térhetünk nyomban rá. Mi azt kérdezzük: miért nem, hiszen a perszonális unió csak a közös ügyek megszüntetése. Ami ha gyorsan nem valósul meg, lehetetlen helyzetet teremt, mert Magyarországot a közös külügyminiszter a béketárgyaláson nem képviselheti. Előállhat ugyanis a helyzet, hogy a közös külügyminiszter, hogy megvédhesse Triestet, eladja esetleg Erdélyt. — Pacifista eszméket hangoztat. Kijelenti, hogy ők a perszonális unió és Wilson 14 pontjának alapján állottak már akkor is, mikor ezt még hazaárulásnak mondták. Ők nem máról holnapra lettek pacifisták. — Akik a frontokon életben maradnak és hazatérnek, tudják meg, hogy a háboru félrevezetés volt.

Órlási zaj keletkezik.

Zaborszky (munkapárti): Hitvány hazaárulók!

Lovász Márton (Károlyi-párti): Vegyék tudomásul, hogy mi igenis antantbarátok vagyunk.

Negyedórásig tartó zaj, melyben egy képviselő sem jut szóhoz. Károlyi némán, összefont karokkal áll helyén. Az elnök az ülést felfüggeszti. Szünet alatt nagy tumultus keletkezik, Károlyit és Lovászyt párthiveik testükkel oltalmazzák. Vermes (munkapárti) öklét rázza Károlyi felé: „Szégyen, gyalázat! Ön magyar honvédhuszártiszt és antantbarát!” A kavargás egyre tart. Károlyi hívei egy képviselőt kihurcolnak a tereméből.

Szünet után az elnök fél kettőkor nyitja meg újra az ülést. Sajnálkozását fejezi ki a történetek felett, Lovász és Vas képviselőket a mentelmi bizottság elé utasítja. Lapunk zártakor Hock János beszél.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A mameluktábor, amelyet Nagykanizsán városi képviselőtestületnek neveznek, tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott. Mindössze néhány érdemleges ponja volt a tegnapi közgyűlés tárgysorozatának, s alig huszonöt-harminc főnyi közönség vett részt a közgyűlésen, mely mindennek dacára olyan viharos jelenetek színhelye volt, hogy éppen csak a hagyományos tintatartódobálás hiányzott ahhoz.

A közlélmézési mixerák.

Döri Zsigmond terjesztette elő elsőnek a rendkívüli közgyűlés összehívására vonatkozó indokait. Tiltakozik az ellen, hogy a város konjunkturázzon és nagy hasznokat szerezzen magának a közlélmézési miniszter által kiutalt és itt szétosztásra kerülő élelmiszerekből. Utal a belzési cukorral üzött árdrágításra és a hatósági üzletben történt mérlegcsalásokra. Kifogásolja, hogy drágán lizelett alkalmazottak semmi egyebet nem tesznek, mint a felsőbb hatóság által ideutalt élelmicikkeket szétosztják. A hatósági boltot, mint feleslegesét és céltalant, szüntessék be. Javasolja ezen kívül, hogy az összes árukat maximális áron hozzák forgalomba, a költségeket pedig pótdoból fizessék, az összes kereskedőket, ne pedig csak egyes kiválasztottakat bízzák meg a hatósági élelmicikkek eladásával és válasszanak 10 tagu élelmézési tanácsot, mely a jegykezelést és ellenőrzést lenne hivatva gyakorolni.

Eperfessy Gábor szólalt fel ezután, aki a gyalázatosan rossz hatósági kenyeret kifogásolta és jobb kenyérliszt előállítására vonatkozó intézkedéseket kívánt a városi tanácsától. — Tóth Lajos természetben bemutatott egy darab hatósági kenyeret, amelyet általános felháborodással szemlélt mindenki. Majd azt javasolta, hogy valahányszor a város átveszi a hatósági lisztet a Franz malomtól, mindannyiszor rendeztesen próbásítsát.

Dr. Sabján Gyula polgármester válaszában védelmére kelt a közlélmézési üzem vezetőjének, akit mint a legkifogástalanabb, minden gyanúsításnak még a lehetőségétől is távol álló egyéniséget aposztrofált. Nagykanizsa kenyérlisztjéről — mondotta, — vegyvizsgálattal megállapították, hogy az élvezhetetlen, miért is megkéri a Franz céget, hogy szállítson jobb lisztet, de ha ez nem használna, úgy illetékes helyen arra tesz indítványt, hogy más

HIREK.

malomtól kapja Nagykanizsa a lisztjét. Indítványozza, hogy Nagykanizsa város közfelmezősének egész kereskedelmi vitelét (az áruk átvételét és szétosztását, valamint a finanszírozást) bizzák a Nagykanizsán nemrég megalakult Dunántúli közgazdasági részvénytársaságra.

Deák Zsigmond még a kenyérkiosztás decentralizálását (nehogy a téli időben is tömegek ácsorogjanak a hatósági üzlet előtt a kenyérért) és a hatósági husszéknek legsürgősebben újra leendő felállítását javasolta, mert az egész országban Nagykanizsán legdrágább a hús.

Deák Péter ellenzi, hogy a város közfelmezősét a Dunántúli Közgazdasági r.-t.-ra bizzák, mely szerinte nem más, mint a nagytőkének minden konjunktúra kihasználására irányuló és nemzetgazdasági szempontból káros törekvése. Ujváry Géza osztja Deák Péter nézeteit és ellenzi, hogy a háborús állapotnak még hátralévő, remélhetőleg már csak igen rövid idejére egy új, csak az imént született intézményt bizzanak meg oly nagy fontosságú érdekek intézésével, mint aminő Nagykanizsa város élelmezése.

Ugy Deák Zsigmond javaslatait, mint a polgármesternek a Dunántúli Közgazdasági r.-t.-re vonatkozó indítványát elvetette a közgyűlés, mely egyébként a polgármester választását tudomásul vette.

A zsirellátás.

Dr. Kaufmann Lajos aljegyző referátuma alapján elfogadta a közgyűlés Nagykanizsa városának a barcsi sertéshizlaldával mintegy 2000 darab sertés hizlaldára vonatkozólag kötött szerződését, amihez két millió koronáig terjedő hitel igénybevételét is megszavazták.

Nagykanizsa város és a Dunántúli Közgazdasági részvénytársaság.

A tárgysorozat egyik pontja azt a tanácsi javaslatot tartalmazta, hogy a Nagykanizsán legutóbb alakult Dunántúli Közgazdasági r.-t. részvényeiből Nagykanizsa városa 50 db. részvényt jegyezzen 25,000 korona összegben és hogy a város polgármestere az új vállalat igazgatóságában helyet foglalhasson.

Ujváry Géza hevesen ellenezte a javaslatot, mert ha a polgármester ott ül az új vállalat igazgatóságában, mely különben is csak a nagytőke erejével a kisipar, a kiskereskedelem és a kisgazdálkodók létét fenyegeti, akkor a polgármester a vállalat koncessziókra éhes törekvéseivel szemben nem lesz képes a város érdekeit megvédeni. Deák Péter viszont azt ellenzi, hogy a város részvényeket jegyezzen az új vállalatnál, mert ezt csak a pénzintézetek pénzbőségéből származó egészségtelen és káros alakulás, amelyet a város mint erkölcsi testület nem támogathat. Dr. Friedl Ödön kelt védelmére a Dunántúli Közgazdasági r.-t.-nek, kifejtve ennek dus városfejlesztési programját, miközben azt is mondta, hogy olyan beszédek, mint Ujváry Géza és Deák Péteré csak a sírját áshalják meg egy városnak.

Izgalmas és nem egyszer személyi élő vita indult meg erre, amelyben dr. Friedl, Ujváry, Deák Péter, Petrik Dezső, Kirdly Sándor műszaki tanácsnok, dr. Szabó Zsigmond és Ötvös Emil vettek részt, majd hozzászólt a tárgyhöz dr. Sabján Gyula polgármester is, aki kijelentette, hogy a Dunántúli Közgazdasági r. t. igazgatóságában csak a város érdekeit akarja szolgálni és ha ez nem állna módjában, köteletségének fogja tartani, hogy leköszönjön igazgatósági tagságáról.

Végül is a tanácsi javaslatot fogadta el a közgyűlés.

Egyéb ügyek.

A közgyűlés többi letárgyalt részleteiből még csak annyi érdemel lejegyzést, hogy 59,906 korona összegű beszerzési előleget szavaztak meg a városi alkalmazottaknak, továbbá jóváhagyólag tudomásul vették, hogy a város 70,000 koronáért egy teherautóautó vásárolt.

A sörgyárban

hizlalási célokra naponta **friss törköly kapható.**

— **Uj hivatali beosztás a rendőrkapitányságon.** Nagy személy- és hivatalcsere történt ma nappal a nagykanizsai rendőrkapitányságon, s ezzel végleges formában kialakult az ugynevezett rendőrkapitányság ügybeosztása. A rendőrkapitányság büntügyi osztályának vezetését (néhal Bay kapitány örökét) Kiss Lajos rendőrkapitány vette át, kinek állandó helyettese Pollermann János rendőrfelügyelő. A kihágási osztály vezetője Kiss kapitány eddigi pozíciójában a mai nappal Szőnyi Sándor rendőrkapitány lett. Ezzel egyidejűleg felcserélődött a két osztály hivatali helyiségbeosztása is. A büntügyi osztály az eddigi kihágási osztály helyére költözött, viszont a kihágási osztály a tulsó oldalra került, oda, ahol eddig a büntügyeket intézték. E változásnak megfelelően a rendőrkapitányi telefonszámok is részben megváltoztak. A büntügyi osztálynak (Kiss kapitány, Pollermann rendőrfelügyelő és Kumper Artur polgári biztos) telefonszáma: 191, míg a kihágási osztály (Szőnyi kapitány) telefonszáma közös lesz Deák Péter rendőrfőkapitány telefonjával, a 37-es számmal.

— **A nagykanizsai magántisztviselők figyelmébe.** Felhívjuk mindazokat a munkaadókat, akiknél olyan magántisztviselők vannak, kik 6000 korona évi törzsfizetést nem élveznek és olcsó ruhára szükségük van, mikép a névjegyzéket mulhatatlanul e hó 19-éig sziveskedjenek hozzánk eljuttatni, hogy a soproni kereskedelmi és iparkamaránál érdekükben a szükséges lépéseket megteheszük. Későbbi bejelentéseket már az egyesület nem továbbíthat. A bejelentések László Vilmos egyesületi alelnök címére Merkur-gyár küldendők.

— **BUTOR-ÁRVERÉS.** Holnap, azaz csütörtökön és a többi napokon délelőtt 9 órától a törvényszéki épületben (Báthory-utcai bejárat) különféle butorok el fognak árvereztetni.

— **Hol van cipőtalpbőr Nagykanizsán?** Most már a rendőrkapitányságon, de tegnap még három nagykanizsai kereskedősegédnél volt, akik közül az egyik vaskereskedősegéd. A rendőrkapitányságot névtelen levélben figyelmeztették a minap, hogy Schmidt Gyula Eötvös-tér 27 szám alatt lakó cipésznél, az ugyanazon házban lakó Zakall Mihály vaskereskedősegédnél, továbbá Hirschl József (Király u. 6.) és Halmos József (Sikátor u. 15.) bőrkereskedősegédeknel nagyobb mennyiségű talpbőr van elrejtve és azzal a felsoroltak lánckereskedést üznek. A rendőrség mind a négy megjelölt helyen házkutatást tartott és csakugyan találtak is összesen 50 kiló prima minőségű talpbőrt. A talpbőrrejtegetők közül Halmos azt vallotta, hogy a bőrt ő hozta Bécsből, míg a többiek bevallották, hogy azt kilónként 140—180 koronás árban helybeli és vidéki kisüzemeknek adogatták el. A még meglévő 50 kilónyi bőrt a rendőrség lefoglalta és az ügyet a kir. ügyészséghez terjesztette annak elbírálása végett, hogy az árdragításnak vétsége, avagy csupán kihágása forog-e fenn. Ha ugyanis vétségről van szó, akkor a kir. törvényszék illetékes ítékezni ez ügyben, ha azonban a fentiek csak kihágást képeznek, akkor a rendőrkapitányság vonja felélősségre Schmidt Gyulát és három társa fölött.

— **A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet** felhívja tagjait, hogy a burgonya vásárlási-engedélyt legkésőbb f. hó 17-éig a Közfelmezőségi Hivataltól váltsák ki, mert ellenesetben burgonyát nem kaphatnak.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Halász Sándor

modern fényképészete

Kazinczy-utca 11.

fénykép nagyításokat kárácsonyi munka torlódás miatt már most elvállalok.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 14-én, 15-én és 16-án

A kis Lord

magyar szalon vigjáták 4 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünneppnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Üzletberendezés

fűszer, csemege üzlet részére jutányos árban és jó karban sürgősen eladó. Személyes megtekintés bármely időben.

Pápai Ernőné, Keszthely Pethő-u. 11

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsa

borbizományi osztály

borok vételét és eladását a termelők körében levő kiterjedt összeköttetésénél fogva legelőnyösebben bonyolítja le. — Előlegket mérsékelt kamattal mellett nyújt.

Egy teljesen jó karban lévő Remington írógép

eladó.

POLGÁR MANÓ

Nagykanizsa, Bazár-udvar.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 16-án, 17-én

Halálos boldogság

Társadalmi dráma 4 felvonásban Főszereplő ELLA (ITALO) MANZINI olasz művésznő.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, 7, 9 órakor, Vasár- és ünneppnap 2 1/2, 4, 5 1/2, 7 és 9 ó.

A Nagykanizsai Ált. Fogy. Szövetkezet **írógépet** kézalatt megvételre keres.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A monarchia és a béke. Bécsben van Olson válasza, de nem hozták nyilvánosságra.

Berlin. Politikai körök bécsi értesülése szerint Wilson választ már tegnapelőtt este megkapta Burián, de nem tette közzé. Feltűnő, hogy sem Washington, sem pedig Bécs nem hozta azt nyilvánosságra.

Külön ajánlat Magyarországnak

Rotterdam. A Newyork Herald szerint Wilson Magyarországnak konkrét javaslatot tesz a monarchia új rendezése és a béketárgyalások megkezdése tekintetében.

Genf. A párisi Journal des Debats Magyarország kérdésével foglalkozik és azt írja, hogy Andrássy, Apponyi és Károlyi mind előregedett emberek. Még ha Károlyi rokonszenvet érez is az antant iránt, azért épp oly sovíniszta, mint Tisza István.

Az olasz igények.

Chiasso. A Corriere egyik tegnapi cikkéből kiténik, hogy Olaszország és a nyugati hatalmak között hiányzik az egyetértés Európa területi és politikai újjáalakítása kérdésében. Követeli a lap az egységes diplomáciai frontot. Bár Amerika és az antant újabban megállapodtak a monarchia megsemmisítését illetően, mégis biztosítékok kellene, hogy a program teljesen megvalósul. Az olasz diplomáciának kell megragadnia a kezdeményezést, hogy érvényt szerezzen nemzeti igényeinek.

Németország és a béke.

Folynak a tanácskozások Berlinben

Berlin. A Wilsonnak adandó válaszról Berlinben tovább folynak a tanácskozások, amelyeken a legfőbb hadvezetőség képviselői tegnap és ma is részt vettek. A helyzet rendkívül súlyos és komoly. Annyi bizonyos, hogy Wilson új követeléseit semmi esetre sem fogják simán visszautasítani és a békéről való eszmecsere utját elvágni. Az újabb német válasz formájáról és tartalmáról még semmit nem lehet tudni. Valószínű azonban, hogy annak tartalma a következő irányu lesz:

Első sorban visszautasítja a német kormány Wilson újabb jegyzékének hangját, Wilson célzásaival szemben pedig, amelyek a Hohenzollern dinasztia eltávolítására vonatkoznak, rámutatnak a német alkotmány új módosításaira, melyek a hadüzenetet és béke-

kötést a parlamentre bizzák, végül követelik a fegyverszünet föltételeinek szabatos megjelölését.

Dánia is aspirál.

Kopenhága. Dániában mozgalom indult meg, hogy Wilson 14 pontja alapján Schleswig-Holstein Dániához csatoltassék.

Erdély megmentése az osztrák foederalizmusból

Bécs. Az Ausztria foederalizálására vonatkozó proklamáció szövegében, — mely Ausztriában négy szövetséges állam létesítéséről szól — az utolsó pillanatban igen fontos módosítás történt. A monarchia román nemzetiségű vidékeit, Erdélyt, Bukovinát és a romániai Moldovát is külön szövetséges állammá akarták proklamálni. Midőn a király közölte Hussarek osztrák miniszterelnök ezen javaslatát a magyar pártvezérekkel, ezek egyhangulag elleneztek a tervet, s így maradt ez ki a ma megjelent foederalációs proklamációból.

Proletár-diktatura

lesz Németországban?

Berlin. A Vorwärts írja: Berlin nagyobb gyáraiban röpiratokat osztogatnak, melyek szerint legközelebb Haase és Ledebour vezetésével új kormány alakul; ez a proletár diktatura megtestesülése lesz. Lenin és Trockij rendszerének átültetése Németországba. A Vorwärts nem kifogásolja a tervet. Scheidemannék — írja — örömmel engednék át a miniszteri és államtitkári hivatalokat. A független szocialisták hangoztatják, hogy ők nem bolsevikiek.

A képviselőház ülése.

Budapest. A képviselőház mai ülését sokkal kevesebb izgalom előzte meg. Gróf Tisza István az első szónok rövidre fogja felszólalását, mert az indemnitás tárgyalása során fogja nézetét részletesen kifejteni. Ausztriában a helyzet megváltozott, ezért mi a perszonális unió alapjára helyezkedünk. A béketárgyalásokon Magyarországnak külön képviselőt kell. Gondoskodni kell arról, hogy a külön meghatalmazott a magyar érdekeknek megfelelő magyar ember legyen. Beismeri, hogy elvesztettük a háborút, de nem annyira, mint Károlyi mondja, hogy ne tudnánk még szívósan védekezni és az ellenségnek még drágábbá tenni győzelmét. Majd áttér a cseh-tótok nemzetiségi aspirációjára.

Lapunk zártakor még Tisza beszél.

Adakozzunk a vak katonáknak.

Nagykanizsa és a horvát aspirációk. Akadályozzák meg Muraköz elrablását

Írta: Karczag Rezső.

II.

Hogyan változik meg minden Muraköznek horvát annektálásával? Kezdődik majd a közigazgatás, bíraskodás, közoktatás, vasut és katonaság átszervezésével. Eltűnnek a magyar jegyzők, bírók, tanítók, vasutasok, helyükbe horvátok jönnek, akiknek semmi érdekük, semmi családi összeköttetésük nem ad okot a Kanizsára utazásra. Utaznak Varasdra, Zágrábra, Károlyvárosba. Az egész Muraköz Csáktornyan vagy Varadon kap törvényszéket, pénzügyigazgatóságot stb., ott lesz majd dolga nap-nap után a most hozzánk járkálók legnagyobb részének. A horvát nyelvű elemi iskola után a diákokat — csáktornyai horvát gimnáziumba kell adni, mert a horvát közoktatás gondoskodni fog arról, hogy elefejltsen minden magyar szót az a kis új horvát állampolgár, aki ma még magyar pajtásaival játszik a muraközi falvak porában. Színházuk is lesz Csáktornyai horvát. (Ezek nem rémlátások, csak maguktól adódó elgondolások a horvát honfoglalás intenzitásáról). A kanizsai ezrede létszámának vagy tizedrésze valamelyik horvát ezredet fogja gyarapítani.

Egy-kettőre megkezdí a horvát ipar és kereskedelem is a térfoglalást. Nem lesz nehéz dolguk. Csáktornya és vidéke már ma is erősen gravitál Varasd felé. (Varadnak nagyon modern üzletei vannak, és csak 13 kilométer Csáktornyától.) Magától értetődik, hogy a kanizsai lapok helyett egész Muraközben a horvát újságok foglalják el, a kanizsai kereskedők hirdetései helyett horvát cégek reklámjai kínálják majd a portékát. Horvát vigécek árasztják el a Muraközt, és honfiui kötelessége lesz a kiskereskedőnek Zágrárból vásárolni azt a rumburgi vásznat, gablonzi üveget, brünni, gráci szövetet, amit eddig Kanizsáról szerzett be. A termény- és anyagforrásokat horvát cégek fogják okkupálni. „Kukoricaország“ nem Kanizsára indítja a tengerivel tömött vonatokat, hanem be Horvátországba, a Murán leusztatott fa horvát épületeket fog támogatni.

Mi oka legyen hát a muraközi horvát polgárnak, akár hivatalnok, akár kereskedő, akár gazda, arra, hogy bejöjjön Nagykanizsára? A pragerhofi vonat csak átutazókat fog a kanizsai állomásra szállítani, százakkal lesz kevesebb a naponta ideutazók száma. Idegenforgalmunk jelentősen megcsappan. A kanizsai boltok piacuk javát elveszítve összezsugorodnak, pénzügyintézeink milliókkal forgalmaznak kevesebbet-iskoláink üresebbek lesznek, lapjaink veszítenek úgy olvasó közönségben, mint tartalomban, (Hírovtakuk jelentékeny részéhez a Muraköz ad ma anyagot, de ha megszűnik Nagykanizsa nexusa a Muraközzel, nem sok érdekessége lesz a közönség előtt a csáktornyai, dráva-vásárhelyi, damásai híreknek.) Murakereszturon már majd határoszlop áll, vámsorompó, fiúnc, határrendőr. Talán utlevél-kényszer, podgyászvizsgálat, ördög tudja mi minden. Hát mi a csudáért jöjjön a perlaki paraszt Kanizsára, ha már nem lesz neki muszáj a törvényszékre jönnie?

Nehezen volnék hajlandó elhinni, hogy nagyon tuloztam volna Muraköz eselleges horvát annektálásának várható speciálisan kanizsai hatását. Csendes határszáll város leszünk, ahol a szomszéd még nem száll ki, a honfitárs

meg már mit keressen. Átszálló állomás, ahol egy emberéletet keresztül hetenkint átszáll az utas, de a várost sosem látja. Hányan látták Gyékényest, Pragerholot azok közül, kik naponta topognak a lázós hajnali peronokon?

Ha a horvát aspirációk teljesülnek, így sorvad el Nagykanizsa. *Hacsak minden energiájának megfeszítésével nem tudja majd magát a horvát Muraköznek továbbra is nélkülözhetlenné tenni, vagy nem tud Muraköz helyett új Hinterlandot teremteni magának.*

HIREK.

— **Gyászrovat.** Ma hajnali fél 6 órakor elhunyt a nagykanizsai iparostársadalom egyik legismertebb és legnépszerűbb tagja, Berger Adolf, a nagykanizsai ipartestületi vendéglő bérloje 52 éves korában. Berger Adolfot régi betegség gyötörte, melyhez a napokban valami spanyolinfluenza féle állapot is járult, s a különben robusztus kinézetű és örökké életvidám ember allg három napi ágybanfekvés után meghalt. Halálának hírére az Ipartestület és a Polgári Egylet épületeire gyászlobogót tűztek ki. Temetése holnap délután 1/2, 4-kor lesz.

— **Uj fiakkertarifa Nagykanizsán.** A háboru alatt a nagykanizsai rendőrkapitányság már többször emelte a fiakkertarifát. Megszűnt a hagyományos 2 koronás vasutifovar, mely legutóbb már 10 koronára emelkedett. A minap azonban az általános drágulás miatt a mindegyre gyérülő kanizsai fiakkerok újabb tarifaemelésért folyamodtak a városi tanácshoz, mely méltányosnak találván a kérelmet, utasította a rendőrkapitányságot, hogy újból szabályozza a kanizsai fiakkertarifát. Az új tarifa szerint a vasúti fuvar továbbra is az eddigi 10 korona maradt, de csak két személyig, míg minden további személy után a 10 koronán felül még 2—2 korona fizetendő. Egyéb-ként az új fiakkertarifa a maga egészében a következő: 1.) *A vasúti állomásról és a vasúti állomásra:* 2 személy 10 korona minden további személy 2—2 K. kocsiban el nem helyezhető podgyász darabonként 1 K. 2.) *Hadikórházba és vissza 1/4 órai várakozással* 20 korona, csak a Hadikórházig 15 K. 3.) *Óradíjak a város bellerületén:* Első negyed óra 3 korona. Minden további negyedóra 2 korona 4.) *Küllerületekre a fuvar megegyezését* szerint.

— **Tízezer darab tojás lefoglalása Nagykanizsán.** Tegnap délután feljelentést tettek a rendőrkapitányságon, hogy Reichenfeld Győző nagykanizsai tojáskereskedő 1 korona 10 lillérért árusítja a tojás darabját. Miután a rendőrség e feljelentés alaposágáról meggyőződött, Kumper Artur polgári biztos Reichenfeld Győző raktárában 10,600 drb. tojást lefoglalt és bevitelett a városházára. A rendőrkapitányság felterjesztést intézett a közéleti miniszterhez, hogy tekintettel a Kanizsán uralkodó járványokra, illetőleg a betegek nagy számára, akiknek fokozottabb táplálása végeztetett szükség van a tojásokra, az egész lefoglalt tojáskészletet hagyják Nagykanizsán. Reichenfeld ellen kihágásért eljárás indult meg.

— **A spanyolnátha és a kanizsai posta.** Az alábbi levelet vettük: Kedves Szerkesztő ur! Közérdekből megkérdezem Önt, volt Ön már a postahivatalnak abban az osztályában, ahol az ajánlott leveleket és csomagokat feladják, élvezte az ottani légkört? Azt hiszem: nem, különben már Ön is írt volna az ottani állapotokról. Ez a két hivatal, amelynek óriási forgalma van, egy kicsiny, alig 10 négyzetméter területű szobában van, benne 3—4 hivatalnok dolgozik és a közönség, átlagban majdnem minden órájában a napnak, 30—40 ember egymás hátán szorong, beleködhög egymás szájába. Lehet, hogy nem segíthetnek a helyiség kérdésén, — mert ismeretes postapalotánk állapota a hivatalos körök előtt is, — de hát világháboru van. A tolongást és ácsorgást azonban el lehetne kerülni, ha szerény indítványomat a postán megszívlelik. Miért van a tolongás? Azért, mert manapság a vasúti forgalom korlátozása folytán nem ritkaság, hogy egy-egy cég egyszerre 30—40 csomagot ad fel. Most már, ha pl. délelőtt 10 órakor egy ilyen cég csomagjaira kerül a sor, akkor a Teleky-ut végén lakó félnek, aki nem akar még egyszer

lejönni, addig kell várnia, míg az 50 csomagot lemérik, ragszámazzák stb. A világháboru minden régi elméletet megdöntött, nem feltétlen annak kell előbb örölni, aki először jött. Állapítsa meg a főnökség, hogy a nap mely szakában vesznek fel egyes és mely szakában tömeges küldeményeket, akkor a közönség alkalmazkodni fog, mint alkalmazkodik minden okos intézkedéshez. Mindjárt megszűnik az ácsorgás, tolongás, amely legalább is olyan veszedelmes terjesztője a betegségnek, mint a mozi, meg a kávéház, ahol nem lehel a rajtam szorongó polgártársam félóra hosszát a számba. Meg az időmegtakarítás sem utolsó dolog ma, amikor minden embernek kellő helyett kell dolgozni. Ne legyen félreértés, nem az emberfeletti munkát végző derék postásaink ellen irányul felszólalásom, csak a hibás rendszer ellen, amely felett elég alkalmam van olyankor elmélkedni, amikor feladóvevényemre 1/2, 10 től 3/4, 12 ig várok a fentnevezett csarnokban... *Hü olvasója.*

— **A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet** felhívja tagjait, hogy a burgonya vásárlási engedélyt legkésőbb f. hó 17-éig a Közéleti Hivataltól váltsák ki, mert ellenesetben burgonyát nem kaphatnak.

— **A Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjától.** Értesítjük a csoport tagjait, hogy egy havi lisztjárandóságuk Szieger István üzletében a következő napokon fog kiadni: 18-án a 641-742, 19-én 1-110, 21-én 111-270, 22-én 271-385. 23-án 386-510, 24-én 511-640, csoport számúknak. Figyelmeztetjük a csoporttagokat, hogy a lisztet a torlódások elkerülése végett csakis a fentiek szerint megjelölt napokon vehetik át. *Az elnökség.*

— **BUTOR-ÁRVERÉS.** Holnap, azaz pénteken és a többi napokon délelőtt 9 órától a törvényszéki épületben (Báthory-utcai bejárat) különféle butorok el fognak árvereztetni.

— **A cipőhivatal közleményei.** Nagykanizsa város, továbbá a nagykanizsai, letenyel és pacsai járások részére összesen 1407 pár bőrcipő utaltatott ki, amelyekből 497 pár Nagykanizsa városra esik. A cipők első sorban az iskolába járó szegény tanulók, gazdasági és ipari munkások, és egyéb feltétlen lábbelire szoruló egyének által maximális áron vehetők cipőjegy ellenében igénybe. Cipőjegyek csak azok részére adatnak ki, akik a lábbelire való szorultságukat igazolják. A kiutalt cipőkből a Turulnál 100 pár, Hungáriánál 99 pár, Miltényi Sándor és Fiai cégnél 100 pár, Grünfeld Márknál 49 pár, Armuth Sándor és Fia cégnél 50 pár és Keller Mátyásnál 99 pár lesz kapható. A Turul cipőlerakat cipői már megérkeztek, azok ki is utaltattak. A további cipők érkezése a helyi lapokban közölni fog.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Burgonya az ellátatlanoknak. Hatósági ellátásban levők részére 30 waggon burgonya utaltatott ki, miért is a burgonyával ellátatlanok részére ez alkalommal fejenként 20 kiló burgonya lesz kiutalva. A burgonya-utalványokért a hatósági igazolványokkal az Élelmezési Hivatalban kell a mai naptól naponta délután 3-tól 6 óráig jelentkezni. A burgonyáért járó összeg azonnal a városi közellátási üzemenél (a postával szemben) befizetendő. A burgonya átvételének időpontja a sajtóban közölve lesz. Burgonya-utalványt nem kaphat az, aki burgonya-vásárlási engedélyt kivette, vagy aki termelő. — **Vöröshagyma és káposzta** a hatóság által a város lakossága részére nagy mennyiségben beszerezletett, miért is felhívának mindazok, akik egész évi vöröshagyma és káposzta-szükségletüket beszerezni kívánják, jelentkezzenek hatósági igazolványaikkal az Élelmezési Hivatalban naponta délután 3-tól 6 óráig, hol részükre szükséges mennyiségre utalvány kiállítatni fog. Ezen utalvány alapján az érte járó összeg a város közellátási üzemenél azonnal befizetendő és az ott nyert befizetési elismervény ellenében a vöröshagyma és káposzta a megérkezés után átvehető. Vöröshagymát és káposztát bármely nagykanizsai család igénybe vehet, ha nem termelő, tekintet nélkül arra, hogy valamely beszerzési csoport, intézmény vagy szövetkezet tagja.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerekek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 16-án, 17-én

Halálos boldogság

Társadalmi dráma 4 felvonásban

Főszereplő ELLA (ITALO) MANZINI olasz művésznő.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, 7, 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 2 1/2, 4, 5 1/2, 7 és 9 ó.

A Nagykanizsai Ált. Fogy. Szövetkezet

írógépet

kézalatt megvételre keres.

Egy elárusító és egy tanuló leány felvétetik

KELETI M. MÓR cégnél.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 17-én és 18-án

A wellingtoni rejtély

Pr. Nick Fantom kalandjai detektív küzdelemmel 4 felvonásban.

A királyi pár ünnepeltetése Pozsonyban természeti felvétel.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy teljesen jó karban lévő

Remington írógép

eladó.

POLGÁR MAMO

Nagykanizsa, Bazár-udvar.

Halász Sándor

modern fényképészete

Kazinczy-utca 11.

fénykép nagyításokat kárácsonyi munka torlódás miatt már most elvállalok.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik Szabó Antal csemegekereskedésében.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán... 1 óra 2-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A béke ügye.

Berlinben még tanácskoznak.

Berlin. A Wilsonnak adandó válaszjegyzék még mindig nem kész, mert az illetékes katonai körökkel folytatott tárgyalások még nincsenek befejezve. Ludendorffon kívül tegnap a tárgyalásokon való részvétel céljából Scheer admirális, a német tengerészeti vezérkar főnöke is Berlinbe érkezett.

Wilson feltételei véglegesek.

Genf. A Temps jelenti Washingtonból: Lansing, az Unió külügyi államtitkárja a szenátus egyik bizottságának ülésén Lodge szenator kérdésére kijelentette, hogy Wilson feltételei véglegesek. Azon kérdésre pedig, hogy a szövetségesek követelni fogják-e a háborus költségek megtérítését, Lansing nemmel válaszolt.

Francia lapok a béke ellen.

Genf. A francia kapitalista lapok már nem beszélnek közeli békéről, ellenben azt követelik, hogy Németország minden föltétel nélkül adja meg magát, vagy pedig folytassák a háborút addig, amíg az antantcsapatok német földön nem diktálhatják a békét.

Angol miniszterek a béke kérdéséről.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Az angol alsóház tegnap délutáni ülésén az angol belügyminiszter kijelentette, hogy a Törökországgal kötendő fegyverszünet föltételeiben okvetlenül benne kell lennie annak a föltételnek, hogy Törökország azonnal hazaengedi az angol hadifoglyokat. — Bonar Law pedig ezeket mondta: A mostani idő nem alkalmas arra, hogy a hadi intézkedésekről és a központi hatalmakkal való tárgyalásokról közléseket tegyünk.

Béketüntetések Franciaországban.

Bern. Lyonban és több nagy franciaországi városban nagyarányú béketüntetések vannak napirenden.

A leszerelés előkészületei.

Bécs. A közös hadügyminiszteriumban az osztrák-magyar hadsereg leszereléséről tanácskozások folynak. E tanácskozásokon egyes körök azt javasolták, hogy hívják be a felmentetteket és ezek teljesítsenek katonai szolgálatot a leszerelés alkalmával. Valószínű, hogy e javaslathoz a kormányok nem fognak hozzájárulni.

Románjaink és Flume deklarációja a képviselőházban

Budapest. A képviselőház mai ülését fél 11 órakor nyitja meg Simontsits Elemér alelnök.

Pető Sándor a spanyol influenza leküzdésére teendő intézkedésekről interpellálja a belügyminisztert.

Wekerle miniszterelnök nyomban válaszol. Konstatálja a járvány terjedését. De megnyugtat, hogy a kormány mindent megtesz korlátozására.

Vajda Sándor a magyarországi és erdélyi románok deklarációját olvassa fel, amely követeli, hogy maguk a románok határozzák meg állami elhelyezkedésüket és helyüket a nemzetek sorában. Nem ismerik el a parlament és a kormány jogát, hogy magukat a magyarországi és erdélyi román nemzet képviselőinek tekintsék, nem ismerhetik el illetéktelen tényezőket, hogy a békekongresszuson a magyarországi és erdélyi román nemzet érdekeit képviseljék.

Ossoinack András, Flume képviselője bejelenti Flume tiltakozását az ellen, hogy Fiume Horvátországhoz csatoltassék. Flume mindig olasz volt és az is kíván maradni.

Wekerle Ossoinacknak válaszolva kijelenti, hogy Fiumenak, mint corpus separatumnak feltétlenül a magyar korona alá kell tartoznia. Dalmáciának Horvátországhoz való csatlakozását nem akadályozzuk meg. Bosznia-Hercegovina önállóan határozhatja meg hovatartozását.

Gróf Apponyi Albert: Wilson 14 pontjának elfogadása nem jelenti azt, hogy a nemzetiségek mint önálló tárgyaló felek szerepelhetnek. Wilson 10. pontja nem Magyarország nemzetiségeire, hanem népeire vonatkozik.

Ötven képviselő aláírásával zárt ülést kérnek. Lapunk zártakor a zárt ülés folyik.

Törvény vagy proklamáció a perszonál unióról.

Budapest. A kormány tagja 48-as alkotmánypárt értekezlete után a perszonál unió folytán szükségessé váló intézkedések tárgyában tanácskozásra ültek össze. Hír szerint törvényjavaslatot terjesztenek róla az országgyűlés elé. Az Új Hírek tudósítása szerint egy királyi proklamáció fogja a perszonál uniót bejelenteni.

A spanyol miatt Budapesten bezárták a mozikat és színházakat.

Budapest. A spanyol-járvány terjedése miatt ma Budapesten a legszigorubb intézkedéseket tették. Hélfőtől kezdve 14

napra az összes színházak és mozik bezárását rendelték el és betiltották minden gyűlés és összejövetel tartását, a vendéglők és kávéházak záróját esti 10 órában szabták meg és a villamosokon megszüntették az állóhelyeket. — Tegnap Budapesten 1190 újabb spanyolmegbetegedés történt és 67-en haltak meg a járványban.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. (Hivatalos.)

Olasz harctér: A Garda-tótól nyugatra a 163. számú tiroli népfelkelő ezred osztagai visszaverték olasz előretöréseket. Egyébként többször feleledő harci tevékenység.

Balkán harctér: Albániában nem voltak nagyobb harci cselekmények. A Morava nyugati részén valamint déli részén fekvő völgyben olasz támadások megfiúsultak.

A vezérkar főnöke.

HIREK.

— **Katonai kitüntetések.** Öfelsége az ellenességgel szemben vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül a Ferencz József-rend hadi-éki ményes lovagkeresztjét a kardokkal adományozta Bán János 48. gy. e. tart. tábori lelkésznek. Másodsor kapták a katonai érdemkereszt hadiék ményes III. osztályát: Karl Ferdinand 48. gy. e. őrnagy és Angyal Nándor 20. honvédszázados. Ugyanezen kitüntetésben első ízben részesült Zalka István 48. gy. e. népfelkelő hadnagy. A legfelsőbb dicső elismerésben — a kardok egyidejű adományozásával — részesültek: immár harmadizben Ereky János 48. gy. e. népfelkelő hadnagy, első ízben pedig Kovács Illés és Novotny Jenő 48. gy. e. népfelkelő hadnagyok. Jirsch Emil hadnagyszámvevőliszt a vitézségi érem szalagján viselendő arany érdemkeresztet kapta.

— **Gyászrovat.** A spanyolbetegség, mely Nagykanizsán a fiatal urinők közül már többet elragadott, tegnap ismét ezek között szerzett magának egy újabb áldozatot. Kardos Vilmos mészáros fiatal felesége, Kardos Vilmosné született Krausz Sarolta halt meg tegnap spanyolbetegségben. A mindössze 29 éves fiatal teremtés aig néhány napig volt beteg. Mély fájdalomtól sujtott férjén és négy kis árváján kívül szülői, Krausz Samu Kazinczy-utcai vendéglős és neje, valamint két testvére siratják. Temetése vasárnap délelőtt 9 órakor lesz.

— **Ujabb egy heti iskolaszünet Nagykanizsán a spanyol-járvány miatt.** Mialthogy a spanyol-járvány terjedése Nagykanizsán nemhogy csökkenőben volna, sőt ellenkezőleg még mindegyre növekedőben van, a városi tisztviselők véleményének meghallgatása után dr. Sabján Gyula polgármester azt az előterjesztést intézte Zalavármegye alispánjához, hogy a nagykanizsai iskoláknak immár két hét óta tartó szünetét további egy héttel, vagyis október hó 27-éig hosszabbítsa meg. Ma délelőtt érkezett meg Kolbenschlag Béla

alispán távirati válasza, mellyel az összes nagykanizsai iskolák járványügyi feladatát október 27-ig meghosszabbította. E rendelkezés folytán természetesen Adorjáné Mayersberg Frida tánciskolájának szünetelése is tovább fog tartani.

— **A sertéshusmérés szigorú ellenőrzése Nagykanizsán.** Tudvalevőleg úgy Zalavármegye egész területén, mint a Nagykanizsa közvetlen szomszédságában lévő Somogyban igen nagy mértékben pusztít a sertésvész. Nemrég az a gyanu merült fel, hogy Somogy megyéből sertésvész által inficiált és ily állapotban levágott sertések husát hozták Nagykanizsára, ahol azt kimérték. Dr. Ritz Kálmán városi tisztviselő orvosnak erről szóló jelentése alapján tegnap dr. Sabján Gyula polgármester elrendelte az összes nagykanizsai hentesüzletek állatorvosi ellenőrzését és felszólította a városi állatorvosokat, valamint a rendőrkapitányságot, hogy a hentesüzletekben mindennap együttesen tartsanak vizsgálatot. E napenkénti vizsgálat megkezdése előtt a kanizsai hentesüzletekben sertéshúst kimérni, vagy árusítani a leg súlyosabb büntetés terhe alatt tilos.

— **Kifosztott kanizsai vásáros** A budapesti államrendőrség táviratilag közölte a nagykanizsai rendőrkapitánysággal, hogy a minapi nagyvásár után Fingerhut Leoné vásári árusnőből elloptak 20,800 korona készpénzt, mely 20 darab ezerkoronásból és 800 korona összegű kis bankjegyekből állott. A lopás, amit az asszony csak otthon, Budapesten konstatált, úgy történt, hogy a tettes leszakította Fingerhutné szoknyájának zsebét, amelyben a pénz volt. Az asszony pontosan megjelölte, hogy kire van gyanúja. Ez alapon a nagykanizsai rendőrség megindította a tettes felderítésére irányuló nyomozást.

— **Zalamegye széna és alomszalma beszoolgáltatási kötelezettsége.** A gabona, tengeri és Burgonyabeszolgáltatásnak vármegyéknél való kontingentálása után most sor került a széna és a szalma kontingentálására is, vagyis hogy egy-egy vármegye mennyi szénát, illetőleg alomszalmát tartozik a hadsereg és egyéb közcélú intézmények szükségletének kielégítésére beszoolgáltatni. Zalavármegyére 1640 waggon széna és 1150 waggon alomszalma beszoolgáltatásának kötelezettségét róta ki a földmivelésügyi miniszter. Legutóbb Kolbenschlag Béla alispán viszont járásonként és városokként megállapította, hogy a gazdák mindegyike mennyi szénával és szalmával tartozik e kontingenshez hozzájárulni. Ez a mennyiség a rétek és a gabonaföldek termőképességének különbözősége szerint változik. Zalavármegye minden járására vonatkozólag más-más a kulcs. Szénából ott, ahol a legjobb rétek vannak, 2 métermázsát kell egy hold rétről beszoolgáltatni, de számos járásban a kivett mennyiség holdanként nem több 120 kilónál. A szalmánál egységes kulcs van: Zalavármegye minden gabonaföldjéről holdanként 70 kiló alomszalmát kell beszoolgáltatni. A nagykanizsai járás és Nagykanizsa város réteiről holdanként 2 métermázsza szénát, alomszalmából pedig az egységes kulcs szerint minden holdnyi gabonaföld után 70 kilót. Az alispáni rendelet azonban, mely ezt a kivételt kulcsot megállapította, nagy szabadságot biztosít, a helyi hatóságoknak, hogy a széna és szalmarekvirálásnál a méltányossági szempontok figyelembevételével járassanak el.

— **A kanizsai posta és a spanyoljárvány.** Tegnap egyik olvasónk tollából panaszos levelet közöltünk, mely a nagykanizsai postahivatal csomagosztályának rendjét kérte megváltoztatni, hogy ott a spanyoljárvány terjedése szempontjából káros ácsorgás megszün-

tethető legyen. Harsay György p. és t. ellenőr, a kanizsai postahivatal főnöke e sorokra reflektálva azt közli velünk, hogy a panaszos levél írója által javasolt új rend már évtizedek óta érvényben van a nagykanizsai postán, mert ott délelőtt 10 és délután 4 óra után nem adhatók fel tömeges csomagküldemények.

— **A Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleményei.** Értesítjük tagjainkat hogy legközelebb az egész téli időnyre való rumszükséglet kerül kiosztás alá. Felhívjuk tehát azon tagokat, kik tényleges szolgálatot teljesítenek, jelentkezzenek hivatal főnöküknél, a nyugdíjasok pedig a kir. törvényszék emeleten levő 8-as számú szobában Anhoffer Anna kisasszonynál. Minden továbbit a jelentkezők hivatalfőnökük útján tudnak meg. A rumra a jelentkezés alkalmával előre befizetendő. — Értesítjük azon tagjainkat, akik káposztát, sárgarépát, és étkezési répát jegyeztek, hogy ezen élelmi cikkek a közeli napokban megérkeznek. A megérkezéstől hirtelre értesítjük az érdekelteket, hogy a jegyzett mennyiséget azonnal átvegyék. Az elnökség.

— **Három hustalan nap.** A keddi és pénteki hustalan napok mellé egy harmadik hustalan nap elrendelése tárgyában intézett átiratot a földmivelésügyi miniszter az élelmezési miniszterhez. A harmadik hustalan napot az állatállomány kiméltése végett kéri a földmivelésügyi miniszter, akinek előterjesztését most tárgyalják a közérlelmezési miniszteriumban.

— **Telefonelőfizetők figyelmébe.** A nagykanizsai posta és távirat főnökség közli: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a budapesti távbeszélő előfizetők névsorának újból való kiadását tervezi. Akik erre igényüket 2 napon belül a postafőnök irodájában be nem jelentik, azok ezen igényjogosultságukat elvesztik. A névsor-példányok ára 5 korona lesz.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Az érdekelt lakosság ezúton értesítetik, hogy mindazok, akik zsír- és szénhidrát szükségletük fedezéséről sertéshizlalással nem gondoskodnak, egy személy után két libát számítva, egy liba után 16 kilogramm tengeri vásárlására nyerhetnek engedélyt. A vásárlási engedély a hatósági igazolvány felmutatása mellett az Élelmezési Hivatalban a délelőtti órákban kérelmezhető. A vásárlási igazolvány csakis a város területén termelt tengeri vásárlására jogosít. — **Vendéglősök, korcsmárosok kifőzők** ezennel felhivatnak, hogy amennyiben káposztára és vöröshagymára szükségük van, egész évi szükségletüket beszerezhetik. A beszerzéshez szükséges utalvány az Élelmezési Hivatalban naponta délután 3-tól 6-ig vehető igénybe. A káposztáért és vöröshagymáért járó összeg előre a város közellátási üzeménél lefizetendő. A káposzta és vöröshagyma átvételének ideje a sajtó útján közölve lesz. A m. kir. 20. honvéd pótlászlóalj beszerzési intézményének tagjai értesítetnek, hogy mindazok, kik tengeri vásárlási engedélyüket még nem váltották ki, eziránt hatósági igazolványuk és sertéshizlalási engedélyükkel az Élelmezési Hivatalban folyó hó 18. és 19. évi délelőtti jelentkezhetnek. Később jelentkezők vásárlási igazolványai már nem fognak felterjesztetni, hanem csak helyi vásárlásra jogosítanak.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Egy tanulót felvesz

Singer József és Társa cég.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 17-én és 18-án

A wellingtoni rejtély

Pr. Nick Fantom kalandjai detektív közdelemmel 4 felvonásban.

A királyi pár ünnepeltetése Pozsonyban természeti felvétel.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy elárusító és egy tanuló leány felvétetik

KELETI M. MÓR cégnél.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

Ihét betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Egy teljesen jó karban lévő Remington írógép

eladó.

POLGÁR MANÓ

Nagykanizsa, Bazár-udvar.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 19-én, 20-án

A

kinckeresők

variete és cirkusz attrakció 4 felv.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, 7, 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 2 1/2, 4, 5 1/2, 7 és 9 ó.

Lapkihordók felvétetnek a GUTENBERG nyomdában

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Németország válasza Wilson jegyzékére.

Berlin. A német kormány válaszjegyzéke már végleg elkészült és azt ma elküldték továbbítás végett Bernbe. A német viszonzválasz főbb vonásaiban a következőket tartalmazza:

A német kormány őszinte sajnálkozásának ad kifejezést a „Leister“ angol személyszállító hajó elsüllyesztése miatt és közli, hogy intézkedések történtek az irányban, hogy ilyesmi többé elő ne fordulhasson.

A tengeralattjáró háborút beszüntetik és csak a cirkáló háborút folytatják.

Az alkotmány kérdésében kijelenti a német kormány, hogy az alkotmány módosításával megszűnt az autokrácia és a jövőben felelőtlen tényezők nem dönthetnek a háború és béke kérdésében.

Németország kész kiüríteni a megszállt területeket, de ajánlja, hogy még annak befejezése előtt kezdjék el a béketárgyalásokat, mert a kiürítés technikai okok folytán három hónapig is eltarthat.

A német válaszjegyzék határozott hangon rámutat, hogy egész Németország mint egy ember elutasítja azt a gondolatot, hogy szégyenteljes békének alávesse magát.

Wilson elismeri a magyar nemzet függetlenségét s önrendelkezését

Budapest. Berni hírforrás jelenti Washingtonból a „Viradatnak“: Wilson hivatalosan nyilatkozott a magyar nemzet függetlenségének és önrendelkezési jogának elismeréséről. Nyilatkozatában ezeket mondja:

Ausztriának és Magyarországnak az Északamerikai Egyesült államokban élő népei között a legutóbbi időben olyan híreket terjesztenek, mintha Wilson egyes népek rovására akarná a szlávoknak tett igazságos ígéretét megvalósíttatni. Helytelen ez a feltevés, mert az elnök a világ összes népeinek igazságára törekszik. Kijelenti, hogy az utóbbi időben őt többször tévesen aposztrofálták. Magyarország kérdésében ugyanazon szempont vezérli, mint a többi népekénél. Magyarországot is teljes önrendelkezés illeti meg, demokratikus jövője felépítésében. Valamennyi tárgyaló fél biztosítani fogja Magyarország függetlenségét, önrendelkezését és történelmileg is fellelhető nemzeti határvonalainak sértetlenségét.

Budapest. Ugyancsak a Viradatnak jelenti Bernből: Wilson fogadta az

amerikai magyarok küldötségét és kijelentette előlük, hogy amennyiben rajta és szövetségesein áll, Magyarországgal szemben nem fog igazságtalanság történni, mert a magyar kérdés megoldásában Magyarországnak kívánja adni a legfontosabb szerepet. Meg van győződve, hogy a magyar emigránsok egy szebb hazába fognak visszatérni, s értékeslik azokat a tapasztalatokat, amiket Amerikában szereztek.

Wilson a monarchia szétbomlását akarja.

Chiasso. Wilson Ausztria-Magyarország fenállását nem tartja szükségesnek, s ezért megfogja parancsolni a monarchia teljes feloszlását. Emiatt nem jött meg Wilson válasza Bécsbe.

A központiak még nem kapitulálnak.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Az angol lapok körében az a vélemény alakult ki, hogy a központi hatalmak még most sem fognak teljesen kapitulálni.

A német visszavonulás méretei.

Berlin. A német haderő Flandriában 110 kilométer széles arcvonalon 35 kilométer mélységben vonult vissza, ami a legnagyobb kiterjedésű visszavonulás az egész világháború történetében.

Képviselőház.

Budapest. A képviselőház ma délelőtti ülésén az első napirend előtti felszólaló Szabó István. Személyes kérdésben kér szót. Gróf Tisza Istvánnal polemizál, aki tegnap azt kiáltotta feléje: „Fogja be a száját!“ Gróf Tisza István kijelenti, hogy ő nem szokott ilyen kifejezésekkel élni. Utánna Hock János beszél, majd Juriga Nándor a nemzetiségek önrendelkezési jogát követeli.

**Divatos és elegáns
női kalapok**
minden árban és minden izléshez
G. WEISZ LUJZA
női kalapszalonyjában, Nagykanizsán
a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

HIREK.

Lefelé nehezebb.

Mi az, aminek utja lefelé nehezebb, mint felfelé? Nem a hegymászás, sem a karriér csinálás. Ne is találgassuk sokáig, rávezet a tapasztalat. A háborúban hányszor ébredtünk egy gyanúlanul átaludt éjszaka után arra a keserves felfedezésre, hogy megint drágább lett a tojás, a harisnya, a csirke és a kékélő. A háborús ár, miként az alkonyi szellő vagy az ihletett költő pegazusa, vígan, fűgén szárnyalt fölfelé. A kalap így kapaszkodott 9 koronáról 70 re, egy rend ruha 80 koronáról 2000 re, a tömött liba 12 koronáról 260 ra, a bor literje 60 fillérről 12 koronára . . .

Rendben van. Ilyen a háborús konjunktúra, s ha a suszter most csak 300 koronáért tudja megcsinálni azt a cipőt, amiért a békében 15 koronát kapott, el kell hinnünk, hogy az másképpen nem jöhetett. De ugyanakkor elvárhatjuk a békekonjunktúrától is, hogy vigye vissza a völgybe, amit a háború a hegytetőre vitt: mérsékelje az árakat. Csakhogy úgy látjuk: lefelé nehezebb. Nem akaródik. A háborús konjunktúra nyerői a békekonjunktúra nyomása alatt nem akarnak szerényebb kalkulushoz szokni. Egy ríktó példa minden okoskodásnál jobban bizonyít. A balkáni krízis kitörése előtt a bor literje 10—12 koronán állott. Mustot is adtak el előre 8—9 koronáért. Értelmezhető, hogy a csemegezőző kilogramja is 5—6 koronába került. De a borárak azóta óriási krízisen mentek keresztül, leestek 12 koronáról 3—4 koronára. A must 2—3 koronáért kapható, s a csemegezőző ma is 6 korona.

A szőlő nem vette tudomásul, hogy értékmerője, a bor 75 százalékkal hanyatlott, s önmagának képtelen helyzetet teremtett; mert ha nem talál vevőre 6 koronás szőlőárban, lesz belőle félliter bor s elkél 2 koronáért. De a termelő nem kalkulál. Ő is épp oly csökönyös, mint a közvelítő. A szokatlan konjunkturális árakat szeretné állandósítani, s mert ez nem sikerülhet, hát inkább veszít, mint enged . . . Egyébiránt az árváltozásnak ez a lélektana. Felfelé könnyen szökik, lefelé csak nehezen cammog.

— **A kanizsai járdák.** Nagykanizsa sok háborús nyomorusága között egyik legdiszesebb helyet töltik be a kanizsai járdák. Főleg a külső városrészekben, ahol a kulturát szimbolizáló aszfaltot még nem kenték a házak elé, olyan állapotban vannak a gyalogjárók, hogy valóságos Istencsodája, hogy a spanyolnáthával nem vételkedik Nagykanizsán a láblörések járványa is. Egy-két éven át divat volt minden köz- és magánéleti hanyagságot és mulasztást a háború kontójára írni. Ezért nem törődött senki éveken keresztül a züllésnek indult kanizsai járdák állapotával sem. De azóta rájöttünk, hogy az igazán fontos dolgokat, ha még olyan nagyok is, el lehet végezni a háború dacára is. Így például Nagykanizsa egész

óriási villanyhálózatát ki tudták cserélni és felől talpig átszerelni. Még a Siócsatornát is ki lehetett bővíteni a háború alatt, csupán a kanizsai járdák pusztulását nem találta senki törődésre érdemesnek. Pedig az egyszerűen képtelenség, hogy még egy lucskos ősz, még egy csatagos telet és még egy hóolvadási tavasz ezek között az üregek és szakadékok között kelljen Nagykanizsa város lakosságának leélni, amelyek az egykori kanizsai járdák helyén tátonganak és meredeznek. Ezt nem szabad egy napig sem tovább tűrnie a város mérnöki hivatalának és a rendőrkapitányságnak. A legjobb helyen elégséges lenne a hepéhupás téglák egyszerű megfordítása, vagy egyezzék bele a város abba, hogy a járdák hézagait kavicssal töltésük ki a háztulajdonosok, s juttassanak nekik néhány lapát kavicsot. De a legforgalmasabb kanizsai utcáknak (pl. a Cseugery utcai Blaulelek előtti gyalogjárót, ahol csupa új házak vannak) ezeket a szegényfoltjait és egyben nyaktörő forgalmi akadályait végre be kell szüntetni.

— **Megjött az osztrák gyerekek után járó cigaretta és cukor.** Jeleztük, hogy az osztrák kormány a magyarországi családok gavalléros vendégszeretelét, mellyel a kis osztrák gyermekeket a nyáron hat héten át minden jóval bőven tartotta, 5 millió darab cigaretta és több ezer métermázsas cukor ajándékozásával fogja viszonzni. A Nagykanizsán nyaralt osztrák gyerekek után esedékes cigaretta és cukor a mai nappal megérkezett. Nagykanizsára 10.500 darab cigarettát és 180 kiló cukrot küldött az osztrák kormány, amiből — tekintve, hogy Nagykanizsán 212 osztrák gyermek nyaralt, — minden gyerek után 50 darab cigaretta és körülbelül 90 deka cukor fog jutni. A Károly király gyermeknyaraltatási akció nagykanizsai bizottsága ez uton közli, hogy úgy a cigarettát, mint a cukrot f. hó 22 és 23-ikán, vagyis jövő kedden és szerdán vehetik át a vendéglátó családok Rosenthal Jakab Deák-tér 9. szám alatti üzletében.

— **A nagykanizsai rendőrség népfőlkölnök ellátása.** Szigorú hangu leirat érkezett a belügyminisztériumtól a vármegyeháza keresztül Nagykanizsa városához. Az van előadva benne, hogy a városok által a háború folytán megcsappant rendőrlétszámának lecsökkentésére kért népfőlkölnök zsoldjáról, élelmezéséről, ruházásáról, felfegyverzéséről és elhelyezéséről ezentúl az illető város maga tartozik gondoskodni. A rendelethez csatolt alispáni határozat ennek megfelelően felszólítja Nagykanizsa város tanácsát, hogy az itteni rendőrséghez beosztott 11 népfőlkölnök teljes ellátásainak költségeit utalja ki és e költségeket a városi költségvetés kiadásainak keretébe vegye fel.

— **Öt új zsidó Nagykanizsán.** A háborús konjunkturák úgy látszik a legjobban kedvező kereseti ágak egyikévé tették a zsidó mesterséget, vagy magyarul szólva: a tandlerosságot. Ezt bizonyítja az is, hogy arra a hírre, hogy Nagykanizsa város tanácsa szabályrendeletileg a Nagykanizsán engedélyezett zsidószámát 10-ről 15-re emelte fel, — egyszerre nem kevesebben, mint huszan adták be pályázatukat, vagyis iparendély iránti kérelmüket a városi tanácshoz. A tanács tegnap döntött a nagy csomó kérvény sorsa fölött és a méltányossági tekintetek szigorú mérlegelésével válogatta ki a nagy sereg pályázó közül az öt legérdemesebbet. És pedig az alábbiakat: Özv. Zalay Károlyné született Karika Rozália, özv. Unger Gáspárné szül. Harsai Rozália, Wolf Ernőné szül. Geltmár Hermin, özv. Heuscics Józselné szül. László Etelka és özv. Benkő Ferencné szül. Truppan Katalin.

— **Terjed a sertésvész Zalamegyében.** A megyei állategészségügyi felügyelőnek legújabb jelentése szerint a Zalamegyében már közel három hónapja fellépett sertésvész az utóbbi hetek óta jelentékeny mértékben terjed. Különösen a keszthelyi és a nagykanizsai járdásokban konstatálható a sertésvész terjedése. A kanizsai járás községei közül a legutóbbi állategészségügyi jelentés kiadásakor (két héttel ezelőtt) csak Kiskomáromban, Szepelneken és Zalakarosban volt sertésvész, míg most már a felsorolt községeken kívül Komárom, Murakeresztúr és Sormás községekben is konstatálták a sertések rémét. Sajnos Nagykanizsa város területén sem szűnt meg még a sertésvész, sőt az itt is jelentékenyen terjed.

— **A vidéki színigazgatók szervezkedése.** A magyar színházi élet a maga fiatal korához képest igen fejlett, de egyszersmind igen szervezeten. Ennek főoka a direktorokban keresendő, akik a mesterségük érdekeit hagyományos nembánomsággal kezelték. A szerzők már megcsinálták a Magyar Színpadi Szerzők Egyesületét, a vidéki színészeknek megvan a maguk Országos Színészegyesülete, a fővárosi színészeknek a maguk Budapesti Színészszövetsége, de sem a szerzők, sem a színészek egyeteme nem tud kivel beszélni, ha a színházakkal hivatalosan szeretne érintkezni. Részint a hanyagság, részint az üzleti féltékenység mind-egyikükéig visszahúzta az igazgatókat attól, hogy ők, a „munkaadók“ is megcsinálják a maguk testületét. Most végre felbukkant az első nyoma annak, hogy az igazgatók is együvé állanak. Egyelőre csak a vidékiek. Több neves vidéki igazgató kezdeményezésére a direktorok elhatározták, hogy részvénytársasági alapon megcsinálják a maguk irodalmi ügynökségét. Az alakuló értekezleten a tervezett negyedmillió alaptőkét pár perc alatt tuljegyezték az 500 koronás részvényekkel. A részvénytársasági ügynökség révén az igazgatók maguk lesznek a színre hozott darabok ügynökei, tehát maguk keresnek a saját keresetükön s a viszonyok rendeződésével az írók vidéki tantiémja is, ami eddig csakiszállmánya volt, biztosabb alappá kerül. A részvénytársaság igazgatójává egy igen elterjedt és külföldön is nagybíró ügynökség tulajdonosát hívják meg, aki a maga irodáját meg fogja szüntetni. Az alakuló közgyűlést november 6-án tartják meg.

— **Csökken a vasúti személyforgalom.** A béke hírek hatása alatt lényeges csökkenést mutat a legutóbbi héten a vasutak személyforgalma. A háborús üzletkötések, vétel és eladás egyaránt alaposan lecsökkentek. A kereskedők, utazók, sőt a falusiak se látják oly nagy szükségét az utazásnak, mint eddig, és ma holnap ki fog derülni, tán érdemes se volt az a sok életveszélyes tülekedés a vasúti kocsikban, hogy valaki üzletet, vagy szórakozást keresve, a legnagyobb mérvű kényelmetlenségnek tegye ki magát. Csak jöjjön el a béke, hamarosan visszazökkenünk a régi rendbe.

— **A hadifogolytartó gazdákhöz.** A hadifoglyok sorában felmerült járványos és vizenyűs betegségek terjedésének megelőzése végett a város területén lakó összes hadifogolytartó gazdák a legszigorúbban felhívattak, hogy a náluk alkalmazásban lévő bármilyen nemzetiségű hadifoglyakat e hó 20-án, vasárnap délután 2 órakor a városháznál a szokásos helyen orvosvizsgálatra annál is inkább bemutatassák, mert ellenesetben ellenük a legszigorúbb megtorló intézkedések lesznek folyamatba téve. Ugyanakkor a szokásos 2 korona is lefizetendő. A kiskánizsai hadifoglyok is ide tartoznak bejönni. A fogolynyilvántartó.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Nyomatott a kiadótulajdonosnál, Gutenberg nyomda Nagykanizsa.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 19-én, 20-án

A KINCSEKERESŐK

variete és cirkusz attrakció 4 felv.

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, 7, 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 2 1/2, 4, 5 1/2, 7 és 9 ó.

Egy teljesen jó karban lévő **Remington írógép**

eladó.

POLGÁR MANÓ

Nagykanizsa, Bazár-udvar.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsa

borbizományi osztály

borok vételét és eladását a termelők körében levő kiterjedt összeköttetésével fogva legelőnyösebben bonyolítja le. — Előlegket mérsékelt kamattal mellett nyújt.

Egy elárusító és egy tanuló leány felvétetik

KELETI M. MÓR cégnél.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 19-én és 20-án

Anagyáldozat

Tragédia 4 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 3 1/2, 5, 7 és 9-kor.

Egy tanuló felvesz

Singer József és Társa cég.

Uj állapotban levő

férfi ruha és fekete téli-kabát eladó. Batthyány-utca 10.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hozva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyitlér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Wilson válaszolt Ausztria-Magyarországnak

A csehekkel és szlovákkal
magunknak kell megégyeznünk.

Budapest (Saját tudósítónk távirata). A monarchia október 4-én kelt jegyzékére, amelyet Amsterdamban és másutt 5. és 6-án tettek közzé, megérkezett az Egyesült Államok válasza. Amint külügyminiszterünk a jegyzéket a washingtoni svéd követ útján juttatta el az Unió elnökéhez, úgy a válasz is a svéd külügyminiszterhez szól. A válasz így hangzik:

1918 október 18.

Uram! Van szerencsém igazolni, hogy kormányának egy 7-én kelt közlését juttatta az Elnökhöz. Meghatalmazásom van most az Elnöktől, hogy megkérjem Önt arra, legyen oly barátságos és jutassa el a svéd kormány útján a császári királyi kormányhoz a következő választ:

Az elnök kötelességének tartja közölni az osztrák-magyar kormánnyal, hogy nem foglalkozhatik ezen kormánnyal ezzel a javaslatával, mert a január nyolcadiki üzenete óta bizonyos nagyjelentőségű események állottak be, amelyek szükségszerűen megváltoztatták az Egyesült Államok kormányának illetékességét és felelősségét. Ama tizennégy feltétel között, amelyeket az elnök akkor megfogalmazott, szerepelt a következő: „Ausztria-Magyarország népeinek, amelyeknek helyzetét a nemzetek között megvédeltnék és biztosítottak kívánjuk látni, meg kell adni az autonóm fejlődés leghatékabbi lehetőségét.” Amióta ezen mondat leiratott és az Egyesült Államok kongresszusa előtt elhangzott, elismerte az Egyesült Államok kormánya, hogy a csehszlovákok és a német, valamint az osztrák-magyar birodalom között háborús állapot áll fenn és hogy a csehszlovák nemzetitanács defacto hadviselő kormány, amely fel van ruházva megfelelő autoritással arra, hogy a csehszlovákok katonai és politikai ügyeit vezesse. Elismerte továbbá legmesszebb menő módon a jugoszlávok nemzeti szabadságra való törekvéseinek jogosságát is. Az elnök ennél fogva nincs már, abban a helyzetben, hogy ezen népek pusztán autonómiáját elismerje a béke alapjának, hanem kénytelen ragaszkodni ahhoz, hogy ők és nem ő bíráskodjanak afelett, vajjon az osztrák-magyar kormány részéről minő akció fogja kielégíteni e népek aspirációit és elfogását jogokról és mint a nemzetek családjának tagjait megillető rendelkezésekről. Fogadja uram legnagyobb nagyrabecsülésem megújított kifejezését. Lansing Robert.

A hatás Bécsben.

Hivatalos vélemény Wilson válaszáról

Bécs. Wiesner báró, külügyminiszteri osztályfőnök, megbízott miniszter a Déli Hírlap munkatársa előtt a következő véleményt mondta Wilson jegyzékéről:

Wilson e jegyzékében eltér eredeti álláspontjától. Eddig az osztrák-magyar monarchia nemzetiségei részére autonómiát követelt. Ezt soha nem vonta vissza. Most megváltoztatja ez irányú pontjait és keveseli az autonómiát. Wilson ez állásfoglalása látszólag erősíti a nemzetiségek önállóságra törekvő mozgalmait. Valójában azonban nem, mert közvetlen a saját kormányukkal való tárgyalásra utasítja őket. Kijelenti, hogy nem akar beleavatkozni a kormány és népe ügyébe. Ezt örömmel tudomásul vesszük. Egy császári manifesztum a dolgokat Ausztriában a helyes mederbe terelte. A mi teendők csak az, hogy a manifesztumban lefektetett elveket megvalósítsuk. És ez nem ok a fegyverszüneti tárgyalások szünetelésére. A jegyzékre felelni fogunk, mert hisz Wilson nem érintette a kérdést, hogy mily feltételek mellett lehet békétárgyalásokat kezdeni.

A német sajtó a válaszáról.

Berlin. Wilson válaszjegyzéke itt a legnagyobb meglepetést keltette. A lapok röviden és általánosságban írnak róla. Általános az a benyomás, hogy Wilson a nemzetiségek önrendelkezési jogának szigorú keresztülvitelével a monarchia felbontását akarja elérni. Az a szándéka, hogy a kettős-monarchia romjain a Balkán államok képeire kis államokat építsen.

Berlin. A Tägliche Rundschau írja a jegyzékről: Nagyobb megalázás soha nem jutott ki szabad nemzetnek. Megcsufolása az isteni és emberi jognak.

A csehek nem akarnak közvetlenül tárgyalni.

A prágai nemzetgyűlés határozata.

Prága. A cseh nemzetgyűlés szombaton Prágában ülésezett, amiről az alábbi tartalmu hivatalos közleményt adták ki:

A cseh nemzetgyűlés elhárít magától minden tárgyalást az osztrák központi kormánnyal Ausztria belviszonyainak szabályozásáról. Kijelenti, hogy a cseh kérdés nemzetközi kérdés, amelyet nem lehet Ausztria belpolitikai ügyének tekinteni. Követelik a tökéletes állami önállóságot és a cseh haza függetlenségét. A szlovák testvérek tudják a legjobban, mit érnek a magyar kormány ígéretei. A csehek szlovén (tót) testvéreiket éppúgy szeretik, mint a Csehországban élőket. Végül kije-

lentik, hogy a cseh-szlovák nemzeti szövetség az egyetlen törvényes képviselője a cseh és szlovén népeknek.

Készül a perszonál unió.

Budapest. Tegnap délelőtt Wekerle elnöklésével miniszteri értekezlet volt, amelyen végleg megállapították Magyarország perszonál unióban való önállósulásáról szóló törvényjavaslat szövegét. Wekerle tegnap délután Bécsbe utazott és ma délelőtt a törvényjavaslat előzetes szentesítése végett kihallgatáson jelent meg Öfelségénél.

Ujabb visszavonulás Szerbiában

London. A Reuter ügynökség közli a szerb vezérkar 19-iki alábbi jelentését: Alexandrovácba bevonultunk. Francia lovaság és szerb gyalogság bevonult Knyazsevácba és Kraljevó-Szelóba.

Tőzsde

Budapest. Wilson válaszána hatására ma valamit csökkentek az árfolyamok. A különbözet a kultsszban 20—30 korona.

Muraköz
és a horvát aspirációk.

A „Muraköz” közleménye.

Rámutatunk e hasábokon arra a veszedelmre, mely horvát testvéreink részéről fenyegeti Magyarországot és főként Nagykanizsát azzal a törekvésükkel, hogy a maguk külön államalakulásának tervezett Horvátország elszakításával együtt a Muraközt is el akarják vinni. Erről a kérdéssel az alábbiakat írja a Csáktornyán megjelenő „Muraköz” című hetilap, melynek 35 évi, izzó hazafiságtól sugalt munkája hozta létre talán a legnagyobb mértékben azt az eredményt, hogy maga a Muraköz népe fog a legerélyesebben szembeszállni minden olyan törekvéssel szemben, mely Zalamegyének ezt a két gyönyörű járását ki akarja lépni a magyar szent korona testéből. A „Muraköz” cikke a következő:

A Wilson-féle 14 pont nemcsak a leendő békekötés alapját képezi általánosságban, de annak 10. pontja valóságos forrongást idézett elő az európai nemzetiségek között. Nemcsak Elzász-Lotharingia hovátartozása függ ennek a pontnak az értelmezésétől, s a breszti béke alapján létrejött újabb államalakulatok végleges elrendezkedése, de mozgolódnak ennek következtében a monarchia két birodalmának különféle népei is. Ausztria igazán csehül kezd állani. Ez a konglomerát birodalom szétesik annyi részre, ahány nemzetiségből alakult az idők folyamán.

Magyarországot sem akarja érintetlenül hagyni ez az önrendelkezési eszme, bár a mi nemzetiségeinknek alig van okuk különösebb panaszra. Hisz szabad népek voltak eddig is. Ugy az 1848-iki, mint a későbbi törvények a magyar anyanyelvűek és egyéb nemzetiségek

közt különbséget nem tesznek. A jogok mindenütt egyformák, kiváltságok egyik irányban sincsenek. Minden nemzetiség anyanyelve az egész vonalon érvényesül; érvényesülhet otthon a családi körben, társadalomban, a községi és vármegyei életben, az igazságszolgáltatás keretében, iskolában és templomban. Hogy emellett van állami nyelv, amelynek megtanulására alkalmat adunk, s hogy ennek érvényesülését és kidomborodását bizonyos hivatalos alkalmakkor és helyeken követeljük, magától értetődik. Ezt a jogot és kiváltságot az angol nyelv részére maga Wilson az Egyesült Államokban is megköveteli.

S hogy ennek dacára mégis vannak szeparatiztikus törekvések, csakis külső aspirációkra vezethető vissza. De ezt a külső beavatkozást a tótok, ruthének, oláhok és szerbek maguk utasítják vissza s tiltakoznak az átszatolások ellen.

Mindössze a drávántuli horvátok veszik a Wilson-féle pontot komolyabban, s az anyaországtól már teljesen különállónak tekintik magukat. Ha törvényes alapon megcsinálhatják a dolgot, nem is lesz a különválásnak akadálya; az ellen azonban a leghatározottabban tiltakozunk, hogy Muraköz is aspiráljanak. Hogy Muraköz magukkal ragadják, ahhoz nem elég, hogy ezt is horvátjuk nép lakja. Az átszatolás ellen a történelmi tradíciók tiltakoznak elsősorban s magának a népnek az érzelme, mely sohasem tekintette magát a drávántuli horvátsággal egynyelvűnek; érzelmeiket és felfogásukat pedig egy egész világ választja el egymástól.

Időelötti dolog tehát arról beszélni, hogy Muraköz is a Wilson-féle pont elbírálása alá tartozik. Először nem is tudjuk, hogy Wilson a 10. pont alatt mit is ért? Azután pedig meg vagyunk győződve, ha a 10. pont distinkciójára kerül sor, lesznek a békekonferencián ahhozértők, akik Muraköz horvátartozandóságára nézve felvilágosítással szolgálnak.

Mi tehát egész nyugodtan tekinthetünk a fejlemények elé. Az a decennium (1848-tól 1860-ig) mely alatt Muraköz Horvátországhoz tartozott, nem elegendő alap ahhoz, hogy Muraköz véglegesen Horvátországhoz csatolassék.

Ellenkezőleg a muraközi népet tradíciói Magyarországhoz láncolják. Erősítik azt érzelmei, lámogalják a félsziget földrajzi fekvése s a már egyszer kifejezésre jutott plebiszcitum is a 60-as évekből.

A muraközi nép azóta sem változott. Magyar nyelvi tudásában s hazafias érzelmeiben csak megerősödött. A kötelékek, melyek Muraközt az anyaországhoz fűzik, sokkal erősebbek semhogy minden szére-szóra, egyszerűen elszakíthatók legyenek.

S hogy el ne szakadjanak, majd gondoskodik róla maga a muraközi nép!

HIREK.

— **Hol a közegészségügyi bizottság?** Közel két hónap óta mindegyre nagyobb méreteket öltő járvány dul Nagykanizsán. Az orvosok megállapítása szerint még soha ekkora járvány nem pusztított nálunk, mert még soha sem annyi megbetegedés, sem annyi halálestet nem fordult elő járvány idején Nagykanizsán, mint amióta a spanyoljárvány szedi áldozatait. Ezzel szemben az is tény, hogy még soha közigazgatási hatóságunk annyi közönyt nem mutatott a város közegészségügyének érdekei iránt, mint éppen mostanában. Azt gondolják, hogy az iskolák bezárása és a polgármesteri intelmeket tartalmazó plakát már elégséges a járvány terjedésének és rettentő pusztításainak

meggátlására? A kózházban nincs egyetlen üres ágy a folyton szaporodó spanyolbetegek elhelyezésére, a nagykanizsai civil orvosok már összeroskadnak a munka alatt, amit a járvány óriási terjedése rótt rájuk. És senkinek eszébe nem jutott volna eddig valami ideiglenes kórház berendezéséről gondoskodni és mint a fővárosban történt, katonatorvosokat kérni a munkában már-már kimerülő civil-orvosok segítségére. Miért van Nagykanizsa város képviselőtestületének közegészségügyi bizottsága, ha nem azért, hogy ebben a példátlanul sürgős és fontos esetben, a legsúlyosabb veszély órájában akcióba lépjen? Ennyit joggal elvárhat a spanyoljárvánnyal szemben tehetetlen és már-már megfáradt kanizsai lakosság.

— **Elcsipett szállodatolvaj egy kanizsai szállóban.** Tegnap este egy horvát népviseletű asszony szállt meg *Krausz* Samunak a Kazinczy-utca 37/a számú szállodájában. A vendég, aki *Varga* Erzsébet néven jelentette be magát, reggel 5 órakor el akart távozni a szállóból, de a kapu zárva lévén, kénytelen volt a személyzetet felkölteni. Mielőtt azonban kibocsátották volna az utcára, a vendéglősné megnézte a szobáját, ahol meglepő látvány tárult eléje. A vendég ágyából hiányzott a lepedő és a vánkoshuzat, továbbá a mosdóról a törülköző. Erre természetesen ott marasztolták a vendéget és rendőrt hívtak, aki a nő blúza alatt megtalálta a jelzett lárgyakat és a vendéget szíves vendéglátásra bevitte a rendőrkapitányságra. Itt a lefűelt szállodatolvaj bevallotta, hogy igazi neve *Kovács* Erzsébet és a horvátországi Bukoveczről való. Azt azonban nem akarta megmondani, hogy tulajdonképpen miért is jött Nagykanizsára. A rendőrség most az irányban folytat vele nyomozást, hogy Kovács Erzsébetnek nem volt-e szerepe a Nagykanizsán korábban történt szállodafosztogatásokban.

— **Uj huszkoronások. — Második kiadás.** Az a sok bankjegy, ami forgalomban van, úgy látszik még mindig nem elég. Az osztrák-magyar bank azonban úgy találja, hogy e kevés bankjegy között is sok a hamis. Igen gyakori a hamisított papírpénz a 20 koronások között és ezért új huszkoronások kibocsátását határozta el. Az új bankjegyek nagysága meg egyezik a régiekével, alapszínük és színkeverékük azonban lényegesen eltérő lesz. Változik az arc és a magyar címer háttere is. Ezenkívül a bankjegyek balszegélyén függélyes nyomással ez lesz olvasható: Második kiadás. Az új huszkoronás bankjegyek október 28-án kerülnek forgalomba.

— **Nagy betörés Alsólendván.** Óriási üzletfosztogatást vittek végbe a mindedig még fel nem derített betörők a minap éjszaka Alsólendván. A *Welsz*-féle ruhauzletbe törtek be, ahonnan több mint 40,000 korona értékű ruhát elvittek. A tettesek az üzlet hátsó falához támaszkodó istálló falát kibontották, és az üzletbe jutva a kirakatot egy ponyvával elfüggönyözték, hogy az esetleges világosság ne legyen árulójuk és akkor összeszedték minden értékes ruhát és távoztak. A betörést csak reggel vették észre. A nyomozást a csendőrség folytatja. Kétségtelen, hogy a betörést csak a viszonyokkal teljesen ismerős egyén követhette el. A nyomozás eddig már több nyomot derített fel és remélhető, hogy a tettes, vagy tettesek nemsokára kézre kerülnek.

— **Tizenöt koronás cipő.** Mint „A Czipő” című szaklap írja, a Népruházati Bizottság 2 millió pár cipőt rendelt egy aradi vegyészeti gyár igazgatójától, aki gummipólló kísérletei közben olyan ruganyos anyagra bukkant, mely vízhatlan és könnyű cipők készítésére alkalmas. E cipő ára páronként mindössze 15 korona, de nagy hibájuk az, hogy tartósságuk alig három hónapra tehető.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Pekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 21-én, 22-én és 23-án

A FAUN

szalon-vígjáték 5 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 3^{1/2}, 5, 7 és 9-kor.

Halász Sándor

modern fényképészete

Kazinczy-utca 11.

fénykép nagyításokat kárácsonyi munka torlódás miatt már most elvállalok.

A világítási rendelet

határozatát a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Egy tanulót felvesz

Singer József és Társa cég.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 21-én, 22-én

ASTA NIELSEN felléptével

A szervedélyes asszony

dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 5, 7, 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 2^{1/2}, 4, 5^{1/2}, 7 és 9 ó.

Egy teljesen jó karban lévő **Remington** írógép

eladó.

POLGÁR MANO

Nagykanizsa, Bazár-udvar.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Angol szinpátlák Magyarországra iránt. — Andrassy Svájcban franciákkal tárgyal.

Genf. A Svájcban időző angol politikusoknak, akik a legszorosabb összeköttetésben vannak a londoni kormánnyal és a magyar kérdést nagy érdeklődéssel figyelik, nyilvánvaló törekvésük, hogy Magyarországgal külön szeretnének tárgyalni. Egyik itteni angol politikus kijelentette, hogy Angliában semmi ellenszenv nincs Magyarország iránt, de szeretnék, ha a magyar politika szakítana Németországgal és nem folytatná a háborút. Egy másik angol politikus pedig azt mondta, hogy gróf Andrassy Gyula Svájcban való tartózkodása alatt nem tárgyal angolokkal. Andrassy Freiburgban volt ahol franciákkal tárgyal. Angliában egyébként nem biznak Németország komoly szándékában. A német kormányt mindaddig nem tartják demokratikusnak, amíg a német alkotmányt teljesen meg nem változtatják és a kancellárt alá nem rendelik a parlamentnek.

Wilson manővere.

Semleges és antantlapok a monarchiának adott válaszlól.

Rotterdam. A Nieuwe Rotterdamsche Courant Wilsonnal Ausztria-Magyarországhoz intézett válaszjegyzékéről ezeket írja: Az amerikai elnök mindinkább a feltétlen megadásos békére törekszik. Az az egy teljesen világos, hogy arra a programra helyezkedett, amelyben mindig többet kíván, mint amennyit az ellenség megad.

Genf. A Journal des Debats ezt írja: Wilson jegyzéke az utolsó lördőfés a kettős monarchiának. Wilson ebben értésére adja Károly királynak, hogy a monarchiát már szétesettnek tekinti és hogy a döntés joga azoké a népeké, amelyek a monarchia részei voltak.

Stockholm. A közeli fegyverszünet reményét, mely általános volt, a pesszimista felfogás váltotta fel. Arra a hirre, hogy Németország válasza nem lesz engedékeny, Wilson válaszjegyzéke a remény halvány sugarát is elhomályosította. Itt az a felfogás alakult ki, hogy a monarchia összeomlik és kiválik a szövetségből, de Németország inkább tovább folytatja a háborút, semhogy engedjen.

Genf. A francia Havasügynökség félhivatalos közleményt adott ki, mely így szól: Wilsonnak Ausztria-Magyarországhoz intézett jegyzéke kerek visszautasítás, mely Bécsben az utolsó illuziókat is szétfosztotta. A monarchia egyetlen menedéke, ha kompromissumra lép a nemzetiségekkel.

A londoni délszláv-komitó a császári manifesztumról

Hága. A londoni délszláv bizottság, mint a monarchia 7 millió szerb és horvát lakosságának valamint az észak- és dél-amerikai angol gyarmatokon élő délszlávoknak képviselése, Károly király október 28-iki manifesztumát visszautasítja. A délszlávok szilárdan eltökélték, hogy teljesen szakítsanak a Habsburgokkal és a monarchiával. Amerika győzelmétől várják a délszlávok jogos igényeinek teljes megvalósulását.

Mit kívánnak tőlünk?

Genf. Salandra volt olasz miniszterelnök azt írja a Corriere d'Itáliában, hogy Ausztriának Póláról, Trientről, Cattaróról és Franzensfesteről Olaszország javára le kell mondania.

Zürich. Az antant állítólag a következő előfeltételekkel hajlandó Németországgal fegyverszünetet kötni: Németország harc nélkül üritse ki Metzét és Strassburgot, szolgáltatassa ki Helgolandot, rombolja le az összes határmenti várakat és adja át tengeralattjáróit valamint teljes kereskedelmi flottáját.

A képviselőház ülése. Károlyi tiz pontja.

Budapest. A képviselőház mai ülését 3/4 10 órakor nyitja meg Szász Károly elnök.

Gróf Károlyi Mihály megindokolja a perszonal unióról beterjesztett törvényjavaslatát. Azt hiszi, ugymond, mindenkinek éreznie kell a felelősséget, mely vállaira nehezedik. Most nem beszélni kell, hanem cselekedni. A tétlenségéből ki kell ragadni magunkat. Bizánc utolsó napjaihoz hasonlítanak az események. Mindenki tudja, hogyan vált lehetségessé, hogy ily porig alázó békére akarják Magyarországot kényszeríteni. Egyetlen helyes út van: a különbéke! El kell ismerni a cseh államot, amelynek azonban nincs joga magyar területekre. Tiz pontban beterjeszti pártja kívánságait:

1. A kormány, mely a katasztrófát okozta, azonnal távozzék helyéről.

2. Követeli a háboru azonnali befejezését és a magyar katonaságnak az országba rendelését.

3. A mai válságos időkben Ófelsége tartózkodjék Budapesten.

4. Magyarország független és külön külügyminisztere legyen.

5. Lépjünk be a világszövetségbe. A német szövetség felbontandó.

6. Az új kormány indítsa meg azonnal a tárgyalásokat a nemzetiségekkel.

7. Az új kormány jelentse ki, hogy nem szándékozik a délszláv függetlenségnek útjába állni.

8. Biztosítsa Magyarország részére Fiumét és a tengerhez vezető utat.

9. Követeli az egyenlő választói jogot, a sajtó, gyülekezés és egyesülés szabadságát.

Bűn, ha a kormány nem cselekszik. És ez esetben ő fog cselekedni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Egyetért Károlyival abban, hogy a tettek ideje következett el, de a kormány máris a tettek mezején halad. Téved azonban, aki azt akarja, hogy Németországtól külön kössünk békét.

A Ház Károlyi Mihály indítványát elveti.

Ráth Endre indokolta meg a perszonal unióról benyújtott indítványát, amit szintén elvetnek.

Végül gróf Apponyi indokolta meg a 15 tagu honvédelmi és külügyi bizottság összehívásáról szóló indítványát.

A városok államsegélye jelentékenyen növekedni fog.

A készülő új városi törvényből.

Budapestről jelentik:

A magyar városok több ízben kérték már a kormánytól azt, hogy térítse meg a városoknak a háboru által okozott költségeket és az ediginél intenzívebb módon támogassa a városokat, amelyeknek adminisztrációja sok munkát végez el az állam helyett. A városok eddig csak a rendőrség fejlesztésére kaptak segítséget az államtól és féltő volt, hogy a rendőrségnek terbevelt államosításával ez a segítség is elmarad. Ez ügyben a Magyar Városok Országos Kongresszusa terjedelmes felterjesztést intézett a kormányhoz, kimutatva e felterjesztésben, hogy a rendőrség államosításával a városok terhei nem csökkennek olyan mértékben, hogy az állami segítség felesleges lenne.

A belügyminisztériumban elkészült a városi törvény tervezete és Wekerle Sándor miniszterelnöknek az volt a szándéka, hogy a javaslatot a politikai helyzet tisztulása után vagy ő terjeszti a parlament elé, vagy azt utódjának adja át.

E javaslat igen érdekes rendelkezéseket tartalmaz a városok támogatására vonatkozólag. Kimondja a javaslat, hogy az állam költségvetésébe a városok segélyezésére minden évben megfelelő összeget kell beállítani. Az egyes városok már első ízben is nagyobb támogatást kapnak az 1918-ban élvezett államsegélynél. Ehhez az összeghez nevezetesen hozzá kell adni az 1917. évi IX. t. c. rendelkezései folytán az egyes tisztviselők és városi alkalmazottak részére szükséges családi pótlékot, illetve a családi pótlék kiegészítése címén élvezett összeget, másrészt ugyancsak hozzá kell számítani ehhez a segítséghez a városi közigazgatási alkalmazottak várakozási idejének leszállítása folytán előálló költségtöbbletet.

A városok segítségét mindig akkora összegben kell megállapítani, hogy a segítségben

ezek a tételek benne legyenek. A törvény rendelkezései szerint a segínyt a városoktól megvonni, avagy azt kisebb összegben megállapítani nem lehet és a kormány ezt csak úgy teheti meg, ha erre a törvényhozás utasítja.

A városok részére a segínyt január 1-én egy összegben kell kiutalni. Ha azonban január elsején indemnitás nincs, akkor a városok jogosítva vannak a részükre az előző évben kiutalt államsegélynek megfelelő összeget a rendelkezésükre álló különböző alapokból kölcsönképpen felvenni és ezt a költségvetésben megállapított célra felhasználni. Az államsegély kiutalása alkalmával azonban a kölcsönt az alapoknak vissza kell fizetni. A városoknak ez az intézkedése nem igényel kormányhatósági jóváhagyást.

HIREK.

— **A spanyoljárvány terjedése Zalamegyében.** A spanyolinfluenza járványa, mely mint olvasható, országszerte mind nagyobb méreteket ölt, egész Zalavármegye területén hatalmasan pusztít. Némely zalamegyei faluban aránylag még sokkal nagyobb mértékben grasszál a járvány, mint pl. Nagykanizsán, aminek legfőbb oka a faluk orvoshiányában rejlik. Ami pedig a vármegye többi városait illeti, az egy Alsólendvát kivéve mindenütt ijesztő módon pusztít a spanyol. Amiatt nemcsak Nagykanizsán kellett az iskolákat bezárni, hanem Zalaegerszegen, Keszthelyen és Tapolcán is. Ami a spanyoljárványnak Nagykanizsán való terjedését illeti, ez az orvosok megállapítása szerint még mindig folytonosan növekedőben van, de pontos képet erről csak a spanyolbetegek kötelező hatósági bejelentése mutathatna, amit a fővárosban már rég elrendeltek. Ha Nagykanizsa város képviselőtestületének közegészségügyi bizottsága mégis meggondolja magát és elhatározza, hogy a spanyol járvány ügyében ülésezni fog, nagyon helyénvaló lenne, ha ott a kanizsai spanyolbetegeknek habár csupán számszerűen való hatósági bejelentését javasolnák.

— **A közegészségügyi bizottság ülést tart.** Felszólalásunk, amelyben a spanyoljárvány elleni védekezésre Nagykanizsa város közegészségügyi bizottságának akcióba lépését követeltük, nem maradt eredménytelen. Dr. Szekeres József, a bizottság elnöke intézkedett, hogy a közegészségügyi bizottságot holnap, szerdán délután fél 6 órára ülésre hívják össze, amelyen értesülésünk szerint a kanizsai orvosok egyértelműen azt is javasolni fogják, hogy rendeljék el Nagykanizsán a spanyolbetegek naponkénti számszerűen való hatósági bejelentését.

— **A Reik gyógyszerár új kézen.** A „Megváltó”-hoz címzett régi kanizsai patikát annak tulajdonosa, Reik Gyula gyógyszerész eladta Bogenrieder Frigyes okl. gyógyszerésznek, aki azt tegnap vette át. Bogenrieder Frigyes mint gyógyszerész-főhadnagy a mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesít, a katonai szolgálat alól való felmentése azonban folyamatban van. Az az általános szimpátia, mely az új kanizsai gyógyszerártulajdonos személyét városszerte övezi, a legszebb fejlődés kilátásait nyújtja ennek a régi, kitűnő nevű közegészségi intézménynek.

— **Boldog pécsiek.** A „Pécsi Napló”-ban olvassuk az alábbi kis hírt: „A közönség figyelmét ugylászik kikerülte a harisnyaárulástól megjelent rendelet, mert bizony nagyon kevesen jelentek meg a Reinfeld-céguél, hogy harisnyát vegyenek. Pedig akiknek joguk van e harisnyához, nagyon rosszul teszik, hogy

nem vásárolják, mert 4 korona 50 f. — 9 koronás árban kapnak olyan harisnyát, melynek a bolti ára 30 korona. A hatóság ezton is figyelmezteti a közönséget, hogy a hirdetésben feltüntetett határidőket tartsa be, mert a kiosztás alfabetikus sorrendben történik és ha a jogosultak most nem viszik el járandóságukat, akkor a hatóság a megmaradt felesleggel másként fog rendelkezni.” Jó lenne, ha a pécsi hatóság a harisnya felesleggel úgy rendelkezne, hogy azt Nagykanizsa kapná meg. Bizvást merjük állítani, hogy a kanizsai közönség nem szolgáltatna okot olyan panasza, mint a pécsiek, akiknek még kínálva sem kell a 4 és fél koronás harisnya.

— **Lillomtípró kanizsai suszter.** Vadállati brutálitásról tett ma feljelentést a rendőrkapitányságon egy Teleky-uti vasutas. Azt panaszolta, hogy tegnap délután a kertjükben a szomszéd lakó, egy Kovács András nevű cipész megbecstelenítette a vasutas 10 éves kislányát. A cipész először egy sereg gyereknek diót vert a fáról, majd az összes gyerekeket elhessegette, csak a kislányt fogta ott a kertben. Rövid idő múlva a kis szőke gyermek görcsös zokogással rohant be szülőinek lakására és elpanaszolta a merényletet, amit a cipész ellene intézett. A rendőrkapitányság a bestiális embert, aki rokkant katona és alig néhány hónappal ezelőtt nősült meg, elővezettette, majd kihallgatása után letartóztatta és átkísértette a kir. ügyészséghez.

— **Ki volt az elcsipett kanizsai szállodafosztogató?** Tegnap közöltük, hogy a Kazinczy-utcai Krausz-féle vendégfogadóban lefűleltek egy horvát népviseletű parasztnőt, aki a szállószobát, ahol fél éjszakán át lakott, kifosztotta. A szállodafosztogató a bejelentőlapon Varga Erzsébetnek jelezte magát, majd a rendőrségen Kovács Erzsébet nevet vallott. Mára azonban kiderült, hogy mindkét neve hamis. Az elcsipett szállodafosztogató ugyanis Csatai Teréz 20 éves légrádi leánnyal azonos. A jeles leánynak egyébként az apját is jól ismerik a nagykanizsai rendőrkapitányságon, ahol az öreg kosárfonó ellen amiatt folyik kihágási eljárás, mert iparigazolvány nélkül marhákkal kereskedett. Csatai Terézt átkísérték a kir. ügyészség fogházába.

— **Az Uránia mozgóképpalota** előadásait — tekintettel a legújabb miniszteri rendeletekre — hétköznapokon d. u. 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon pedig 3, 6 és 9 órakor tartja meg további intézkedésig.

— **A katonai szabadságok korlátozása a spanyoljárvány miatt.** A spanyoljárvány a hadsereget is alaposan kikezdte, amiért a honvédelmi és a hadügyminiszterium rendeletet bocsátottak ki a katonai szabadságolások korlátozásáról, illetőleg a szabadságon lévő katonák egy részének szabadságmeghosszabbításáról. November 16-ig senkinek sem itthon a pótltesteknél, sem a harctéren nem adnak szabadságot. Ez alól csak a legkivételesebb esetek képeznek kivételt. Akik a Tiszától északra vagy nyugatra fekvő területen vannak szabadságon (vagyis a Duna—Tisza közén, Északmagyarországon, vagy a Dunántulon) azoknak szabadsága, ha f. hó 20. és 30-ika között jár le, 10 nappal meghosszabbított. A szabadságok meghosszabbításáról szóló rendelkezés azonban a f. hó 20-a előtt lejárt szabadságolásokat nem érinti, s az ily szabadságoltak késedelmes bevonulásuk esetén máris büntetést kapnak.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Adakozzunk a vak katonáknak.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummpótlókerekerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

URANIA Mozgóképpalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 21-én, 22-én

ASTA NIELSEN felléptével

A

Szenvedélyes asszony

dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő képek

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 6 és 9 órakor.

A béke hírére

4 zongora és 1 pianó jutányos árban **eladó.** Zrinyi Miklós-u. 45.

Köszönetnyilvánítás.

Fájdalomtól megtörve ezton mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik felejtethetlen férjem elhalálzásának szomorú alkalmával részvétük kifejezésével és a gyászúnnepélyen való szives megjelenésükkel gyászomban osztozni és fájdalmamat enyhíteni szivesek voltak.

Nagykanizsa, 1918. október hó 21.

Özv. Berger Adolfné.

Hölgyek,

akik végleg meg akarnak szabadulni szeplő és foltoktól, csakis most alkalmazzák a vukovári kenőcsöt és epezsappant; kámliorkenőcs vimmerlik és arcvörösség ellen; 8 féle puder minden színben, lilliomtej, rózsa cseppek; mitesserek és ráncok eltávolítása arcgőz és masszázsszal. Postai szétküldés portómentes. Zrinyi Miklós-utca 45. szám. — Szörtelenítő szerek!

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 21-én, 22-én és 23-án

A FAUN

szalon-vígjáték 5 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 3¹/₂, 5, 7 és 9-kor.

Lapkihordók felvételnek a GUTENBERG nyomdában

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A béke ügye.

Angol vélemény a német viszonyválaszról.

Rotterdam. Londonból jelentik. Mértékadó körökben Németországnak Wilsonhoz küldött válaszigazgatóját nem tekintik lényeges iratnak, csak argumentációnak. Az angol kormány és diplomácia szerint ez nem volt válasz, hanem szófecsérlés, melynek az a célja, hogy az igazi válasz hiányát takarja. Loyd George és az angol kormány tagjai tanácskoztak ugyan a német válaszigazgatókról, de hivatalos nyilatkozatot arra vonatkozólag nem tettek.

Anglia fázik a tengerek szabadságától.

Rotterdam. A Reuter ügynökség közli: Angol mértékadó helyen Németország azon álláspontjával szemben, hogy Wilson csak a megszállt területek kiürítését követeli, kijelentik, hogy ez nem így áll és ezt közelebbről meg kell világítani. Továbbá Anglia nem egyezhet bele a tengerek szabadságának oly magyarázatába sem, ahogyan azt a németek értelmezik. Számos tengerészeti kérdést meg kell oldani. Az angol külügyi hivatal álláspontja a német jegyzékkel szemben az, hogy Németország válasza Wilsonnak szól, tehát először az elnök foglalkozik vele és ő dönt afölött, hogy közli-e a szövetséges kormányokkal. Addig tehát nem kívánatos, hogy Anglia hivatalos nyilatkozatot tegyen a német válaszigazgatókról.

Háborus uszítás Amerikában

Rotterdam. A Daily Chronicle jelenti Washingtonból: Az Egyesült Államok hallani sem akar megalkuvásról és nem adják alább a katonai döntésnél. Hangsúlyozzák, hogy Németország katonai hatalmát meg kell törni. Tartanak azonban a hangulat megfordulásától, mert máris számosan ellenzik a brutális erő kifejtést.

Kiürítjük Szerbiát és Montenegrót?

Bécs. Az Arbeiterzeitung közli: Tegnap a Reichsrat tagjai között az a hír terjedt el, hogy a hadvezetőség előkészületeket tesz Szerbia és Montenegró kiürítésére, amely alkalmas időpontban meg is fog történni. Ennek célja az, hogy eleget tegyenek Wilson felszólításának, mellyel a megszállt területek kiürítését jelöli meg a fegyverszünet alapjául. A megszállt területek kiürítésével csapatainkat a Duna és Drina szakaszra vonjuk vissza.

Törökország különbékéje.

Bécs. Diplomáciai helyen is tudnak azokról a híresztelésekről, hogy Törökország különbékét szándékozik kötni. Kijelentik, hogy Törökországnak ugy katonai, mint politikai helyzete rendkívül kedvezőtlen s nem kizárt dolog, hogy a legmesszebbmenő lépésekre kényszerül.

A királyi pár Debrecenben

Debrecen. A debreceni egyetem felavató ünnepélyére a királyi pár ma délelőtt 10 órakor ideérkezett. Egy félórával előbb robogott be a miniszterek különvonata, melyen herceg Windischgrätz, báró Szerényi, és gróf Zichy Aladár és János miniszterek jöttek. Debrecen városa és Hajdumegye ünnepélyes fogadtatásban részesítette a felségeket. Hajdumegye főjegyzőjének üdvözlő beszédére a király a következőket válaszolta:

„Szívvel viszonzom hazafias és hű üdvözlőket a királynéval együtt. Lelkem mélyéből köszönöm, hogy itt megjelentek és alkalmat adtak nekem, hogy mint koronás király beszéhessek magyar népemhez. Nehéz időket élünk, de együtt küzdjük végig. Feléled lelkebben minden remény, ha hű magyar népemre gondolok, mely ezer éven át leküzdött a sorscsapásokat és győzelmesen ellenállt a veszedelmeknek. Adják át küldőiknek, Debrecen városa és Hajdumegye egész lakosságának a királyné és a magam legmelegebb köszönetét és üdvözlését. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy országunk és szeretett magyar népünk közel boldog jövőjének biztos alapját megvehesse.

Budapest. Hírlik, hogy a királyi család Debrecenből Budapestre jön, ahol közös miniszteri értekezlet lesz. Egyes osztrák miniszterek már Budapestre érkeztek. Híre jár annak is, hogy a király és családja három hetet fognak Budapesten tölteni.

Tőzsde

Budapest. A mai tőzsdei forgalomban nagy lehangoltság uralkodott. 50—100 koronával olcsóbbodtak az értékek.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsa

borbizományi osztálya

borok vételét és eladását a termelők körében levő kiterjedt összeköttetéseivel fogva legelőnyösebben bonyolítja le. — Előlegeket mérsékelt kamattal mellett nyújt.

HIREK.

— **Kiüntetett 20-as honvédtisztek.** Öfelvége a nagykanizsai 20. honvédszázad tisztikarának tagjai közül legújabb az alábbiakat részesítette vitézségi kiüntetésben: A III. oszt. Vaskoronarenddel tüntette ki a király *Kozma Gábor* tartalékos hadnagyot, a harmadszori szignum laudisszal *Komlósi Gyula* századost és *Székely Sándor* tartalékos löhadnagyot, a második szignum laudisszal pedig *Brunner Mihály* századost.

— **Változások a kanizsai iparlajstromban.** A városi tanácsnak legutóbbi tanácsüléséből iparigazolványt adtak ki *Kluger Józsefnek* és *Mittermayer Ferencnek*, mindkettőnek pékipar gyakorlására. Ellenben tudomásul vették *Telekes Ferencnek* tej, tojás és baromfikereskedésre jogosító iparendelvényéről való lemondását és a kanizsai iparlajstromból törölték.

— **Eljegyzés.** *Fridrich Lajos* és *Katzenbach Micike* jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Gyászrovat.** Hosszu, kinos szenvedés után életének 75 éves korában elhunyt ma délelőtt özv. *Ofenbeck Samu*né. Hálálában, amelyet széleskörű rokonság gyászol, *Ofenbeck Vilmos*, a Gutenberg nyomda társtulajdonosa és *Ofenbeck Károly* szabó édesanyjukat vesztették el. Temetése holnap, csütörtök délután fél 5 órakor lesz a köztemető halottasházából.

— **A kormány összehívta a szünetelő gyárat.** A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett az iparfelügyelőségekhez, amelyeket arra szólított fel, hogy a kerületükben levő üzemen kívül helyezett, vagy szünetelő gyártelepeket írják össze és jelentsék be az eredményt október végéig. Az iparfelügyelőségeknek kimutatást kell készíteni a gyártelepek terjedelméről, felszereléséről és arról, hogy alkalmasak-e valamely más gyári üzemre, mint a melyre eredetileg használtattak. Ez az intézkedés kétségtelenül előkészület az átmeneti időkre és a békére, a mikor sok új gyára lesz szükség, ellenben építeni nem lehet oly gyorsan, mint a hogyan szükség lesz az új gyári üzemekre és így a meglévő, üzemen kívül álló gyártelepeket kell mobilizálni és felhasználni, hogy a belső piac szükségletét gyorsan ki lehessen elégíteni. — *Nagykanizsán* a szünetelő téglagyáron kívül csak a cipőgyár és a játékgár vannak üzemen kívül, amelyekhez aligha lehet a leégett *Mercur*-vasgyárat is hozzászámítani.

— **Az elkobzott tízezer tojás árdragítól.** Közöltük, hogy a rendőrség *Reichenfeld Győző* nagykanizsai tojásnagykereskedőtől 10 ezer 600 darab tojást elkobzott, mert azokat darabonként 1 korona 10 fillérért akarta értékesíteni. *Reichenfeld Győző* az ellene indított kihágási eljárás során azt a vallomást tette, hogy a tojásokat *Misner Gyula* légrádi lakostól vette 96 fillérével. E vallomás folytán a rendőrkapitányság megkereste a nagykanizsai járás főszolgabíróját, hogy *Misner Gyula* ellen indítson árdragítás miatt kihágási eljárást.

— **Betörők egy főúti üzletben.** Tegnap este 1/2 8 órakor a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár házmesterének felesége udvarukon két gyanús alakot vett észre. Rájuk kiáltott, hogy mit keresnek ott, mire azok futásnak eredtek és a szomszéd ház kerítésén át elmenekültek. A házmester és felesége az egész házat átvizsgálták, hogy a titokzatos alakok nem követtek-e el valami lopást, vagy betörést a házban, de mindent rendben találtak. Ma reggel azonban kiderült, hogy a két alak már a jól végzett munka után volt, amikor a takarékpénztár udvarából elmenekült. Amikor ugyanis Strasser Márton főúti műszerész ma reggel 8 órakor üzletét felnyitotta, ott leirhatatlan rendtelenséget talált, ellenben eltűnt az üzletből 5 vadászfegyver és egy csomó bicikligummi és számos egyéb biciklialkatrész. Az üzletnek azonban úgy az utcai, mint az udvar felőli bejáratai teljesen rendben, szabályszerűen zárva voltak. Kétségtelen, hogy a betörők álkulccsal nyitották ki az üzletnek az udvar felőli hátsó ajtaját és dolguk végeztével azt szép rendesen bezárták. Reggel az udvar hátsó részén a kerítés tövében megtalálták a bicikligummikat és a többi apró holmit. Ezeket a betörők, úgy látszik, menekülés közben elszórták, az öt vadászpuskát azonban elvitték. Amint a betörést felfedezték, azonnal közölték azt a rendőrkapitánysággal. A nyomozást azonban nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy mielőtt a rendőrség a helyszínre megérkezhetett volna, Strasserék a betörők által szétszórt üzletet szépen rendbehozták.

— **A kávéházi árak országos szabályozása.** Illetékes forrás közli velünk, hogy a legrovidebb időn belül országosan fogják megállapítani a kávéházi árakat, még pedig mindenütt a vidéki árvizsgáló-bizottságok útján. A megállapított árak sehohsem lehetnek magasabbak a budapesti áraknál.

— **A szakszervezetek táncgyakorlót is beszüntették.** A nagykanizsai munkások szakszervezete ezúton közli, hogy a spanyoljárvány terjedése miatt táncgyakorlóikat beszüntették.

— **Milyen lesz a balatoni világfürdő?** Közöltük annak idején, hogy a legnagyobb magyar pénzintézetek egyike, a Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. nagyszabású vállalatot alapított, mely egy csomó fürdőtelep létesítését, s ezek között egy balatonparti világfürdő megvalósítását tűzte ki programjának. E vállalat, az EGISZ, melynek élére Márkus Jenő volt fővárosi tanácsnokot helyezték, mint már a lapok megírták, megvett Siófok és Balatonföldvár között a Balaton partján nyolc és fél kilométer hosszúságban húzódó 1100 katasztrális holdnyi terület. Külömbööző hírlapi közlemények jelentek meg már arról, hogy mit akar itt az EGISZ csinálni. Ezek a közlemények azonban ugyszólván semmi pozitívumra nem támaszkodtak. A minap azonban a vállalat igazgatója, Márkus Jenő egy hírlapíró előtt vázolta a készülő balatoni világfürdő körvonalait. És pedig az alábbiakban: „Mi egy modern, nagyszabású balatonparti fürdőtelepet akarunk a Balaton partján létesíteni. Olyat, amilyen még nincs. Megteremtjük a magyar Lidót. Nagy alapossággal és nagy költséggel. Mindenekelőtt a szabályozást csináljuk meg, az erre vonatkozó tervek már készülnek. Az első teendő: az alagsóvezetés, a csatornázás, a vízvezeték kérdése és a talajrendezés. Azt hisszük, hogy a jövő év folyamán megkezdhetjük a talajrendezési munkálatokat. Ennek kapcsán fogjuk megállapítani, hogy hol lesznek a parkok, hová építünk hoteleket, hol helyezük el a kényelmes és praktikus villákat, hol lesz a strand, a fürdő-

telep és ha mindez megtörtént, akkor hozzáfogunk az építéshez is. A kikötő elhelyezése ügyében tárgyalunk már a kormányval, mert modern és szép kikötőt kell az új fürdőtelephez építeni.” — Ámbár e nyilatkozat konkrét kijelentéseket nem tartalmaz még, annyit elárul, hogy készül már a legnagyobb és legszebb balatonmenti fürdő. Hogy pedig ez tényleg ilyen is lesz, azt valószínűvé teszik egyrészt Márkus Jenő izlése, másrészt a Magyar Bank pénze.

— **Bazaltbánya Sopronban.** Sopronból közlik velünk hogy az Esterházy hercegi uradalomhoz tartozó pulyai bazaltbánya kiaknázására részvénytársulat alakult.

— **Felmentések meghosszabítása.** A honvédelmi miniszter és a földművelésügyi miniszter egyetértőleg akként rendelkeztek, hogy a közérdekből szükséges mező- és erdőgazdasági felmentések, amennyiben a folyó évi november 30 ával lejárnak, az eddigi elvi megállapodásokat és rendelkezéseket minden tekintetben érintetlenül hagyva, az eddigi gyakorlati eljárásához képest egyszerűsített alakban terjesztessenek fel a névjegyzékeket szerkesztő és véleményező hatóságok által. Az összes hatóságok figyelme a legnyomatékosabban felhívott arra, hogy mindenkit tartsanak vissza a felmentés meghosszabítás után járó költséges, fáradságos, egyénileg és a köz kárára is igen hátrányos utazástól. Ez tehát azt jelenti, hogy egy jogérvényesen felmentett kalona 1918. november 30-tól kezdve 1919. évi február hó első hetéig zavartalanul megmaradhat polgári foglalkozásában, ha tényleg otthonában — nem pedig attól távol tartózkodik.

— **A Nagykanizsai Cipőhivatal közleményei.** Felhívotnak mindazok, akik cipőszükségletüket bejelentették, hogy a cipőutalványok igénybevétele végelt hatósági igazolványukkal f. hó 22 én jelentkezzenek. A városi lakossággal közölte, hogy a kiutalt cipőkre a cipőutalványok kiadattak, miért is jelenben cipő rendelésre nem áll, cipőutalványok ki nem adhatók. Csizmák, fatalpu cipők, posztócipők, papucsok, fehér vászon és selyem cipők kaphatók.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** A m. kir. 20. honvéd pótzászlóalj beszerzési intézmény sertést hizláló tagjai újból felhívotnak, hogy hatósági igazolványuk és sertés-hizlálási engedélyükkel legkésőbb folyó hó 23-ig tengeri vásárlási engedélyüket váltsák ki, mert későbbi jelentkezések figyelembe vehetők nem lesznek. — *A város lakossága* ezennel felhívot, hogy évi káposzta és vöröshagyma szükségletének igénybevétele végelt naponta délután 3-tól 6-ig az Élelmezési Hivatalban a hatósági igazolvány felmutatásával jelentkezzenek. Hatósági ellátásban levők részére ez alkalommal személyenként 20 kiló burgonya utaltatik ki mindazoknak, akik burgonya vásárlási engedélyüket ki nem vették, avagy nem termelők. A burgonyautalványok hatósági igazolvánnyal naponta délután 3-tól 6-ig vehetők igénybe. — Hatósági ellátásban levők részére a városi élelmiszer üzletben burgonyajegyre fejenként 2 kiló burgonya szolgáltat ki. — Ezenkívül kapható margarin, kávé, pótkávé, paprika, élesztőt pólló sülőpor, málnaszörp, aszaltszilva, szappanpólló és mosópor.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

BERLIN nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 21-én, 22-én és 23-án

A FAUN

szalon-vígjáték 5 felvonásban és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 6 és 9 órakor.

Hölgyek,

akik végleg meg akarnak szabadulni szeplős és foltoktól, csakis most alkalmazzák a vukovári kenőcsöt és epezsappant; kámforkenőcs vimmerlik és arcvörösség ellen; 8 féle puder minden színben, lillimtej, rózsá cseppek; mitesserek és ráncok eltávolítása arcgőz és masszázsszal. Postai szétküldés portómentes. Zrinyi Miklós-utca 45. szám. — Szörtelenítő szerek!

Divatos és elegáns

női kalapok

minden árban és minden izléshez

G. WEISZ LUJZA

női kalapszalonjában, Nagykanizsán a Központ szálló épületében.

Velour és filckalapok átvasalása, valamint szőrmék átdolgozása. — Gyászkalapokból és fátyolokból állandó nagy raktár.

Egy teljesen jó karban lévő Remington írógép

eladó.

POLGÁR MAMO

Nagykanizsa, Bazár-udvar.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 23-án, 24-én

A hazaáruló

Episod dráma a mostani nagy időkől 4 felvonásban.

Az anyós válni akar

Vígjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 6 és 9 órakor.

A béke hírére

4 zongora és 1 pianinó jutányos árban eladó. Zrinyi Miklós-u. 45.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Ejőfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Uj jövő hajnalán. Magyarország demokratizálása.

A világtörténelmi eseményeknek a magyar politikai életre gyakorolt lebirhatatlan hatása végre meghozta a maga első értékes gyümölcsét: a 67-es kormányrendszer végső bukását és Magyarország igazi demokratizálódásának hajnalhasadását. A ma reggeli lapok jelentették, hogy Wekerle miniszterelnök a képviselőház tegnapi délutáni ülésén bejelentette a kormány lemondását, s hogy olyan kormány kinevezésére fog öfelségének javaslatot tenni, amelyben minden egyes párt, még a parlamenten kívül állók is (a szocialdemokraták) képviselve legyenek, továbbá hogy az új kormány első dolga lesz a legszélesebb körű választójogi reform megvalósítása. A nagy történelmi fordulat első eseményeiről alábbi telefonhíreink szólnak:

Wekerle lemondott.

Budapest. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel 8 órakor Gödöllőre utazott és 9 órakor kihallgatáson jelent meg öfelségénél, kinek előterjesztette az egész kabinet lemondását. Wekerle ugyanez alkalommal javaslatot tett a királynak több politikus kihallgatására is. Ezeknek személyére és a kihallgatások időpontjára vonatkozólag még ma döntenek.

Andrássy királyi kihallgatáson.

Budapest. Gróf Andrássy Gyula ma délelőtt Gödöllőre ment, ahol a király kihallgatáson fogadta. Andrássy Gyula gróf kihallgatása kétségtelenül a külügyminiszterséggel függ össze.

Ki lehet miniszterelnök?

Tisza a radikális választójog mellett.

Budapest. Gróf Károlyi Mihály lakásán ma éjszaka együtt volt radikálisok és szocialisták értekezlete kimondotta, hogy egy, Andrássynak vezetésével alakuló kormányt nem támogat. Szóba hozták, hogy Károlyi radikális programja alapján Károlyi miniszterelnökségével alakuljon kormány. A radikálisok és szocialisták kifejezték készségüket arra, hogy egy ilyen kormányt támogassanak.

Budapest. Ma délelőtt 11 órakor a munkapárt értekezletet tartott, amelyen gróf Tisza István hosszabb beszédet mondott, amelyen kifejezte azt a készséget, hogy a megváltozott helyzet és az események kényszerítő hatása folytán hozzájárul a választójognak a legszélesebb mértékig való kiterjesztéséhez. Ezt a nézetét egyébként — ugymond — a pártelnöki tanácson is kifejtette. A munkapárt ezután elhatározta, hogy oly kormányt, mely ugyan a baloldali pártokból és a parlamenten kívül álló csoportokból alakulna, támogatja, ha annak Andrássy vagy Apponyi

lesz az elnöke, de nem támogatja azt, ha Károlyi vagy Batthyány Tivadar lenne a kormányelnök.

A közös miniszterek is lemondanak.

Budapest. Gróf Burián István külügyminiszter dr. Spitzmüller közös pénzügyminiszterrel együtt Budapestre érkezett, hogy felajánlják lemondásukat. A király maga szólította fel őket erre, amit szükségessé tesz az Ausztria és Magyarország közti viszony küszöbön álló felbomlása.

A fiumei lázadás.

Fiume. Rendkívüli események tartották tegnap izgalomban Fiumét. A városban levő horvát katonaság fellázadt és a magához vont csőcselékkel hatalmába kerítette a várost és hatalmában tartotta egész estig. A lázadás a szomszédos Susákból indult ki, ahol nagy nemzeti ünnep volt a horvát önállóság és a délszláv állam kikiáltása alkalmából és az összes hatóságok és a csapatok felesküdték a délszláv államra. A Fiumében tartózkodó 79. gyalogezred, melynek tisztikara és legénysége tisztán horvát, kilüzte a laktanyára a horvátszerb lobogót és a tiszték figyelmeztetése dacára sem akarta eltávolítani. Határrendőrök kísérelték meg a zászló eltávolítását, de az ezred legénysége ezt nem engedte. Összeütközés támadt, melynek egy halottja, és 12 sebesültje van. A katonák megrohanták az őrszobát és azt a földig lerombolták. Ez alatt az idő alatt egyre nagyobb tömeg hőmpölygött Susákból Fiuméba, a zendülő csőcselék már 2000 főre szaporodott. A törvényszéki palotát valósággal megostromolták, kapuját betörték, a berendezést elpusztították, az iratokat szétlépték és kiszórták az utcára, az összes rabokat kiengedték és Bálint főügyész helyett foglyul ejtették. A hatóságok tehetetlenek voltak, mert mindössze egyetlen szakasz stájer katona áll rendelkezésre, magyar katona egy sem volt Fiumében. A helyzet kritikusan látszott a kormányzósági palotára nézve is, de egy horvát tiszt rábeszélésére elállottak a katonák ennek a megostromlásától. Bevonultak a kaszárnyába, hol estig voltak, mikor is a kormánybiztos intézkedésére magyar katonaság érkezett a városba. Ezek benyomultak a laktanyába és lefegyverezték a lázadókat. — Fiumét mára a katonai parancsnokság vette át és kihirdette az ostromállapotot.

Fiume. Félhivatalosan jelentik a fiumei eseményekről: A rend teljesen helyreállt. Magyar katonaság vonult be a városba, melyből teljesen kiszorították a zendülőket.

Budapest. Ma délelőtt jelentik a fiumei kormánybiztos: Fiumében 250 székely baka őrködik a rend felett. Egész Fiumében teljes a nyugalom, nincs semmi rendzavarás, csend van az

utácson. Jekelfalussy kormányzó nyugodtan dolgozik irodájában. Fiume és Budapest között teljesen feunáll az összeköttetés.

Bécsi magyar tiszték a hazáért.

Bécs. Az itt tartózkodó magyar tiszték bizottságot alakítottak és hazahelyezésükért felhívást intéztek a magyar közönséghez. Remegő szívvel várják a pillanatot, — írják, — hogy hazajöhessenek és megvédhessék a hazát az észak, dél, kelet s nyugat felől betörő ellenséggel szemben, amint megvédte Kossuth Lajos 48 ban.

Wilson kapitulálást kíván

Rotterdam. A Newyork Timesnek írják Washingtonból: Wilson semmi mással nem elégszik meg, csak a németek feltétlen kapitulációjával. Fegyverszünet nem lehetséges addig, míg a németek el nem fogadják Foch feltételeit.

Tőzsde.

Budapest. Az irányzat a kulisszban tartott, a korlátpiacon igen lanyha.

HIREK.

Nagykanizsa védekezése a spanyol-járvány ellen.

A közegészségügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy késedelemmel végre Nagykanizsán a legilletékesebb tényező, a közegészségügyi bizottság is hallatta leguap szavát a világot megremegtető spanyol-járvány elleni védekezés módjairól. Radikális intézkedéseket javasol a bizottság, de a közönség lelki nyugalmanak visszaállítása szempontjából legfontosabb indítványt, a spanyolbetegek naponként számszerinti bejelentésének tervét a bizottsági ülésen résztvevő orvosok — bizonyára saját kényelmük szempontjából, — elvetették. Ennek dacára nagyon helyénvaló volna, ha azt a polgármester mégis elrendelné.

Dr. Szekeres József, a bizottság elnöke azt az örvendetes bejelentést tette, hogy észleletei szerint a spanyol-járvány Nagykanizsán szűnőfélben van. A saját részéről intézkedett, hogy a kórházban a beteglátogatás a minimumra korlátoztassék és hogy a közkórházban a spanyolbetegek részére kellő számú ágy legyen.

Dr. Rátz Kálmán városi tisztí orvos szintén konstataálta a spanyoljárvány csökkenését. Majd előterjesztette javaslatait, amelyeket a spanyoljárvány miatt Nagykanizsán alkalmazandóknak vél. E javaslatokat a bizottság mind magáévá tette, s ezek a következők:

Az összes iskolák szűnete november 5-éig meghosszabbítandó.

Ugyanezen napig betiltandók a mozielőadások és tánciskolák.

A vendéglők zárórája 9 órára, a kávéházak és éttermek zárórája pedig 10 órára korlátozandó.

A halottakat, hacsak nem lehet őket teljesen külön szobában felváltatni, a legsürgősebben a temető halottasházába kell szállítani.

A két katonai szolgálatot teljesítő gyógyszerész (dr. Merkly Belus József és Neumann Aladár) szabadságolása és dr. Fodor Aladár városi tiszti orvos felmentése iránt a legsürgősebben intézkedni kell.

Az orvosok „ragályos beteg” szövegű vörös cédulákkal látandók el, s ezeket minden spanyolbeteg lakásainak ajtajára ki kell ragasztatni.

A kanizsai temetőt november elsején már este 6 órakor bezárják.

Ellenőrizendő, hogy a fiakkerállomásokon mindig kellő számú bérkocsi legyen, s ezek elsősorban az orvosok rendelkezésére álljanak.

A november havi hadisegélyfizetéseket a tömegtorlódás elkerülése végett a városház közgyűlési termében végezzék, amely ez alkalomra jól befűtendő és kiszellőztetendő.

Végül: Az iskolákat és mozikat újbóli megnyitításuk előtt alaposan fertőtleníteni kell.

A rendőrkapitányság ma délelőtt rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a fenti rendszabályok, ugymint a kávéházi és vendéglői zárókorlátozások, és a mozielőadások beszüntetése már a *mai nappal* kezdetét veszi.

— **A személyforgalom korlátozása a Délivason.** Folyó évi október hó 25-ikétől, vagyis holnaptól kezdve a Déli Vasut budapest-prágerhofti és nagykanizsa-wiener-neustadti vonalán a gyors- és személyvonatoknál a személykocsik mennyisége csökkentve lesz, s e vonatok csak a feltétlenül szükséges személykocsikkal fognak közlekedni. Erre való tekintettel e vonatokhoz csak a rendelkezésre álló helyek mennyiségéhez képest fognak *menetjegyek korlátozott mennyiségben* kiadatni. Figyelmezteljük ennél fogva a közönséget, hogy csak halaszthatatlan esetekben utazzék, s tekintettel arra, hogy a vonatok kocsijai csak hiányosan lesznek fűthetők, mindenki meleg ruhával (takaróval) ellátva induljon utra.

— **A Mercur-gyár nem szünetel.** Tegnap közöltük, hogy a kormány az iparfelügyelők útján összeírta a szünetelő gyárakat, melyeknek számbavételére avégből van szükség, mert a kormány intézkedéseket akar tenni, hogy a leszereléskor a termelő ipari munka nyomban teljes erővel megindulhasson. A szünetelő kanizsai gyárak között említettük a Nagykanizsai Mercur-vasgyárat is. A Mercur vasművek részvénytársaság ma az alábbi levélben kéri a reá vonatkozó sorok helyesbítését: „Tekintetes Szerkesztőség! B. lapjuk tegnapi számában „A kormány összeírta a szünetelő gyárakat” című közleményükhöz fűzött kommentáron kívül (t. i. hogy a Mercur-gyár leégett) gyárunk még azért sem sorolható a szünetelő gyárak közé, mert amint ezt még távol vidéken lakó rendelők is tudják, üzemünk nem szünetel, csak a háború okozta munkahiány miatt redukált üzemmé dolgozik. Bár a közleménynek reánk nézve nagy jelentősége nem lehet, jónak látjuk a tek. szerkesztőséget is felvilágosítani. Teljes tisztelettel a Mercur vasművek r.-i. László s. k.

— **A katonai szabadságolások és a spanyol nátha.** A katonai szabadságolások korlátozásáról, illetőleg a szabadságolások beszüntetéséről szóló legutóbbi közleményünk kiegészítésképpen illetékes helyről még az alábbiak közlésére kértünk fel: A szabadságzárlat f.

évi október 20-tól november 16-ig bezárólag tart. Ezen idő alatt csak a legközelebbi hozzátartozók elhalálozása esetére (amikor is ezt halotti bizonyítvánnyal kell igazolni) — és a hadifogságból visszatérteknek adható szabadság. Azon katonai személyek, akik a *mögölles országrészből* jöttek szabadságra Nagykanizsára, a fenti zárlatból kifolyólag semmiféle meghosszabítást nem nyernek, szabadságuk lejártával haladéktalanul és okvetlenül bevonulni tartoznak. Tehát a most elrendelt szabadság vagy forgalmi zárlat folytán automatikus meghosszabítás csak a harctérről szabadságot katonáknak és tiszteknek jár. És pedig azon egyének akiknek szabadságlevele október 20-a elől van keltezve, a szabadságuk f. hó 30-ig jár le és Nagykanizsára vagy környékére szabadságoltattak, a szabadságlevel 11-ik pontjában megjelölt dátumtól kezdve 5 napi meghosszabítást nyernek. Azokra azonban akik f. hó 20-a után lettek szabadságolva és akiknek szabadsága már f. hó 19-ig, vagy csak október 30-a után jár le, nem vonatkozik a meghosszabítás.

— **Egerek irtása a kanizsai mezőkön.** A nagykanizsai határban ismét óriási mértékben elszaporodtak a mezői egerek. Erre való tekintettel polgármesteri hirdelmény jelent meg, mely mezőgazdasági érdekek megóvása céljából a város határában úgy a felszántott és bevetett, valamint a fel nem szántott és be nem vetett területen f. évi november hó 1-től november 15-ig terjedő időben az egerek kötelező irtását (arsenicummal való mérgezését) rendeli el. Felhívja a rendelet a gazdaközönséget, hogy a saját és a fogyasztók közönség egyaránt fontos érdekeire való tekintettel a mérgezést a legpontosabban eszközölje. A mérgező (arsenicum) dr. Merkly Belus József gyógyszerárában a rendőrhatalóság által érvényesített hatósági igazolvány alapján szerezhető be, mely hatósági igazolványt az I—II. kerületi (nagykanizsai) gazdák részére a városi kataszteri nyilvántartó hivatal, a III. kerületbeni (kis-kanizsai) birtokosok részére pedig Károlyi József és Plánder György v. kültanácsosok fogják kiszolgáltatni. E rendelet megszegése kihágást képez, s 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetett. Ennél fogva a városi mezőőrök a rendelet pontos végrehajtását szigorúan ellenőrizni és az észlelt mulasztásokról jelentést tenni tartoznak.

— **A nagykanizsai közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Felhívjuk ama tagjainkat, kik burgonya-szükségletüket a csoportnál jegyezték elő, hogy a burgonya megközelítő ellenértéke fejében métermázsánként 20, azaz husz koronát legkésőbb f. hó 26-ik napjáig hivatali főnököknél fizessék le. A hivatali főnököket, illetve tanintézetek igazgatóit pedig felkérjük, hogy a náluk lefizetett összeget a fizetők névjegyzékével együtt legkésőbb f. évi október hó 27-ik napján Harsay György posta és táv. felügyelő urnak szolgáltatassák át. A nyugdíjasok a burgonya árát október hó 28, 29 és 30-ik napjain mindenkor délután 3 órától 5 óráig szintén Harsay György urnál fizessék le. *Az elnökség.*

— **Városi telkek hadirokkantak és özvegyek részére.** Eger város képviselőtestülete elhatározta, hogy a város tulajdonát képező szépasszonyvölgyi telkeket a hadirokkantak és özvegyek részére elárverezze. Az árverés megtörtént, azonban nem hadirokkantak és hadiözvegyek, hanem jómódu gazdák vásárolták össze a telkeket. Eger város képviselőtestülete emiatt az árverés jóváhagyását megtagadta és új árverést rendelt el azzal a kikötéssel, hogy a telkek csak hadirokkantak és hadiözvegyek számára adható el; mindaddig pedig, míg ilyenek nem jelentkeznek, a városi tiszviselőknak adja bérbe a földet.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummpótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi október hó 23-án, 24-én

A hazaáruló

Episod dráma a mostani nagy időkől 4 felvonásban.

Az anyós válni akar

Vígjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 6 és 9 órakor.

11894

1918.

Műfaeladás.

Nagykanizsa város felsőerdején 1918. évben kitermelt **mű- és dongafának** alkalmas 45 darab, 50—100 cm. vastagságú **tölgyrönköket** a helyszínén

1918. évi október hó 29-én délelőtt 9 órakor

kezdődő nyilvános szóbeli árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérnek eladjuk.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1918. évi október hó 18-án.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

BERLIN nagy mozgó színház Szarvas szálloda.

1918. október 24-én és 25-én

Az ember vadász

vagy hajsz a gyilkos körül.

Nagy detektív dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 6 és 9 órakor.

Halász Sándor

modern fényképészete

Kazinczy-utca 11.

fénykép nagyításokat karcsonyi munka torlódás miatt már most elvállalok.

Egy szobás lakást

azonnalra keresünk. BLAU cognacgyár Nagykanizsa.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Vilmos császár lemond. Wilson újabb válasza Berlinben.

A ma reggeli lapok jelentették, hogy Wilsonnak újabb válasza is megérkezett Berlinbe, s ebben az amerikai elnök határozott kijelentéseket tesz, hogy csak a császár befolyásától teljesen mentes német kormánnyal hajlandó tárgyalni. E válasznak máris nagyfontosságú következményei vannak, melyek között szerepel mindenekelőtt Vilmos császár lemondásáról szóló hír. Erről, valamint a béke ügyének egyéb fejleményeiről alábbi telefonhíreink szólnak:

Berlin. Óriási izgalmat keltett Berlinben Wilson újabb válaszjegyzéke. Ma délután koronatanács foglalkozik ezzel, amelyen a beteg kancelláron kívül az összes államtitkárok, a vezető katonai tényezők és az egyes német államok képviselői is részt vesznek. Az általános felfogás Berlinben az, hogy a közvélemény nyomása alatt Vilmos császár a mai koronatanácsnak felajánlja lemondását, hogy ezzel Wilson egyik sarkalatos követelésének eleget tegyen. A lemondás perfektuálása esetén a Wilsonnak adandó német válasz már lehetővé fogja tenni a fegyverszüneti tárgyalások megindítását.

Berlin. A birodalmi gyűlés folyosóján ma délelőtt az a hír terjedt el, hogy midőn az első alkalommal felmerült a német békeakció kezdeményezésének terve, Vilmos császár már akkor felajánlotta trónjáról való lemondását.

A birodalmi gyűlés nem marasztalja a császárt.

Bécs. A Neues Wiener Journalnak jelentik Berlinből: Valószínűleg a császár előbb-utóbb lemond unokája javára. A birodalmi gyűlés mai vitáján Roschke rámutatott arra, hogy a monarchikus kormányról legutóbb folytatott vita során a korona mellett egy hang sem hallatszott. — Frimbon ezeket mondta: Távoznok kell azoknak, akik nem tudnak az új rendhez alkalmazkodni. — Ezután Ledebour két órás beszédje keretében felolvasta Vilmos császárnak egy levelét, amelyet még a háború előtt Miklós orosz cárhoz írt, s amelyben kijelentette a császár, hogy a centrupártiakat és a szocialdemokrata párt tagjait fel kell akasztani. — Payer alkancellár kijelenti, hogy a hosszú időn át visszatartott levél teljesen érdektelen, mert a császár azóta a parlamentáris alapjára helyezkedett.

Clemenceau és Foch tárgyalásai a fegyverszünetről.

Genf. Párisból táviratozzák: A francia képviselőház folyosóján az a hír terjedt el, hogy a legutóbbi napok külpolitikai eseményei folytán Clemenceau és Foch tábornok között élénk táviratváltás van folyamatban. Foch a fegyverszünet esetén biztosítani tudja az antant katonai fölényét, ha az ellenség kész becsületes szándéku megállapodásokat létesíteni.

Különbökenket cáfolják.

Berlin. Az itteni osztrák-magyar nagykövetség kommunikét tett közzé, mely illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján azt közli, hogy azon Berlinben elterjedt hír, mintha Ausztria-Magyarország fegyverszünetet kötött volna, nem felel meg a valóságnak.

Ki lesz a kormányelnök?

Budapest. A kormányválság megoldása a mai napra várható. Ma fogadja a király azokat a politikusokat, akik kabinetalakítási megbízásra számba jöhetnek. Károlyi Mihály gróf miniszterelnöksége megbukottnak tekinthető. Oly feltételek mellett ugyanis, amilyenekkel a kabinetalakítást kívánták, nem vállalja a megbízást. A király má folytatja a vezető politikusok meghallgatását. Hír szerint Apponyi, Andrássy, Eszterházy, Vázsonyi, Hadir, és Ugron járulnak ma a Felső elé.

Budapest. Károlyi-alakulás meghiusulásának oka Andrássy külügyminiszteri kinevezése. Tudvalevő, hogy Andrássy és Károlyi közt a külpolitikát illetőleg különbségek és nézeteltérések vannak. Andrássynak az az álláspontja, hogy addig, amíg romániai és szerbiai határainkon ellenség áll és mi a német katonák segítségére vagyunk utalva, nem lehet Németország-ellenes politikát folytatni, nem lehet magyar különbékét és a szövetségtől való elszakadást hangoztatni, — ami viszont alapvető programja, amelytől nem hajlandó eltérni.

Budapest. A kormányválságban valószínűleg ismét átmeneti megoldás következik be. Ilyen formában beszélnek gróf Hadik János megbízatásáról, valamint vannak hangok Ugronról is. Politikai találgatok. Apponyi miniszterelnökségét is jósolják. Egyesek nagy figyelmet fordítanak arra a tényre, hogy a király Debrecenben félórán át beszélgetett Tóth Jánossal.

Andrássy még a monarchia külügyminisztere.

Bécs. A Neue Freie Presse budapesti tudósítója beszélgetést folytatott Andrássy Gyula gróffal közvetlenül külügyminisz-

terre történt kinevezése után Andrássy a következőket mondotta: „Programmomról ezidőszert csak annyit mondhatok, hogy elődöm tevékenységét a tisztességes béke elérésére hajthatatlanul folytatom“. Arra a kérdésre, hogy Wilson jegyzékére ő fog-e válaszolni, azt felelte: „Igen, már én.“ A tudósító ama kérdésére: „Excellenciád az osztrák-magyar monarchia, vagy Magyarország külügyminisztere-e, ezt a választ adta.“ A fenálló törvények értelmében természetes, hogy az osztrák-magyar monarchiáé.

Gyakova, Ipek, Novibazár.

Sajtóhadiszállás. A franciák és szerbek Bosznia szerbiai határához közelednek Prizrenden és Priszlinán át északnyugat irányban. Elfoglalták Gyakovát, Ipeket és Novibazárt. A német csapatok kemény ellenállást fejtenek ki a Moravától északra terjedő vidéken és innen keletre a Timok torkolatánál.

Nagykanizsa és a horvát aspirációk. Akaddlyozzák meg Muraköz elrablását

Írta: Karczag Rezső.

(A horvát képviselők elálltak attól, hogy a parlament előtt bejelentésük igényüket Muraközre. Ezután már nem látszott időszerűnek tovább feszegetni a kérdést. Azóta azonban egy hét alatt megbizonyosodhattunk mindenből, hogy az aspiráció igenis komoly. Aktuális tehát, hogy a megkezdett cikk teljes legyen. Szerk.)

III. (Befejező közlemény.)

Nagykanizsának nemcsak országos, presztízs-kérdés a Muraköz sorsa, hanem a külön saját életbevágó ügye. A mi kötelességünk lenne, hogy a sok, országos szempontból talán fontosabb területi kérdés mellett ne engedjünk a magyar közvéleményt megfélemezni a Muraközről. Az is elsősorban a mi érdekünk lenne, hogy a Muraközben folyó erős horvát franciskánus agitációt ellensúlyozzuk. Meg lehetne talán érteni a muraközi lakossággal, hogy amikor előreláthatólag minden kívánságuk ugyanis megvalósulhat a magyar Muraközben, nincs értelme annak, hogy részt vegyen egy berendezkedő állam óriási költségeiben és az átmeneti állapot bizonytalanságaiban. Kanizsának kellene elsősorban is minden tőle telhetőt elkövetnie, hogy a zágrábi „vörösbarátok“ folyamatosan lévő aknamunkája ne járjon azzal az eredménnyel, hogy egy esetleges népszavazás Muraköznek Magyarországtól, illetőleg Zalamegyétől való elszakadására vezessen. S valóban minden diplomatalurfang nélkül meg lehet érteni a perliki szabadsághős Gasparics Márk honvédeknek unokáival, hogy az elszakíthatatlan történelmi és lelki kapcsolatokon kívül

minden gazdasági és kulturális érdekük arra utalja őket, hogy továbbra is hű fiaik legyenek Magyarországnak és Zalamegyének, melyek mindig olyan szerető gonddal törődtek az ő sorsukkal.

De ki mer a hivatalos Nagykanizsától ennyit várni?

Ha azonban még csak még sem kísérik, hogy a maga silány erejével is huzza Muraközre, készüljön fel legalább arra, hogy a megváltozott viszonyok között is életben maradjon Nagykanizsa.

Kanizsa kulturája és gazdasági ereje, ha ébrentartják és a fejlődési útját megnyitják, a határvonalon keresztül is vonzólag hatolhat Muraközre.

Ha, és amikor, Muraköz elszakadna Magyarországtól, már a belügyminiszter előtt kell feküdni Nagykanizsa kívánságainak. Addigra be kell a polgármesternek jelentenie, hogy Nagykanizsa az elvesztett Hinterpáldát kárpótlásul sürgősen kívánja:

1. Törvényhatósági joggal való felhívását
2. Az alsólendvai, novai, pacsai, keszthelyi és a szomszédos somogy megyei járásokról egy új vármegye alakítását és ennek székhelyét.

3. Csurgó Nagykanizsa Nova vicinális vasút előmunkálati engedélyét (de a város és ne egy vállalkozó részére) s állami segélyezését.

4. A menetrendek olyan összeállítását, hogy a csatlakozási állomások félnapos vesztézzárral ne vehessék el a kedvét annak, aki Nagykanizsára utaznék szivesebben, mint valamelyik szerencsésebb menetrendű városba.

5. Különböző hatóságoknak és hivataloknak, melyekkel eddig mesterségesen mellőzték el Nagykanizsát, és

6. állami gyáraknak Nagykanizsára helyezését
Addigra el kell persze készíteni a részletezett terveket, rajzokat s egyebeket, mik hozzátartoznak.

Kell . . . Hányszor kiáltott már ez a szó hasztalanul a hivatalos Nagykanizsa süket füleibe! Vagy talán nem is süket az a hivatalos Nagykanizsa, talán csak alszik. Ha a háború éjszakájának pokoli döngése nem tudta is felverni álmából, talán felébreszti a béke hajnalának im nem is olyan enyhe szellője.

HIREK.

— **Kitüntetett 48-as tisztek.** Öfelsége a kardokkal díszített hadiékítményes katonai érdemkereszt III. osztályát adományozta: *Németh József, Jakabffy Antal* és *Gógl Béla* tart. főhadnagyoknak, a második signum laudist a kardokkal: *Fleckenstein Ferenc* főhadnagyának és *Kondor István* tartalékos hadnagyának, a bronz signum laudist a kardokkal: *Heincz István* tart. főhadnagyának és a bronz signum laudist *Wéber Ferenc* tart. főhadnagyának.

— **Imádkoznak a spanyoljárdány megszüntetéséért.** Dr. Rott Nándor veszprémi megyéspüspök egyházmegyeszerte elrendelte, hogy a összes szt. misékben ima mondassék a spanyoljárdány megszüntetéséért. Addig is, míg ezt körlevélben elrendeli, felhívja az egyházmegye papjait, hogy szent misékben a pro vitanda mortalitate vel tempore pestilentiae miséből az imádságokat vegyék azon napokon, a melyeken azt az egyházi előírások megengedik.

— **A rendőrkapitányság és a spanyolnátha.** Jeleztük már tegnap, hogy a nagykanizsai rendőrkapitányság a képviselőtestület közegészségügyi bizottságának javaslatára korlátozó intézkedéseket rendelt el a kávéházak és vendéglők zárójára, továbbá a mozik, tánciskolák és mindennemű előadások két

heti szüneteltetésére vonatkozólag. Mindezen rendelkezések már tegnap este életbe is léptek. Az említett rendőrkapitányi rendelet a zárórának 9, illetőleg 10 órában való megszabásán kívül egyéb intézkedéseket is tartalmaz, melyek azt célozzák, hogy a vendéglők és kávéházak ne legyenek terjesztői a spanyoljárdánynak. A főkapitányi rendelet negyedik pontja ugyanis így szól: A kávéházakat, vendéglőket, éttermeket, korcsmákat és egyéb a közönség összejövetelére szolgáló helyiségeket délelőtt 11-től 12-ig és délután 1/2 4-től 1/2 5-ig alaposan ki kell szellőztetni, a kávéházak este 8 óra előtt újból alaposan kiszellőztetendők. — Végül megállapítja a rendelet, hogy annak megszegői kihágást követnek el és 6 hónapig terjedhető elzárással, valamint 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

— **Két zsák lopott hofni.** Tegnap este a Petőfi uton cirkáló rendőri szolgálatra beosztott néplőlkelő csendőrijárőr két gyanús suhancot vett észre, akik egy-egy megrakott zsák alatt gömnyedve jöttek be felé a városnak. A katonacsendőrök megállást vezényeltek a fiúknak, akik erre eldobták a zsákokat és futásnak iramodva a régi gimnázium előtti facsoport homályában eltűntek. A csendőrök átkutatták a zsákokat és azok egyikében 5 élő és egy döglött tyukot, a másikban pedig 2 férfibabát, 1 teljes öltönyt, 2 alsónadrágot és 2 gyermekinget találtak. Mindezeket beszállították a kapitányságra, ahol reggelre jelentkezett a tyukok és a ruhák gazdája is. *Tóth György* Petőfi-ut 29. szám alatt lakó postászolgá volt ez, akinek falházába tört be a két peches ifjú csirkefogó. *Tóth György* nyomban visszakapta két zsák holmiját s ennek öröme ma csirkét ebédelt; azt a csirkét, melynek nyakát az ismeretlen betörők tekerték ki bizonyára azért, mert hangjával el akarta árulni őket.

— **Elhárított vonatelgázolás Siófokon.** Midőn tegnapelőtt este a budapest—nagykanizsai gyorsvonat már indulóban volt a siófoki állomásról, az ottani vizeláruló kislánykák egyike épp ebben az utolsó pillanatban nyújtott fel egy pohár vizet egy katonának. A kislány vissza akarta kapni a poharat, de a vizért járó fiziláterest sem akarta elveszíteni, felugrott tehát a mozgó vonat lépcsőjére. Midőn azonban le akart szállni, a vonat már sebesen haladt, s a gyermek egyensúlyt veszítve lecsuszott a lépcsőről és fél kezével a lépcső korlátjába kapaszkodva kalimpált a levegőben. Közben a vonat kiért az állomás végében levő őrházhoz, ahol az ott időző állomásfőnök észrevette a kritikus helyzetben levő gyermeket és sípjával leintette a vonatot. A vonat megállt, a félholtra ijedt kislányt pedig leemelték a lépcső deszkájáról, amelybe még akkor is görcsösen kapaszkodott. Az életmentő állomásfőnököt az utasok lelkesen megéljenezték.

— **Az új huszkoronások.** Megirtuk már, hogy az Osztrák-Magyar Bank az 1913. évi január hó 2-áról keltezett, 20 koronára szóló, II. kiadású bankjegyeinek kibocsátását bécsi és budapesti főintézeteinél, szintugy összes fiókjintézeteinél 1918. évi október hó 28-án fogja megkezdeni. A jegybank most hivatalosan is közli azokat az eltéréseket, melyeket a II. kiadás az elsővel szemben mutat: A magyar szövegű oldalon jobboldalt az eszményi fejet magába foglaló mező felülről lefelé kék, zöld és barna színben van nyomtatva. Az alsó részben levő nagy „20“-as szám, valamint az azt övező rozetta ibolyaszínű, a magyar jegyszöveg kék és zöld, a cégjegyzés zöld és barnaszínű. Jobbról alul barna színben merőlegesen e jelzés; „II. kiadás“ van nyomtatva.

A tarka szinezésű, német szövegű oldalon az eszményi fej rajza kissé elléő és védnyomatlan van ellátva. Azonkívül a bal oldalon alul kék színben merőlegesen e jelzés: „II. Auflage“ áll.

— **A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet** felhívja tagjait, hogy szövetkezeti igazolványuk I-es számú jegye ellenében *rum-járandóságait* I. hó 25-től kezdve üzletünkben, fejenként 1 1/2 litert, saját üvegekben a maximális áron átvehetik. Továbbá a *burgonya-vásárlóknak* tudomására adja a Szövetkezet, hogy burgonyailletményük felét még november hónapban a szövetkezet pincéjénél mindenki átveheti. Az átvevés előtt már most, 25-től kezdve minden nap d. u. 2 órától este 6 óráig a Szövetkezet helyiségében mindenki felkértek a burgonya árának kifizetésére.

Felélős szerkesztő: **GÖRTLER ISTVÁN.**

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummiptólkerekék és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

1453/918. sz.

Felhívás

az orosz alkalmazottak biztosítása tárgyában.

A volt császári orosz birodalom Magyarországon foglalkoztatott honosaira (hadifoglyokra), mint velünk már békében élő államok alattvalóira ugy a baleset, mint betegség esetére való biztosítási kötelezettség f. évi október hó 2-től kezdődő hatállyal kiterjesztetvén, felhívjuk mindamagyári, kisipari, illetve kereskedelmi üzemek munkaadóit, kiknek orosz honos alkalmazottaik vannak, hogy azokat a Kerületi Munkásbiztosító Pénztárnál, — az egyéb alkalmazottak módjára, — **sürgősen** jelentsek be.

A bejelentés elmulasztása büntetendő kihágást képez.

Nagykanizsa, 1918. október hó 23-án.

Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

Egy szobás lakást

azonnalra keresünk. BLAU cognacgyár Nagykanizsa.

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 250 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Németország sorsdöntő órái A császárra bizzák a lemondást.

Berlin. A német trón kérdése e pillanatban így áll: Vilmos császárnak a trónról való lemondása a legközelebbi napokban nem várható. A birodalmi gyűlés többségi pártjainak álláspontja ugyanis az, hogy a császár lemondása a feszültséget csökkentené. Erre vonatkozólag mégsem tesznek konkrét javaslatot. A polgári pártok oly megoldást keresnek, amelynél a császár személyét nem kellene a vitába bevonni. A szociáldemokratáknak e dologban radikálisabb a felfogása, de egyelőre nem akarnak belőle kabinetkérdést csinálni, mert a császár csak 10 éves unokája, a trónörökös legidősebb fia javára mondhatna le trónjáról, így tehát igen hosszú régensség állapotára kellene elkészülve lenni. E kombinációkat amíg lehet, mindenki el akarja kerülni. A kormány részéről e tekintetben kezdeményezés nem várható, mert a kezdeményezést a koronának engedik át, tehát minden a császárt személyes döntésétől függ.

Német alkotmányreformok.

Berlin. Rendkívül fontos javaslatok vannak a birodalmi gyűlés előtt. Ezek főbbjei a következők:

A hadüzenethez és a békeszerződések megkötéséhez a birodalmi gyűlés hozzájárulása szükséges.

A birodalmi kancellárnak az ügyek intézésében bírnia kell a birodalmi gyűlés bizalmát.

Minden politikai jelentőségű tényért a kancellár felelős.

A hadsereg és haditengerészet tisztjeinek kinevezése, áthelyezése és nyugdíjazása csak a kancellár és hadügyminiszter együttes ellenjegyzésével lehetséges.

Azt hiszik, hogy ezzel legnagyobb részben teljesítik Wilson követeléseit, melyeket a német katonai uralom csökkentése végett a fegyverszüneti tárgyalások előfeltételei gyanánt megszabott. A császár lemondásáról egyelőre nincsen szó a parlament elé kerülő javaslatok között, noha a többségi pártok tisztában vannak azzal, hogy a császár lemondása jelentékenyen megkönnyítené a béke ügyét.

Hindenburg és Ludendorff a kapituláció ellen.

Berlin. A legtöbb német hadvezetőség kézzel-lábbal kapálózik a német alkotmányreform ügyében a birodalmi gyűlés elé terjesztett javaslatok ellen. Hindenburg és Ludendorff Berlinbe érkeztek, hogy a reformok ellen harcoljanak s azok megvalósítása esetére lemondással fenyegetőznek.

Berlin. A sajtóértekezleten tegnap felolvasták Hindenburg egy táviratát, melyben hangoztatja, hogy Wilson jegyzéke kapitulációt követel s hogy ez ellen a hadsereg küzdeni fog a végéig.

Német kardcsörtetés.

Rotterdam. A Manchester Guardian londoni katonai körökből úgy értesül, hogy a fegyverszünet kérdése háttérbe szorult, mert a németek most kedvesebben ítélik meg a helyzetet, mint két hét előtt. Mielőtt elfogadnák Foché feltételeit, döntést akarnak provokálni a harctéren.

A berlini koronatanács.

Berlin. A koronatanács tegnap délután a császár elnökletével 5 óra hosszat tartott. Ezt megelőzőleg a hadikabinet ülésezett.

A fegyverszüneti feltételekről.

Berlin. Németország valószínűleg a legközelebbi napokban válaszol Wilson jegyzékére, és kéri a fegyverszüneti feltételek közlését. Általános a felfogás, hogy e feltételek Németországra nagyon súlyosak lesznek.

Zürich. A Corriere jelenti: A versaillesi antant-haditanács szerda óta foglalkozik Wilsonnak ja fegyverszünetről szóló közléseivel.

Berlin. Ideérkezett jelentések szerint a francia kormány táviratilag közölte Wilsonnal, hogy Elzász-Lotharingiának felszabadítását és a németek által való kiürítését a fegyverszünet előfeltételének tekinti.

Még nincs új kormány.

Bárczy István miniszterelnökjelölt.

Budapest. A tegnapi audienciák még nem hozták meg a kormányválságban a döntést. Andrássy Gyula gróf tudvalevőleg elsősorban Károlyi Mihály gróf megbízását ajánlotta, mikor azonban látta, hogy Károlyi a kívánt feltételek mellett nem hajlandó a kabinet megalakítására, Hadik János gróft és Apponyi Albert gróft hozta a Felségnél javaslatba, akik azonban mind a ketten visszautasították a megbízást. Ma éjszaka Andrássy palotájában tartott értekezlet elhatározta, hogy dr. Bárczy Istvánnak, Budapest főpolgármesterének designálását ajánlja a királynak. Bárczy ma délelőtt meg is jelent kihallgatáson, de mint Az Est értesül, azzal az elhatározással, hogy a megbízást nem vállalja. Hadikot délelőtt fogadta kihallgatáson az uralkodó. A szociáldemokraták és polgári radikálisok vezetői közül dr. Jászi Oszkárt, Garami Ernőt és dr. Kunfi Zsigmondot értesítették, legyenek minden pillanat-

ban készen, hogy a Felség audienciára hívja őket. Kihallgatásra bocsájtást kértek Apponyi Albert gróf, Tóth János, Vázsonyi Vilmos, Zsinszky István, Platty György, Huszár Károly és Szabó István is.

Erdélyt Romániának ígérték.

Jassy. Károly császár manifestuma, amely a foederalis Ausztria alapjait kívánta megvetni, könnyen érthetőleg váratlan hatást keltett egész Moldvában. Marghiloman miniszterelnök Larion külügyminiszter társaságában éppen Becsbe készült, hogy a ratifikált békeszerződéseket kicserélje. Amikor a manifestum megjelent, a háborus párt kerekedett felül. Marghiloman alkalmazkodik az új helyzethez, mert tudja, hogy különben kiesik a kezéből a kormány gyeplője. A háborus párt szerint az antant nemcsak a bukaresti béke érvénytelenítését ígérte Romániának, hanem Magyarország és Ausztria románlakta vidékeinek Romániához csatolását is.

HIREK.

— Nagykanizsa villanyvilágítása. Kár volna abból a körülményből, hogy vagy másfél hét óta nem irtunk a Franz r.-t. szénmizériáiról, azt a következtetést levonni, hogy most már semmi baj sincs és megint nyaklók nélkül lehet a villanyt fogyasztani. Hallgatásunk csak a időleges izgalom okozásának elkerülését célozta, mert abban a hitben voltunk, hogy rövidesen ugyanis megtörténik a tilalom alá eső lámpák lepecsételése s akkor ugyanis mindenki csak annyi villanyt fogyaszthat, amennyit a hatósági pecsét megenged, vagyis minden szobában csak egy-egy izzólámpát. Most azonban rájöttünk, hogy gyermekded naivitás volt időnk, amikor ennek az üdvös reformnak mihamarábbi megvalósulásában hittünk. Egyről ugyanis meglepedtünk. Arról, hogy Magyarországon, még inkább hogy Nagykanizsán, Pató Pálék hazájában vagyunk. Hogy röviden megértsük a dolgot: a rendőrkapitányság még a mai napig sem kézbesítette a Franz r.-t.-nek azt a rendeletet, mely a villamos vállalatot arra szólítja fel, hogy alkalmazottalval pecsételtesse le a tilalmas lámpákat. Így tehát egyelőre még szó sem lehet a villany-pazarlás ez egyetlen radikális megállítás módjának megvalósításáról. Pedig a Franz r.-t. szénraktárába még mindig inkább csak csöppen, mint csurran a szén, s amióta ez ügyben az első riasztó jelet hallattuk, azóta még egyszer sem volt — és ma sincs — egy-két napnál tovább elegendő szénkészlete a kanizsai villanygyárnak. S igazán a pusztán véletlen, hogy még eddig egyszer sem állt sötétségben a város és motorikus erő nélkül a villanyal dolgozó kanizsai ipartelepek és műhelyek. Egyébként a napokban megkezdtek a Franz r.-t. emberei a már több mint egy éve lecsavart villanyváltó utasánahelyesedést. Azért szerelték le annak idején az órákat, hogy a

készülő forgóáramnak megfelelő szerkezetűvé alakítsák át őket, de mert egy nagyszabású géptörés folytán a forgóáram megindulása hosszú hónapokkal elodázódott, visszahelyezik őket úgy, ahogy vannak, régi állapotukban. A villanymérő órák visszahelyezése egyébként általános helyesléssel találkozik, mert valóban nem volna méltányos, hogy majd ha végül mégis lepecsételnek mindenütt egy csomó lámpát, a fogyasztók akkor is annyi villanyfogyasztást fizessenek, mint a múlt év megfelelő hónapjában, amikor valamennyi lámpájukat használhatták és — használták is.

— **A Nagykanizsai szociáldemokraták népgyűlése.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt holnap vasárnap délután 3 órakor a Polgári Egylet kerthelyében népgyűlést tart. Az erről szóló plakátok szövege így hangzik:

Munkások! Elvtársak! Polgárok! A világesemények rohanó árja valóra akarja váltani a népek teljes szabadságát. Ebben a pillanatban ismét követeljük országunk függetlenségét, demokratizálását, valamint a népek örendelkezési jogát. — Ezért 1918. okt. 27-én, azaz vasárnap délután 3 órakor a Polgári Egylet kerthelyiségében nyilvános népgyűlést fogunk tartani. Napirend: Pártunk békeprogramja és az országos határozati javaslatunk elfogadtatása. *A gyűlésen mindenki ott legyen,* hogy teljes erőnkkel tiltakozhassunk, országunk feldarabolásának lappangó tervei ellen. Jogot, kulturát, minden nemzet boldogulását követeljük. A Nagykanizsai Szociáldemokrata Párt.

— **A spanyol járvány és a kanizsai utcák.** A nagykanizsai rendőrkapitányság a spanyol járvány elleni védekezés hatályosabbá való tévése végett az alábbi tartalmu rendeletet bocsátotta ki: 1. Az összes háztulajdonosok kötelesek a házaik előtti gyalogjárót minden reggel 8 óra előtt, — de a szükséghez képest többször is, — lesöpörtetni, a Fő uti háztulajdonosok pedig, mert a forgalom itt a legnagyobb, kötelesek a házuk előtti gyalogjárót száraz idő esetén a déli órákban felfocsoztatni. — 2. Kötelesek továbbá a háztulajdonosok a házuk előtti folyókákat tisztán tartani, a bennük összegyűlt szennyvizet levezettetni. — 3. Tilos a portörölő rongyokat az utcára nyíló ablakokon kiráznai s a földszinti ablakokba ágy és egyéb fehérneműket szellőztetés végett kirakni. — 4. Megkereste a rendőrkapitányság a polgármestert az iránt, hogy a mérnöki hivatalt megfelelően utasítsa, hogy az Ördögárkot és a többi olyan csatornát, melyet vagy a munkáshány, vagy egyéb okok miatt a már előrehaladott időben kitisztítani nem lehet, oltott mésszel, vagy egyéb alkalmas módon sürgősen fertőtlenítsse. E rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

— **Elfogták egy kanizsai szállodatolvajt.** Allig két hónappal ezelőtt történt, hogy a Korona egyik szállószobáját egy Vizsi Rozália nevű levélzellel szobalány kifosztotta. A leány egy tisztihelytellessel lakott ott egy éjszakán, s midőn reggel a tisztihelytelles a gyakorlótérre sietett, Vizsi Rozália pedig összepakkolta az ágyak lepedőit, paplan és vánkoshuzatát, valamint a törülközőket és elutazott Nagykanizsáról. Hiába tudták, hogy ki volt a szállodafosztogató, sehol nem akadtak nyomára. Tegnap végre Pollermann János rendőrfelügyelő egyik kanizsai utcán találkozott vele és fellelmerve, nyomban lefűlelte, s bevittette a rendőrkapitányára. Itt már egész tekintélyes akta-csomója volt Vizsi Rozáliának. Attól eltekintve, hogy még 1916-ban csavargásért és lopásért öök időkre kitiltották Nagykanizsáról, itt feküdt a kalocsai ügyészség körözüvénye, mert 1. év júliusában mint feltételes szabadságra

bocsátott elítelt megszökött Kalocsáról munkaadójától, s ezért a kalocsai fogházba kell bevonulnia. De a székesfehérvári rendőrkapitányság is körözi valami épületes stikli miatt. Vizsi Rozáliának most elsősorban a kanizsai szállodafosztogatásért kell felelnie az itteni törvényszék előtt, aztán ha kiállta a büntetést, ami ezért reá vár, akkor majd viszik tovább Székesfehérvárra, s végül vissza Kalocsára, ahol még egy éve van hátra.

— **A Dunántul burgonyafelügyelője.** Az OMGE-nek, vagyis az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek Indítványára az országos burgonya-közvetítő iroda elhatározta, hogy a központtal szemben a gazdák érdekeinek megóvása céljából egy több vármegyére kiterjedő felügyeleti joggal ellenőrt nevez ki. A Dunántulra ezzel a lisszettel *Kajdacsy Endrét*, a Somogy megyei Gazdasági Egyesület igazgatóját bízták meg. A gazdák a burgonya átvétele körül felmerült panaszait vele közölik. A Dunántulburgonyafelügyelője Kaposvárott lakik.

— **Lefűlelt kiskanizsai betörő.** Ma éjszaka *Szilvási István* városi rendőr járőrszolgálatában a Király-utcában egy gyanus alakot vett észre, aki a kötényében két pár bakancsot vitt. Megállította az ipsisét, aki Krisztián László kiskanizsai fuvarosnak mondotta magát, amit egy népfőlkeldő igazolvánnyal is bizonyított, a bakancsok eredetére vonatkozólag pedig azt mondotta, hogy azokat sógorától kapta. A rendőr gyanuja mindazonáltal nem oszlott el miéért is a delinkvenst bevitte a kapitányságra. Itt a pasast többen felismerték. Persze nem Krisztián László volt, hanem *Szűcs István* kocsis, aki a körülmények kényszerítő hatása alatt bevallotta, hogy a bakancsokat és népfőlkeldő igazolványt, valamint egy erszényt 5 korona tartalommal Krisztián Lászlótól lopta, úgy hogy ennek a Jakabkuli utca 23. szám alatti lévő istállójába betört és a jelzett dolgokat az ott alvó ember mellől vitte el. Krisztián már átvette holmijait a rendőrkapitányságtól, ahol elmondotta nagy meglepetését, mely akkor érte, midőn ma reggel nem találta ágya mellett. A vakmerő betörőt a kir. ügyészségnek adják át.

— **Álarcos rablók Balatonbogláron.** A minap három álarcos ember állított be az esti órákban a balatonboglári Moskovitz-féle villába. Az álarcos emberek a villa egyik ablakát kiemelték és azon át jutottak a lakásba, ahol a házmesternén kívül senkit sem találtak. Miután a házmesternét megfélemlítették azzal, hogy ha szólni mer, lelővik, munkához láttak és a villát a szó szoros értelmében kirabolták. Elvitték az ott levő ágyneműt, ruhát, stb. A kár sok ezer korona. A házmesterné, amikor a rablók eltávoztak, jelentést tett a csendőrségen, de az álarcos rablók máig sem kerültek csendőrkézre.

— **A hadiözegekhez.** Azok a gyermektelen hadiözegek, akik egy bellatinci uric családhoz (hol a legjobb bánásmódban részesülnek) szakácsnőül havi 50 korona készpénzfizetés és teljes ellátás mellett vállalkoznak, akár személyesen, akár levél útján jelentkezzenek azonnal a hadigondozó népirodánál (Nagykanizsa, Zrínyi Miklós-utca 38).

— **Földmivesházakat épített a kormány.** A Magyar Gazdaszövetség nemrégiben előterjesztést tett a kormánynak a községi és falusi nép egészségügye rendezése érdekében. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök leiratban értesítette a szövetséget, hogy magáévá teszi a fölterjesztést annak hangsúlyozásával, hogy a lakásügy nagy közegészségügyi és szociálpolitikai jelentőségénél fogva kiváló gondoskodásának tárgya. A földmivesházak ügyét sürgősen tárgyalatni fogja a lakásügyi tanács-

csal s elkészíteli vele a földmivesházak terveit és költségvetését. Hogy a munkálatokhoz mielőbb hozzáfoghassanak, a miniszterelnök megkereste a hadügyminisztert és a hadsereg-főparancsnokságot, hogy a hadtápkörletben levő és már fölszabadult építőanyagokat bocsássák az építő akció rendelkezésére.

— **Koszorupótló adományok.** Folyó hó 20-án elhunyt *Spitzer Lipót* ur iránti kegyeletből koszorupótló címen adakoztak: Gyászoló család 100 K., Löwenstein Emil és neje 50 K-át, Néptakarékpénztár, Varga Istvánné, Weisz Mór 30—30 K-át, Frankl Gyula, Gellért Henrik, Kaster Miksa és neje 20—20 K-át, Breuer Adolf, özv. Spitzer Adolfné, Szántó Jenő és neje, Büchler Mór és neje, Domány Ármán és neje, Klein József és neje 10—10 K-át. Összesen 360 koronát. *As Ier. Szentegylet.*

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummpótlókerekék és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

11894

1918.

Műfaeladás.

Nagykanizsa város felsőerdején 1918. évben kitermelt **mű- és dongafának** alkalmas 45 darab, 50—100 cm. vastagságú **telgyrőnköt** a helyszínén

1918. évi október hó 20-án délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladjuk.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1918. évi október hó 18-án.

Dr. Sándor Gyula s. k.
polgármester.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsa

horbizományi osztály

borok vételét és eladását a termelők körében levő kiterjedt összeköttetéseivel fogva legelőnyösebben bonyolítja le. — Előlegeket mérsékelt kamatláb mellett nyújt.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami

osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

==== sorsjegyeket. ====

Az új játéktér szerinti

110.000 sorsjegy 55.000 nyeresémmel lesz.

Huzás november hó 20-án és 21-én.

Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrínyi Miklós-utca 24

Játéktérvek, huzási lajstrom ingyen.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Ausztria-Magyarország külön- békeajánlatot tett az antantnak.

Gróf Andrássy Gyula külügy-
miniszter jegyzéke Wilsonhoz.

Bécs. Gróf Andrássy Gyula, a monarchia külügyminisztere különbéke-ajánlattal fordult Washingtonba és a nyugati hatalmakhoz. A külügyminiszternek erről szóló jegyzéke a következőképpen szól:

Válaszul Wilson elnök urnak az osztrák-magyar kormányhoz e hó 18-án intézett jegyzékére és az Elnök ur azon elhatározásának megfelelően, hogy Ausztria-Magyarországgal külön tárgyaljon a fegyverszünet és a béke kérdéséről, — az osztrák-magyar kormány tisztelettel kijelenti, hogy hozzájárul azon felfogáshoz, mely legutóbbi jegyzékében Ausztria-Magyarországnak, de különösen a csehszlávnak és a jugoszlávoknak jogairól foglalatik. Mivel ezek szerint Ausztria-Magyarország mindazon föltételeket elfogadja, amelyekből az Elnök ur a fegyverszünetről és a békéről szóló tárgyalásokba bocsátkozást függővé tette, az osztrák-magyar kormány nézete szerint e tárgyalások megkezdésének már semmi sem áll útjában. Az osztrák-magyar kormány tehát késznek nyilatkozik arra, hogy más tárgyalások, eredménynek bevétele nélkül tárgyalásokba bocsátkozzék az Ausztria-Magyarország és az ellenséges államok közötti békéről és Ausztria-Magyarország összes frontjainak nyomban fegyverszünetéről és kéri Wilson elnök urat, hogy az erre vonatkozó előkészületeket rendelje el.

Aláírva: Gróf Andrássy Gyula.

Az antant fegyverszüneti föltételei Németországnak.

Genf. Az antant legfőbb katonai tanácsa párisi ülésén megegyezett azokra a garanciákra, amelyeket az antant Németországtól követel, nehogy ennek módjában legyen ismét megkezdni az ellenségeskedést. Ennek folytán az antant haditanácsa szükségesnek tartja egyes német városok és kikötők megszállását, továbbá Németország tengeri és szárazföldi hadereje egy részének kiszolgáltatását.

Németország sem
tud tovább harcolni.

Berlin. A „Vorwärts“ Ausztria-Magyarország különbéke-ajánlatáról a legnagyobb pesszimizmussal ir és megállapítja, hogy a világháború valószínűleg már csak napokra terjed. A Vorwärts megállapítja, hogy a monarchia kapitulál és ennek kiválása egyszersmind Németország ellenállásának is a végét jelenti.

Köztársasági tüntetések Berlinben.

Berlin. A független szocialisták tegnap Berlinben tüntető gyűléseket rendeztek, amelyen a szocialista-köztársaságot követelték és Liebknecht Károlyt mint az óhajtott köztársaság elnökét lelkesen megünnepelték.

A magyar kormányválság.

Károlyi megbízatása meghiúsult. —
József főherceg kezd tárgyalásokat.

Budapest. Gróf Károlyi Mihály miniszterelnöki megbízatásának terve meghiúsult, mert nem Károlyi tudott megegyezésre jutni Lammasch-sal, a designált osztrák miniszterelnökkel. Gróf Károlyi Mihály tegnap este érkezett haza Bécsből és a fogadására megjelent nagy tömeghez intézett rövid beszédében többek között ezeket mondotta: „Keveset hozok magammal Bécsből, de hozom azt, hogy továbbra is fáradhatatlanul küzdeni fogok a demokráciáért és Magyarország függetlenségeért és területi épségének megmentéséért.”

Budapest. Ófalsége József főherceg tábornagyot bizta meg, hogy mint homo regius tárgyaljon a politikusokkal. E tárgyalások még ma megkezdődnek. A főherceg egyelőre Wekerle Sándorral, Károlyi Mihállyal, gróf Batthyány Tivadarral, Lovász Mártonnal, gróf Tisza Istvánnal, Vázsonyival, gróf Bethlen Istvánnal, gróf Hadikkal, Szerényivel, gróf Apponyival, dr. Kunfi Zsigmonddal, Jászi Oszkával és Garami Ernővel folytat megbeszéléseket. Valószínűleg holnapra össze hívják a képviselőházat.

Külön osztrák külügyminiszter.

Bécs. Osztrák politikai körökben hirtelen jár, hogy gróf Andrássy Gyula külügyminiszteri kinevezésével együtt Seitz szocialdemokrata képviselőnek, a Reichsrat alelnökének mint külön osztrák külügyminiszternek megbízatása is elhatározott

dologgá vált. Seitz már hosszú ideje folytatott pacifista agitációjával a külföldön is igen jó hangzású nevet szerzett.

Kirabolták a budapest—fiemel személyvonatot.

Budapest. Tegnap délután a Budapestről Fiume felé haladó személyvonatot Krizevci állomás közelében (Krizevci-Körös, Gyékényestől 20 kilométernyire) az ugynevezett zelini (zöld) káder, egy Horvátországban már régóta garázdálkodó felfegyverzett rablóbanda feltartóztatla és az egész vasutat összes utasaival együtt kifosztotta.

Nagykanizsa népe a radikális irányelvek mellett.

A tegnapi népgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Valóban imponáns népgyűlés keretében demonstrált tegnap nemcsak a nagykanizsai szocialdemokraták csoportja, hanem mondhatni Nagykanizsa város egész népe azok mellett a politikai irányelvek mellett, melyekkel az országos szocialdemokrata párt úgy a világháborúnak gyors békével való befejezését, mint a zűrzavaros belpolitikai helyzetből való kivezés lehetőségét elérni véli. A város minden társadalmi rétegéből legalább 1500-an demonstráltak tegnap délután a Polgári Egylet kertjében a radikálizmus mellett és helyeselték teljes egyhangúsággal az erről szóló határozati javaslatot, amelyet a nagykanizsai szocialdemokrata párt vezetősége terjesztett elő.

A népgyűlés elnökévé Bárány József nagykanizsai vasutast választották meg, akinek megnyitó szavai után

Sneff József, a nagykanizsai szocialdemokrata párt titkárja számolt be egyrészt a szocialdemokrata párt országos nagygyűléséről, másrészt pedig élénken vázolta a közéletünknek folyamatban lévő erjedését, azt a nagy szabású politikai átalakulást, mely Magyarország igazi demokratizálódása mellett hivatva van az ország területi épségét is megmenteni. A magyarországi nemzetségekkel való megértéséért hirdette, amit a Nemzeti Tanácsban egyesült szocialdemokrata, radikális és 48-as függetlenségi pártok programjuknak vallanak. A gyors békekötésről, az igazságos adózásról és Magyarország területi integritásának megmentéséről szóló szavait gyakran szakították meg hallgatói hangos helyesléssel, valamint a letűnt rendszert bíráló súlyos kitételekkel. Beszéde végén felolvasta az országos szocialdemokrata párt által október 8-án a magyar nemzethez intézett kiáltványt, amit a népgyűlés szintén hangos helyesléssel fogadott.

Végül Papp Ernő déli vasúti lakatos határozati javaslatot terjesztett elő, mely így hangzik: Nagykanizsa munkás népe 1918. október 27-én Nagykanizsán a Polgári Egylet kert-

helyiségében megtartott nyilvános népgyűlésen egyhangulag kimondja, hogy a jelenlegi rendszerrel végleg szakítani kell, mert különben az ország egysége veszélyeztetik.

A népgyűlés a Magyar Nemzeti Tanács proklamációját magára nézve kötelezőnek ismeri el. Üdvözi a népgyűlés a Magyar Nemzeti Tanácsot és egyben felhívja, hogy Magyarország területi épségét minden erővel védelmezze meg, teremtsen az országban jogot és kulturát, s az összes politikai foglyok azonnali szabadonbocsátását eszközölje ki, közöttük dr. Hamburger Jenő elvtársát is, akinek semmi bűne nincs. A népgyűlés dr. Hamburger Jenővel teljesen egyetért és érte minden áldozat meghozatalára kész. Éljen a népek szövetsége!

Általános helyesléssel fogadták a határozati javaslatot, amelyet illetékes helyre juttattak. Végül a népgyűlés táviratszöveget is elfogadott, amelyben a pozsonyi honvéd hadosztály-bírószági fogházban fogvatartott dr. Hamburger Jenőt üdvözlük.

A népgyűlés délután 1/2 5-kor ért véget, s annak óriási közönsége mintaszerű rendben oszlott szét.

HIREK.

— **Az alispán a Muraközben.** Zalaegerszegről jelentik: Kolbenschlag Béla alispán e héten a vármegyét közvetlenül és komolyan érdeklő horvát kérdésben a helyszínén való tájékozás céljából Csáktornyára s a Muraközbe utazott. A vármegyét kalandos és ellenőrizhetetlen hírek rémitgették e kérdéssel kapcsolatban. Örömmel és megnyugvással adjuk hírül, hogy az alispán a legteljesebb nyugalmat és csendet találta a vármegye horvátlakta vidékén, mely feszült figyelemmel nézi az eseményeket, de nem is gondol a magyar állam ellen semmi tetteles lépésre. Az alispán ma érkezett vissza Zalaegerszegré, s a fontos kérdés végleges rendezése s az azzal kapcsolatosan szükséges intézkedések tekintetében bizonyára közmegelegedésre fog eljárni.

— **Katonaorvosok a kanizsai civilbetegek rendelkezésére.** Darvas Lajos őrnagy, a nagykanizsai 20. honvédpótzászlóalj parancsnoka hivatalos átiratban közölte a polgármesteri hivatalal, hogy Nagykanizsa város polgári lakosságánál tapasztalt orvoshiányra és a spanyoljárványra, valamint más betegségek járványos elterjedésére való tekintettel a pótzászlóaljnál katonai szolgálatot teljesítő orvosoknak megengedtetett, hogy polgári egyéneket is gyógykezelhessenek, természetesen a katonai szolgálat csorbítatlan ellátása mellett. A civil lakosság rendelkezésére bocsátott katonaorvosok: dr. Schwarz Károly ezredorvos (lakik Erzsébet-lér) és dr. Bognár János ezredorvos, (lakik József főherceg ut és Sikátor-utca sarok).

— **A kanizsai temető ünnepét is betiltották.** A spanyol járvány miatt, — mint a lapok közölték, — több helyütt betiltották a november elsejei temetőkivilágítást. Ma a nagykanizsai rendőrkapitányság is hasonló rendeletet bocsátot ki, mellyel a közegészségügyi bizottság javaslatának megfelelően november elsején a nagykanizsai temető sírjainak feldiszipítését és kivilágítását, valamint ez egész napon át a temető látogatását megtiltja. Intézkedés történt továbbá, hogy Mindenszentek napján se délelőtt, se délután egyik kanizsai templomban se legyenek istentiszteletek. November elsején a kanizsai temetőbe csak a temetések közönsége mehet be.

— **Elhalasztják a novemberi esküdtzéki ciklust.** Jövő hétfőn kellene megkezdődnie a nagykanizsai kir. törvényszéken a novemberi esküdtzéki ülésnek, melynek tárgya'ási rendjére négy ügy van kitűzve, köztük az a borzalmas rablógyilkosság is, amit pár héttel ezelőtt Keszthelyen egy osztrák cseléd lány követett el. A védők azonban a spanyol járvány miatt az esküdtzéki ciklus elhalasztását kérték, amit a törvényszék indokoltan talált és elrendelt. A jövő hétre kitűzött négy esküdtzéki tárgyalást a február esküdtzéki ciklus ügyeihez fogják hozzácsatolni.

— **Tisza fogadtatása miatt üldözik a varasdi polgármestert.** Varasd város polgármestere, dr. Magdics Pero, az ismert horvát politikus, aki egyszersmind a zágrábi sábor (tartománygyűlés) alelnöke, a horvát lapok szerint éles konfliktusba került Varasd közönségével. Az összeütközés oka Tisza István gróf multkor látogatása, aki boszniai utazásából hazatérőben Magdics Perot is meglátogatta Varasdon. Magdics Pero tulságosan udvarias volt Tisza gróffal szemben, hivatalos helyiségében megkülömböztetett tisztelettel fogadta, nevét a város emlékkönyvébe is beíratta, távozása alkalmával pedig hajadonfővel az autóhoz lekísérte s ott udvariasan elbucszott tőle. A varasdi lap szerint a polgármesternek ez a szervilizmusa nagyon felbőszítette a varasdiakat s már alig várják, hogy Magdics-tól emiatt megszabadulhassanak. Az emlékkönyv miatt a legközelebbi közgyűlésen meg fogják interpellálni Magdics Pero polgármestert s egyáltalában gróf Tisza Istvánnal, a horvátok és szerbek eme makacs ellenségével szemben tanusított viselkedéséért, mellyel Varasd városát megszégyenítette, a horvát nemzetet pedig megalázta, — szigoruan felelősségre akarják vonni. S ahogyan mi a horvátokat ism rjük, ezt meg is fogják tenni.

— **A Déli vasút élelmezési kerülete** ez uton is értesíti a tagokat, hogy a téli káposzta kiosztása megkezdődött. Ára kg.-ként 50 (ötven) fillér. Hely hiánya miatt a káposzta mielőbbi elvitelét kérjük. Mindenki annyit kaphat, amennyit akar.

— **Megint egy szállófosztogatás Nagykanizsán.** Tegnap este a Magyar-utcai Magyar király vendéglőben két vidéki parasztlaszony szobát bérelt. Ma reggelre a vendéglő személyzete a két falusi vendégnek hűlt helyét találta, de velük együtt mindkettőnek ágyából hiányzott a lepedő is. A vendéglős az esetet a rendőrkapitánysággal közölte, mely annyit máris megállapította, hogy a két falusi szélhámos bejelentő lapjának adatai hamisak voltak.

— **Zalamegyei csempészek harca csendőrökkel.** Talán sehol az országban nem csempésznek annyit, mint Muraköz nyugali határában, ahol nap nap után akad dolga a járőrnek, mely a veszélyeztetett pontokat állandóan szemmel tartja. A minap egyik holdvilágos éjszaka Csáktornya közelében, a Miksa-vártól északra elterülő Festetics erdőben akartak csempészek nagyobb mennyiségű babot átvinni a szomszédos Stájerországba. Egy két tagból álló csendőrajőr azonban véletlenül találkozott velük az erdőben, mire a csempészek, akik mintegy 10—15-en lehettek, kövekkel és nagy fadarabokkal kezdték dobálni a csendőröket, akiket magyargyalázó kifejezésekkel is illettek. A csendőrök a csempészeket felszólították, hogy hagyjanak fel a támadással, minthogy azonban a kövek és fadarabok továbbra is röpöködtek feléjük, a járőrvezető tüzet vezényelt. Összesen 7 lövést tettek a csendőrök a hangok irányában, mire a csem-

pészek szétszaladtak és az erdőben néma csend lett. Reggel a csendőrök visszamentek az éjszakai csata színhelyére, ahol 5 zsákban mintegy 2 métermázsát kitevő babot találtak, s nem messze onnét egy súlyosan megsebesült katona feküdt. Kiderült ekkor, hogy a csendőrök fegyverükkel az egyik csempészt eltaláltak. Az illető Orescsin Vendel édeskuli lakosnak, a 48. gyalogezred szabadságos katonájának mondta magát. A póruljárt csempésznek a jobb felsőcombja teljesen szét volt rontcsolva. Úgyanis a jobb nadrágzsebében lévő zsebkést érte a golyó és azon elfordulva teljesen széjjelzuzta a lábszárcsontokat. Orescsint beszállították a varasdi cs. és kir. tart. kórházba, hol lábát amputálni fogják.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK


legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra

Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

Jutányos áron kapható

Waggon- és kocsi rakományonként

vegyes bükk-, tuskó-, gömb- és ágfa  házhoz szállítva minden időben

Kohn Márkusnál

Kínizsy-utca 45. sz. alatt.

Az újonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu húzásához ajánlok

sorsjegyeket.

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 55.000 nyeremény lesz.

Húzás november hó 20-án és 21-én.

Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrínyi Miklós-utca 42

Játéktervek, húzási lajstrom ingyen.

Halász Sándor

modern fényképészete

Kazinczy-utca 11.

fénykép nagyításokat kárácsonyi munka torlódás miatt már most elvállalok.

A Gutenberg-nyomdában

250—300 kilogr. tekercs

csmagolópapír

3-féle szélességben eladó.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2:50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Magyar katonatanács alakult Budapesten

Budapest. Tegnap este 9 órakor a Károlyi pártkör ablakából kihirdették, hogy a Magyar Nemzeti Tanács kebelében megalakult a magyar katonatanács. E katonatanács feloldja esküjök alól a közös hadseregben szolgáló magyar katonákat. Egy vezérkari százados beszédet tartott a Károlyi pártkör ablakából, melyben azt mondotta, hogy minden magyar katona, — tiszt és legénység egyaránt, — a katonatanácsnak tartozik engedelmességre.

Vérbefult tüntetés.

Három halott és ötvenöt sebesült a tegnapi esti demonstrációnál.

Budapest. Annak a tömegnek száma, mely tegnap este a Károlyi párt Gizellatéri helyisége előtt tegnap este a Nemzeti Tanács határozatának eredményét várta, meghaladta a 80,000 embert. Minthogy a tanácskozás nagyon hosszú időig tartott és már 9 óra is elmúlt, s még mindig nem volt döntés, Buza Barna és Fényes László képviselők a pártkör ablakából közölték, hogy határozat még nincs s ezért a tömeg rendben oszoljon szét. A tömeg azonban nem engedelmességet ennek a felhívásnak, hanem a Várba akart felvonulni, hogy József főherceg palotája előtt demonstrálhasson. Fényes László látva ezt a hangulatot, újabb beszédet intézett a néphez, amelyet arra kért, hogy ne akarjon a Várba menni, hanem vonuljon végig a Dunaparton, mert az ottani impozáns tüntetésről József főherceg ugyanis tudomást fog szerezni. A tömeg erre elindult, de útjában többször feltartóztatták. Először a Vigadó-téren, ahol katonaság zárta el az utat. A tüntetők azonban a katonaságot harsányan megéljeneztek, s több katonát megcsókoltak és megöleltek. Ez biztosította az utat a Ritz szállóig, ahol szintén katonaság tartóztatta fel őket. Az előbbi jelenetek megismétlődtek és a kordon ismét csakhamar megnyílt a tömeg előtt, mely folytatta útját a Lánc-hidig, ahol csendőrség, valamint gyalogos és lovasrendőrség állt kivont karddal. A tömeg mindenáron át akart menni Budára. Először szép szóval kérték a csendőröket és rendőröket, hogy nyissanak utat, de midőn ez nem használt, benyomták a kordont. A csendőrök és rendőrök erre fegyverükhöz nyultak, amire szerintük az szolgáltatott közvetlen okot, hogy először a tüntetők közül lőtt valaki őreájuk.

A rendőrök és csendőrök sortűzet adtak a tömegre, mely borzalmas riadalomban kezdett menekülni. Három halott és 55 sebesült volt a sortűz

eredménye. A halottak: Riezner István lakatos, Krezmerics Sándor Gánz-gyári szerelő és Krisztics bognár. Ma délelőtt 10 órakor a tegnapi tüntetés elesett és megsebesült áldozatai tiszteletére fél óráig szünetelt a munka az összes budapesti gyárakban és műhelyekben.

Megalakult a délszláv állam.

Zágráb. Tegnap délután megalakult a délszláv nemzetek állama. A délszláv nemzetek kormányának kezében egyesítik a katonai és polgári hatalmat. E területek katonaságát máris alárendelték a délszláv nemzeti tanácsnak. A horvát ezrednek már fel eskették a horvát zászlóra és a délszláv alkotmányra, valamint a délszláv nemzeti tanács iránti hűségre.

Anarchia Horvátországban

Zágráb. Gróf Andrássy Gyula külügyminiszter által a monarchia nevében Wilsonhoz intézett válaszjegyzék ellen tegnap nagy tüntetés volt Zágrábban, ahol az összes közhivatalokról letépték a magyar címert és zászlót és ezek helyébe a horvát jelvényeket tették. A horvát nemzeti Tanács mindent elkövet, hogy a rendet és nyugalmat Horvátországban helyreállítsa, de különösen a katonaszökevényekből álló zöld kádernek rémuralmát még nem sikerült megszüntetni. A zöld káder mindeztideig akadálytalanul garázdálkodik egész Horvátországban és Szlavóniában. Pozsega, Pakrác, Gyukovec és Szlatina helységek lángokban állnak.

Fiume újból a horvátoké.

Budapest. Fiume városa a felsőbb hatóságok és a magyar kormány beleegyezésével még ma a horvátok kezébe fog jutni. A helyi hatóságok belátva, hogy az itt és Zágrábban legutóbb történtek után a várost nem védhetik meg, elhatározták, hogy azt átengedik a susáki horvát csapatoknak. Fiuméba a minapi zendülés óta sem érkezett elegendő számú katonaság annak dacára, hogy Jekelfalussy Zoltán kormányzó naponta több ízben kérte telefon útján Wekerlét, hogy küldjön elég erőt. Wekerle miniszterelnök végül arra utasította Fiume kormányzóját, hogy ha a város nem tartható, kerüljenek el minden vérontást és adják át azt a horvát tulajdonosnak. A fiumei m. kir. államrendőrség ma délelőtt levette épületéről a magyar címert és összecsomagolva Budapestre utazott.

A cseh-szlávok és az antant megállapodása Ausztriáról.

Berlin. Hiteles jelentés szerint a cseh-szláv kormány megállapodott az antanttal Ausztria új beosztására és az adriai kikötőkre vonatkozólag.

Uj román háború?

Genf. Párisból jelentik: A Matin a támadásra kész román hadseregről írva azt közli, hogy a támadó román csapatok ereje 80,000 főre tehető. Ezeket a bukaresti szerződés megállapodásai dacára sem szerelték le, s azok Besszarábiában és Dobrudzsában voltak. A román hadsereg az antant balkáni haderőivel közösen fog eljárni.

Wilson komoly béketörekvésel.

Genf. Washingtonból jelentik: Lansing, az Unió külügyi államtitkárja tegnapelőtt fogadta az angol, francia és olasz nagyköveteket, akikkel megismertette a német kormány fegyverszüneti ajánlatát, továbbá a Németország és Wilson között e tárgyban folytatott jegyzékváltás anyagát. Lansing mindezt oly kommentárral kísérte, amely arról tanuskodik, hogy az Egyesült Államok kormánya komolyan akarja a békét.

HIREK.

— **Gyászrovat.** A városházán gyászlobogót lenget az őszi szél. Nagykanizsa város tisztviselői karának egyik legrokonszenvesebb, fiatal tagja, Kamenár Géza halt meg tegnap délután 5 órakor alig egy heti kínos szenvedés után. Spanyolbetegsége volt melyből tüdőgyulladás fejlődött, s ez néhány nap alatt végzett a 33 éves életerős emberrel. Kamenár Gézának ez év tavaszán halt meg fiatal felesége, akit alig fél év múlva követett a sirba ő is, egy négyesztendősi apáttan-nyáttan kis árvát hagyván itt e zűrzavaros világban. Halála igaz mély részvételt keltett különösen tisztviselőtársai körében, akik a legjobb, legönzettelenebb kollegát veszítették el benne. Temetése holnap, szerdán délután 2 órakor lesz édesapjának, Kamenár Lajos kiskanizsai birtokosnak házából.

— **Rendőrmester a kanizsai rendőrségnél.** Nagykanizsa város tanácsa a múlt évben Deák Péter rendőrfőkapitány javaslatára a rendőrkapitányság összemélyzeténél egy eddig nem létező rangot kreált: a rendőrmesteri rangot. Hosszu hónapok multak el azóta, de az új rang betöltésére kiszemelték nem foglalhatták el pozíciójukat, mert mindketlen katonák voltak. A nagykanizsai rendőrkapitányságnál ugyanis két rendőrmesteri állást szerveztek és pedig a rendőrlegénység két régi, kipróbált és intelligenciájukkal is kiváló tagja: Kalmár Béla és Jambrovics István részére. A legutóbbi felmentések révén azonban, amidőn a honvédelmi miniszter nemrég 11 régi kanizsai rendőrt visszaadott hivatásának, a rendőrmesterek egyike is elfoglalhatta rég betöltésre váró állását. Kalmár Béla a kanizsai rendőrség első őrmestere, aki mint 20-as népfőlkelő is egészen a tiszthelyettségig felvitte a háború alatt és több vitézségi kitüntetést is megszerzett. Kalmár tiszthelyettes nemrég orosz

fogságból jött haza, amikor nyomban folyamalba helyezték többek között az ő felmentésének ügyét is, minek folytán a napokban elfoglalhatta rendőrmesteri állását. Nem érdektelen ez alkalommal vázolni a legmagasabb rangot viselő városi rendőrnek, a rendőrmesternek ügykörét. Ezt a nagykanizsai rendőrkapitányság szolgálati utasításának 5. ik szakasza a következőkben állapítja meg: A rendőrmester intézi az összemélyzet személyes ügyeit, amennyiben azok elintézését a rendőrfőkapitány saját magának, vagy a rendőrfelügyelőnek fenn nem tartja. — Rendelkezik az összes szolgálati ügyekben a rendőrfelügyelő utasítása szerint. — Intézi az összemélyzet összes kezelési ügyeit a rendőrtizedesek felhasználásával. — Beosztja a szolgálatot, és a szolgálat érdekében a szükséges intézkedéseket megteszi, amiből a rendőrfelügyelőnek jelentést tesz. — Végül a rendőrmester végzi az őrség (csapat) személyes vezénylését, mikor a főkapitány által kirendeltetik.

— **Ujból emelkedett Nagykanizsán a borbélytarifa.** Mindössze öt hónapja annak, hogy a nagykanizsai borbélyok legutolszor stájerolták tarifájukat, de mielőtt a békével együttjáró általános ársuhanás bekövetkeznék, sietve megragadják az utolsó alkalmat, hogy még egyet szorítsanak az élelten borotváltól is vérig sanyargatott szőrtulajdonosok végkimerülésben agonizáló erszényein. Ámde eddig legfeljebb ha 20–25 százalékkal emelték egyszer-egyszer a tarifát, de most 50 százalékos a legkisebb ugrás, van azonban olyan tétel is a kanizsai új borbélytarifának, melyet 66 százalékkal emeltek a legutóbbi tarifa óta. (Ilyen pl. a mindennapi beretválás havi bérlete, mely a mai napig 15 korona volt, november 1-től kezdve azonban 25 korona lesz.) Nem tartjuk indokoltnak ezt az aránytalan mértékű áremelést éppen most, amikor a közönség minden téren az árcsökkenést várja. A közönség a békének és az árak mihamarábbi olcsóbbodásának reményében tudvalevőleg felfüggesztette vásárlásait a háboru utánra. A borbélyok azonban bizonyára úgy gondolkoznak, hogy próbálják meg a férfiak a borotválkozást és a hajnyírást is a háboru utánra elhalasztani. És — legalább szerintük, — igazuk is van.

— **Kaposvárra menekül a zágrábi Máv. üzletvezetőség.** Kaposvárról jelentik: A horvátországi eseményekkel kapcsolatban ország-szerte olyan hírek terjedtek el, hogy a Dráván túl zavargások vannak, a magyarajku lakosság üldözéseknek van kitéve. Portálták azt a hírt is, hogy Zágrábból az üzletvezetőségnek el kellett menekülni és hogy a székhelyét Kaposvárra helyezi át. Ezekből a híresztelésekből az felel meg a valóságnak, hogy a zágrábi üzletvezetőség minden intézkedést megtett arra az esetre, ha Zágrábban a helyzet tarthatatlanná válik, irodahelyiségeit és személyzetét ideiglenesen Kaposvárra helyezze át. Erre a célra a Kaposvári máv. internátust foglalták le, mert ott a spanyolnátha miatt a tanítás amúgy is szünetel.

— **Csendélet a kanizsai éjszakában.** Tegnap este 10 óra után egy háromtagú társaság jött ki egyik Fő-uti vendéglőből. Az ujbó erősen dolgozott bennük, s a legkisebb nézeteltérés elég volt ahhoz, hogy Puzstai István rokkant 20-as honvéd bicskát rántson és azzal egyik társának, Kovács Ferencnek kupájába szurjon. A társaság harmadik tagja, a megszurkált Kovács bátyja, Kovács József budapesti vízvezetési munkás nem hagyhatta öccsét büntetlenül vérezni, hanem ő is elővette

a kusztorát és legalább annyit adott azzal Puzstainak, mint ez az ő öccsének. A vérengzésnek a katonarendőrség vetett véget, mely az egész társaságot bevitte a katonarendőrségre, ahol a sebesülteket dr. Goda Lipót rendőrorvos részesítette első segélyben, mely után a két megszurkáltat a mentőkocsin a városi kórházba vitték, a sértetlenül maradt Kovács Józsefet pedig a 20-as honvédlaktanyába kísérték.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Felhívják mindazok, akik egész évi káposztaszükségletükre az utalványt kiváltották, a káposzta átvétele végett a városi közellátási üzemnél (a postával szemben) jelentkezzenek. — *Káposzta* a városi élelmiszer üzletben kilónként 60 fillérért a mai naptól kezdődőleg bármely városi lakosnak rendelkezésére áll. — Hatósági ellátásban levők részére *margarin* október havi zsirjegyre, *tojás* a 25. számú jegyre, *burgonya* burgonyajegyre fejenként 2 kiló, *édes- és erős paprika*, *málnaszörp*, *sültőpor*, *mosópor* és *szappanpótló* a városi élelmiszer üzletben kiszolgáltatik. Felhívják mindazok, akik az október órá járó kávé, pót-kávé még nem vették igénybe, azt még e hó folyamán vegyék át, mert novemberben az októberi jegyek érvényüket veszítik. — Felhívják azon termelők, akiknek egész évi szükségletüket termésük nem fedezi, forduljanak a mai naptól kezdődőleg naponként délelőtt 9 órától 12-ig az Élelmezési Hivatalhoz, az őket 1919. évi augusztus hó 15-ig jogszerűen megillető gabonának házi szükségletre való kiutalása végett. A kiutaláshoz szükséges az átvevő bizottság irata és a hatósági igazolvány. — Gabona utalványban részesült tartozik a kiutalt gabonát a meghatározott átvételi napon a nagykanizsai Tárház Részvénytársaságnál kifizetni és átvenni.

— **Tizezer hatósági harisnya Miskolcon.** Nemrég Pécs városáról közöltük, hogy 20,000 darab olcsó harisnyát szerzett be lakossága ezirányú szükségletének ellátására, most pedig Miskolcra jön hasonló nagyszertű hatósági agilitás híre. Miskolc város tanácsa 10,000 pár harisnyát vásárolt be a város szükségletének fedezésére és a harisnyákat aránylag előnyös áron mi-kolci kereskedőknek adta át továbbeladás céljából. Harisnyákat csak a cipőutalványok felmutatása ellenében lehet vásárolni, még pedig családonként három pár harisnyát, amelyet kétféle minőségben hoznak forgalomba. A cérnával átszőtt finomabb harisnya párja 32 korona, a pamutharisnyának párja pedig 14 koronába kerül.

— **A nagykanizsai borbélyok és fodrászok árszabálya.** (Az országosan megállapított borbély és fodrász árszabályból.) Beretválás 1 korona. Fésülés 50 fillér. Hajvágás 2 korona 60 fillér. Hajvágás és beretválás 3 kor. 60 fill. Fejberetválás 3 kor. Gyermekek hajvágás rövidre 1 kor. 50 fill. Gyermekek hajvágás félrövidre 2 kor. Fejmosás 1 kor. Haj- és szakállvágás 4 kor. Szakállvágás 1 kor. 60 fillér. *Havi bérlet:* Hetenkint 2-szer beretválás havonként egy hajvágással 8 kor. Hetenkint 3-szor beretválás havonként egy hajvágással 12 kor. Minden 2-ik nap beretválás havonként egy hajvágással 14 kor. Mindennapi beretválás havonként egy hajvágással 25 kor. Bérletjegy 10 számmal 8 korona. Üzleten kívüli kiszolgálás 50%-kal drágább. Nagykanizsa, 1918. november 1. *A nagykanizsai borbélyok és fodrászok.* — Ezen árszabály minden borbély és fodrász üzletben ki lesz függesztve.

— **Be kell küldeni a pamutárut.** A kereskedelemügyi miniszter felhívja mindazokat a kereskedőket, akiknél bejelentett, de még be

nem szállított pamutárut vannak, hogy áruikat most már haladéktalanul szállítsák be, mert a mulasztókat súlyosan megbüntetik.

— **Vármegyei állattenyésztési alap Sopronvármegyében.** Sopron vármegye legközelebbi közgyűlése elé a többek között egy fontos szabályrendelettervezet kerül, mely arról szól, hogy a vármegye közönsége állattenyésztési alapot létesít, melynek célja az állattenyésztés fokozásának előmozdítása. A létesítendő alap jövedelmeit a szálastakarmány és szalmarekvirálásnál befolyó jutalékok egyrésze, a vágómarhák hatósági igénybevételekor az állatok beszerzésénél átadásoknál stb. költségek fedezésére megállapított átalányösszegekből fennmaradó rész, továbbá más bevételek képeznek.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra
Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.
Gummipótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

A hadikórházi kantinhoz szakácsnőt, kézilédnyet és kocsiát azonnal alkalmaz

TOCH MIKSA katinos
Kinizsi-utca 18.

Az ujonnan kezdődő 3-ik m. kir. állami osztálysorsjáték

I-ső osztályu huzásához ajánlok

==== sorsjegyeket. ====

Az új játékterv szerint

110.000 sorsjegy 65.000 nyeresemény lesz.
Huzás november hó 20-án és 21-én.
Sorsjegyek ára: egész 13 K., fél 6 K. 60 f., negyed 3 K. 40 f., nyolcad 1 K. 90 fillér.

Milhoffer Kálmán

főelárusító

Zrinyi Miklós-utca 42.

Játéktervek, huzási lajstrom ingyen.

A Gutenberg-nyomdában 250—300 kilogr. tekercs csomagolópapír 3-féle szélességben eladó.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Telefon Kiadóhivatal 41.

A béke ügye

Andrássy J. jegyzéke Washingtonban

Genf. Hivatalosan jelentik Párisból: Andrássy Gyula grófnak Wilson elnökhöz intézett válasza hétfőn este megérkezett Washingtonba. A francia kamarában a jegyzék nem keltett meglepetést. De azt kérdik, hogy Ausztria-Magyarország belső helyzete mellett a monarchia kormánya nem csak üres cím-e és hogy tekintetbe lehet-e venni oly békejavaslatot, mint egymással hadban álló népek kormánya tett?

Békeajánlatunk = feltétlen megadás.

Stockholm. Ausztria-Magyarország különbékeajánlatát itt feltétlen megadásnak tekintik. De Wilson elnök most még több joggal kérdezheti, mint aminőt a németekhez intézett első jegyzékében is kérdezett, hogy tulajdonképpen kinek a nevében is beszél Andrássy?

Az antant fegyverszüneti feltételei Ausztria-Magyarországnak.

Rotterdam. Az angol sajtó hangsúlyozza, hogy az antant Ausztriának és Magyarországnak ugyanolyan fegyverszüneti feltételeket fog szabni, mint Bulgáriának. És pedig, hogy területét és vasutjait engedje át a szövetségeseknek. Németország ily körülmények között el lehet készülni arra, hogy az egész olasz hadsereg Ausztrián és Magyarországon keresztül ellene fog vonulni.

Válasz — csak az offenzíva után.

Rotterdam. Londoni diplomáciai körök értesülése szerint az antantnak Ausztria-Magyarország különbékeajánlatára adandó válasza csak az olasz offenzíva lezajlása után fog esedékessé válni. Az antantkormányok be akarják várni az olasz offenzíva eredményét, amelytől nagy sikereket remélnek.

Fegyverszüneti feltételek a németeknek.

Rotterdam. Az antant által Németországnak szabandó fegyverszüneti feltételek főbb pontjai ezek lesznek: Az essen Kruppgyár és a német flotta kiszolgáltatása, továbbá Elzászlotharingia és a Rajna hídfőinek megszállása.

Fiumében rend van.

Fiume. Tegnap délután megalakult itt a Fiumei Nemzeti Tanács, mely rögtön érintkezésbe lépett a Horvát Nemzeti Tanáccsal, hogy az átmeneti időre való berendezkedésről azzal megállapodják. Vio Antal, Fiume eddigi polgármesterét egyhangulag podesztává kiáltották ki. A Nemzeti Bizottság tagjai ma délelőtt megjelen-

tek a fiumei vasúti állomáson és azt Horvátország nevében birtokukba vették és a magyar vasútasokat felszólították, hogy folytassák szolgálatukat. Szabadnak nyilvánították a hadifoglyokat és megszüntették a kivételes háborus rendszabályokat. Fiumében egyetlen magyarnak sem történik bántódása. A kávéházakban egész éjszakán át zajos élet pezsgett.

A Nemzeti Tanács támogatja az új kormányt.

Budapest. A Magyar Nemzeti Tanácsban egyesült pártok támogatják a Hadik-kormányt, de egyszermind ellenőrizni is fogják azt. Az új kormány listája valószínűleg a következőkből fog állni:

Miniszterelnök: Gróf Hadik János.

Belügy: Ugron Gábor.

Földmivelésügy: Bartóky József nyug. földmivelésügyi államtitkár.

Kultusz: Tóth János.

Honvédelem: Tabajdy Kálmán altábornagy, a jelenlegi államtitkár, vagy esetleg egy polgári személy.

Közélelmezési: Szmracsányi György pozsonyi főispán.

Igazságügy: Vázsonyi Vilmos, vagy Platthy György.

Népjeléti: Bárczy István, Budapest főpolgármestere.

Ófelsége személye körüli: Pallavicini György őrnagy.

A pénzügyminiszteri tárcát egy, a parlamenten kívül álló szakemberrel töltik be, s helyet kap a kabinetben Szabó István nagyatádi kisgazdapárti képviselő is.

Gróf Hadik — a programjáról.

Budapest. Gróf Hadik János miniszterelnök Az Est munkatársa előtt nyilatkozott programjáról. Kijelentette Hadik gróf, hogy nagy evolúciót akar, demokratikus fejlődést; keresni fogja az érintkezést az egyes pártokkal, köztük a Károlyi párttal és a szociáldemokratákkal is. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a hét végén összeülhet a képviselőház.

Sándor László a Nemzeti Tanács ellen.

Budapest. Sándor László rendőrfőkapitány letartóztatással fenyegette meg azokat a rendőrtisztviselőket, akik a Nemzeti Tanácsnak felajánlották szolgálatukat, — ha a főkapitányság épületébe be merik tenni a lábukat. Intézkedés történt, hogy a határrendőrség nagy különítménye a fővárosba jöjjön a Nemzeti Tanácshoz csatlakozott rendőrtisztek és rendőrlegénység pótlása végett.

Budapest. A központi távirda tisztviselői csatlakoztak a Nemzeti Tanácshoz.

Budapest. Ófelsége magához rendelte a főhadiszállásra a főrendiháznak és a képviselőháznak katonatiszt tagjait.

HIREK.

— **A király a vidéki hírlapíróknak.** Két nagy alapítvány érkezett a vidéki hírlapírók háborus Otthona alapja számára a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségéhez, a királytól és a Vörös kereszt egyesülettől. A király Ófelsége az államsorsjáték jövedelméből 47.000 koronát engedélyezett a vidéki hírlapírók háborus Otthona alapja számára és a legfelsőbb elhatározásról a pénzügyminiszter értesítette Szávay Gyula elnököt. A Szövetség elnökségének felkérésére a Vörös kereszt egyesület, a vidéki hírlapírók és azok családtagjai számára ugyancsak a háborus Otthon keretében örökös ágyalapítványt létesített a Vörös kereszt Erzsébet kórházában. Ugyancsak a vidéki hírlapírók Otthona alapja javára a pénzügyminiszter újból 10.000 koronát, az Országos Hadigondozó Hivatal pedig 15.000 koronát fizetett be a Szövetség pénztárába.

— **Nagykanizsa világitásának csődje.** A zűrzavaros kül- és belpolitikai helyzet úgy látszik Nagykanizsa világitásának is teljes csődjét fogja eredményezni. A Franz részvénytársaság részére a Haditermény által kiutalt szén a magyar királyi állami szénbányák Komlórról nem tudják szállítani, mert ott a Máv. a saját szükségletének fedezésére minden szénet lefoglalt, az Esztergom-Szászvári Kőszénbánya r. t. pedig — ahonnet szintén kiutaltak a Franz cégnek szén — munkásainak tömeges megbetegedése miatt nem tud eleget tenni szállítási kötelezettségének. Végül a krapinai szénbányától — mely a Franz cég tulajdona, s ahonnan a vállalat szén szükségletének legnagyobb részét fedezni szokta — a Horvátországgal való vasúti forgalom megszüntetése miatt többé már szén nem érkezik. A Franz r. t. szénkészlete mindössze akkora, hogy azzal ha csak véletlenül nem jön addigra valami szén a vállalat részére, a malom és villamosüzem mindössze csak holnap reggelig tartható fenn. Mindezen körülmények találkozása azzal a szomorú kilátással fenyegeti Nagykanizsát, hogy holnaptól kezdve belátható időn át nem lesz Nagykanizsának villamos világitása és a villamos motorerővel dolgozó vállalatok nélkülözni fogják az üzemük fenntartásához szükséges hajtóerőt. Pongor Henrik, a Franz részvénytársaság vezérigazgatója a fentieket bejelentette Nagykanizsa város tanácsának, mely értesülésünk szerint minden lehető megfogalmazást megfogalmazni, hogy a villamosüzem szünetelését, ami a város egész vérkeringését megállítaná, ameddig lehet, elkerülhetővé tegye.

— **Szlavóniai és horvátországi délvasutasok menekülése Nagykanizsára.** Ma délelőtt a Délivasut nagykanizsai forgalmi főnöksége azt közölte, hogy Szlavóniából és Horvátországból menekülőnek kell a Délivasut ottoni vonalainak magyar alkalmazottainak, akiket Nagykanizsán szándékoznak elhelyezni. Mintegy száz menekülő vasutascsalád érkezését jelzik, kiknek vonatai minden órában várhatók. — *Barcsról jelentik*, hogy oda tegnap este Horvátországból mintegy ezer menekülő érkezett. Mint ezek elmondták, a horvát zöld gárdisták felgyújtották a nasicei fűrészgyár telepét, valamint Guttman báró és Pejacevich gróf kastélyát és összes gazdasági épületeit. Félő, hogy a feldühödött horvát tömeg a Dráva mentén betörni készül Magyarországra.

— **Kanizsalak adásvételi szerződésének megtagadása.** Az országos ingatlanforgalmi bizottság októberi ülésén ismét egy csomó birtokvétel ügyében kellett határozni. Több száz bejelentett birtokvételről döntött a bizottság, amelynek álláspontja ezúttal is az volt,

hogyan a vételhez csak ott tagadta meg a hozzájárulást, ahol vagy nyilvánvaló volt a vásárlók nyereszkesedési szándéka, vagy a környékbeli kisbirtokosok jelentették be igényüket az eladásra kerülő birtokra, vagy pedig a hazatérő katonák és a rokkantak földvásárlási igényeinek kielégítése szempontjából szociális érdek követelte meg azt, hogy egyes birtokok ezek jogos igényeinek kielégítésére tartassanak vissza. A Dunántúlról kilenc birtok eladását jelentették be a bizottságnak, amely a bejelentett esetek legtöbbjéhez megadta beleegyezését, illetve hozzájárult a birtokok eladásához és a fentemlített okok miatt mindössze két esetben tagadta meg hozzájárulását a bejelentett birtok eladásához. A nem engedélyezett két adásvételi szerződés közül az egyik kanizsaiak között jött létre. Mint eladó a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár szerepelt a szerződésben, mely intézet balatonkereszturi ingatlanát akarta eladni *Mathea* Károly nagykanizsai fényképésznek 21,000 koronáért. Az országos ingatlanforgalmi bizottság határozata folytán a Gazdasági Takarékpénztár a balatonkereszturi ingatlant kénytelen továbbra is maga kezelni.

— **Megint elcsiptek Nagykanizsán egy szállodatolvajt.** Krausz Samu Kazinczy utcai vendéglőjében tegnap délután egy iparoskinézű asszony szobát bérelt. A bejelentőlapra ezt a nevet írta: Német Ferencné sz. Nagy Mari csepeli lakos. A vendég rövid idő múlva kijött szobájából, amelyet bezárt és a kulccsal együtt eltávozott. A vendéglő személyzetének azt mondta, hogy a vasúti állomásra megy a csomagjért. Krausz vendéglős, akit már több szállóvendégre meglópt, s aki nemrég egyik ilyen szállodatolvajt el is csipte, — nagyon vigyáz a szobáira, s ezért mikor a tegnapi vendég hazuról távozott, a saját kulccsal kinyitotta a vendég szobáját. Sejtése nem csalt: az ágyról hiányzott a dunyahuzat. Azonnal a vendég után küldte egyik alkalmazottját a vasúti állomásra, ahol a nő valamelyik vonat indulását várta. Rendőri segítséggel lefűlelték a szállodatolvajt és behozták a rendőrkapitányságra. Itt kihallgatása során bevallotta, hogy a bejelentőlapra hamis nevet írt és valódi neve *Amfer* Istvánné sz. Német Hermin budapesti lakos, egy hadbavonult bankszolga felesége. A rendőrkapitányság ez adatok valódiságának megállapítása végett táviratozott Budapestre a m. kir. államrendőrséghez, de onnét még nem érkezett válasz.

— **Tizezer katonaló a gazdáknak.** A földművelésügyi miniszter értesítette a vármegyei munkabizottságokat, hogy a hadvezetőség a magyar gazdák részére 10.000 katonalóval ingyen bocsát rendelkezésre. A kísérő loápoló katonának 3 korona napidíjat kell fizetni.

— **Tolvajvilág Nagykanizsán.** Tegnap este 7 és 8 óra között valaki besurrant *Horváth* János mozigépező József főherceg-ut 98. szám alatti lakásának előszobájába, s onnét egy télikabátot, egy kiskabátot és két nyakkendőt elemelt. Az ellopott holmik értéke meghaladja a 2000 koronát. A vakmerő tolvajlásról jelentést tettek a rendőrkapitányságnak, mely a tettes felderítésére irányuló reménytelen nyomozást megindította.

— **Az interurbán telefonálás új rendje.** A rendkívüli arányokban megnövekedett telefonforgalom gyorsabb lebonyolítása végett a nagykanizsai postafőnökség elhatározta, hogy az interurbán beszélgetést külön választja a helybeli beszélgetésektől. Ezentúl az interurbán telefonálás előjegyeztetése a következőképpen történik: Mindenekelőtt a „bejelentő” kell kérni. Miután a központ a bejelentőt kapcsolta, a főhívó bemondja saját számát és a vidéki helységnévvél az ottani számot, amellyel az illető beszélni akar.

— **A külföldiek tartózkodásának korlátozása Pozsonyban.** Szmracsányi György közvéleményi kormánybiztos rendeletet adott ki a külföldieknek pozsonyi szállodákban és vendégfogadóknak való tartózkodási idejének korlátozásáról. A rendelet értelmében a pozsonyi szállók külföldi vendégnek legfeljebb 3 napra adhatnak szobát. Ha valaki üzleti, szolgálati vagy egyéb hivatalos ok miatt 3 napnál tovább kívánna Pozsonyban maradni, legfeljebb 8 napig terjedhető meghosszabbítást kaphat az ottani rendőrfőkapitánytól. Nyolc napot meghaladó engedélyért egyenest a kormány-

biztoshoz kell fordulni. A rendelet főcélja, hogy a jobb közéleti viszonyok miatt a Pozsonyba özönlő osztrák és főleg bécsi forgalmat a város érdekében lehetőleg csökkentse.

— **A Hadisegélyző köszönete.** A mindenszenteki koszorúmegváltás címén a beteg katonák karácsonyi szeretetadományára özv. Forintos Kálmánné és Pósfai Horváth János 20—20 koronát adományoztak, amelyért halás köszönetét fejezi ki a nagykanizsai Hadisegélyző.

— **A mezőgazdák felmentését meghosszabbították.** A belügyminiszter a mező és erdőgazdasági felmentések új rendje ügyében leiratot intézett a vármegyékhez. A leirat lényege az, hogy a november 30-ig felmentett falusiak felmentését 1919. február 7-ig meghosszabbítja. Egy újabb divatba jött időfecsérlésnek is véget vet a leirat. A falusi nép ugyanis karavánokba verődve, naphosszat ostromolta a hatóságokat a felmentések sürgetésével s így természetesen elhanyagolta otthon a polgári munkáját. A leirat értelmében meg fogják magyarázni a falu népének, hogy az ilyen bucsujárásnak semmi értelme, sőt aki ezentul is ide-oda szaladgál hozzájárulója felmentési ügyében, az okot ad a felmentés visszavonására. Akinek panasa van, irásban fordulhat a földművelésügyi miniszteriumban működő katonai értesítő irodához. Mindennek az a célja, hogy a falu népe minden percét a munkára használja fel, mert ma a gazdasági termelés a legfontosabb. Névtelen leveleket egyáltalán nem vesznek figyelembe.

— **A nagykanizsai Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleménye.** Értesítjük tagjainkat, hogy e héten minden nap 2 órától esti 6 óráig *zsir-osztás* lesz. És pedig kedden 1—200-ig, szerdán 200—400-ig, csütörtökön 400—600-ig, és szombaton 600-tól végig. Minden további a csoport hirdetési tábláján tudható meg. Az elnökség.

— **Béke számot** adott a „Szinházi Élet”, melynek tartalma országra szóló szenzáció. A világ minden érdekes színházáról előkelő írók és művészek mesélnek a lap hasábjain. Molnár Ferenc Londontól Párisig, Szomor Dézsdő Párisban, Heltai Jenő Konstantinápolyban, Hatvány Lajos Bolognában, Bródy Sándor Berlinben, Lengyel Menyhért Zürichben, Szép Ernő Moszkvában, Fényvessy Emil Nizsnyij-Novgorodban, Hegedűs Gyula Cadisban, Szirmay Albert Londonban, Hajó Sándor Velencében, Kéri Pál Bukarestben, Anthes György Csikágóban, Odry Árpád Kairóban, Pásztor Árpád Kinában és Japánban, Cserna Andor Finnországban és Dregely Gábor Skandináviában címmel mond el egy-egy érdekes színházi élményt. Ezenkívül a pesti színházak és hangversenytermekről szóló közlemények és képek valamint a hét eseményei

és intimitásai foglaltatnak benne. Egyesszám ára K. 1.20 Előfizetési ár 1/4 évre 12.50 Kiadóhivatal: Budapest Erzsébet körút 29.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

TEHER-, LUXUS-, PÓSTA-AUTÓK és AUTÓBUSZOK

legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra
Fekete Sándor Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.
Gummpótlókerek és bőrprotektorok minden méretben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

Hirdetmény.

Értesitem a város és vidék t. közönségét, hogy Eötvös-tér 16. sz. alatt szakszerű vezetés alatt álló fogászatomnál elkészülnek:

Fogak és foggyökerek tömése, idegek eltávolítása kívánatra egy ülésben. Műfogak és arany fogkoronák 24 óra alatt.

Mesterséges fogsorok kautschukból, arany lemezekkel, fogsorok öntött aranyból, összetett többszörös arany áthidalások 2—3 nap alatt.

Kívánatra tömések öntött arany, égetett porcellán és brillanttal.

Ferde állású fogak és fogsorok rendezése (regulativ). — Száj és fogsebészet.

Nagykanizsa, 1918. október hó.

Dr. Rátz Kálmán.

Jó fizetés mellett

1—2 órai házimunkára nő vagy férfi kerestetik. Ugyanott 14—16 éves fiú vagy leány irodai tanoncnak felvétetik Deák-tér 2. szám alatt.

Eladó

Eötvös-tér 9. és Rákóczy-utca 14. számú házak. — Cim a kiadóban.

A hadikórházi kantinhoz szakácsnőt, kézilédnyet és kocsiát azonnal alkalmaz

TOCH MIKSA kantinos
Kinizsi-utca 18.

A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet

1917. szeptember 1-től 1918. augusztus 31-ig 686.206.40 K áruforgalmat bonyolított le.

Mérleg-számla

V A G Y O N			T E H E R		
	K	f		K	f
Pénztár számla	3.578	—	Üzletrész számla	36.990	—
Adósok	29.315	74	Hitelezők	13.946	24
Berendezés számla	3.583	51	Nyereség	16.369	33
Áru	30.828	32			
	67.305	57		67.305	57

Eredmény-számla

	K	f		K	f
Utiköltség számla	2.140	—	Beiratás számla	1.510	—
Ügyvéd	170	—	Engedmény	479	55
Költség	11.302	91	Kamat	241	33
Fuvar	9.870	13	Áru	58.337	99
Alkalm. fiz.	16.216	50			
Lakbér	4.500	—			
Nyereség	16.369	33			
	60.568	87		60.568	87

Nagykanizsa, 1918. augusztus hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Tálosi Lajos s. k.
alelnök.

Sneff József s. k.
igazgató.

Rosenthal Adolf s. k.
fel. biz. alelnök.

Popp Ernő s. k.
fel. biz. tag.

Balázs János s. k.
fel. biz. tag.

Zalay Károly s. k.
fel. biz. tag.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG: